

PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
JU Zavod za prostorno uređenje Primorsko-goranske županije

PRIJEDLOG PROSTORNOG PLANA PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE ZA PONOVNU JAVNU RASPRAVU

I. ODREDBE ZA PROVOĐENJE

04.03.2013.

Županija: Primorsko-goranska županija	
Naziv prostornog plana: Prijedlog Prostornog plana PGŽ za ponovnu javnu raspravu	
Naziv prikaza: Odredbe za provođenje	
Program mjera za unapređenje stanja u prostoru: Odluka o izradi SN 03/11	Odluka predstavničkog tijela o donošenju Plana:
Javna rasprava (datum objave): 06.03.2013.	Javni uvid održan: Od 14.03.2013. do 21.03.2013.
Pečat tijela odgovornog za provođenje javne rasprave:	Odgovorna osoba za provođenje javne rasprave: Miroslav Štimac, dipl.ing.arh.
Suglasnost na Plan prema članku 19. Zakonu o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07, 38/09, 55/11, 90/11 i 50/12):	
Pravna tijelo koje je izradilo plan: JU Zavod za prostorno uređenje Primorsko-goranske županije	
Pečat pravnog tijela koje je izradilo Plan:	Odgovorna osoba: prof.dr.sc. Mladen Črnjar
Odgovorni voditelj Plana: Miroslav Štimac, dipl.ing.arh.	
Stručni tim u izradi Plana: 1. Duško Dobrila, dipl.ing.arh. 3. doc.dr.sc. Ljudevit Krpan 5. Miroslav Štimac, dipl.ing.arh. 2. mr.sc. Višnja Hinić 4. Dunja Serdinšek, dipl.oec.	
Pečat predstavničkog tijela:	Predsjednik predstavničkog tijela: Ingo Kamenar, dipl.ing.građ.
Istovjetnost ovog Plana s izvornikom ovjerava: prof.dr.sc. Mladen Črnjar	Pečat nadležnog tijela:

SADRŽAJ:

II. NAČELA ORGANIZACIJE PROSTORA I CILJEVI RAZVOJA

III. ODREDBE ZA PROVOĐENJE

1. UVJETI RAZGRANIČENJA PROSTORA PREMA OBILJEŽJU, KORIŠTENJU I NAMJENI

- 1.1. Uvjeti razgraničenja prostora prema obilježju
- 1.2. Uvjeti razgraničenja prostora prema korištenju i namjeni

2. UVJETI ODREĐIVANJA PROSTORA GRAĐEVINA OD VAŽNOSTI ZA DRŽAVU I ŽUPANIJU

- 2.1. Građevine od važnosti za državu
- 2.2. Građevine od važnosti za županiju

3. UVJETI SMJEŠTAJA GOSPODARSKIH SADRŽAJA U PROSTORU

- 3.1. Proizvodne i poslovne djelatnosti
- 3.2. Ugostiteljsko-turistička djelatnost
- 3.3. Uzgoj riba i školjakaša u moru i slatkoj vodi

4. UVJETI SMJEŠTAJA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI U PROSTORU

- 4.1. Školstvo
- 4.2. Zdravstvo
- 4.3. Socijalna skrb
- 4.4. Sport i rekreacija
- 4.5. Kultura

5. UVJETI ODREĐIVANJA GRAĐEVINSKIH PODRUČJA I KORIŠTENJA IZGRAĐENA I NEIZGRAĐENA DIJELA PODRUČJA

- 5.1. Uvjeti određivanja građevinskih područja
- 5.2. Uvjeti korištenja izgrađenog i neizgrađenog dijela građevinskog područja
- 5.3. Građenje izvan građevinskog područja

6. UVJETI UTVRĐIVANJA PROMETNIH I DRUGIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA U PROSTORU

- 6.1. Infrastruktura prometnog sustava
- 6.2. Vodnogospodarski sustav
- 6.3. Energetski sustav

7. MJERE OČUVANJA KRAJOBRAZNIH VRIJEDNOSTI

- 7.1. Gorski kotar
- 7.2. Priobalje
- 7.3. Otočje
- 7.4. Mjere zaštite krajobraza za pojedine planirane zahvate

8. MJERE ZAŠTITE PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I POSEBNOSTI I KULTURNO-POVIJESNIH CJELINA

8.1. Zaštita prirodne baštine

8.2. Uvjeti zaštita kulturno-povijesnog naslijeđa

9. POSTUPANJE S OTPADOM

10. MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ

10.1. Zaštita voda i mora

10.2. Zaštita od štetnog djelovanja voda i mora

10.3. Zaštita zraka

10.4. Zaštita tla

10.5. Zaštita od utjecaja opterećenja na okoliš

10.6. Posebne mjere zaštite

11. MJERE PROVEDBE

11.1. Obveza izrade dokumenata prostornog uređenja

11.2. Područja primjene posebnih razvojnih i drugih mjera

11.3. Područja i lokaliteti za istraživanje i praćenje pojava i procesa u prostoru.

II. NAČELA ORGANIZACIJE PROSTORA I CILJEVI RAZVOJA

Članak 1.

Osnovna načela organizacije prostora na području Primorsko-goranske županije (u daljnjem tekstu: Županije) određena su strateškim dokumentima, polazišnim osnovama i ciljevima ovog Plana. Ovim Planom određena su sljedeća osnovna načela organizacije prostora:

1. **Regionalni koncept.** Županija funkcionira kao jedinstvena cjelina unutar koje se ujednačuju uvjeti uređenja i razvitka. Prostor Županije je jedinstven i cjelovit, a unutar tog jedinstvenog prostora gubi se značenje različitog razmještaja radnih mjesta i stanovanja.
2. **Otvorenost prostora.** Područje Županije, osim omeđenosti upravnim granicama, otvoreni je prostor za međunarodnu i međuregionalnu suradnju. Otvorenost tog regionalnog sustava je činitelj reprodukcije tog područja i razvitka. Organizacija prostora po načelu otvorenosti mora se očitovati u svim elementima organizacije: gospodarskih, uslužnih, intelektualnih, prometnih i ostalih funkcija. Integriranje prostora je neposredno vezano na otvorenost prostora Županije. Otvorenost prostora doživljava svoj smisao i opravdanje u njegovoj integraciji s obodnim prostorima što treba ostvariti preko važnih regionalnih, europskih i svjetskih prometnih koridora i veza na kopnu, moru i zraku.
3. **Prostor kao resurs.** Prostor Županije racionalno koristi i zaštititi u svim elementima korištenja. Prostor se pojavljuje kao najvredniji resurs s pitkim vodama, šumama, poljima, morem, podmorjem, obalama i pripadajućem živom svijetu. Treba težiti oslanjanju na prirodne resurse za zadovoljavanje osnovnih egzistencijalnih potreba stanovništva. Unaprijediti veze i odnose urbanih i ruralnih dijelova Županije radi rastuće egzistencijalne međuovisnosti tih dijelova.
4. **Policentrizam.** Razmještaj ljudi i dobara u prostoru mora se temeljiti na policentričnom načelu, a to znači da organizacija regionalnog prostora ima više središta iz kojih se na određenoj razini utječe na razvitak gravitacijskog prostora. Međuodnos pojedinih središta u prostoru počivat će na suradnji i konkurenciji. Policentrizam pretpostavlja jaku inicijativu pojedinih središta, veći dinamizam i privlačenje kvalitetne gospodarske i uslužne strukture.
5. **Interaktivnost.** Preuzeti ulogu nositelja širega regionalnog razvoja, usmjeravati procese definiranja razvojnih potreba i interesa, te učinkovito upravljati zajedničkim razvojnim potencijalima. Bolje vrednovati geostrateški položaj Županije putem naglašenije pomorske orijentacije i izgradnje nedostajuće

infrastrukture. Time će se potaknuti daljnji društveni i gospodarski razvoj, prioritetno zasnovan na društvu znanja i ključnim gospodarskim granama: brodogradnji i prerađivačkoj industriji, pomorstvu i prometu, energetici, turizmu i uslužnim djelatnostima. Osnaživati međuregionalnu povezanost i suradnju u okviru Jadranske Euroregije, a posebno s regijama s kojima ima najizraženije zajedničke interese (zaštita okoliša, promet, ribarstvo, kulturno-povijesno naslijeđe, i dr.).

- 6. Održivi razvitak.** Održivi razvitak je sintagma suvremenog razvitka i načelo organizacije prostora. Održivi razvitak kao načelo organizacije prostora je polazište za sadašnji razvitak i jamstvo za budućnost, a to znači s gledišta korištenja prostora i prirodnih resursa, respekt prema još nerođenima. Postizati i zadržavati status Županije, regionalnog lidera u zaštiti okoliša prioritetima na izgradnji centralne zone za gospodarenje otpadom, sustava odvodnje otpadnih voda, korištenju plina kao energenta, te poticanje obnovljivih izvora energije.

Članak 2.

Ovim Planom određuju se sljedeći temeljni ciljevi razvitka u prostoru Županije:

- Kvalitetno vrednovati geostrateški položaj i prirodne resurse Županije putem naglašene pomorske orijentacije i izgradnje nedostajuće infrastrukture.
- Osigurati pretpostavke za visoku stopu rasta gospodarstva koja jamči uravnotežen i održiv razvitak na području cijele Županije i povećati opću razinu razvijenosti.
- Povećati standard ljudi, zaposlenost i kakvoću življenja te uspostaviti gospodarsku i demografsku ravnotežu rasta i razvitka.
- Razviti kvalitetan prometni sustav, sukladan potrebama prometnog povezivanja na svim razinama (regija, država, EU), integrirajući sve prometne grane.
- Razvijati sustave vodoopskrbe i posebno sustave odvodnje.
- Izgraditi cjelovit županijski sustav zbrinjavanja otpada.
- Osigurati prostorno-planske preduvjete za zadovoljavanje osnovnih potreba stanovništva osloncem na vlastite snage i resurse u uvjetima koje mogu izazvati kraj ere jeftine energije i fosilnih goriva kao i/ili klimatske promjene.
- Očuvati biološku raznovrsnost ekosustava na kopnenom i podmorskim dijelu Županije, posebno područja bogata biljnim i životinjskim vrstama.

Temeljni ciljevi Prostornog razvoja provode su prostornim planovima uređenja općine ili grada.

Članak 3.

Radi održivog korištenja prostora, putem Prostornog plana uređenja općine ili grada nužno je provesti sljedeće:

- Postići skladnu strukturu i razmještaj djelatnosti i aktivnosti u naselju.
- Na razini građevinskog područja središnjih naselja mikroregija postignuti minimalnu gustoću od 30 st/ha.

- Poticati korištenje prostornih rezervi za gradnju u izgrađenom dijelu naselja.
- Poticati revitalizaciju i prenamjenu napuštenih i zapuštenih površina naselja.
- Izmijeniti strukturu smještajnih kapaciteta u korist hotelskog smještaja.
- Postići minimalnu razinu uređenja građevinskog područja koja obuhvaća pripremu zemljišta, pristupni put, vodoopskrbu i odvodnju.
- Osigurati prostor za komunalne građevine i površine, određivanjem standarda za planiranje komunalnih građevina i komunalnih površina (parkovi, dječja igrališta, tržnice na malo, površine za zbrinjavanje otpada, i ostalo).
- Za središnja naselja općina i gradova osigurati minimalno 10 m²/stanovniku parkovnih površina.
- Vratiti izgubljeni urbanitet u štićenim povijesnim jezgrama definiranjem smjernica i kriterija za gradnju i uređenje.
- Osigurati javna parkirališna i garažna mjesta za osobna vozila na obodima urbanih središta.
- Osigurati mogućnost za komunalni privez plovila, sukladno namjeni na obalnom dijelu naselja.
- Osigurati površine za izgradnju putničkih terminala.
- U priobalnom i otočnom području uspostaviti lokalni pomorski promet.
- Osigurati minimalno jedan poštanski ured u svakom od središnjih naselja općine ili grada.
- Osigurati 100% pokrivenost telekomunikacijskim signalom.
- Usporedo graditi sustave za odvodnju i pročišćavanje komunalnih otpadnih voda s izgradnjom vodovoda, te rješavati oborinsku odvodnju.
- Prilikom izgradnje linijske infrastrukture omogućiti postavljanje mreže podzemnih cijevi za smještaj elektroničkih komunikacijskih kabela.
- Osigurati primjerenu kakvoću opskrbe električne energije u svim naseljima.
- Poticati korištenje prirodnog plina kao ekološki prihvatljivog energenta.
- Osigurati pretpostavke za korištenje decentraliziranih obnovljivih izvora energije.

III. ODREDBE ZA PROVOĐENJE

1. UVJETI RAZGRANIČENJA PROSTORA PREMA OBILJEŽJU, KORIŠTENJU I NAMJENI

1.1. UVJETI RAZGRANIČENJA PROSTORA PREMA OBILJEŽJU

Članak 4.

Prostor Županije razgraničuje se prema obilježjima koje proizlaze iz funkcionalnih cjelina i njegove osjetljivosti.

1.1.1. Razgraničenje prostora prema funkcionalnim cjelinama

Članak 5.

Prema obilježju određuju se područja koja po svojim osobitostima čine funkcionalne cjeline, a obuhvaćaju jednu ili više općina i gradova.

Osnovna prostorna cjelina Županija daljnjim se stupnjevanjem dijeli na manje funkcionalne cjeline: mikroregije i prostorne cjeline. Funkcionalne cjeline u Županiji s pripadajućim općinama i gradovima iskazane su u **tablici 1**.

Tablica 1: Funkcionalne cjeline Županije: mikroregije i prostorne cjeline

MIKROREGIJA	PROSTORNA CJELINA	OPĆINA/GRAD
Gorski kotar	Delnice (G1)	Grad Delnice Općina Fužine Općina Mrkopalj Općina Lokve Općina Ravna Gora Općina Skrad
	Čabar (G2)	Grad Čabar
	Vrbovsko (G3)	Općina Brod Moravice Grad Vrbovsko
	Risnjak (G4)	-
	Bjelolasica (G5)	-
Priobalje	Riječki prsten (P1b)	Grad Bakar Grad Kastav Grad Kraljevica Općina Klana Općina Kostrena Općina Jelenje Općina Čavle Općina Omišalj Općina Viškovo Općina Matulji

MIKROREGIJA	PROSTORNA CJELINA	OPĆINA/GRAD
	Rijeka (P1a)	Grad Rijeka
	Liburnija (P2)	Općina Mošćenička Draga Općina Lovran Grad Opatija
	Crikvenica – Novi Vinodolski (P3)	Grad Crikvenica, Grad Novi Vinodolski, Vinodolska općina
Otok Krk	Krk (O1)	Grad Krk Općina Baška Općina Dobrinj Općina Malinska-Dubašnica Općina Punat Općina Vrbnik
Otok Cres	Cres (O2)	Grad Cres
Otok Lošinj	Mali Lošinj (O3)	Grad Mali Lošinj
Otok Rab	Rab (O4)	Grad Rab Općina Lopar

Članak 6.

Za svaku mikroregiju, odnosno prostornu cjelinu, određeno je razvojno središte koje ima ulogu generatora razvoja te cjeline.

Ovim Planom određen je sustav razvojnih središta do razine centara prostornih cjelina. Sustav razvojnih središta iskazan je u **tablici 2**.

Tablica 2: Sustav razvojnih središta po funkcionalnim cjelinama

CENTAR REGIJE PGŽ	CENTRI MIKROREGIJA	PROSTORNE CJELINE	CENTRI PROSTORNE CJELINE
Rijeka	Delnice	G1 Delnice	Delnice
		G2 Čabar	Čabar – Geroovo
		G3 Vrbovsko	Vrbovsko
		G4 Risnjak	-
		G5 Bjelolasica	-
	Rijeka	P1a Rijeka	Rijeka
		P1b Riječki prsten	
		P2 Liburnija	Opatija
		P3 Crikvenica – Novi V.	Crikvenica – Novi V.
	Krk	O1 Otok Krk	Krk
	Cres	O2 Otok Cres	Cres
	Mali Lošinj	O3 Otok Lošinj	Mali Lošinj
	Rab	O4 Otok Rab	Rab

1.1.2. Razgraničenja prostora prema osjetljivosti

Članak 7.

Ovim Planom je prostor Županije prema osjetljivosti podijeljen u 4 kategorije prema kriterijima iz **članka 370.** ove Odluke.

Osjetljivost prostora je osnova za utvrđivanje namjene i korištenje prostora.

Članak 8.

Ovim Planom određuje se zaštićeno obalno područje mora i voda.

Zaštićeno obalno područje mora obuhvaća sve otoke, pojas kopna u širini od 1.000 m od obalne crte i pojas mora u širini od 300 m od obalne crte.

Zaštićeno obalno područje voda obuhvaća površine svih rijeka i jezera, te pojas kopna u širini od 100 m od obalne crte.

1.2. UVJETI RAZGRANIČENJA PROSTORA PREMA KORIŠTENJU I NAMJENI

Članak 9.

Ovim se Planom prostor Županije prema načinu korištenja razgraničuje na:

- površine za građenje (antropogena područja), i
- prirodna područja (šumsko i poljoprivredno zemljište, te vodne površine).

1.2.1. Površine za građenje

Članak 10.

Površine za građenje i uređenje prostora smještaju se unutar građevinskog područja i izvan građevinskog područja.

Građevinska područja određuju se za smještaj:

- naselja,
- gospodarske namjene,
- sportske centre
- groblja i
- gospodarenje otpadom

Izvan građevinskog područja građevine se grade kao:

- građevine na građevinskim zemljištima i
- građevine na prirodnim područjima.

1.2.2. Prirodna područja

Članak 11.

Razgraničenje poljoprivrednih površina obavlja se na temelju vrednovanja tla. Poljoprivredno tlo osnovne namjene dijeli se minimalno na osobito vrijedno obradivo tlo (P1), vrijedno obradivo tlo (P2) i ostala obradiva tla (P3).

Članak 12.

Razgraničenje šumskih površina obavlja se temeljem kriterija o zaštitnoj funkciji šuma i njihovoj ulozi u očuvanju biološke raznolikosti, stvaranju socijalno-zdravstvenih i rekreacijskih zona i trajne zaštite tla.

Šumske površine razgraničuju se na gospodarske šume (Š1), zaštitne šume (Š2) te šume posebne namjene (Š3).

Članak 13.

Razgraničenje ostaloga poljoprivrednog i šumskog tla obavlja se temeljem kriterija za razgraničenje poljoprivrednog i šumskog tla.

Ostalo poljoprivredno i šumsko tlo je prostor koji se može koristiti na način predviđen za šumsko ili poljoprivredno tlo.

Članak 14.

Vodne površine razgraničuju se na:

- more,
- vodotoci te
- jezera, akumulacije i retencije.

Vodne površine se određuju u odnosu na kopneni dio obalnom crtom.

Namjena i način korištenja obale i vodne površine je nadopunjujuća te razgraničenje vodne površine mora biti sukladno razgraničenju namjene pripadajuće kopnene površine.

Razgraničenje namjene vodne površine provodi se po istim kriterijima kao i za kopneni dio. Namjena prostora koja se proteže s kopna na vodnu površinu i obratno formira jedinstvenu funkcionalnu cjelinu.

Građevinsko područje i/ili građevna čestica uz obalnu crtu, u pravilu se sastoje od kopnenog i vodnog dijela.

Namjena vodnih površina odredit će se prostornim planom uređenja općine ili grada prema kriterijima za građenje određenih ovim Planom.

Namjena i način korištenja vodne površine odnosi se na prostor ispod i iznad vodne plohe.

Članak 15.

Ovim se Planom prostor Županije prema **namjeni** razgraničuje na:

- površine naselja,
- površine izvan naselja za izdvojene namjene,
- poljoprivredna površine,
- šumska površine,
- ostale poljoprivredne i šumska površine,
- površine voda i mora.

Razgraničenje prostora prema namjeni prikazano je shematski u grafičkom prikazu 1. "Korištenje i namjena prostora".

Prostornim planom uređenja općine i grada provodi se detaljno razgraničenje prostora prema namjeni određivanjem veličine, položaja i oblika prostora pojedine namjene.

Prostornim planom uređenja općine i grada može se provoditi i detaljnije razgraničenje unutar svake od navedenih namjena.

2. UVJETI ODREĐIVANJA PROSTORA GRAĐEVINA OD VAŽNOSTI ZA DRŽAVU I ŽUPANIJU

Članak 16.

Građevine od važnosti za Republiku Hrvatsku (u daljnjem tekstu: država) određene su prema značenju zahvata u prostoru (veličina, obuhvat, zaštita prostora), a sukladno posebnom propisu.

Građevine od važnosti za Županiju određene su prema značenju u razvitku pojedinog dijela i cjeline Županije.

Građevine od interesa za državu i Županiju obvezno se preuzimaju u prostorne planove uređenja općine i grada, a prema kriterijima određenim ovim Planom.

2.1. GRAĐEVINE OD VAŽNOSTI ZA DRŽAVU

Članak 17.

Ovim Planom određuju se sljedeće građevine od važnosti za državu:

2.1.1. Gospodarske zone

1. Poslovna zona Miklavija (Matulji),
2. Poslovno-proizvodna zona Kukuljanovo (Bakar),
3. Proizvodna zona Rijeka (Rijeka),
4. Proizvodna zona Urinj (Kostrena i Bakar) i
5. Proizvodna zona Omišalj (Omišalj).

2.1.2. Luke nautičkog turizma

1. Bakar (Bakar)
2. Stara Baška – Zala/Surbova (Punat/Baška)
3. Cres (Cres)
4. Zaglav/Martinšćica (Cres)
5. Crikvenica (Crikvenica)
6. Lopar (Lopar)
7. Lovran (Lovran)
8. Privlaka (Mali Lošinj)
9. Nerezine (Mali Lošinj)
10. Velopin (Mali Lošinj)
11. Novi Vinodolski (Novi Vinodolski)
12. Peškera (Omišalj)
13. Ičići (Opatija)
14. Punat (Punat)
15. Rab (Rab)
16. Supetarska Draga (Rab)
17. Baroš (Rijeka)
18. Brajdica (Rijeka)

2.1.3. Građevine društvenih djelatnosti

2.1.3.1. Građevine visokog školstva:

1. Grad Rijeka: 10 fakulteta
2. Grad Opatija: 1 fakultet

2.1.3.2. Građevina sporta

1. SC Grobnik 1 (Čavle/Jelenje)
2. SC Rujevica (Rijeka)

2.1.4. Građevine obrane

1. Delnice:
 - vojarna Drgomalj
 - vojno streljište Stari Drgomalj
 - vojno skladište V-3
2. Čabar: OUP Guslica
3. Ravna Gora: objekt veze Mirkovica
4. Čavle:
 - vojno skladište Grobnik
 - vojno streljište Kovačevo
5. Opatija: RP Učka
6. Mali Lošinj:
 - vojni kompleks Kovčanje
 - vojni kompleks Tovar
 - uvala Maračol (otok Unije)
7. Rab:
 - maskirno privezište br. 1 Supetarska Draga
 - maskirno privezište br. 2 Supetarska Draga
 - maskirno privezište br. 1 Barbatski kanal
 - maskirno privezište br. 2 Barbatski kanal
 - maskirno privezište br. 3 Barbatski kanal
 - maskirno privezište br. 4 Barbatski kanal

2.1.5. Građevine infrastrukture

2.1.5.1. Građevine prometne infrastrukture

1. Pomorske građevine s pripadajućim građevinama i uređajima za prihvatanje, čuvanje i ukrcaj brodova

- a) Luka otvorena za javni promet od osobitoga međunarodnog značenja:
 - Luka Rijeka s bazenima: Rijeka, Brajdica, Omišalj, Bakar, Raša – Bršica, sidrištem brodova i izdvojenim lučkim područjem Škrlevo.
- b) Luke posebne namjene:
 - vojna luka Kovčanje
 - industrijske luke:
 - Industrijske luke u funkciji područja proizvodne zone Urinj:
 - industrijska luka Bakar - luka za prekrcaj nafte i naftnih derivata,
 - industrijska luka Urinj 2 za prekrcaj naftnog koksa,
 - industrijska luka Sršćica za prekrcaj ukapljenog naftnog plina i sl.
 - Industrijske luke Omišalj u funkciji proizvodne zone Omišalj:
 - industrijske luke za prekrcaj ukapljenog prirodnog plina,
 - industrijske luke za prekrcaj ukapljenog naftnog plina,
 - industrijske luke za prekrcaj sirovina i energenata za petrokemijsku industriju i otpremu proizvoda petrokemijske industrije i sl.
 - brodogradilišne luke:
 - Proizvodna zona Rijeka (Grad Rijeka),
 - Martinšćica (Općina Kostrena),
 - Cres i
 - Mali Lošinj.
 - ribarska luka:
 - Rijeka

2. Željeznice s pripadajućim građevinama i uređajima, izuzev industrijskih kolosijeka, kolodvorskih i pogonskih zgrada

- a) planirana željeznička pruga visoke učinkovitosti: Trst/Kopar – Lupoglav – Rijeka – Josipdol (Karlovac) – Zagreb/Split – Dubrovnik,
- b) željezničke pruge za međunarodni promet:
 - Rijeka – Karlovac – Zagreb i dalje,
 - Krasica – otok Krk – luka na otoku Krku,
 - Rijeka – Šapjane – državna granica - Ilirska Bistrica,
 - Škrlevo – Bakar
 - Sušak – Pećine – Brajdica
 - Krasica – Ivani – Škrlevo/Bakar

3. Ceste s pripadajućim građevinama:

- a) autoceste:
 - Zagreb – Rijeka – s čvorištima Vrbovsko, Ravna Gora, Delnice, Vrata i Oštrovica, Mali Svib.

- Rupa – Rijeka – Žuta Lokva obilazno oko grada Rijeke,
 - u I. etapi s čvorištima: Rupa, Jurdani, i cjelovitim čvorištem Rijeka (od Matulja do Križišća), te čvorištima Jadranovo, Crikvenica – Selce, Novi Vinodolski – Bribir i Novi Vinodolski.
 - u II. etapi vanjska dionica s čvorištima: Rupa – Miklavija – Permani – Viškovo – Dražice – Grobničko polje – Mali Svib – Križišće – spoj na trasu Križišće – Žuta Lokva
 - Kanfanar-Matulji na potezu od tunela Učka prema autocesti Rupa – Rijeka
 - I. etapi predstavlja postojeća trasa čvor Matulji – tunel Učka s čvorištem Frančiči
 - II. etapu predstavlja dionica tunel Učka – spoj na autocestu Rupa – Rijeka s čvorištima Veprinac, čvor Jurdani i čvor Permani.
- b) brze ceste:
- od Mošćeničke Drage na zapadu do Opatije i Matulja (obilaznica opatijske rivijere-nova cesta),
 - postojeća obilaznica od Matulja do Sv. Kuzma (s čvorištima Diračje, Rujevica, Kozala, Škurinje, Orehovica, Draga) i
 - od Sv. Kuzma do Krka/Valbiska
- c) državne ceste

4. Građevine zračnog prometa

a) Zračna luka Rijeka

5. Građevine pošte, javne telekomunikacije, sustav radara, radio i TV sustav veza

a) pošta

- Sortirnica Rijeka

b) javne telekomunikacije

- Elektronička komunikacijska infrastruktura i povezana oprema
 - c) sustav radara
- Nacionalna središnjica za usklađivanje traganja i spašavanja na moru Rijeka
- Služba nadzora i upravljanja Rijeka
- Obalna radio postaja Rijeka Radio
- Antenski i građevinski objekti na kojima se nalaze instalirani radari
- Obalni sustav automatske identifikacije brodova – bazne postaje
- radio-komunikacijski sustavi na frekvencijskim pojasevima VHF i MF/HF

d) Radio i TV sustav veza

- RR odašiljač (postaja) Učka
- RR odašiljač Mali Lošinj II (Umpiljak)
- RR odašiljač Veli Lošinj (Pogled)
- RR odašiljač Krk (Kras)
- RR odašiljač Pulac (Rijeka)
- RR odašiljač (postaja) Mirkovica
- TV i FM odašiljači i pretvarači

- radijski koridori mikrovalnih veza:
 - Učka – Mirkovica/Pula/Buje/Martinšćica/Razomir/Krk – Kras/Rijeka – Trg Riječke rezolucije/Rijeka Kozala/Rijeka Pulac
 - Mali Lošinj (Umpiljak) – Martinšćica/Veli Lošinj Pogeld/ Unije/ Susak/ Zračna luka Mali Lošinj/Pag
 - Veli Lošinj – Ilovik
 - Krk Kras – Omišalj, Zračna luka Rijeka
 - Pulac – Opatija/Veprinac
 - Mirkovica – Zagreb/Stipanov Grič/Lička Plješevica/Bjelolasica

2.1.5.2. Građevine vodnogospodarskog sustava:

1. Građevine sustava vodoopskrbe:

- Regionalni vodoopskrbni sustav, vodozahvati površinskih i podzemnih voda, crpne stanice, uređaji za pročišćavanje do stupnja sanitarne ispravnosti, glavni magistralni cjevovodi, vodospreme, industrijski transportni cjevovodi kapaciteta većeg od 250l/s:
 - Podsustav Rijeka
 - Podsustav Novi Vinodolski
 - Podsustav Lokve

2. Građevine sustava za odvodnju:

- Građevine pripadajućih sustava za odvodnju otpadnih voda u izgradnji (kolektori, glavni odvodni kanali, rasteretne građevine, uređaj za pročišćavanje otpadnih voda, ispušt i dr.) kapaciteta većeg od 50.000 ekvivalentnih stanovnika (ES):
 - Sustav Rijeka
 - Sustav Opatija
 - Sustav Crikvenica
 - Sustav Mali Lošinj

3. Regulacijske i zaštitne vodne građevine

- Akumulacije
 - Bajer
 - Lepenice
 - Lokvarka
 - Križ
 - Tribalj
 - Potkoš
 - Kukuljani
 - Valići
 - Ponikve,
 - Njivice i
 - Pihlja Gora.
- Hidrotehnički tuneli
 - Tunel Bajer-Dubračina
 - Tunel Lokvarka-Ličanka

- Tunel Vrbnik
- Tunel Njivice
- Tunel Kukuljani-Valići

2.1.5.3. Građevine energetske infrastrukture s pripadajućim objektima uređajima i instalacijama:

1. Elektroenergetski objekti za proizvodnju električne energije:

- Termoelektrana Rijeka,
- Termoelektrana Omišalj,
- Hidroelektrana Rijeka,
- Hidroelektrana Vinodol (Tribalj),
- Crpna hidroelektrana Vinodol,
- Hidroelektrana Valići (vezana uz gradnju nove akumulacije Rječine “Kukuljani” i njene prioritetne namjene za vodoopskrbu),
- kombinirane energane na plin i/ili alternativno gorivo snage veće od 10 MW

2. Elektroenergetski objekti za prijenos električne energije:

- Transformacijski objekti
 - * TS Melina (400/220/110 kV),
 - * TS Pehlin (220/110/35 kV),
- Svi dalekovodi naponske razine 380 (400) kV
- Svi dalekovodi naponske razine 2x220 kV
- Svi dalekovodi naponske razine 220 kV
- regionalni dispečerski centar prijenosne mreže Pehlin

3. Sve elektrovučne podstanice EVP 110/x kV

4. Građevine za proizvodnju i transport nafte i plina:

- a) Terminal za naftu i naftne derivate Omišalj
- b) Naftovodi i produktovodi:
 - magistralni naftovod za međunarodni transport: Omišalj – Sisak,
 - magistralni naftovod: Omišalj – Urinj.
- c) Terminali za prekrcaj ukapljenog plina (prirodnog i naftnog)
- d) Plinovodi:
 - međunarodni magistralni plinovod eksploatacijska polja na Sjevernom Jadranu – Pula – Viškovo – Zlobin – Delnice – Vrbovsko – Karlovac,
 - međunarodni magistralni plinovod LNG terminal – Zlobin – Rupa (granice sa Republikom Slovenijom)/Karlovac – Zagreb-...,
 - međunarodni magistralni podmorski plinovod Omišalj-Plomin/Casal Borsetti,
 - magistralni plinovod Kamenjak – MRS Kukuljanovo,
 - plinovod MRS Kukuljanovo-MRS Urinj – MRS Omišalj (podmorski)
 - distributivni plinovod Kukuljanovo – proizvodna zona Urinj
 - kao i svi priključni plinovodi do velikih proizvodnih, energetskih ili drugih postrojenja.

2.1.6. Građevine za postupanje s otpadom

1. Županijski centar za gospodarenje otpadom (ŽCGO) Mariščina (Viškovo)

2.2. GRAĐEVINE OD VAŽNOSTI ZA ŽUPANIJU

Članak 18.

Ovim Planom određuju se građevine i zahvati od važnosti za Županiju:

2.2.1. Građevine gospodarske namjene:

2.2.1.1. Poslovne i proizvodne zone

1. Poslovno-proizvodna zona Klana
2. Poslovna zona Delnice (Lučice)
3. Poslovna zona Novi Vinodolski
4. Poslovna zona Kraljevica
5. Poslovno-proizvodna zona Fužine
6. Poslovno-proizvodna zona Ravna Gora
7. Poslovno-proizvodna zona Vrbovsko
8. Poslovno-proizvodna zona Čabar (Gerovo)

2.2.1.2. Ugostiteljstvo i turizam

1. Kongresni centar Opatija

2.2.2. Luke nautičkog turizma

1. Admiral (Opatija)
2. Kantrida (Rijeka)
3. Škver/Akademija (Rijeka)
4. Valun (Cres)
5. Omišalj (Omišalj)

2.2.3. Građevine društvenih djelatnosti

1. Građevine srednjih škola na području grada ili općine:
Delnice, Čabar, Vrbovsko, Rijeka, Bakar, Opatija, Crikvenica, Krk, Lošinj, Cres i Rab
2. Građevina sekundarne zdravstvene zaštite na području grada ili općine:
Delnice, Rijeka, Matulji, Jelenje, Kraljevica, Opatija, Lovran, Crikvenica, Novi Vinodolski, Krk, Veli Lošinj, Cres i Rab
3. Građevine socijalne skrbi na području grada ili općine:
Delnice, Čabar, Vrbovsko, Rijeka, Opatija, Crikvenica, Krk, Mali Lošinj i Rab

2.2.4. Građevine sporta

1. Sportski centar Grobnik 2 i Platak (Općina Čavle)
2. Golf igrališta na području grada ili općine:
Opatija, Klana, Dobrinj, Jelenje, Novi Vinodolski i Mali Lošinj, Mošćenička Draga i Vrbovsko.

2.2.5. Ostale građevine

1. Građevine groblja u Gradu Rijeci:
Centralno gradsko groblje Drenova (Grad Rijeka)
2. Građevine za uzgoj riba i školjkaša:
 - a) Uzgajališta u moru
 1. Uvala Žrnovnica, Novi Vinodolski
 2. Otok Sveti Marko, Omišalj
 3. Valbiska, Krk
 4. Plavnik, Krk
 5. Stara Baška, Punat
 6. Uvala Zaplot – Veliki bok, Cres
 7. Merag, Cres
 8. Zapadna strana otoka Lošinja, Mali Lošinj
 9. Uvala Kaldonta, otok Cres, Mali Lošinj
 10. Podno Osorčice, Mali Lošinj
 11. Otok Grgur, Lopar
 12. Otok Goli, Lopar
 13. Sorinj, Lopar
 14. Uvala Mag, Rab
 15. Uvala Barbat, Rab
 - b) Uzgajališta na kopnu
 1. Na rijeci Čabranki (Finvest), Čabar
 2. Čabar (Ožbolt), Čabar
 3. Čabar (Minihidroelektrana, Urh), Čabar
 4. Zamost – Plešci, Čabar
 5. Mala Lešnica, Delnice
 6. Moravice, Vrbovsko
3. Građevine interventnih službi
 1. Centar za obuku vatrogasaca u Šapjanama (Općina Klana)
 2. Centar Hrvatske gorske službe spašavanja u Rijeci (Grad Rijeka)

2.2.6. Građevine infrastrukture

2.2.6.1. Građevine prometne infrastrukture

1. Pomorske građevine s pripadajućim građevinama i uređajima za prihvata, čuvanje i ukrcaj brodova:
 - a) luke otvorene za javni promet:
 1. Bakar
 2. Baška
 3. Crikvenica
 4. Cres
 5. Kraljevica
 6. Krk
 7. Kostrena
 8. Lopar
 9. Lovran

10. Mali Lošinj
11. Malinska
12. Martinšćica
13. Merag
14. Mišnjak
15. Mošćenička Draga
16. Mrtvaška
17. Novi Vinodolski
18. Omišalj
19. Opatija
20. Porožina
21. Punat
22. Rab
23. Rijeka
24. Supetarska Draga
25. Surbova (Stara Baška)
26. Šilo
27. Valbiska
28. Vrbnik

Sidrišta za prihvrat putničkih brodova za kružna putovanja u međunarodnom prometu:

- Sidrište luke Opatija,
- Sidrište luke Cres (unutarnje i vanjsko sidrište),
- Sidrište luke Mali Lošinj (unutarnja sidrišta Privlaka i Poljana, vanjska sidrišta Artatori i Zabodaski),
- Sidrište luke Krk,
- Sidrište luke Rab (unutarnja sidrišta Sv. Eufemija i Sv. Juraj, vanjska sidrišta Frkanj 1 i 2),
- Sidrište luke Crikvenica,
- Sidrište luke Novi Vinodolski, i
- Sidrište luke Rijeka

b) luke posebne namjene

- Ribarske luke:
 - Klenovica (Novi Vinodolski)
 - Mišnjak (Rab)
- Brodogradilišna luka:
 - Krk
 - Nerezine
 - Punat

2. Žičare:

- Žičara Učka
- Žičara Trsat
- Žičara Grobničko polje – SC Platak
- Žičara Skrad – Zeleni Vir
- Turistička žičara Baška

3. Građevine zračnog prometa:

- Zračno pristanište Mali Lošinj
- Zračno pristanište Grobnik
- Zračno pristanište Unije
- Zračno pristanište Rab

4. građevine pošte, javne telekomunikacije, radio i TV sustav veza

A) pošta:

- 101 poštanski ured
- B) radio i TV sustav veza
- 50 objekata TV i FM odašiljača i pretvarača

2.2.6.2. Građevine vodnogospodarskog sustava s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama županijskog značenja

1. Građevine sustava vodoopskrbe (građevine i instalacije vodozahvata, crpljenja, pripreme, spremanja i transporta vode kapaciteta od 50 do 250 l/s) koji pripadaju podsustavima:

- Podsustav Rijeka
- Podsustav Novi Vinodolski
- Podsustav Lokve
- Sustav otoka Cresa i Lošinja
- Sustav otoka Raba

2. Građevine sustava odvodnje otpadnih voda (građevine kapaciteta od 10.000 do 50.000 ES te manjeg kapaciteta od 10.000 sa većom osjetljivošću područja na kojem se nalaze):

- Sustav Delnice
- Sustav Lokve – Homer
- Sustav Fužine – Vrata
- Sustav Ravna Gora
- Sustav Čabar
- Sustav Tršće
- Sustav Vrbovsko
- Sustav Jablan
- Sustav Bakar – Kostrena
- Sustav Kraljevica
- Sustav Omišalj
- Sustav Klana
- Sustav Novi Vinodolski
- Sustav Malinska – Njivice
- Sustav Krk
- Sustav Punat
- Sustav Baška
- Sustav Cres

- Sustav Veli Lošinj
- Sustav Rab
- Sustav Lopar

2.2.6.3. Građevine energetske infrastrukture s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama

1. Elektroenergetske građevine

a) elektroenergetski objekti za proizvodnju električne energije:

- Kogeneracijska i trigeneracijska postrojenja ukupne snage veće od 5 MW
- Vjetroelektrane snage veće od 500 kW
- Solarne elektrane za snage veće od 500 kW
- Crpna hidroelektrana Vrelo
- Crpna hidroelektrana Lepenica
- Hidroelektrana Zeleni vir
- Hidroelektrana Kukuljani
- male hidroelektrane snage veće od 1 MW

b) elektroenergetski objekti za prijenos i distribuciju električne energije

- Sve transformacijske stanice 110/x kV,
- Svi elektroenergetski vodovi naponske razine 110 kV i 2x110kV
- dispečerski centar SN distribucijske mreže Rijeka

2. Građevine plinoopskrbe s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:

a) MRS (mjerno redukcijske stanice) i RS (redukcijske stanice):

b) distribucijski sustav plinovoda sa pripadajućim objektima uključujući i redukcijske stanice (županijska plinska mreža)

2.2.7. Građevine za postupanje s otpadom

2.2.7.1. Pretovarne stanice

1. Sović laz, Delnice
2. Duplja, Novi Vinodolski
3. Treskavac, Vrbnik
4. Pržić, Cres
5. Sorinj, Lopar

2.2.7.2. Odlagališta za građevinski otpad

1. Županijski centar za gospodarenje otpadom Marišćina i Kargač (Novi Vinodolski) za područje Rijeke, priobalja i otoka te
2. Peterkov laz (Čabar) za područje Gorskog kotara.

2.2.7.3. Odlagališta za građevinski otpad koji sadrži azbest

1. Županijski centar za gospodarenje otpadom Marišćina za područje Rijeke, priobalja i otoka te
2. Sović laz (Delnice) za područje Gorskog kotara.

3. UVJETI SMJEŠTAJA GOSPODARSKIH SADRŽAJA U PROSTORU

Članak 19.

Ovim se Planom radi gospodarskog razvitka Županija određuje da se:

- na obalnom području mora razvijati isključivo litoralna industrija prilagođena suvremenim tehnologijama, a u kontinentalnom dijelu oživjeti drvno-prerađivačku djelatnost i uvoditi nove tehnologije na bazi drugih sirovina;
- podržavaju planovi razvitka riječke luke ako se njima osiguravaju preduvjeti za proširenje postojećih lučkih kapaciteta i moguće formiranje novih na otoku Krku u Omišlju s pratećom infrastrukturom;
- daljnji razvoj turizma mora bazirati na kvalitetnijoj ponudi smještaja s većim udjelom hotelskih kapaciteta, te kvalitetnijoj strukturi pratećih sadržaja kao i na produžavanju sezone.

Članak 20.

Ovim Planom gospodarske zone razvrstavaju se na zone državnog, županijskog i lokalnog značenja.

Planom su određene zone državnog i županijskog značenja, a zone lokalnog značenja su sve ostale poslovne i proizvodne zone koje zadovoljavaju lokalne potrebe i određuju se Prostornim planom uređenja općine ili grada sukladno smjernicama ovog Plana.

Članak 21.

Zone državnog značenja u Primorsko-goranskoj županiji se nalaze u prostoru od granice sa Slovenijom do Ličko-senjske županije. To su:

- Poslovna zona Miklavija (Matulji). Smještena je u blizini pograničnom području sa Slovenijom. Zona je povezana sa lukom Rijeka.
- Poslovno-proizvodna zona Kukuljanovo (Bakar). Smještena je uz prometni pravac za Zagreb i dalje prema srednje europskim zemljama. Osim proizvodnih pogona sadrži lučka pozadinska skladišta i skladišta veletrgovine.
- Proizvodna zona Rijeka (Rijeka). Proizvodna zona isključivo litoralnog karaktera na zapadu Rijeke. Zbog postojećih jakih izgrađenih resursa, kao i nužnosti daljnjeg opstanka i razvoja industrijskih kapaciteta, potrebno je restrukturiranje proizvodnih kapaciteta u funkciji sadržaja vezanih uz more (brodogradnja i sl).
- Proizvodna zona Urinj (Kostrena). Usmjerena je prvenstveno na preradu nafte i naftnih prerađevina, koja zbog litoralnog položaja i postojećih kapaciteta ima dobru perspektivu.

- Proizvodna zona Omišalj (Omišalj). Zona pored postojeće namjene petrokemije, može biti u funkciji novo planiranih lučkih i prometnih kapaciteta na otoku Krku.

Navedene zone su pored državnog i od županijskog značenja.

Članak 22.

Zone županijskog značenja prepoznaju se po tome što njihova gospodarska djelatnost prelazi okvire same općine ili grada i ima gospodarsko značenje za više jedinica lokalne samouprave. Zone županijskog značenja su:

- **Poslovno-proizvodna zona Klana.** Smještena u blizini pograničnog područja sa Slovenijom s razvijenim proizvodnim kapacitetima.
- **Poslovna zona Delnice** (Lučice) ima prostorne preduvjete za polivalentnu organizaciju zone (tri mikro cjeline) dobro povezane željezničkom i cestovnom infrastrukturom.
- **Poslovna zona Novi Vinodolski** (Kargač). Smještena na pravcu buduće pruge Zagreb – Rijeka pa svojim prostornim potencijalom u naravi predstavlja točku križanja prema Lici, Gorskom kotaru i Kvarnerskim otocima.
- **Poslovna zona Kraljevica.** Prostor koji u narednom razdoblju mora osigurati uvjete za programe razvoja srednjeg i malog poduzetništva i proizvodnog obrta, s programima supstitucije ili komplementarnosti za brodogradnju.
- **Poslovno-proizvodna zona Fužine.** S razvijenom drvnom industrijom nameće se kao nositelj razvoja i izvan granica svoje Općine u proizvodnim i poslovnim sadržajima.
- **Poslovno-proizvodna zona Ravna Gora.** Zona s izraženom proizvodnom i posredno poslovnom aktivnosti.
- **Poslovno-proizvodna zona Vrbovsko.** Zona mikroregionalnog značenja iz razloga što svojom pozicijom predstavlja prirodno gravitacijsko središte prostora koji se u teritorijalno političkom smislu nalazi u tri Županije.
- **Poslovno-proizvodna zona Čabar** (Gerovo). Planira se smještaj zone na potezu Gerovo-Prezid.

Članak 23.

Ovim se Planom određuje smještaj gospodarskih sadržaja sljedećih djelatnosti:

1. Proizvodne i poslovne djelatnosti,
2. Ugostiteljsko-turističke djelatnosti,
3. Uzgoj riba i školjakaša u moru i slatkoj vodi,
4. Eksploatacije mineralnih sirovina.

Smještaj gospodarskih zona uz more dopušten je samo ukoliko vrsta djelatnosti uvjetuje korištenje morskog akvatorija, u kojem slučaju kopneni i morski dio čine jedinstvenu i nedjeljivu funkcionalnu cjelinu.

Prostornim planovima uređenja općina i gradova određuje se za gospodarske namjene uz obalu mora površina kopna i mora, kao i vrsta pripadajuće luke.

3.1. Proizvodne i poslovne djelatnosti

Članak 24.

Proizvodne i poslovne djelatnosti čine najznačajniji dio županijskog gospodarstva. U cilju njihova razvoja potrebno je voditi računa o karakteristikama gospodarske strukture Županije u cjelini, ali i njenih mikroregija.

Proizvodne i poslovne djelatnosti planiraju se u:

1. izdvojenim građevinskim područjima proizvodne, odnosno poslovne namjene ili kombinirano proizvodno-poslovne namjene,
2. naseljima, ali isključivo poslovne namjene,
3. građevinama izvan građevnog područja.

Članak 25.

Unutar poslovnih zona smještenih uz more, dopušta se planiranje prostora za rekonstrukciju i gradnju plovila.

Prostornim planovima uređenja općina i gradova određuje se površina gospodarske namjene ili površina unutar naselja za smještaj poslovne zone za izradu i opremu plovila do 35 m dužine i jahti (malog brodogradilišta). Površina morskog dijela ove zone može biti maksimalno jednaka površini njenog kopnenog dijela.

Članak 26.

Građevinska područja proizvodne i poslovne namjene koja se nalaze u zaštićenom obalnom području a smještena su u naselju ili uz naselje, ne mogu se koristiti za odlaganje, demontažu i recikliranje plovnih objekata koji više nisu u funkciji.

3.2. Ugostiteljsko-turistička djelatnost

Članak 27.

Ovim Planom se određuje smještaj sadržaja ugostiteljsko-turističke namjene u:

1. izdvojenim građevinskim područjima,
2. naseljima,
3. građevinama izvan građevnog područja.

Članak 28.

Planom su određena područja ugostiteljsko-turističke namjene za vrste T1-hoteli, T2-turistička naselja i T3-autokamp. Smještajne građevine i prateći sadržaji trebaju biti, uz mjere poboljšanja komunalne infrastrukture i zaštite okoliša, više kategorije. Položajem,

veličinom i osobito visinom građevina, mora biti u skladu s obilježjem prirodnog okruženja.

3.3. Uzgoj riba i školjkaša u moru i slatkoj vodi

Članak 29.

Kavezna uzgajališta moraju imati potrebne obalne kapacitete i nužnu infrastrukturu, koji su specifični, za svaki zahvat posebno, ovisno o veličini uzgajališta i vrstama koje se uzgajaju.

Građevine u kojima se riba priprema za stavljanje u promet mogu biti izvan obalnog područja, ali je nužno osigurati nesmetan pristup od građevine preko obale do uzgajališta i obrnuto.

Članak 30.

Prostornim planom uređenja općine ili grada u okviru seoskog turizma omogućiti izgradnju manjih farmi za uzgoj salmonida kao i ciprinida s kapacitetima do 2 tisuće kila.

3.4. Eksploatacija mineralnih sirovina

Članak 31.

Ovim Planom određuju se uvjeti za smještaj površina za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina temeljem Rudarsko-geološke studije potencijala i gospodarenja mineralnim sirovinama Županije (u daljnjem tekstu: Studija).

Studijom je definirana potencijalnost prostora za eksploataciju, po vrstama mineralnih sirovina, prijedlog gospodarenja te način sanacije tijekom pripreme, korištenja i prestanka rada zahvata na eksploatacijskom polju, odnosno uređenja prenamjenom iskorištenih i napuštenih polja (prostora).

Eksploatacija kamenih agregata predstavlja osnovu razvoja građevinske industrije (niskogradnja, visokogradnja i industrija građevnog materijala) Županije.

Mineralne sirovine koje imaju veliki potencijal, ali za sada nemaju prerađivačku industriju koja bi tu sirovinu koristila (karbonatna sirovina, arhitektonsko-građevni kamen, barit, peloidi) treba zaštititi kao realnu mogućnost budućega gospodarskog razvoja.

Potencijalni prostori za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina prikazani su na kartografskom priložu 3e. Područja posebnih ograničenja u korištenju.

Članak 32.

Postojeća eksploatacijska polja koristiti i proširivati u skladu s uvjetima ovog Plana, a dijelove i cjeline koje se napuštaju i zatvaraju potrebno je sanirati, revitalizirati ili prenamijeniti sukladno namjeni predviđenoj prostornim planovima općine odnosno grada.

Napuštena i nesanirana bivša eksploatacijska polja i pozajmišta potrebno je sanirati i uskladiti u odnosu na zahtjeve zaštite okoliša, odnosno dovesti namjeni određenoj prostornim planom uređenja općine odnosno grada.

Potencijalna područja predviđena za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina su područja pogodna za eksploataciju, čija namjena je sukladna prostornom planu.

Za eksploataciju mineralnih sirovina planiraju se rudarske građevine i postrojenja kao građevine izvan građevinskog područja.

4. UVJETI SMJEŠTAJA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI U PROSTORU

Članak 33.

Ovim Planom određuje se mreža građevina društvenih djelatnosti za školstvo, kulturu, sport, zdravstvo i socijalnu skrb.

Mreža građevina društvenih djelatnosti je prostorni raspored osnovnih javnih funkcija državnog i županijskog značenja, temeljen na projiciranom broju stanovništva i standardu propisanom za građevine školstva, kulture, zdravstva, sporta i socijalne skrbi.

Broj pojedinih vrsta građevina javnih funkcija određen ovim Planom minimalan je za zadano područje. Vrsta građevina ne označava njenu organizacionu formu (npr. pod vrstom osnovna škola ne podrazumijeva se ni matična niti područna škola), već planersku veličinu škole iskazanu kroz optimalni broj razrednih odjeljenja.

Prostornim planom uređenja općine ili grada mogu se predvidjeti i dodatni sadržaji, lokaliteti, kao i druge građevine društvenih djelatnosti.

Konačan broj, prostorni razmještaj, veličina i kapacitet građevina pojedinih djelatnosti određuje se prostornim planom uređenja općine ili grada, a temeljem smjernica i kriterija iz ovog Plana.

4.1. ŠKOLSTVO

Članak 34.

Ovim Planom određuje se mreža osnovnih, srednjih i visokih škola.

Članak 35.

Ovim Planom određena je mreža škola iskazana po jedinicama lokalne samouprave.

Minimalni broj škola u svakoj jedinici lokalne samouprave dobiven je temeljem prethodno izračunatog minimalnog broja razrednih odjela. Minimalni broj razrednih odjela omjer je projiciranog broja školoobvezatne, odnosno srednjoškolske populacije i propisanog standarda.

Prostorni raspored škola određen je temeljem gravitacijskih odnosa iz sustava razvojnih središta ovog Plana.

U cilju osiguranja standarda stanovništva, za pojedina područja Planom je određena obveza planiranja jedne osnovne škole, bez obzira što prema projekciji nemaju potreban minimalan broj razrednih odjela dovoljan za formiranje škole.

U **tablici 3 i 4.** iskazan je minimalni broj škola i fakulteta po općinama i gradovima.

Tablica 3: Minimalni broj osnovnih škola

OPĆINE I GRADOVI	OSNOVNE ŠKOLE		
	Minimalan broj razrednih odjela	Minimalni broj škola C=B/18 - Priobalje, otoci C=B/8 - G.kotar, Cres	Prostorni raspored škola
A	B	C	D
1. Delnice	19	2	2
2. Fužine	4	1	1
3. Lokve	3	-	1
4. Mrkopalj	3	-	1
5. Ravna Gora	7	1	1
6. Skrad	2	-	1
7. Čabar	10	1	1
8. Brod Moravice	2	-	1
9. Vrbovsko	15	2	2
10. Rijeka	386	21	21
11. Bakar	29	2	2
12. Čavle	28	2	2
13. Jelenje	19	1	1
14. Kastav	35	2	2
15. Kostrena	16	1	1
16. Kraljevica	12	1	1
17. Omišalj	10	1	1
18. Viškovo	69	4	3
19. Lovran	11	1	1
20. Matulji	36	2	2
21. Mošćenička Draga	5	-	1
22. Opatija	31	2	1
23. Klana	7	-	1
24. Crikvenica	34	2	2
25. Novi Vinodolski	15	1	1
26. Općina Vinodolska	11	1	1
27. Krk	23	1	1
28. Baška	5	-	1
29. Dobrinj	6	-	1
30. Malinska -Dubašnica	12	1	1
31. Punat	6	-	1
32. Vrbnik	5	-	1
33. Cres	9	1	1
34. Mali Lošinj	28	2	2
35. Lopar	-	-	1
36. Rab	32	2	2

Tablica 4: Minimalni broj srednjih škola i fakulteta

OPĆINE I GRADOVI	SREDNJE ŠKOLE			FAKULTETI
	Minimalan broj razrednih odjela	Minimalni broj škola $F=E/18$ - Priobalje, otoci $F=E/8$ - G.kotar, Cres	Prostorni raspored škola	Minimalni broj i prostorni raspored fakulteta
A	E	F	G	H
1. Delnice	8	1	1	-
2. Fužine	2	-	-	-
3. Lokve	2	-	-	-
4. Mrkopalj	1	-	-	-
5. Ravna Gora	3	-	-	-
6. Skrad	1	-	-	-
7. Čabar	3	-	1	-
8. Brod Moravice	1	-	-	-
9. Vrbovsko	5	1	1	-
10. Rijeka	153	9	14	10 F
11. Bakar	12	1	1	-
12. Čavle	14	1	-	-
13. Jelenje	9	1	-	-
14. Kastav	20	1	-	-
15. Kostrena	4	-	-	-
16. Kraljevica	5	-	-	-
17. Omišalj	4	-	-	-
18. Viškovo	23	1	-	-
19. Lovran	5	-	-	-
20. Matulji	16	1	-	-
21. Mošćenička Draga	2	-	-	-
22. Opatija	13	1	1	1F
23. Klana	3	-	-	-
24. Crikvenica	17	1	1	-
25. Novi Vinodolski	8	-	-	-
26. Općina Vinodolska	4	-	-	-
27. Krk	9	1	1	-
28. Baška	3	-	-	-
29. Dobrinj	3	-	-	-
30. Malinska -Dubašnica	5	-	-	-
31. Punt	3	-	-	-
32. Vrbnik	2	-	-	-
33. Cres	4	-	1	-
34. Mali Lošinj	11	1	1	-
35. Lopar	-	-	-	-
36. Rab	15	1	1	-

4.2. ZDRAVSTVO

Članak 36.

Ovim Planom određuje se mreža zdravstvenih ustanova.

Zdravstvena djelatnost odvija se na primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj razini te na razini zdravstvenih zavoda.

Pod primarnom zdravstvenom djelatnosti podrazumijevaju se djelatnosti u okviru domova zdravlja, ustanova za zdravstvenu skrb, ustanova za zdravstvenu njegu i ustanova za palijativnu skrb.

Pod sekundarnom zdravstvenom djelatnosti podrazumijevaju se poliklinike, bolnice (opće i specijalne bolnice) i lječilišta.

Pod tercijarnom zdravstvenom djelatnosti podrazumijevaju se kliničke ustanove koje se dijele na klinike, kliničke bolnice i kliničke bolničke centre.

Zdravstvena djelatnost na razini zdravstvenih zavoda podrazumijeva djelatnost državnih zavoda, zavoda za javno zdravstvo jedinica područne (regionalne) samouprave i zavoda za hitnu medicinu jedinica područne (regionalne) samouprave)

Članak 37.

Prostorni razmještaj građevina pojedinih grupa zdravstvene djelatnosti obavlja se prema sljedećim kriterijima:

1. Građevine primarne zdravstvene zaštite planirati u svim sjedištima gradova i općina.
2. Građevine sekundarne zdravstvene zaštite u pravilu planirati u centrima mikroregija. Postojeće građevine sekundarne zdravstvene zaštite koje nisu smještene u skladu s hijerarhijom središnjih naselja, uključuju se u mrežu centara sekundarne zdravstvene zaštite.
3. Građevine tercijarne zdravstvene zaštite treba planirati isključivo u Gradu Rijeci kao centru makroregije s iznimkom postojeće Klinike za ortopediju Lovran.
4. Građevine zdravstvenih zavoda planirati u Gradu Rijeci kao centru makroregije s ispostavama u svim središtima mikroregija, te u Opatiji i Crikvenici.

Mreža građevina zdravstvene zaštite prema osnovnim grupama djelatnosti određena po općinama i gradovima je u **tablici 5**.

Tablica 5: Mreža zdravstvenih ustanova

Općine i gradovi	Građevine primarne zdravstvene zaštite	Građevine sekundarne zdravstvene zaštite	Građevine tercijarne zdravstvene zaštite	Građevine zdravstvenih Zavoda
1. Delnice	•	•		•
2. Fužine	•			
3. Lokve	•			
4. Mrkopalj	•			

Općine i gradovi	Gradevine primarne zdravstvene zaštite	Gradevine sekundarne zdravstvene zaštite	Gradevine tercijarne zdravstvene zaštite	Gradevine zdravstvenih Zavoda
5. Ravna Gora	•			
6. Skrad	•			
7. Čabar	•			
8. Brod Moravice	•			
9. Vrbovsko	•			
10. Rijeka	•	•	•	•
11. Bakar	•			
12. Čavle	•	•		
13. Jelenje	•	•		
14. Kastav	•	•		
15. Kostrena	•			
16. Kraljevica	•	•		
17. Omišalj	•	•		
18. Viškovo	•	•		•
19. Lovran	•	•	•	
20. Matulji	•	•		
21. Mošćenička Draga	•			
22. Opatija	•	•		•
23. Klana	•			
24. Crikvenica	•	•		•
25. Novi Vinodolski	•	•		
26. Općina Vinodolska	•			
27. Krk	•	•		•
28. Baška	•			
29. Dobrinj	•			
30. Malinska-Dubašnica	•			
31. Punat	•			
32. Vrbnik	•			
33. Cres	•	•		•
34. Mali Lošinj	•	•		•
35. Lopar	•			
36. Rab	•	•		•

4.3. SOCIJALNA SKRB

Članak 38.

Ovim Planom određuje se mreža ustanova socijalne skrbi.
Ustanove socijalne skrbi su centri za socijalnu skrb i domovi socijalne skrbi.

Članak 39.

Obiteljski centar je javna ustanova koja u okviru svojih djelatnosti obavlja poslove savjetodavnog i preventivnog rada, te informativne, savjetodavne, preventivno – terapijske,

edukacijske, promidžbene i druge slične stručne poslove vezane uz pružanje potpore obitelji, djeci i mladeži.

Centar za socijalnu skrb je javna ustanova socijalne skrbi koja rješava u prvom stupnju o pravima iz socijalne skrbi, obiteljsko-pravne i kazneno-pravne zaštite i drugim pravima u skladu s posebnim zakonom

Dom socijalne skrbi je javna ustanova, a osniva se za obavljanje skrbi izvan vlastite obitelji, i to kao:

- a) dom za djecu i mlade punoljetne osobe (za djecu bez roditelja ili koje roditelji zanemaruju ili zlorabe svoje roditeljske dužnosti, ili je to iz drugih razloga u interesu djeteta ili mlade punoljetne osobe; za djecu s poremećajima u ponašanju, tjelesno, mentalno ili višestruko oštećenu ili psihički bolesnu djecu, te djecu ovisnike o drogama ili drugim opojnim sredstvima);
- b) dom za odrasle osobe (za tjelesno, mentalno ili višestruko oštećene ili psihički bolesne odrasle osobe, ovisnike o alkoholu, drogama ili drugim opojnim sredstvima, osobe kojima je potrebna dugotrajna zdravstvena zaštita i njega, odnosno stacionarna skrb te starije i nemoćne osobe);
- c) dom za djecu i odrasle – žrtve obiteljskog nasilja.

Članak 40.

Mreža građevina socijalne skrbi prema osnovnim grupama djelatnosti određena je po općinama i gradovima u **tablici 6**.

Tablica 6: Mreža građevina socijalne skrbi

OPĆINE I GRADOVI	CENTRI SOCIJALNE SKRBI	DOMOVI ZA ODRASLE OSOBE	OSTALI DOMOVI
1. Delnice	•	•	•
2. Fužine		•	
3. Lokve		•	
4. Mrkopalj		•	
5. Ravna Gora			
6. Skrad			
7. Čabar	•	•	
8. Brod Moravice			
9. Vrbovsko	•	•	
10. Rijeka	•	•	•
11. Bakar		•	
12. Čavle		•	
13. Jelenje			
14. Kastav		•	
15. Kostrena		•	
16. Kraljevica		•	•
17. Omišalj			
18. Viškovo		•	
19. Lovran		•	•
20. Matulji		•	

OPĆINE I GRADOVI	CENTRI SOCIJALNE SKRBI	DOMOVI ZA ODRASLE OSOBE	OSTALI DOMOVI
21. Mošćenička Draga			
22. Opatija	•	•	
23. Klana			
24. Crikvenica	•	•	•
25. Novi Vinodolski		•	•
26. Općina Vinodolska			
27. Krk	•	•	
28. Baška			
29. Dobrinj		•	
30. Malinska-Dubašnica		•	
31. Punat		•	
32. Vrbnik			
33. Cres	•	•	•
34. Mali Lošinj	•	•	•
35. Lopar			
36. Rab	•	•	

4.4. SPORT I REKREACIJA

Članak 41.

Ovim se Planom daju smjernice za planiranje sportskih površina i građevina za potrebe:

- sporta djece i mladeži u procesu odgoja i obrazovanja,
- natjecateljskog sporta u cilju ostvarivanja visokih sportskih dostignuća,
- sportske rekreacije građana do najstarije životne dobi,
- kineziterapije i invalidskog sporta osoba oštećenog zdravlja i s psihofizičkim smetnjama u razvoju

Članak 42.

Sport i rekreacija odvija se u sportskim građevinama koje obuhvaćaju prirodne i materijalne resurse, kao što su more, uređene kopnene površine, izgrađene sportske građevine i borilišta na otvorenom i u zatvorenom prostoru.

Sportskim građevinama smatraju se uređene i opremljene površine i građevine u kojima se odvijaju sportske djelatnosti

Članak 43.

Broj jedinica sportskih građevina za pojedinu općinu i grad određuje se temeljem starosne strukture stanovništva i broja jedinica pojedinih građevina na 1.000 stanovnika u **tablici 7.**

Prostornim planom uređenja općine ili grada u mreži sportskih građevina predvidjeti građevine i komplekse za sportove specifične za općinu i grad.

Tablica 7: Broj jedinica sportskih građevina na 1.000 stanovnika za pojedine dobne skupine

OBJEKT	D O B (od - do godina)						
	6-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-59	60 i više
Dvorane	1.470	1.800	0.850	0.480	0.300	0.150	0.030
Zatvoreni bazeni	0.070	0.075	0.045	0.020	0.013	0.010	0.005
Otvoreni bazeni	0.170	0.195	0.045	0.027	0.017	0.012	0.008
Zračne streljane	0.450	0.950	0.750	0.750	0.650	0.450	0.080
Streljane ostale	0.083	0.450	0.450	0.350	0.165	0.120	0.008
Kuglane	0.063	0.145	1.000	1.000	1.000	0.800	0.100
Klizališta	0.025	0.040	0.015	0.005	0.003	0.001	0.001
Ostali zatvoreni	0.063	0.140	0.200	0.140	0.130	0.050	0.025
Atletika	0.018	0.095	0.035	0.006	0.003	0	0
Nogomet	0.215	0.480	0.720	0.430	0.120	0.030	0
Mali nogomet, rukomet, odbojka, košarka	6.850	8.900	2.000	1.400	0.900	0.300	0
Tenis	0.200	0.500	0.750	0.750	0.830	0.750	0.220
Boćanje	0	0	0.300	0.350	0.550	0.600	0.220
Ostali otvoreni	0.640	1.250	0.550	0.270	0.140	0.070	0.045
Skijanje alpsko	0.120	0.155	0.130	0.060	0.045	0.015	0.003

Članak 44.

Ovim se Planom određuju minimalni sportski i rekreacijski sadržaji po općinama i gradovima, a iskazani su u **tablici 8**.

Tablica 8: Minimalni sportski sadržaji po općini i gradu

OPĆINE I GRADOVI	SPORT					
	ZATV. SADRŽAJI		OTVORENI SADRŽAJI			
	DVORANE	BAZENI	SPORTOVI NA OTVOR. VODAMA	NOGOMET, KOŠARKA, RUKOMET, ATLETIKA	SKIJANJE, SKIJAŠKO TRČANJE, SKAKAONICE	SPORTSKO REKREACIJ SKI CENTRI I ZONE
1. Delnice	•	•	•	•	•	•
2. Fužine	•			•	•	•
3. Lokve				•	•	•
4. Mrkopalj				•	•	•
5. Ravna Gora				•	•	•
6. Skrad				•	•	•
7. Čabar				•	•	
8. Brod Moravice				•	•	•
9. Vrbovsko				•	•	•

OPĆINE I GRADOVI	SPORT					
	ZATV. SADRŽAJI		OTVORENI SADRŽAJI			
	DVORANE	BAZENI	SPORTOVI NA OTVOR. VODAMA	NOGOMET, KOŠARKA, RUKOMET, ATLETIKA	SKIJANJE, SKIJAŠKO TRČANJE, SKAKAONICE	SPORTSKO REKREACIJ SKI CENTRI I ZONE
10. Rijeka	•	•	•	•		•
11. Bakar				•		
12. Čavle	•			•	•	•
13. Jelenje		•		•		•
14. Kastav	•			•		
15. Kostrena	•	•	•	•		•
16. Kraljevica	•			•		•
17. Omišalj			•			•
18. Viškovo	•			•		•
19. Lovran	•	•		•		•
20. Matulji		•		•		•
21. Mošćenička Draga			•	•		•
22. Opatija	•	•		•		•
23. Klana				•		•
24. Crikvenica	•	•	•	•		•
25. Novi Vinodolski	•	•	•	•		•
26. Vinodolska				•		•
27. Krk	•	•	•	•		•
28. Baška	•		•	•		
29. Dobrinj				•		•
30. Malinska-Dubašnica				•		•
31. Punat			•	•		
32. Vrbnik				•		
33. Cres	•		•	•		
34. Mali Lošinj	•		•	•		•
35. Lopar				•		•
36. Rab	•	•	•	•		•

4.5. KULTURA

Članak 45.

Ovim Planom određuje se mreža sadržaja kulture po položaju, a kapacitet i broj odredit će se prostornim planom uređenja općine ili grada.

Za potrebe odvijanja aktivnosti u kulturi planirati minimalno sljedeće sadržaje:

- otvorena ili pučka učilišta,
- muzeje, galerije, zbirke,
- knjižnice i čitaonice; teže dostupna područja mogu se opslužiti bibliobusevima, i
- manje scenske prostore za potrebe nacionalnog kazališta Ivana pl. Zajca u Rijeci, kako bi se omogućio kvalitetan rad svih kazališnih djelatnosti.

Članak 46.

Pučka otvorena učilišta su javne ustanove za trajnu naobrazbu i kulturu koja se osnivaju radi obavljanja djelatnosti osnovnoškolske i srednjoškolske naobrazbe odraslih, djelatnosti glazbenih i srodnih škola izvan redovitoga školskog sustava, djelatnosti javnog prikazivanja filmova, novinsko nakladničke djelatnosti, radijske i televizijske djelatnosti, te obavljanja djelatnost u svezi s osposobljavanjem, usavršavanjem i prekvalifikacijom mladeži i ostalih izvan sustava redovne naobrazbe.

Muzejsku djelatnost obavljaju muzeji kao javne ustanove te muzeji, galerije i zbirke unutar ustanova. Muzejska djelatnost obuhvaća: skupljanje, čuvanje i istraživanje civilizacijskih, kulturnih i prirodnih dobara te njihovu stručnu i znanstvenu obradu i sistematizaciju u zbirke, trajno zaštićivanje muzejske građe, muzejske dokumentacije, muzejskih lokaliteta i nalazišta, njihovo neposredno i posredno predočavanje javnosti putem stalnih i povremenih izložaba, te objavljivanje podataka i spoznaja o muzejskoj građi i muzejskoj dokumentaciji putem stručnih, znanstvenih i drugih obavijesnih sredstava.

Knjižnice se osnivaju kao javne ustanove koje u okviru knjižničke djelatnosti nastoje zadovoljiti obrazovne, kulturne i informacijske potrebe svih građana na području svoga djelovanja te da promiču čitanje i druge kulturne aktivnosti u cilju unapređivanja ukupnoga kulturnog života zajednice. Pokretna knjižnica (bibliobus) je privremeni ili stalni oblik opsluživanja korisnika u malim, razasutim naseljima ili u pravnim osobama gdje nema uvjeta za druge oblike djelovanja narodne knjižnice.

Kazališta su javne ustanove u kojima se odvija kazališna djelatnost, koja obuhvaća pripremu i organizaciju te javno izvođenje dramskih, glazbeno-scenskih, lutkarskih i drugih scenskih djela.

Članak 47.

Prostorni raspored minimalnih sadržaja u kulturi po općinama i gradovima prikazan je u **tablici 9.**

Tablica 9: Minimalni sadržaji u kulturi po općinama/gradovima

OPĆINE I GRADOVI	USTANOVA U KULDTURI	OTVORENA ILI PUČKA UČILIŠTA	MUZEJI ILI GALERIJE, ZBIRKE	KNJIŽNICE I ČITAONICE
	n a s e l j a	n a s e l j a	n a s e l j a	n a s e l j a
1. Delnice		Delnice	Delnice	Delnice
2. Fužine			Fužine	Fužine
3. Lokve			Lokve	Lokve
4. Mrkopalj			Mrkopalj	Mrkopalj
5. Ravna Gora			Ravna Gora	Ravna Gora
6. Skrad			Skrad	Skrad
7. Čabar			Čabar	Čabar
8. Brod Moravice			Brod Moravice	Brod Moravice
9. Vrbovsko		Vrbovsko	Vrbovsko	Vrbovsko
10. Rijeka	Rijeka*	Rijeka	Rijeka	Rijeka
11. Bakar			Bakar	Bakar
12. Čavle		Čavle	Čavle	Čavle
13. Jelenje			Dražice	Dražice
14. Kastav			Kastav	Kastav
15. Kostrena			Kostrena	Kostrena
16. Kraljevica	Kraljevica		Kraljevica	Kraljevica
17. Omišalj	Omišalj		Omišalj	Omišalj
18. Viškovo	Viškovo		Viškovo	Viškovo
19. Lovran			Lovran	Lovran
20. Matulji			Matulji	Matulji
21. Mošćenička Draga			Mošćenička Draga	Mošćenička Draga
22. Opatija	Opatija		Opatija	Opatija
23. Klana			Klana	Klana
24. Crikvenica	Crikvenica		Crikvenica	Crikvenica
25. Novi Vinodolski	Novi Vinodolski		Novi Vinodolski	Novi Vinodolski
26. Vinodolska			Bribir	Bribir
27. Krk	Krk		Krk	Krk
28. Baška			Baška	Baška
29. Dobrinj			Dobrinj	Dobrinj
30. Malinska-Dubašnica			Malinska	Malinska
31. Punat			Punat	Punat
32. Vrbnik			Vrbnik	Vrbnik
33. Cres		Cres	Cres	Cres
34. Mali Lošinj		Mali Lošinj	Mali Lošinj	Mali Lošinj
35. Lopar				Lopar
36. Rab		Rab	Rab,Kampor	Rab

* Kazalište

5. UVJETI ODREĐIVANJA GRAĐEVINSKIH PODRUČJA I KORIŠTENJA IZGRAĐENA I NEIZGRAĐENA DIJELA PODRUČJA

Članak 48.

Građevinsko područje u pravilu je zbir građevnih čestica planom određene namjene.

Građevinsko područje čine građevne čestice građevina osnovne namjene, građevne čestice građevina infrastrukture, te građevne čestice građevina i uređenih površina, zajedničkih pratećih sadržaja.

Članak 49.

U specifičnim slučajevima građevinsko područje može činiti i samo jedna građevna čestica. Ova se forma pojavljuje kod namjena izdvojenih iz naselja koje zahtijevaju gradnju više građevina koje su međusobno funkcionalno ili tehnološki povezane (složena građevina) i čine jedinstvenu funkcionalnu cjelinu. Unutar građevne čestice te jedinstvene funkcionalne cjeline grade se građevine i uređuju površine isključivo u funkciji jedne djelatnosti.

Ovakva se građevinska područja razlikuju od građevinskih područja koje se sastoje od više građevnih čestica, u načinu njihova uređenja.

Članak 50.

U građevinskim područjima, osim građevina osnovne namjene, mogu se smještati i:

- pomoćne građevine u funkciji građevine osnovne namjene, i
- prateće građevine u funkciji osnovne namjene građevinskog područja.

Članak 51.

Pomoćne građevine su građevine u funkciji građevine osnovne namjene i grade se na građevnoj čestici građevine osnovne namjene.

Brutto razvijena površina pomoćne građevine ne može činiti više od 40% ukupne brutto razvijene površina svih građevina izgrađenih na građevnoj čestici.

Pomoćne građevine imaju namjenu u funkciji namjene osnovne građevine, i u njima se ne mogu obavljati odvojene djelatnosti.

Članak 52.

Pratećim građevinama smatraju se građevine u funkciji cijeloga građevinskog područja (gospodarske, ugostiteljsko turističke, sportske i druge zone), a ne samo u funkciji

pojedinačne građevine osnovne namjene. Takve se građevine mogu graditi kao samostalne, na zasebnim građevinskim česticama unutar pripadajućega građevnog područja.

Ukupna površina namijenjena pratećim građevinama ne može činiti više od 20% ukupne površine pripadajućeg građevinskog područja.

Članak 53.

Građevna čestica se određuje temeljem prostornih planova. Građevna čestica je površina jedne namjene, određena granicom prema drugoj susjednoj namjeni. Građevna čestica može biti dio, cijela ili sastavljena od više katastarskih čestica.

Nije dopušteno prostornim planovima vršiti razgraničenja namjene unutar građevne čestice.

5.1. UVJETI ODREĐIVANJA GRAĐEVINSKIH PODRUČJA

Članak 54.

Građevinskim područjima određuju se granice površina naselja i površina izvan naselja za izdvojene namjene bez stanovanja.

Prostorni raspored, veličina i oblik građevinskih područja odredit će se prostornim planom općine ili grada prema kriterijima za formiranje građevinskih područja naselja i građevinskih područja izdvojenih namjena, a sukladno kategorijama osjetljivosti prostora iz **članaka 370 i 371.** ove Odluke.

5.1.1. Uvjeti određivanja građevinskih područja naselja

Članak 55.

Naselje je urbana ili ruralna struktura koju čine stanovanje i njemu sukladne prateće funkcije u zatečenom (izgrađenom) ili planiranom opsegu. Naselje je mjesto stalnog i/ili povremenog boravka ljudi, odnosno mjesto u kojemu stanovnici stanuju i zadovoljavaju svoje osnovne potrebe vezane uz rad, obrazovanje i odmor.

U naselje se, osim stanovanja, smještaju i sve njemu sukladne funkcije u skladu s rangom ili značenjem naselja, kao što su:

- sadržaji javne i društvene namjene (obrazovni, zdravstveni, zabavni, kulturni, upravni, pravosudni, vjerski i drugi slični sadržaji),
- sadržaji gospodarske namjene (tihe proizvodne i poslovne djelatnosti bez opasnosti za okoliš, skladišta, servisi i uređaji i sl.),
- sadržaji ugostiteljsko-turističke namjene,
- sadržaji sportsko-rekreacijske namjene,
- komunalne građevine i infrastruktura,
- luke i privezišta u funkciji djelatnosti na kopnu, i
- ostali sadržaji i namjene sukladne stanovanju.

Članak 56.

Građevinsko područje naselja čine izgrađeni i uređeni dio naselja, te neizgrađeni dio planiran za razvitak i proširenje tog naselja.

Naselje se u pravilu formira unutar jednoga građevinskog područja.

Iznimno zbog djelovanja tradicijskih, prostornih, funkcionalnih i drugih utjecaja nastaju izdvojeni dijelovi naselja koja s osnovnim naseljem čine jednu funkcionalnu cjelinu. Funkcionalna cjelina ne formira se temeljem statističkog naselja.

Ukupna površina građevinskog područja nekog naselja je zbir osnovnoga građevinskog područja i svih njegovih izdvojenih dijelova, sukladno ovom Planu.

Granice statističkog naselja treba prilagoditi njegovom građevinskom području.

Članak 57.

Povećanje građevinskih područja naselja dopušteno je kada se postojeća izgrade u 80% ukupne površine građevinskih područja općine ili grada, a povećanje ne može iznositi više od 20% ukupne površine građevinskih područja.

Povećanje građevinskog područja središnjeg naselja mikroregije dopušteno je kada se postojeće izgradi u 80% površine građevinskog područja tog naselja i dostigne gustoću od minimalno 30 st/ha u izgrađenom dijelu građevinskog područja.

Članak 58.

U naselju se osim stanovanja planiraju i ostale prateće funkcije po vrstama naselja sukladno sljedećim smjernicama:

- a) za središnja naselja centre mikroregija (gradove Cres, Delnice, Krk, Lošinj, Mali Lošinj, Rab i Rijeka):
 - udio površina namijenjenih odmoru (sportsko-rekreacijska namjena, parkovi, dječja igrališta i površine zaštitnog zelenila) min. 10% naselja,
 - udio površina namijenjenih radu (poslovna i ugostiteljsko turistička namjena) max. 30% površine naselja,
 - udio površina namijenjenih prometu do 20% naselja.
- b) za središnja naselja ostalih općina i gradova:
 - udio površina namijenjenih odmoru (sportsko-rekreacijska namjena, parkovi, dječja igrališta i površine zaštitnog zelenila) min. 15% naselja,
 - udio površina namijenjenih radu (poslovna i ugostiteljsko turistička namjena) max. 20% naselja,
 - udio površina namijenjenih prometu do 15% naselja.

5.1.2. Uvjeti određivanja građevinskih područja izdvojene namjene izvan naselja**Članak 59.**

Površine izdvojenih namjena izvan naselja su specifične funkcije koje zbog svoje veličine, namjene, načina korištenja ili svojih specifičnih zahtjeva (litoralne djelatnosti, prirodni resursi i sl.), zahtijevaju izdvajanje iz građevinskog područja naselja. One se kao izuzeci planiraju na područjima za građenje prema pojedinim namjenama.

Građevinska područja izdvojenih namjena formiraju se za sljedeće namjene izdvojene iz naselja:

1. Gospodarska namjena
 - proizvodna,
 - poslovna i
 - ugostiteljsko-turistička.
2. Sportski centri
 - golf igrališta i
 - ostali sportski centri
3. Groblja
4. Gospodarenje otpadom

U građevinska područja izdvojenih namjena mogu se smještati i druge namjene u funkciji osnovne.

U građevinskim područjima izdvojenih namjena ne može se planirati stambena namjena.

Članak 60.

Ovim Planom se za namjene izdvojene izvan naselja određuju:

- kriteriji i smjernice za određivanje građevinskih područja izdvojenih namjena,
- kriteriji i smjernice za građenje izvan građevinskih područja,
- područja za smještaj izdvojenih namjena (određene vrstom, položajem, i najvećim dopuštenim kapacitetom i veličinom) i
- građevine od državnog i županijskog interesa za neposrednu provedbu.

Prostornim planom uređenja općine ili grada površine za građenje građevina izdvojenih namjena, sukladno kriterijima i smjernicama ovog Plana, određuju se kao:

- građevinska područja izdvojenih namjena i
- površine izvan građevinskog područja.

5.1.2.1. Uvjeti određivanja građevinskih područja gospodarske namjene**Članak 61.**

U građevinska područja gospodarske namjene smještaju se djelatnosti koje nisu spojive sa stambenom funkcijom naselja i imaju specifične zahtjeve proizvodnog, odnosno poslovnog procesa.

Proizvodna namjena obuhvaća komplekse prerađivačke industrije i građevinarstva koji zahtijevaju značajnije prostorne i ljudske resurse i mogu imati značajniji utjecaj na prostor i okoliš.

Poslovna namjena obuhvaća pogone proizvodnog obrta, trgovačke i skladišne komplekse, servise različitih djelatnosti (uključujući i komunalnu djelatnost), i sl.

Ugostiteljsko-turistička namjena obuhvaća područja u koje se smještaju hoteli (T1), turistička naselja (T2) i kampovi (T3).

Energetske građevine (hidroelektrane, solarne elektrane, vjetroelektrane, trafostanice, i sl.), prometne građevine (luke, terminali i sl), vodne građevine (akumulacije, retencije i sl.) te ostale građevine plošne i linijske infrastrukture, ne smatraju se gospodarskom namjenom i za njih se, **u pravilu**, ne formira građevinsko područje.

U koliko se smještaj građevina infrastrukture ipak planira u građevinskim područjima gospodarske namjene, na njihovo se formiranje ne odnose odredbe članka 64. i 65. ove Odluke.

a) Proizvodna i poslovna namjena**Članak 62.**

Ovim Planom određene su maksimalne površine proizvodne i poslovne namjene, po pojedinim općinama i gradovima, a iskazane su u **tablici 10**.

Tablica 10: Površine proizvodne i poslovne namjene

OPĆINA/GRAD	MAX. PROIZVODNE ZONE (ha)	MAX. POSLOVNE ZONE (ha)
1. Brod Moravice	5	5
2. Čabar	25	18
3. Delnice	62	25
4. Fužine	20	40
5. Lokve	10	16
6. Mrkopalj	5	10
7. Ravna Gora	10	20
8. Skrad	4	6
9. Vrbovsko	30	15
10. Bakar	195	320
11. Crikvenica	0	20
12. Čavle	60	30
13. Jelenje	0	10

OPĆINA/GRAD	MAX. PROIZVODNE ZONE (ha)	MAX. POSLOVNE ZONE (ha)
14. Kastav	0	30
15. Klana	20	21
16. Kostrena	320	50
17. Kraljevica	5	25
18. Lovran	0	2
19. Matulji	50	231
20. Mošćenička Draga	0	2
21. Novi Vinodolski	0	55
22. Omišalj	170	30
23. Opatija	3	10
24. Rijeka	73	145
25. Vinodolska općina	0	10
26. Viškovo	0	38
27. Baška	0	6
28. Dobrinj	0	10
29. Krk	0	30
30. Malinska-Dubašnica	0	12
31. Punat	0	10
32. Vrbnik	0	15
33. Cres	0	30
34. Mali Lošinj	0	32
35. Lopar	0	15
36. Rab	0	17

Članak 63.

Prostornim planovima uređenja općina ili gradova određuju se površine gospodarske namjene izvan naselja ili površine gospodarske namjene unutar naselja za smještaj poslovne zone za izradu i opremanje plovila (brodice, brodovi) do 35 m dužine i jahte.

Kriteriji za definiranje zona iz stava 1. ovog članka, su:

- površina morskog dijela zone ne smije biti veća od površine kopnenog dijela,
- kopneni dio zone služi isključivo brodograđevnoj djelatnosti,
- nije dopušten smještaj plovila na kojima se ne obavljaju poslovi gradnje, održavanja i opremanja i sl.
- pripadajući morski dio zone ne smatra se lukom.

b) Ugostiteljsko-turistička namjena

Članak 64.

Ovim se planom određuju područja ugostiteljsko turističke namjene izvan naselja u koje se smještaju različite vrste ugostiteljsko-turističkih građevina iz skupine hoteli (T1), turistička naselja (T2) i kampovi, odnosno autokampovi (T3).

Polazna osnova za određivanje građevinskih područja ugostiteljsko-turističke namjene su važeći prostorni planovi uređenja općine ili grada, a za općine i gradove koji se nalaze u zaštićenom obalnom području mora prostorni planovi uređenja koji su bili važeći na dan 20. srpnja 2007. godine.

Za svako područje ugostiteljsko-turističke namjene unutar općine ili grada u **tablici 11.** određen je položaj, vrsta, maksimalna površina građevinskog područja i maksimalni kapacitet.

Položaj područja ugostiteljsko-turističke namjene shematski je prikazano na kartografskom prikazu br.1, Korištenje prostora.

Tablica 11: Područja ugostiteljsko-turističke namjene

OPĆINA GRAD	POLOŽAJ	MAX. POVRŠINA (ha)	VRSTA	MAX. KAPACITET (ležaja)
Brod Moravice	Matika (Brod Moravice)	9	T1	950
	Donji Kuti (Gornji Kuti)	2	T2	220
Čabar	Plešće - Podstene (Plešće-Podstene)	4	T1	400
	Zamost (Zamost)	3	T1	300
	Ferbežari (Ferbežari)	3	T1	350
	Mandli (Mandli)	3	T2	300
	Ferbežari – Srednja Draga (Ferbežari-Srednja Draga)	3	T2	300
	Crni Lazi (Crni Lazi)	4	T2	400
	Makov Hrib (Makov Hrib)	5	T2	600
	Parg (Parg)	4	T2	450
	Vrhovci (Vrhovci)	2	T2	200
	Gorači (Gorači)	2	T2	200
	Kozji Vrh (Kozji Vrh)	4	T2	400
	Jezero Vode (Vode)	5	T3	600
Delnice	Petehovac (Male Polane)	31	T1 i/ili T2	3.500
	Velika Voda (Crni Lug)	2	T1 ili T3	240
	Petehovac (Velike Polane)	17	T1 i/ili T2	1.900
	Zona „V1“ (Delnice)	3	T1	300
Fužine	Vrelo 1 (Fužine)	8	T1 i/ili T2	900
	Lepenica (Fužine)	3	T3	360
	Bajer (Fužine)	8	T1 i/ili T2	900
	V ždrelo (Vrata)	6	T1 i/ili T2	650
	Gradina (Lič)	5	T1 i/ili T2	550
Lokve	"Pod Špičunkom" (Homer)	5	T2 ili T3	600
	Gorski raj (Homer)	2	T1	240

OPĆINA GRAD	POLOŽAJ	MAX. POVRŠINA (ha)	VRSTA	MAX. KAPACITET (ležaja)
	motel "Jezero" (Homer)	2	T1	240
	Mrzla Vodica-Školski brijeg (Mrzla Vodica)	3	T1	300
	Podtisolovac (Mrzla Vodica)	8	T2	880
Mrkopalj	"Zagmajna" – biatloni centar (Mrkopalj)	3	T1	300
	uz skijalište Klobučarev vrh (Begovo Razdolje)	4	T1 ili T2	450
	uz skijalište Jukina Kosa (Begovo Razdolje)	3	T1 ili T2	350
	uz skijalište Mlačice i Bijela Kosa (Begovo Razdolje)	3	T1	300
Ravna Gora	Novi Lazi (Stari Laz)	8	T1 ili T2	900
	Uz građevinsko područje naselja N1-2 (Ravna gora)	3	T1 ili T2	350
	Stari Laz (Stari Laz)	5	T1 ili T2	550
	Uz potok Sušica (Stara Sušica)	3	T3	360
Skrad	Skrad (Skrad)	1	T2	110
	Skrad (izletište) (Rogi-Skrad)	1	T3	120
	Hribac (Hribac)	2	T1 ili T2	220
Vrbovsko	Severin na Kupi (Severin na Kupi)	4	T2 ili T3	480
	Klanac (Klanac)	2	T2 ili T3	240
Bakar	Gornje Jelenje (Gornje Jelenje)	5	T1	360
Crikvenica	Omorika (Crikvenica)	15	T1	1.900
	uv. Slana (Selce)	5	T1 i/ili T3	500
	Kačjak kamp (Dramalj)	2	T1 ili T3	240
	uv. Slana (Selce)	13	T1 i/ili T3	1.500
	Kačjak (Dramalj)	8	T1	900
	Havišće II. (Jadranovo)	9	T1 i/ili T2	600
	Jasenova (Selce)	16	T1 i/ili T3	1.800
	Havišće I. (Jadranovo)	11	T1	700
	Sv. Jakov (Jadranovo)	3	T1 ili T3	300
	Miramare (Crikvenica)	13	T1	1.300
	Jadranovo – sjever (Jadranovo)	2	T1	240
Čavle				
Jelenje	Podhum (Podhum)	35	T2	3.500
	Linčeto (Lopača)	1	T1	100
Kastav				
Klana	Rojno (Klana)	3	T2	350
Kostrena				
Kraljevica	Rt Oštro (Kraljevica)	28	T1 i/ili T2 i/ili T3	3.250
	Javorišće – Podbanj (Kraljevica)	6	T1 ili T2	600
	uv. Scott I. (Kraljevica)	18	T1 i/ili T2	2.000
	uv. Marenska (Šmrika)	9	T1 ili T2	1.050
	Šmrika (Šmrika)	2	T1	240
Lovran	Labinsko (Tuliševica)	14	T1 i/ili T2	1.550
	Kamp Medveja (Medveja)	8	T1 i/ili T3	900
	Tuliševica (Tuliševica)	10	T1 ili T2	1.100
Matulji				

OPĆINA GRAD	POLOŽAJ	MAX. POVRŠINA (ha)	VRSTA	MAX. KAPACITET (ležaja)
Mošćenička draga	Mošćenice (sv. Ivan)	4	T1 ili T2	400
	Brseč (Brseč)	4	T1 ili T2	480
Novi Vinodolski	Donji Zagon (Donji Zagon)	10	T 1 ili T2	1.150
	Porto Teplo 1 (Klenovica)	2	T1	200
	Zagori 2 (Novi Vinodolski)	33	T1 i/ili T2 i/ili T3	3.700
	Kozica (Sibinj Krmpotski)	9	T3	1.080
	Panos (Novi Vinodolski)	22	T1 i/ili T2	2.500
	Klenovica-kamp (Klenovica)	10	T3	1.200
	Zagori 1 (Novi Vinodolski)	15	T1	1.050
Omišalj	Njivice (Njivice)	37	T1 i/ili T3	4.100
	Pušće (Omišalj)	8	T3	960
	Voz – Peškera (Omišalj)	50	T1 i/ili T2	5.000
	Omišalj (Omišalj)	13	T1	1.500
Opatija	Škofi (Veprinac)	2	T2	220
	Zagrad (Veprinac)	1	T2	110
	Okoli Dujmić (Veprinac)	1	T2	110
	Katinići (Veprinac)	2	T1	200
	Doli (Poljane)	3	T1	300
	Poklon I. (Vela Učka)	1	T1	110
	Poklon II. (Vela Učka)	1	T1	110
Rijeka	Preluk (Rijeka)	7	T1	700
	Kuk – Panorama (Rijeka)	6	T1	600
Vinodolska općina	Sv. Vid (Bribir)	1	T1	30
	Lokvica (Bribir)	15	T1 ili T2	1.000
	Jargovo (Bribir)	1	T1	50
	Barci (Grižane-Belgrad)	1	T1	50
	Kamenjak (Grižane-Belgrad)	6	T1 ili T2	500
	Glagova mlinica (Grižane-Belgrad)	2	T2	100
	Zubčić (Grižane-Belgrad)	1	T1	100
	Jezero (Tribalj)	5	T3	700
	Tribalj (Tribalj)	2	T1	150
	Stankov laz (Stankov Laz)	2	T1	100
	Drivenik (Drivenik)	6	T1	550
Viškovo				
Baška	Baška – Zablaće (Baška)	18	T1	2.000
	Zablaće (Baška)	7	T3	800
	Bunculuka (Baška)	11	T3	1.200
Dobrinj	Sulinj – Rudine (Rudine)	12	T1 ili T2	1.400
	Sv. Petar (Čižići)	6	T1	700
	Murvenica (Šilo-Polje)	18	T1 ili T2	2.100
	Pojana (Klimno-Županje)	12	T1 ili T2	1.400
Krk	Torkul (Linardići)	15	T1	1.650
	Politin (Krk)	35	T1 i/ili T3	3.850
	Glavotok (Brzac)	15	T1	1.650
	Glavotok kamp (Brzac)	5	T3	600
	Strigar (Vrh)	11	T1 i/ili T2	1320
Malinska- Dubašnica	Haludovo II (Malinska)	19	T1 i/ili T2	1.900
	Haludovo (Malinska)	17	T1 i/ili T2	2200

OPĆINA GRAD	POLOŽAJ	MAX. POVRŠINA (ha)	VRSTA	MAX. KAPACITET (ležaja)
Punat	Škrila (Stara Baška)	7	T1 ili T2 ili T3	1.200
	Mala Krasa – Konobe (Punat)	20	T1 i/ili T2 i/ili T3	2.300
	Kanažt (Punat)	12	T1	1.050
Vrbnik	Katlov (Vrbnik)	1	T3	120
	Dragičev (Vrbnik)	5	T3	600
	uv. Melska (Risika)	4	T2	450
	uv. Petrina (Risika)	5	T1	550
	uv. Potovošće (Vrbnik)	3	T1 ili T2	360
	uv. Sv. Juraj (Vrbnik)	4	T1 ili T2	480
Cres	Zdovice (Valun)	2	T3	200
	Travnice (Valun)	6	T3	720
	Zdovice (Valun)	1	T1	120
	Pod Beli (Beli)	2	T3	200
	Porozina (Porozina)	9	T1 ili T2	1.080
	Stara Gavza (Cres)	10	T1 i/ili T2	1.100
	Kovačine (Cres)	5	T1	500
	Grabar Barnarski (Cres)	20	T1	1.400
	Kovačine (Cres)	32	T1 i/ili T3	3.800
	Centar (Martinšćica)	19	T1 i/ili T3	2.050
	Slatina (Martinšćica)	43	T1 i/ili T3	5.000
	Zaglav (Miholašćica)	11	T2	1.200
	Orlec (Železni Menik)	10	T3	1200
	Merag (Merag)	1	T2	110
	Lubenice (Lubenice)	2	T1 ili T3	200
Mali Lošinj	Lopari (Nerezine)	30	T1 i/ili T2 i/ ili T3	3.100
	Baldarin (Punta Križa)	22	T1 ili T3	2.300
	Poljana (Mali Lošinj)	18	T2 i/ili T3	2.160
	Bučanje (Nerezine)	16	T1 ili T2	1.650
	Punta Križa (Punta Križa)	4	T1 ili T2	440
	Čikat (Mali Lošinj)	62	T1 i/ili T3	6.000
	Sunčana uvala (Mali Lošinj)	21	T1	2.400
	Sunčana uvala (Mali Lošinj)	1	T1	100
	Preko Mosta (Osor)	2	T3	240
	Bijar (Osor)	5	T3	600
	Preslap (Punta Križa)	3	T1 i/ili T3	360
	Matalda (Punta Križa)	3	T1 i/ili T3	360
	Slatina (Čunsko polje)	3	T3	360
	Kamenjak (Mundanije)	4	T1	450
Rab	Šurline (Kampor)	4	T1	450
	Kampor (Kampor)	1	T1 ili T3	120
	Suha Punta (Kampor)	32	T1 i/ili T2	2.100
	uv. Crikvena Dražica – Rt Zidine (Lopar)	20	T1 i /ili T3	2200
Lopar	o. Sv. Grgur	3	T3	300
	Rajska plaža (Lopar)	30	T1 i/ili T3	3600
	Livačina (Lopar)	15	T1	1650
	Goli otok	4	T1 i T3	100 i 300

Članak 65.

Formiranje ili proširenje građevinskog područja ugostiteljsko turističke namjene provodi se u skladu s odredbama ovog Plana.

Građevinsko područje smješta se približno na područje određenim Planom (do 1 km od simbola), a oblik i veličina određuje se temeljem kriterija iz **članka 371.** ove Odluke.

Članak 66.

Vrsta ugostiteljsko-turističke namjene određena je za svaki lokalitet. Ugostiteljsko-turistička namjena po vrsti dijeli se na:

- hotel (T1) podrazumijeva hotel kao osnovni ugostiteljski objekt u kojem se pružaju usluge smještaja i prehrane i slične smještajne objekte iz skupine hoteli;
- turističko naselje (T2), je jedinstvena funkcionalna cjelina (građevna čestica) koju čini više samostalnih građevina u kojima su: recepcija, smještajne jedinice, ugostiteljski i drugi sadržaji. Unutar vrste Turističko naselje mogu se nalaziti i objekti vrste: hotel, aparthotel, turistički apartmani i/ili kamp;
- autokamp i kamp (T3), podrazumijeva ugostiteljski objekt u kojem smještajne jedinice nisu povezane sa tlom na čvrsti način.

Za područja za koja je ovim Planom određeno više vrsta ugostiteljsko-turističke namjene, prostornim planom uređenja općine ili grada vrsta se mora odrediti jednoznačno.

U izgradnji novih i rekonstrukciji postojećih kapaciteta prioritetno se potiče namjena hotel – T1, a ograničava izgradnja turističkih naselja T2.

Veličina građevinskog područja ugostiteljsko-turističke namjene mora iznositi najmanje 50% ovim Planom određene maksimalne površine i kapaciteta.

Članak 67.

U građevinskom području ugostiteljsko turističke namjene može se prostornim planom uređenja općine ili grada planirati privezište, kao prateći sadržaj u funkciji osnovne ugostiteljsko turističke namjene.

Privezište je sastavni dio funkcionalne cjeline ugostiteljsko turističke namjene, a ne zasebna cjelina (luka).

Maksimalan broj vezova jednog ili više privezišta iznosi najviše 20% ukupnog broja smještajnih jedinica.

Članak 68.

Građevinsko područje može činiti i samo jedna vrsta ugostiteljsko-turističke građevine koja po svom obilježju čini jedinstvenu funkcionalnu cjelinu.

Članak 69.

Građevinska područja ugostiteljsko turističke namjene koje su prostornim planovima uređenja općine ili grada bila određena kao izdvojena građevinska područja ugostiteljsko turističke namjene uz naselja, ovim se Planom određuju sastavnim dijelom građevinskog područja naselja. Građevinska područja koje se priključuju naselju iskazana su u **tablici 12.**

Tablica 12: Zone ugostiteljsko turističke namjene koje se priključuju naselju

OPĆINA GRAD	ZONA PRIKLJUČENA NASELJU	POVRŠINA (ha)	NASELJE
Čabar	Gerovo	1	Gerovo
	Tršće	1	Tršće
Lokve	motel "Žaba"	2	Sleme
Mrkopalj	Brestova Draga uz skijalište Prenka	2	Brestova draga
	uz skijalište Čelimbaša (Između Čelimbaše i Zagmajne)	7	Mrkopalj
	podno skijališta Čelimbaša	2	Mrkopalj
	Sunger	2	Sunger
Skrad	Skrad (Šiler)	13	Skrad
Vrbovsko	Vrbovsko	6	Vrbovsko
Crikvenica	Nazor-Antić	17	Crikvenica, Selce
	Brščanovica	2	Dramalj
Jelenje	Trnovica	6	Trnovica
Klana	Klana	2	Klana
Kostrena	Lucija	4	Kostrena
Kraljevica	Bakarac	4	Bakarac
	rt Nirvana	2	Kraljevica
Lovran	Liganj	7	Liganj
	Sv.Mikula	4	Lovran
	zona Vile	7	Lovran
	zona Najade	3	Lovran
	zona Susmel	1	Medveja
	zona Castelo	4	Medveja
Mošćenička draga	Mošćenička draga (ugostiteljsko-turistička zona izvan naselja)	4	Mošćenička Draga
Novi Vinodolski	Breze	3	Breze
	Klenovica	3	Klenovica
	Sibinj Krmpotski 2	2	Sibinj Krmpotski
	Sibinj Krmpotski 1	3	Sibinj Krmpotski
	Povile 2	2	Povile
	Povile 1	2	Povile

OPĆINA GRAD	ZONA PRIKLJUČENA NASELJU	POVRŠINA (ha)	NASELJE
Opatija	Vedež	2	Veprinac
	Veprinac	2	Veprinac
	Travičići	1	Veprinac
	Sv. Juraj	4	Veprinac
	Šavroni	1	Veprinac
	Menderi	2	Poljane
	Dobreć	2	Dobreć
	Krasa	1	Dobreć
Rijeka	Kantrida	4	Rijeka
	Plumbum	2	Rijeka
Viškovo	zona Ronjgi	10	Saršoni
Baška	Baška	5	Baška
Dobrinj	Punta Šilo	2	Šilo
	Slamni	2	Soline
	Klimno	6	Klimno
Krk	Ježevac	11	Krk
Malinska-Dubašnica	Hrusta	7	Malinska, Radići
	Malin	9	Bogovići, Zidarići,
	Porat-zapad	1	Porat, Vantačići
Vrbnik	uv. Zgribnica	1	Vrbnik
	Mavri 1	2	Risika
	Mavri 2	1	Risika
	Mavri 3	2	Risika
	Vrbnik-sjever	4	Vrbnik
	Supeška	9	Vrbnik
	Risika-zapad	3	Risika
	Namori	2	Vrbnik
Cres	Grabar	7	Cres
	Grabar (sjever)	1	Cres
	Zakol	5	Cres
	Kimen	7	Cres
Mali Lošinj	Artatore-Ćunski	7	Ćunski
	Rapoća-Nerezine	4	Nerezine
Rab	uv. Miral	5	Supetarska Draga
	Soline	2	Palit
	poluotok Gonar	7	Supetarska Draga
	uv. Padova III (Banjol)	9	Banjol

Članak 70.

Građevinska područja koja su važećim prostornim planovima uređenja općine ili grada određena kao zone povremenog stanovanja (vikend naselja), ovim Planom određuju se građevinskim područjima naselja.

Kada građevinska područja iz stavka 1. ovog članka čine izdvojeni dio građevinskog područja naselja, ne mogu se dalje širiti. Građevinska područja izdvojenih dijelova naselja, u kojima su izgrađene građevine povremenog stanovanja, iskazana su u **tablici 13.**

Tablica 13: Zone povremenog stanovanja u izdvojenim dijelovima naselja

OPĆINA	NASELJE	U IZDVOJENOM DIJELU NASELJA	
		NAZIV	(ha)
Lokve	Homer	Gorski raj (T4/1)	2
		Gorski raj (T4/2)	4
		Gorski raj (T4/3)	3
		Pod Špičunkom (T4/4)	1
	Mrzla Vodica	Mrzla Vodica (T4/6)	6
Skrad	Hlevci	Hlevci (VN1)	4
		Hlevci (VN2)	10
Čabar	Požarnica	Požarnica (T3-11)	1
	Gornji Žagari	Gornji Žagari (T3-31)	2
	Gorači	Brinovka (T3-36)	1
		Plešci (T3-37)	1
		Tušek (T3-38)	1
		Kašarogi (T3-40)	1
Mali Lošinj	Belej	Belej (T4-1)	1
Čavle	Soboli	Mali Platak (T4-1)	4
		Kripanj (T4-2)	3
		Kripanj (T4-3)	15
		Kripanj (T4-4)	10
Matulji	Zvoneća	Lisina (O2)	1
Kraljevica	Kraljevica	uv. Scott II.	2

5.1.2.2. Uvjeti određivanja građevinskih područja sportske namjene**Članak 71.**

Građevine sportske namjene u pravilu se grade u naselju. Iznimno, mogu se graditi i izvan naselja, kada su na jednom mjestu koncentrirane sportske aktivnosti koje iziskuju velike površine koje nisu primjerene naselju ili kada se grade sportske građevine za sportove vezane uz prirodno okruženje.

Članak 72.

Radi osiguranja prostora za razvoj sportskih aktivnosti od državnog i županijskog značenja ovim Planom su određena područja unutar kojih će se prostornim planom uređenja općine odnosno grada odrediti građevinska područja sportske namjene. Područja su namijenjena smještaju sportskih centara za različite sportove. Zbog specifičnih zahtjeva, od ostalih sportskih centara izdvajaju se sportski centri za golf igrališta.

Veličina građevinskog područja sportske namjene mora iznositi najmanje 50% ovim Planom određene maksimalne površine i kapaciteta.

a) Sportski centri – golf igrališta

Članak 73.

Golf igralište je vrsta sportskog centra koja za realizaciju zahtijeva velike površine, a u eksploataciji ima specifične tehnološke zahtjeve, pa se stoga određuje zasebno od ostalih vrsta sportskih centara.

Golf igralište i ugostiteljsko-turistički (smještajni) sadržaji najčešće su međuzavisne prostorno-organizacijske cjeline, koje ovisno o odnosu između igrališta i smještajnog dijela mogu rezultirati dvjema oblicima:

- a) golf igralište u užem smislu i
- b) kombinirano golf igralište (igralište sa smještajnim kapacitetima)

Članak 74.

Golf igralište je samostalno (golf igralište u užem smislu) u građevinskom području sportske namjene (R), a turističke građevine iz skupine hoteli lociraju se uz njega ili u njegovoj neposrednoj blizini u zasebnom građevinskom području ugostiteljsko turističke namjene (T).

Golf igralište ima smještajne kapacitete samo kao prateći sadržaj, smješten unutar klupske kuće. Sukladno tome radi se o malim kapacitetima isključivo za potrebe igrača.

Članak 75.

Ovim Planom određena je lokacija golf igrališta Dubina u Općini Jelenje. Uz golf igralište planirano je područje ugostiteljsko - turističke namjene Podhum, koje je određeno u članku 66, tablica 10. Vrsta, veličina i maksimalna površina za građenje određeni su u **tablici 14**.

Tablica 14: Lokacije za smještaj samostalnih golf igrališta

GOLF IGRALIŠTE				
OPĆINA/GRAD	POLOŽAJ	VRSTA	VELIČINA	POVRŠINA ZA GRAĐENJE
			(ha)	(ha)
Jelenje	Dubina	standardno 18-27 polja	do 109	do 1,5

Članak 76.

Kombinirano golf igralište je građevinsko područje sportske namjene koju čine dvije zasebne funkcionalne cjeline:

- igralište (sportski dio), i
- površina za smještaj ugostiteljsko-turističke građevine iz skupine hoteli (smještajni dio).

Smještajni kapacitet određen je za svaki lokalitet golfa s maksimalnim brojem ležaja. Smještajni kapaciteti se ne mogu graditi ako nije izgrađen sportski dio građevinskog područja.

Članak 77.

Ovim Planom određene su lokacije golf igrališta u **tablici 15**.

Za svako golf igralište određen je položaj, vrsta, veličina, maksimalna površina za građenje. Uz svako golf igralište određen je maksimalni smještajni kapacitet.

Tablica 15: Lokacije za smještaj kombiniranih golf igrališta

GOLF IGRALIŠTE					UGOSTITELJSKO-TURISTIČKI SADRŽAJI	
OPĆINA GRAD	POLOŽAJ	VRSTA	MAKS. VELIČINA	MAKS. POVRŠINA ZA GRAĐENJE	MAKS. KAPACITET	MAKS. POVRŠINA
			(ha)	(ha)	(ležaja)	(ha)
Opatija	1. Dobreč	standardno 9-18 polja	do 90	1,5	500	10
Klana	2. Rojno	standardno 18-27 polja	do 190	1,5	800	10
Dobrinj	3. Rudine	standardno 18-27 polja	do 193	1,5	600	12
Novi Vinodolski	4. Malo polje	standardno 9-18 polja	do 100	1,5	500	10
Mali Lošinj	5. Ustrine	standardno 18-27 polja	do 200	1,5	800	16
Vrbovsko	6. Rim-Zdihovo-Liplje	standardno 9-18 polja	do 90	1,5	500	10
M.Draga	7. Brseč	standardno 9-18 polja	do 90	1,5	360	6

b) Ostali sportski centri

Tablica 16: Područja sportske namjene

OPĆINA	POLOŽAJ	NAZIV	MAKS. VELIČINA	MAKS. SMJEŠTAJNI KAPACITET
			(HA)	(LEŽAJA)
Čavle/Jelenje	1. Grobničko polje	SC Grobnik 1	271	300
Čavle	2. Grobničko polje – Kovačevo	SC Grobnik 2	65	-
Rijeka	3. Rujevica	SC Rujevica	25	-
Čavle	4. Platak	SC Platak	426	2050

Članak 78.

Na području Županije Planom su određeni sportski centri namijenjeni odvijanju različitih vrsta sportova. U građevinskim područjima sportskih centara osnovna djelatnost je sport.

U sportskim centrima mogu se planirati ugostiteljsko-turistički, prateći ili pomoćni sadržaji, namijenjeni smještaju korisnika i posjetitelja sportskog centra. Smještajni kapaciteti se mogu planirati kao:

- a) sadržaji u funkciji osnovne namjene u planiranim sportskim centrima sastavni su dio sportske građevine (unutar građevne čestice),
- b) odvojena građevina; tada se građevinsko područje sportske namjene sastoji iz sportske građevine i ugostiteljsko-turističke građevine u kojoj se nalaze smještajni kapaciteti. Smještajni dio, kao prateća namjena osnovnoj, ne može se graditi prije nego li je izgrađena osnovna, sportska namjena.

Članak 79.

Sportski centri određeni su položajem, vrstom sportskog sadržaja koji se u njih smješta, veličinom i maksimalno dopuštenim smještajnim kapacitetom.

Položaj, veličina i maksimalni smještajni kapacitet iskazani su u **tablici 16**.

Članak 80.

Vrsta sportskog centa određena je za:

- **SC Grobnik 1:** mješoviti (automotodrom, aviodrom, sportski sadržaji, sadržaji zabave).
- **SC Grobnik 2:** streljački centar (sportsko i lovno streljaštvo).
- **SC Rujevica:** mješoviti (glavni gradski stadion i glavna gradska dvorana za međunarodna natjecanja, te sportske i prateće građevine u njihovoj funkciji).
- **SC Platak:** mješoviti: (centar za zimske i ljetne sportove).

5.1.2.3. Uvjeti određivanja građevinskih područja za groblja**Članak 81.**

Ovim planom utvrđeno je područje Centralnog gradskog groblja Drenova u Gradu Rijeci.

5.1.2.4. Uvjeti određivanja građevinskih područja za gospodarenje otpadom**Članak 82.**

Ovim Planom određeno je područje za smještaj Županijskog centra za gospodarenje otpadom Mariščina (ŽCGO) u Općini Viškovo.

Građevinsko područje formira se prostornim planom uređenja općine sukladno smjernicama određenim u točki 9. ove Odluke.

5.2. UVJETI KORIŠTENJA IZGRAĐENOG I NEIZGRAĐENOG DIJELA GRAĐEVINSKOG PODRUČJA**Članak 83.**

Građevinsko područje se sastoji iz izgrađenog i neizgrađenog dijela. Razgraničenje izgrađenog dijela obavlja se rubom izgrađenih i uređenih građevinskih čestica.

Izgrađenim područjem smatra se uređeno građevinsko zemljište na kojem su izgrađene i uređene građevinske čestice, izgrađene infrastrukturne građevine i površine, te privedene namjeni ostale površine (parkovi, igrališta, uređene plaže, i sl.).

U slobodnom prostoru izgrađenog dijela građevinskog područja naselja treba prioritetno planirati građevine ili površine društvenih djelatnosti, komunalnih djelatnosti i infrastrukture.

Neizgrađeni dio građevinskog područja je prostor predviđen za proširenje izgrađenog dijela, odnosno formiranje novoga građevinskog područja. Neizgrađeni dio građevinskog područja može biti neuređen i uređen.

Članak 84.

Uređenje građevinskog područja obuhvaća pripremu i opremanje.

Priprema se sastoji iz sanacije područja, izrade prostornih planova, imovinsko pravnog uređenja, konzervatorskih radova i sl.. Opremanje obuhvaća gradnju ili rekonstrukciju infrastrukture i komunalnih građevina i uređaja kojim se omogućuje građenje i uporaba zemljišta u skladu s planiranom namjenom.

Kategorije urednosti građevinskog područja su:

- I. minimalno uređeno građevinsko područje koje obuhvaća pripremu i pristupni put, vodoopskrbu, odvodnju i električnu energiju;

- II. optimalno uređeno građevinsko područje koje obuhvaća minimalno uređeno građevinsko područje, i ostale elemente opremanja (plinookskrba, DTK i dr.).

Sva građevinska područja u Županiji moraju imati I. kategoriju uređenosti.

Prostornim planom uređenja općine ili grada potrebno je minimalno odrediti mjesto, način i kapacitet priključka građevnog područja na prometnu, energetska i vodnu infrastrukturu. Odvodnju otpadnih voda odrediti sukladno odredbama **članka 191. do 193.** ove Odluke.

Izgrađeni dio građevnog područja određen prostornim planom uređenja općine ili grada, smatra se minimalno uređenim.

Obvezatna viša razina uređenosti građevinskog područja odredit će se prostornim planom uređenja općine i grada.

5.3. GRAĐENJE IZVAN GRAĐEVINSKOG PODRUČJA

Članak 85.

Izvan građevinskog područja mogu se graditi samo pojedinačne građevine.

Pojedinačne građevine određene su jednom građevinskom česticom.

Temeljem kriterija iz ovog Plana, prostornim planom uređenja općine ili grada određuju se uvjeti za neposrednu provedbu gradnje građevina izvan građevnog područja.

Članak 86.

Izvan građevinskih područja može se graditi na prostornim planom uređenja općine ili grada određenim građevinskim zemljištima i na prirodnim površinama.

Građevinsko zemljište izvan građevinskog područja određuje se prostornim planom uređenja općine ili grada kada se izvan građevinskog područja planira izgradnja građevina koje nisu u funkciji korištenja prirodnih resursa (primarne proizvodnje) i/ili građevina koje svojom veličinom, tehnološkim procesom i drugim obilježjima, značajno mijenjaju prirodna obilježja područja na kojima se grade. Unutar građevinskog zemljišta za ove građevine utvrđuje se građevinska čestica.

Na **prirodnim površinama** mogu se graditi građevine koje su isključivo u funkciji iskorištavanja prirodnih resursa, a svojom funkcijom, veličinom, tehnologijom i ostalim obilježjima ne utječu bitno na svojstva prirodnih površina. Karakteristika je ove gradnje da se građevine grade na čestici osnovne namjene (poljoprivredno zemljište, šuma itd.) a bez da se formira zasebna građevinska čestica za izgrađenu građevinu.

Za građevine i zahvate iz stavka 2. i 3. ovog članka namjena, položaj, vrsta, veličina, kapacitet i ostali uvjeti za građenje građevina i uređenje javnih površina izvan građevinskog područja, određuju se prostornim planom uređenja općine ili grada.

5.3.1. Građenje na građevinskim zemljištima

Članak 87.

Na građevinskim zemljištima mogu se smještati sljedeće izdvojene namjene:

1. gospodarska namjena: eksploatacija mineralnih sirovina,
2. infrastrukturna namjena
 - građevine prometne infrastrukture
 - infrastrukturne građevine vodoopskrbe i odvodnje
 - građevine energetske infrastrukture
3. posebna namjena: kompleksi i građevine u funkciji obrane RH
4. komunalna namjena:
 - građevine za gospodarenje otpadom
 - uređene plaže
5. sportske, rekreacijske, izletničke i sl,
6. specifične namjene društvenih djelatnosti (lječilišta, obilježja, sakralne građevine i sl) i
7. zabavni i tematski parkovi.

5.3.1.1. Građevine za korištenje mineralnih sirovina

Članak 88.

Ovim Planom područja istraživanja mineralnih sirovina određena su shematski i označena simbolom u garfičkom prilogu broj 3e. Područja posebnih ograničenja u korištenju.

Unutar područja za istraživanje određuje se eksploatacijsko polje.

Članak 89.

Prostornim planom uređenja općine ili grada odrediti položaj i veličinu eksploatacijskog polja mineralnih sirovina kao građevinsko zemljište, sukladno odredbama **članka 371.** ove Odluke.

Planskim mjerama odrediti sve elemente zaštite okoliša prije, za vrijeme i poslije korištenja, uključivo sanaciju i konačnu namjenu površina.

Članak 90.

Eksploatacijska polja moraju biti udaljena minimalno od:

- građevinskih područja naselja, 500 m,
- građevinskih područja ugostiteljsko-turističke i sportske namjene, 500 m,
- građevinskih područja gospodarske namjene, 300 m,

- građevina izvan građevnog područja, 200 m,
- obale mora i voda, 1.000 m,
- zaštićenih dijelova prirode i dijelova prirode predviđenih za zaštitu, 200 m.

Cestovna prometna povezanost eksploatacijskog polja na državnu ili županijsku cestu ne smije se odvijati preko građevinskog područja naselja.

Članak 91.

Eksploatacijska polja ne mogu se planirati:

- a) u zaštićenim dijelovima prirode i dijelovima prirode predviđenih za zaštitu, na područjima ugroženih i rijetkih stanišnih tipova, te stanišnih tipova neophodnih za opstanak ugroženih i rijetkih biljnih i životinjskih vrsta.
- b) na prostoru poljoprivrednog zemljišta P1 ili P2,
- c) unutar infrastrukturnih koridora.

Članak 92.

Prostornim planom uređenja općine ili grada odrediti lokacije za odlaganje viška iskopa koji predstavlja mineralnu sirovinu kod izvođenja građevinskih radova. Prostornim planom uređenja potrebno je odrediti mjere smještaja, korištenja i zaštite okoliša.

Lokacije za odlaganje viška iskopa ne smiju biti u građevinskom području naselja.

5.3.1.2. Građevine infrastrukturne namjene

Članak 93.

Pod građevinama infrastrukture podrazumijevaju se vodovi i građevine u funkciji prometnog sustava, sustava veza, vodnogospodarskog sustava i sustava energetike, smješteni kao površinske građevine ili u infrastrukturne koridore.

Kriteriji za planiranje građevina infrastrukture određuju se točkom 6. ove Odluke.

5.3.1.3. Građevine posebne namjene

Članak 94.

Pod građevinama posebne namjene podrazumijevaju se vojni kompleksi i pojedinačne građevine namijenjene za djelatnosti zaštite države.

Razgraničenje prostora od interesa za obranu provodi se određivanjem granice vojnog kompleksa i građevina prostornim planom uređenja općine grada. Razgraničenjem treba odrediti vojni kompleks, građevine i zaštitni pojas oko vojnih kompleksa. Zaštitni pojas se određuje ovisno o vrsti, namjeni i položaju građevina u prostoru. Za razgraničene

prostore, odnosno za svaku građevinu prostornim planom uređenja općine ili grada, mora se odrediti zona zaštite i ostali uvjeti građenja, korištenja i zaštite.

Građevine od interesa obrane navedene su u **tablici 17**.

Tablica 17: Građevine od interesa obrane

OPĆINA/GRAD	GRAĐEVINA
Delnice	1. Vojarna Drgomalj
	2. Vojno strelješte Stari Drgomalj
	3. Vojno skladište V-3
Čabar	4. Oup guslica
Ravna gora	5. Objekt veze Mirkovica
Čavle	6. Vojno skladište Grobnik
	7. Vojno strelješte Kovačevo
Opatija	8. Rp učka
Mali Lošinj	9. Vojni kompleks Kovčanje
	10. Vojni kompleks Tovar
	11. Uvala Maračol (otok Unije)
Rab	12. Maskirno privezište br. 1 supetarska draga
	13. Maskirno privezište br. 2 supetarska draga
	14. Maskirno privezište br. 1 barbatski kanal
	15. Maskirno privezište br. 2 barbatski kanal
	16. Maskirno privezište br. 3 barbatski kanal
	17. Maskirno privezište br. 4 barbatski kanal

Pojedine građevine iz tablice 16. mogu se prenamijeniti putem prostornog plana uređenja općine/grada u drugu namjenu, uz suglasnost nadležnog tijela obrane.

Prostornim planom uređenja općine ili grada mogu se pored građevina iz tablice 14. planirati i druge posebne namjene.

5.3.1.4. Građevine komunalne namjene

a) Građevine za gospodarenje opadom

Članak 95.

Pretovarne stanice i reciklažna dvorišta kao građevine sustava zbrinjavanja komunalnog i posebnih kategorija otpada mogu se graditi i kao građevine izvan građevinskog područja. Za njih se prostornim planom uređenja općine ili grada određuje građevinsko zemljište izvan građevinskog područja.

b) Uređene plaže

Članak 96.

Uređena plaža izvan građevinskog područja je infrastrukturno i sadržajno uređen prostor, označen i zaštićen s vodene strane. Površina uređene plaže je jedinstvena funkcionalna cjelina koja se sastoji od kopnenog i vodnog dijela. Ona je pristupačna svima uz jednake uvjete s kopnene i vodene strane.

Prirodne morske plaže, iskazane kao šljunčana žala u **članku 262.** ne smiju se planirati kao uređene plaže.

Članak 97.

Pod uređenjem plaže podrazumijeva se opremanje komunalnom infrastrukturom, te gradnja pomoćnih građevina u funkciji plaže.

Pomoćne građevine u funkciji plaže jesu:

- sanitarne građevine, kabine, tuševi, i sl.,
- naprave u funkciji zabave (tobogani, akvagani i sl.),
- ugostiteljske i trgovačke građevine,
- privezišta i sidrišta u funkciji plaže.

Članak 98.

Na uređenoj plaži ugostiteljske građevine i ostale pomoćne građevine određuju se prostornim planom uređenja općine ili grada temeljem sljedećih kriterija:

- najviše 2 etaže (suteran i prizemlje), i
- bruto razvijena ukupna površina do 1% površine kopnenog dijela plaže, ali ne više od 100 m².

Članak 99.

Privezišta u funkciji uređenih plaža određuju se prostornim planovima gradova ili općina uz sljedeće uvjete:

- privezišta i sidrišta su sastavni dio uređene plaže i ne smatraju se lukom,
- područje koje služi za prihvat plovila može zauzimati maksimalno 10% duljine plaže, ali ne više od 30 metara,
- kapacitet priveza odredit će se sukladno kapacitetu plaže, a maksimalno 100 priveza,
- privez plovila nije dopušten izvan površine plaže.

5.3.1.5. Sportsko-rekreacijske građevine

Članak 100.

Pod sportsko-rekreacijskim građevinama podrazumijevaju se građevine koje se grade radi obavljanja specifičnih sportskih djelatnosti vezanih uz prirodne uvjete na tlu i vodi (skijanje, sanjkanje, planinarenje, zmajarenje, paraglajding, jedrenje, ronjenje i sl.).

Sportsko-rekreacijske građevine planiraju se izvan građevnog područja temeljem sljedećih kriterija:

- osnovna namjena građevina je sportska, planinarska, odnosno rekreacijska,
- građevine drugih namjena koje su u funkciji osnovne sportsko-rekreacijske namjene grade sa samo kao pomoćne građevine.

Pomoćne građevine mogu imati najviše 2 etaže (suteran/podrum i prizemlje), bruto razvijene ukupne površine do 1% površine osnovne namjene, ali ne više od 200 m². U pomoćne građevine mogu se smještati različiti uslužni sadržaji za:

- provedbu različitih sportskih i rekreacijskih programa (rekreacija na trim stazama, stazama za nordic walking, programi u adrenalin centru, i sl.),
- iznajmljivanje i servisiranje opreme,
- pružanje ugostiteljskih i ostalih osobnih usluga posjetiteljima,
- ostali slični sadržaji u funkciji osnovne namjene.

U građevinama sportsko-rekreacijske namjene koje su u funkciji planinarstva, može se iznimno planirati smještajni kapaciteti do 100 ležaja.

Uvjete za korištenje, namjenu, veličinu, položaj, kapacitete i ostale kriterije za neposrednu provedbu određuje se prostornim planom uređenja općine ili grada.

Članak 101.

Ovim Planom se planira izvan građevnog područja građenje građevina manjih skijaških centara i pojedinačna skijališta.

Manji skijaški centri su:

- SC Mrkopalj – skijaški centar na području Općine Mrkopalj – uključuje postojeća skijališta Čelimbaša i Klobučarev vrh te Biatlonski centar Zagmajna. U sklopu centra planirana su nova skijališta Prenka (u Brestovoj Dragi), Maj (u Tuku Mrkopaljskom i Tuku Vojnom), Jukina Kosa, Pod Višnjevicu, Mlačice i Bijela Kosa (u Begovom Razdolju),
- SC Vrbovsko – skijaški centar na području Grada Vrbovskog, uključuje planirana skijališta Bijela Kosa 1 i Bijela Kosa 2.
- SC Čabar – skijaški centar na području Grada Čabra – uključuje postojeće skijalište Rudnik (Tršće) te planirana nova skijališta Farbežari / Crni Lazi i Kovačev hrib (Prezid).
- SC Jelenča – sportski centar na području Općine Fužine.

Pojedinačna skijališta su:

- Plase, na području Općine Fužine,
- Suhi Vrh, na području Općine Ravna Gora,
- Veliko Selce, na području Općine Skrad,

- Petehovac, na području Grada Delnice.

Uvjete za korištenje, namjenu, veličinu, položaj, kapaciteti i ostale kriterije za neposrednu provedbu određuje se putem prostornog plana uređenja općine ili grada.

5.3.1.6. Građevine specifičnih društvenih djelatnosti

Članak 102.

Pod zdravstvenim građevinama podrazumijevaju se građevine u kojima se odvijaju djelatnosti koje su funkcionalno vezane za specifična prirodna područja, kao što su termalna izvorišta, posebni klimatski uvjeti, kakvoća zraka, blato, i dr.

Zdravstvene građevine mogu se planirati izvan građevinskog područja samo iznimno, temeljem utvrđenih prirodnih posebnosti.

Zdravstvene građevine mogu se graditi temeljem sljedećih kriterija:

- maksimalna veličina građevine može iznositi do 800 m² bruto razvijene površine. U ukupnu maksimalnu površinu građevine spadaju i potrebne površine za pomoćne gospodarske objekte.
- visina građevine maksimalno 8 m.
- dopuštena je kao pomoćna djelatnost pružanje ugostiteljskih i/ili smještajnih usluga.

5.3.1.7. Građevine zabavnih i tematskih parkova

Članak 103.

Pod zabavnim i tematski parkovima podrazumijevaju se površine namijenjene specifičnoj vrsti rekreacije koja se temelji na različitim atrakcijama i događanjima namijenjenim velikom broju ljudi.

Zabavni i tematski parkovi planiraju se izvan građevnog područja temeljem sljedećih kriterija:

- osnovna namjena građevina je zabavna, odnosno rekreacijska,
- građevine drugih namjena koje su u funkciji osnovne namjene grade se samo kao pomoćne građevine.

U sklopu kompleksa zabavnih i tematskih parkova mogu se iznimno planirati smještajni kapaciteti do 100 ležaja.

Uvjeti za korištenje, namjena, veličina, položaj, kapacitet i ostali kriteriji za neposrednu provedbu, određuju se prostornim planom uređenja općine ili grada.

5.3.2. Građenje na prirodnim područjima

Članak 104.

Ovim planom određuju se uvjeti za građenje na prirodnim površinama, odnosno poljoprivrednom, šumskom, ostalom poljoprivrednom i šumskom zemljištu te na vodnim površinama. Na prirodnim površinama mogu se graditi građevine isključivo u funkciji primarnih djelatnosti koje se na njima obavljaju ili građevine u funkciji pojedinih aktivnosti koje se temelje na korištenju prirodnih datosti, kao:

- građevine u funkciji poljoprivrede,
- građevine u funkciji šumarstva i lovstva
- građevine u funkciji djelatnosti na vodnim površinama,
- građevine za vlastite gospodarske potrebe, i
- sportsko-rekreacijske građevine i površine na prirodnim područjima.

Članak 105.

Na prirodnim područjima mogu se graditi gospodarske građevine prema sljedećim osnovnim kriterijima:

- građevina mora biti u funkciji korištenja prostora (poljoprivredna, planinarska, podvodna, itd);
- građevina mora imati, ovisno o namjeni i načinu korištenja, vlastitu vodoopskrbu (cisterna, kopani bunar do 10 m dubine), odvodnju (pročišćavanje otpadnih voda) i energetske sustav (plinski spremnik, električni agregat, ili drugo);
- građevine treba graditi sukladno kriterijima zaštite prostora, vrednovanja krajobraznih vrijednosti i autohtonog graditeljstva;
- građevine moraju biti udaljene od građevinskog područja, građevnog zemljišta i ostalih građevina izvan građevnog područja, izuzev građevina linijske infrastrukture, minimalno:
 - a) 500 m za uzgoj bilja
 - b) 2 000 m za stočarske djelatnosti
 - c) 500 m za šumarsku djelatnost i lovstvo
 - d) 2 000 m za sportsko rekreacijsku namjenu

Izgrađene objekte nije dopušteno prenamijeniti u stambene, ugostiteljsko-turističke namjene ili druge namjene koje nisu sukladne odredbama ovog Plana.

5.3.2.1. Građevine u funkciji poljoprivrede

Članak 106.

Građevine poljoprivredne namjene grade se izvan građevnog područja na poljoprivrednom zemljištu.

Gospodarske građevine namijenjene isključivo za poljoprivrednu djelatnost i preradu poljoprivrednih proizvoda izvan građevinskog područja smiju se graditi na vrijednim (P2) i ostalim (P3) obradivim tlima.

Građevine za stočarsku proizvodnju mogu se izvan građevinskog područja graditi uz uvjet da imaju više od propisanog minimalnog broja grla.

Pod registriranim poljoprivrednim gospodarstvom, podrazumijeva se gospodarstvo upisanim u odgovarajuće registre sukladno djelatnosti.

Zemljište propisane minimalne površine, na kojoj se smiju graditi građevine poljoprivredne namjene prema **člancima 108 do 111.** ovog Plana, ne može biti manje od 1000 m², odnosno od trećine pripadajućih poljoprivrednih površina u čijoj je funkciji gradnja.

U zemljište poljoprivredne površine iz stava 5 ovog članka pribrajaju se sve katastarske čestice izvan građevnog područja koje čine funkcionalnu poljoprivrednu cjelinu. Čestice se mogu međusobno dodirivati i/ili biti povezane cestom, kolno-pješačkim ili drugim putom, u krugu do 2000 m od gospodarskih građevina iz stava 2. i 3. ovog članka.

Gospodarske građevine se razvrstavaju na:

- građevine za potrebe uzgoja bilja, i
- građevine za potrebe stočarske djelatnosti (farme).

a) Građevine za potrebe uzgoja bilja

Članak 107.

Unutar zaštićenog obalnog pojasa mora građenje građevina za uzgoj bilja vrši se sukladno propisima koji uređuju uređenje i zaštitu tog pojasa.

Članak 108.

Građevine za potrebe uzgoja bilja **izvan zaštićenoga obalnog pojasa mora**, mogu se graditi temeljem sljedećih kriterija:

a) na zemljištu minimalne površine 30.000 m²:

- gospodarska namjena s pružanjem ugostiteljskih i/ili smještajnih djelatnosti i stanovanjem,
- maksimalna veličina građevine može iznositi do 600 m² bruto razvijene površine. U ukupnu maksimalnu površinu građevine spadaju i potrebne površine za pomoćne gospodarske objekte. Građevina može imati podrumski prostor i dvije nadzemne etaže. Iznimno se dopušta u podrumskoj etaži gradnja podruma površine do 1.000 m²,
- visina građevine maksimalno 7 m,
- udaljenost od obalne crte jezera i rijeka minimalno 50 m,
- površina za ugostiteljski i/ili smještajni dio može iznositi do 49 % ukupne bruto razvijene površine svih građevina.
- gospodarstvo mora biti registrirano za poljoprivrednu djelatnost

- b) na zemljištu minimalne površine 10.000 m²:
- namjena gospodarska, za spremanje poljoprivrednih proizvoda, strojeva, alata i poljoprivredne opreme. U sklopu građevine može se urediti i stambeni prostor.
 - maksimalna veličina građevine može iznositi do 100 m² bruto razvijene površine,
 - visina građevine maksimalno 7 m, dvije etaže,
 - minimalna udaljenost od obalne crte, voda 100 m,
 - gospodarstvo mora biti registrirano za poljoprivrednu djelatnost
- c) na zemljištu minimalne površine 5.000 m²:
- namjena gospodarska, za spremanje poljoprivrednih proizvoda, strojeva, alata i poljoprivredne opreme.
 - maksimalna veličina građevine može iznositi do 50 m² bruto razvijene površine,
 - visina građevine maksimalno 3 m, jedna etaža,
 - minimalna udaljenost od obalne crte, voda 100 m,
- d) na zemljištu minimalne površine 1.000 m²:
- namjena gospodarska, za držanje alata, strojeva i poljoprivredne opreme,
 - maksimalna veličina građevine može iznositi do 30 m² bruto razvijene površine,
 - visina građevine maksimalno 3 m, jedna etaža,
 - minimalna udaljenost od obalne crte, voda 100 m.

Članak 109.

Gradnja plastenika i staklenika kao laganih montažno-demontažnih objekata dopuštena je na svim kategorijama poljoprivrednog zemljišta za obavljanje poljoprivredne ratarske djelatnosti.

Staklenici i plastenici se mogu podizati na zemljištu većem od 2.000 m².

Staklenici i plastenici su lagane montažno-demontažne konstrukcije obložene staklenim ili plastičnim providnim stijenama ili sličnim materijalom, maksimalne visine do 4,50 m.

Uz staklenike i plastenike dopuštena je gradnja pratećeg – pomoćnog objekta za spremanje alata i strojeva, poljoprivredne opreme i slično, površine do 30 m² tlocrtne bruto površine s maksimalno jednom etažom, bez smještajnih kapaciteta.

b) Građevine za potrebe stočarske djelatnosti (farme)

Članak 110.

Ovim se Planom određuju se uvjeti gradnje građevina za potrebe stočarske djelatnosti (farme), temeljem sljedećih kriterija:

- a) na zemljištu minimalne površine 100.000 m²,
- minimalan broj 10 uvjetnih grla,

- gospodarska namjena s pružanjem ugostiteljskih usluga i/ili smještaja i stanovanjem,
- površina ugostiteljskog i/ili smještajnog dijela može iznositi do 49 % ukupne bruto razvijene površine svih građevina,
- maksimalna veličina građevine može iznositi do 1.000 m² bruto razvijene površine. U ukupnu maksimalnu površinu građevine spadaju i potrebne površine za pomoćne gospodarske objekte,
- visina građevine maksimalno 8 m,
- minimalna udaljenost od obalne crte, voda 100 m, a od mora 1.000 m.
- gospodarstvo mora biti registrirano za poljoprivrednu djelatnost

b) na zemljištu minimalne površine 50.000 m²:

- minimalan broj 5 uvjetnih grla
- gospodarska namjena s pružanjem ugostiteljskih usluga i/ili smještaja i stanovanjem,
- površina ugostiteljskog i stambenog dijela može iznositi do 30% ukupne bruto razvijene površine svih građevina.
- maksimalna veličina građevine može iznositi do 300 m² bruto razvijene površine. U ukupnu maksimalnu površinu građevine spadaju i potrebne površine za stanovanje i pomoćne gospodarske objekte,
- visina građevine maksimalno 6 m,
- minimalna udaljenost od obalne crte, voda 100 m, a od mora 1.000 m.
- gospodarstvo mora biti registrirano za poljoprivrednu djelatnost

c) na zemljištu minimalne površine 30.000 m²:

- minimalan broj 3 uvjetnih grla
- maksimalna veličina građevine može iznositi do 100 m² bruto razvijene površine. U ukupnu maksimalnu površinu građevine spadaju i potrebne površine za pomoćne gospodarske objekte,
- visina građevine maksimalno 3 m,
- minimalna udaljenost od obalne crte, voda 100 m, a od mora 1.000 m.
- gospodarstvo mora biti registrirano za poljoprivrednu djelatnost

d) na zemljištu minimalne površine 10.000 m²:

- građevina za držanje stoke,
- maksimalna veličina građevine može iznositi do 30 m² bruto razvijene površine.
- visina građevine maksimalno 3 m,
- minimalna udaljenost od obalne crte, voda 100 m, a od mora 1.000 m.
- gospodarstvo mora biti registrirano za poljoprivrednu djelatnost

Članak 111.

Unutar zaštićenog obalnog pojasa mora mogu se graditi građevine za uzgoj životinja prema odredbama članka 110. ovog Plana.

5.3.2.2. Građevine u funkciji šumarstva i lovstva

Članak 112.

Građevine šumarske namjene grade se izvan građevnog područja na šumskom zemljištu.

Gradnja gospodarskih i ostalih građevina namijenjenih isključivo za šumarsku djelatnost izvan građevinskog područja smiju se graditi u gospodarskoj šumi (Š1).

Građevine se razvrstavaju na:

- građevine za obavljanje šumarske djelatnosti, i
- ostale građevine.

Članak 113.

Izvan obalnog pojasa mora građevine za obavljanje šumarske djelatnosti (šumarske kuće, lovačke kuće i sl.) planiraju se temeljem sljedećih kriterija:

a) građevine za obavljanje osnovne šumarske djelatnosti (šumarske kuće, lovačke kuće i sl.):

- namjena građevine je šumarska djelatnost zaštite i održavanja flore i faune,
- maksimalna veličina građevine može iznositi do 400 m² bruto razvijene površine. U ukupnu maksimalnu površinu građevine spadaju i potrebne površine za pomoćne gospodarske objekte,
- visina građevine maksimalno 8 m,
- udaljenost od građevnog područja i gospodarske građevine minimalno 500 m, a od obalne crte voda minimalno 100 m,
- pomoćna djelatnost pružanjem ugostiteljskih i/ili smještajnih usluga. Površina za ugostiteljski i/ili smještajni dio može iznositi do 50% ukupne bruto razvijene površine svih građevina.

Takva gradnja dopušta se za registrirane djelatnosti lovstva ili šumarstva.

b) građevine za obavljanje ostalih djelatnosti u funkciji šuma (skloništa, spremišta opreme):

- namjena gospodarska u funkciji šuma,
- maksimalna veličina građevine može iznositi do 20 m² bruto razvijene površine,
- visina građevine maksimalno 3 m,
- udaljenost od građevnog područja i gospodarske građevine iznosi minimalno 500 m, a od obalne crte voda minimalno 100 m.

Članak 114.

Lovišta imaju gospodarsku, turističku i rekreativnu funkciju te funkciju zaštite i očuvanja biološke i ekološke ravnoteže prirodnih staništa, divljači i divlje faune i flore.

Na prostoru Županije ustanovljena su državna i zajednička lovišta. Gospodarenje lovištem i korištenje lovnog fonda obavlja se u skladu s posebnim propisima kojima su određena i ograničenja (površine na kojima se ne ustanovljavaju lovišta, vrijeme lovostaje, zaštita fonda divljači i dr.). Na površinama lovišta dopuštena je izgradnja gatera (uzgajališta divljači), postava hranilišta, pojilišta, lovačkih čeka i građevina u funkciji održavanja i uređenja lovišta.

Iz područja lovišta izuzimaju se sljedeće površine:

- 300 m od ruba građevinskog područja,
- 200 m od građevina izvan građevinskog područja,
- javne prometnice i druge javne površine uključivši i zaštitni pojas,
- zaštićena područja prirode u kojima je aktom o proglašenju ili posebnim aktom zabranjen lov,
- druge površine u kojima je aktom o njihovom proglašenju zabranjen lov.

5.3.2.3. Građevine na vodnim površinama

Članak 115.

Ovim se Planom određuju uvjeti i kriteriji gradnje i postava građevina za uzgoj riba i školjkaša na vodnim površinama i vodnom dnu.

Planom su određena uzgajališta na moru i vodotocima, mrjestilišta za mlad i sadržaji kaveznih uzgajališta.

Za svaki položaj uzgajališta određena je maksimalna površina, maksimalni kapacitet i vrsta organizama koje se uzgaja.

Osim navedenih položaja, planira se u sklopu drugih gospodarskih djelatnosti izvan građevnog područja, kao prateća djelatnost i izgradnja manjih objekata ribouzgajališta, gdje je to moguće, za uzgoj salmonida kao i ciprinida s kapacitetima do 2 tone.

Članak 116.

Dopuštena je postava građevina za uzgoj riba i školjkaša manjeg kapaciteta, što za uzgajališta na moru iznosi 250 tona godišnje, a za uzgajališta na vodotocima 50 tona godišnje.

Iznimno za uzgajališta Podno Osorčice, Mali Lošinj i Uvala Zaplot – Veli bok, otok Cres, dopuštene količine uzgoja mogu biti do 990 tona godišnje.

a) Uzgajališta na moru

Članak 117.

Ovim Planom u **tablici 18.** određeno je za svaki lokalitet uzgajališta na moru, maksimalna površina, maksimalni kapacitet i vrsta organizama koje se uzgaja.

Maksimalna površina određuje područje unutar kojeg je moguće smještanje i premještanje uzgajališne površine.

Oko svake uzgajališne površine mora se uspostaviti zaštitna zona širine 200 m u koju mogu ulaziti samo uzgajivači.

Tablica 18: Uzgajališta na moru

OPĆINA/ GRAD	POLOŽAJ	MAX. POVRŠINA (ha)	MAX. PROIZVODNJA (tona/godišnje)
1. Novi Vinodolski	Uvala Žrnovnica	1	38 riba 1 školjkaša
2. Omišalj	Otok Sveti Marko	6	90 riba 30 školjkaša
3. Krk	Valbiska	15	200 riba 50 školjkaša
4. Krk	Plavnik	60	200 riba 50 školjkaša
5. Punat	Stara Baška	6	90 riba 30 školjkaša
6. Cres	Otok Cres, Uvala Zaplot-Veliki bok,	11	990 riba
7. Cres	Merag	15	200 riba 50 školjkaša
8. Mali Lošinj	Zapadna strana otoka Lošinja	10	150 riba 50 školjkaša
9. Mali Lošinj	Uvala Kaldonta, otok Cres	5	100 riba 50 školjkaša
10. Mali Lošinj	Podno Osoršćice, Mali Lošinj	10	990 riba 40 školjkaša
11. Lopar	Otok Grgur	10	100 riba 50 školjkaša
12. Lopar	Otok Goli	15	200 riba 50 školjkaša
13. Lopar	Sorinj – Uvala Malo kolo	15	200 riba 50 školjkaša
14. Rab	Uvala Mag	3	50 školjkaša
15. Rab	Uvala Barbat	3	50 školjkaša

b) Uzgajališta na vodotocima

Članak 118.

Ovim Planom je za svaki lokalitet uzgajališta na vodotocima određeno u **tablici 19**, maksimalna površina, maksimalni kapacitet i vrsta organizama koje se uzgaja na kopnu.

Tablica 19: Uzgajališta na vodotocima

OPĆINA/ GRAD	LOKACIJA	VRSTA	MAKS. POVRŠIN A (ha)	MAKS. PROIZVODNJA (tona/godišnje)
Čabar	1. Na rijeci Čabranki	pastrva	0,10	50 riba
Čabar	2. Čabar	pastrva	0,01	4 riba
Čabar	3. Čabar (Minihidroelektrana)	pastrva	0,01	3 riba
Čabar	4. Zamost – Plešci	pastrva	0,10	50 riba
Delnice	5. Mala Lešnica	pastrva	0,02	5 riba
Vrbovsko	6. Moravice	pastrva	0,04	8 riba

c) Mrjestilište za mlađ morskih riba i školjkaša

Članak 119.

Za potrebe uzgoja morskih riba i školjkaša planira se izgradnja mrjestilišta za mlađ morskih riba i školjkaša na poluotoku između uvale Žrnovnica i uvale Tepli Porat u gradu Novom Vinodolskom.

d) Prateći sadržaji kaveznih uzgajališta

Članak 120.

Građevine u kojima se riba priprema za stavljanje u promet mogu biti izvan obalnog područja u građevnom području. Osigurati prometnu vezu od građevine do uzgajališta i obrnuto.

Neposredno uz lokaciju za uzgoj riba i školjkaša, mogu se graditi građevine izvan građevnog područja u funkciji primarne djelatnosti ukupne površine do 400 m². To su privežišta za brodove, građevine za skladištenje sortiranje i parkiranje ribe, otpremni centar za školjkaše, centar za pročišćavanje školjaka, administrativni prostor, prostor za zaposlenike itd.

5.3.2.4. Sportsko-rekreacijske površine na prirodnim površinama

Članak 121.

Pod sportsko-rekreacijskim površinama podrazumijevaju se površine koje se uređuju u svrhu odvijanja rekreacijskih djelatnosti koje su funkcionalno vezane za specifična prirodna područja.

Rekreacijske površine su veće samostalne cjeline namijenjene uređenju, a bez izgradnje građevina. Uređuju se na površinama čija je osnovna namjena šuma (Š1, Š2, Š3), ostalo obradivo poljoprivredno tlo (P3), vode, more i ostalo poljoprivredno i šumsko

zemljište (PŠ), a koriste se i uređuju u funkciji rekreacije u slobodnom prostoru i izletničkog turizma.

U rekreacijskim područjima sukladno obilježjima prostora i uz posebno vrednovanje krajobraznih vrijednosti, mogu se uređivati razne vrste rekreacijskih površina u funkciji pasivne i aktivne rekreacije građana, a bez izgradnje, kao što su:

- pješačke, biciklističke, jahaće, trim i slične staze,
- igrališta za rekreaciju odraslih i djece različitih uzrasta,
- površine za izletišta, i
- ostale slične površine namijenjene rekreaciji i zabavi.

U sklopu ovih površina mogu se graditi ili postavljati samo prizemne građevine za prehranu i piće, sanitarije i spremišta za sportske rekvizite, skloništa i slično, koje su u funkciji dnevnog izletničkog turizma i održavanja manifestacija. Bruto razvijena površina takvih građevina ne smije biti veća od 0,5% rekreacijske površine, a ne više od 60 m². Građevina može imati i natkrivenu terasu čija površina ne smije prelaziti izgrađenu površinu.

Građevine moraju biti primjereno oblikovane i uklopljene u prostor u kojem se grade odnosno postavljaju te izgrađene od autohtonog materijala.

U slučaju da ne postoji mogućnost priključenja građevine na vodove infrastrukture, građevina mora imati vlastitu vodoopskrbu, odvodnju i elektroopskrbu.

6. UVJETI UTVRĐIVANJA PROMETNIH I DRUGIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA U PROSTORU

Članak 122.

Pod infrastrukturom se podrazumijevaju građevine, instalacije, uređaji i vodovi nužni za privođenje prostora planiranoj namjeni.

Infrastrukturne građevine mogu biti plošne ili linijske.

Članak 123.

Površine za infrastrukturu razgraničuju se određivanjem granica:

- površina predviđenih za infrastrukturne koridore, i
- površina predviđenih za infrastrukturne građevine.

Površine za infrastrukturu razgraničuju se na:

1. površine za građevine prometa i građevine veza koje mogu biti u funkciji kopnenog (ceste, željeznice, terminali, naftovodi, plinovodi, optički kabeli, i dr.), vodnog (luke, pristaništa, sidrišta, i dr.) i zračnog prometa (aerodrom, helidromi, i dr.);
2. površine za građevine vodnogospodarskog sustava, vodozahvat i prijenos vode, akumulacija, vodocrpilišta (podzemna i nadzemna), akumulacija za hidroelektranu, akumulacija za industriju, te odvodnju oborinskih i otpadnih voda, uređaj za pročišćavanje i ispust sustava za melioracijsku odvodnju i navodnjavanje; i
3. površine za energetske građevine za proizvodnju, transformaciju (trafostanice, rasklopna postrojenja, elektrovučna postrojenja) i prijenos (dalekovodi, plinovodi, naftovodi, i dr.).

Članak 124.

Infrastrukturni koridor je prostor namijenjen za smještaj građevina i instalacija infrastrukturnih sustava unutar ili izvan građevinskog područja.

Ovim Planom je određena ukupna širina infrastrukturnih koridora.

Članak 125.

Ovim se Planom potiče formiranje infrastrukturnih koridora i smještaj ukupno planirane linijske infrastrukture u zajedničke koridore (naftovodi, dalekovodi, željeznički i cestovni koridori i sl).

Linijska infrastruktura državnog i županijskog značenja prikazana je shematografski u grafičkim priložima: 2a. Elektroenergetika, 2b. Proizvodnja i cjevovodni transport nafte i plina i 2c. Korištenje voda, vodoopskrba, odvodnja otpadnih voda i uređenje voda i vodotoka.

Tablica 20: Kriteriji razgraničenja infrastrukturnih koridora
(u metrima)

SUSTAV	PODSUSTAV		GRAĐEVINA	KORIDOR GRAĐEVINE	NAPOMENA
	vrsta	kategorija	vrsta	m	
PROMETNI	željeznica	državna	visoke učinkovitosti	200	jedno/dvokolos ječna
			za međunarodni promet	150	jedno/dvokolos ječna
	ceste	državna	autoceste	200	
			brze ceste	150	
			ostale državne ceste	100	
		županijska	županijske ceste	70	
	naftovod	državni	međunarodni magistralni	100	
			magistralni	60	
	plinovod	državni	međunarodni magistralni	100	
		županijski	magistralni	60	
TELEKOMUNIKACIJE	kabelska kanalizacija	državni	međunarodni	1	u ili uz javne površine i građevine
		županijski	magistralni	1	
VODOOPSKRBA I ODVODNJA	vodovodi	državni	magistralni	10	
		županijski	ostali	10	
	kolektori	županijski	kolektor	10	
ENERGETIKA	naftovod	državni	međunarodni magistralni	100	
			magistralni	60	
	plinovod	državni	međunarodni magistralni	100	
		županijski	magistralni	60	
	dalekovodi	državni	dalekovod 400 V	200	
			dalekovodi 220 V	100	
		županijski	dalekovodi 110 V	70	

Članak 126.

U prostornim planovima uređenja općina ili gradova obvezno je utvrditi minimalno infrastrukturne koridore kako je utvrđeno u **tablici 20**.

Prostornim planom uređenja općine ili grada može se odrediti manji koridor temeljem detaljnijih rješenja. Širina infrastrukturnih koridora iznad cestovnih i željezničkih tunela u građevinskim područjima određuje se prema odredbama ovog Plana i posebnim propisima. Planirani tunelski koridor cestovne i željezničke infrastrukture ne sprečava gradnju iznad tunela i na odgovarajućoj udaljenosti od portala tunela.

Osim koridora iz **tablice 20**, ovim se Planom određuju posebni infrastrukturni koridori za:

- željezničke pruge za međunarodni promet (uključujući prugu visoke učinkovitosti) u građevinskom području naselja koridor iznosi 100 m,
- željezničku prugu visoke učinkovitosti u građevinskom području naselja na dionici Sv. Kuzam – Drenova koridor iznosi 200 m

- autoceste:
 - na dionici Rukavac spoj na autocesti Matulji – Rupa koridor iznosi 1.500 m,
 - na dionici čvor Viškovo – čvor Grobničko polje na dionici uz akumulaciju Kukuljani koridor iznosi 800 m
 - koridor za novi most na dionici brze ceste čvor Križišće – Omišalj iznosi 2.500 m, a mjeri se 150 m zapadno od postojećeg mosta za otok Krk i širi istočno od postojećeg mosta.

6.1. INFRASTRUKTURA PROMETNOG SUSTAVA

Članak 127.

Prometni infrastrukturni sustav čine međusobno povezane sve prometne grane s ciljem pružanja sigurne, efikasne i konkurentne jedinstvene funkcije pružanja prijevoznih usluga.

Okosnicu prometnog sustava Županije čine podsustavi pomorskog, željezničkog, cestovnog, zračnog, cjevovodnog i telekomunikacijskog prometa, a logističku podršku cjelovitom prometnom sustavu omogućuju lučki, željeznički, cestovni i zračni terminali za putnički i teretni promet.

Prometni sustav Primorsko-goranske županije strukturiran je na Prometni čvor Rijeka i niz prometnih pravaca.

Prometni čvor Rijeka sastoji od:

- Lučko-terminalnog čvora Rijeka
- Željezničkog čvora Rijeka i
- Cestovnog čvora Rijeka.

Infrastrukturni prometni sustav određen je shematski u grafičkom prilogu 1. Korištenje i namjena površina.

6.1.1. Lučko-terminalna infrastruktura

Članak 128.

Morska luka je morski i s morem neposredno povezani kopneni prostor s izgrađenim i neizgrađenim obalama, lukobranima, uređajima, postrojenjima i drugim objektima namijenjenim za pristajanje, sidrenje i zaštitu brodova, jahti i brodica, ukrcaj i iskrcaj putnika i robe, uskladištenje i drugo manipuliranje robom, proizvodnju, oplemenjivanje i doradu robe te ostale gospodarske djelatnosti koje su s tim djelatnostima u međusobnoj ekonomskoj, prometnoj ili tehnološkoj svezi.

Lučko područje je područje morske luke, a može obuhvaćati jedan ili više morskih i kopnenih prostora (lučki bazen) koji se koristi za obavljanje lučkih djelatnosti.

Ovim planom definirana privezišta i sidrišta u građevinskom području ugostiteljsko-turističke namjene i na površinama uređenih plaža ne smatraju se lukama.

Članak 129.

Prema namjeni kojoj služe, luke se dijele na:

- luke otvorene za javni promet, i
- luke posebne namjene.

Položaj i značenje luka, sidrišta i plovnih putova prikazan je shematski u grafičkom prilogu broj 1. Korištenje i namjena prostora.

6.1.1.1. Luke otvorene za javni promet**Članak 130.**

Prema veličini i značenju luke otvorene za javni promet dijele se na:

- a) luke otvorene za javni promet osobitoga (međunarodnog) gospodarskog interesa za Republiku Hrvatsku,
- b) luke otvorene za javni promet županijskog značenja i
- c) luke otvorene za javni promet lokalnog značenja.

Članak 131.

Prostornim planom uređenja općine ili grada prilikom određivanja sadržaja unutar luke otvorene za javni promet, treba predvidjeti prostor za komunalni dio luke.

Komunalni dio je dio luke otvorene za javni promet namijenjen za stalni vez plovnog objekta čiji vlasnik ima prebivalište na području jedinice lokalne samouprave ili plovni objekt pretežito boravi na tom području i upisan je u upisnik brodova nadležne lučke kapetanije ili očevidnik brodica nadležne lučke kapetanije ili ispostave i za korištenje kojeg se zaključuje ugovor o stalnom vezu s lučkom upravom i na kojem se u pravilu ne obavljaju gospodarske djelatnosti.

Smjernice za definiranje položaja i kapaciteta luka otvorenih za javni promet, odnosno komunalnih dijelova koji se moraju odrediti u prostornim planovima uređenja općine ili grada, su:

- luke otvorene za javni promet planirati svugdje gdje postoji naselje ili morsko područje kome gravitiraju neka naselja u neposrednoj blizini, kao izdvojeni dio građevinskog područja naselja;
- kapacitet komunalnog dijela luke određuje se na osnovi broja gravitirajućih stanovnika jedinice lokalne samouprave. Preporuča se u komunalnom dijelu luke naselja planirati privezna mjesta za 10% stanovništva, izuzev Grada Rijeke;
- preporuča se površinuorskog dijela luke osigurati na način da se za jedno mjesto priveza u komunalnom dijelu luke osigura površina od 45 m², a koja uključuje i plovni put za prilaz mjestu priveza kao i prostor za manevriranje;
- preporuča se da se po jednom mjestu priveza u komunalnom dijelu luke osigura 5 m² površine kopnenog dijela luke.

a) Luke od interesa za Republiku Hrvatsku

Članak 132.

Luka Rijeka otvorena je za javni promet i od osobitog je međunarodnog interesa za Republiku Hrvatsku. Sastoji se od bazena Rijeka, Brajdica, Bakar i Omišalj na području Primorsko-goranske županije i bazena Raša – Bršica na području Istarske županije te sidrišta brodova i izdvojenoga lučkog područja Škrlevo.

Članak 133.

U bazenu Rijeka koji obuhvaća bazen Rijeka zapad i Brajdicu planirana je gradnja kontejnerskog terminala ukupnog kapaciteta oko 1.400.000 TEU.

S vanjske strane riječkog lukobrana dopušta se privez brodova za kružna putovanja.

Planira se gradnja jedinstvenoga pomorskoga putničkog terminala u luci Rijeka za prijevoz putnika brzim brodovima i dužobalnim brodovima, državnog, županijskog i lokalnog prometa. Putnički terminal treba biti povezan s glavnim terminalima cestovnog, željezničkog i zračnog prijevoza.

Članak 134.

Pozadinsko područje luke Rijeka na Škrlevo smješteno je u okviru poslovno-proizvodne zone Kukuljanovo i u funkciji je unapređenja rada luke Rijeka.

Poslovna zona Miklavija i proizvodna zona Omišalj mogu se planirati i za potrebe lučkih terminala i u funkciji lučkih djelatnosti.

Članak 135.

U bazenu Bakar planirani su lučki terminal Goranin i terminal Podbok uz osiguranje kvalitetnoga cestovnog i željezničkog povezivanja sa zaleđem.

Članak 136.

Okosnica razvoja lučko-terminalnog sustava biti će razvoj luke na otoku Krku.

Članak 137.

Sidrišta mogu biti izdvojena područja luka otvorenih za međunarodni promet.

Postojeće sidrište luke Rijeka namijenjeno je sidrenju teretnih i putničkih brodova u međunarodnom prometu.

b) Luke županijskog značenja

Članak 138.

Luke otvorene za javni promet županijskog značenja su:

1. Bakar
2. Baška
3. Crikvenica
4. Cres
5. Kraljevica
6. Krk
7. Kostrena
8. Lopar
9. Lovran
10. Mali Lošinj
11. Malinska
12. Martinšćica
13. Merag
14. Mišnjak
15. Mošćenička Draga
16. Mrtvaška
17. Novi Vinodolski
18. Omišalj
19. Opatija
20. Porožina
21. Punat
22. Rab
23. Rijeka
24. Supetarska Draga
25. Surbova – Stara Baška
26. Šilo
27. Valbiska
28. Vrbnik

Luke otvorene za javni promet županijskog značenja će se prvenstveno razvijati na postojećim prostorima sukladno cilju uspostave javnog prijevoza na moru.

Luke otvorene za javni promet županijskog značenja mogu imati više lučkih bazena koji će se odrediti prostornim planovima uređenja općine/grada.

Članak 139.

U okviru luka otvorenih za javni promet županijskog i lokalnog značenja planiran je prihvat brodova za kružna putovanja.

U lukama za javni promet županijskog značenja određena su sidrišta za prihvat putničkih brodova u međunarodnom prometu na sljedećim lokacijama:

- sidrište luke Opatija
- sidrište luke Cres

- sidrište luke Mali Lošinj
- sidrište luke Krk
- sidrište luke Rab
- sidrište luke Crikvenica
- sidrište luke Novi Vinodolski i
- sidrište luke Rijeka.

Ostala sidrišta za putničke brodove mogu se odrediti prostornim planovima uređenja općina i gradova uz uvažavanje maritimnih, ekoloških i drugih uvjeta određenih posebnim propisima.

Sidrišta mogu biti izdvojena područja luka za javni promet županijskog značenja.

c) Luke lokalnog značenja

Članak 140.

Sve ostale luke su lokalnog značenja i odrediti će se prostornim planom uređenja općine ili grada.

6.1.1.2. Luke posebne namjene

Članak 141.

Luka posebne namjene je morska luka koja je u posebnoj upotrebi ili gospodarskom korištenju pravnih ili fizičkih osoba obzirom na njihovu podjelu.

Prema djelatnostima koje se obavljaju u lukama posebne namjene dijele se na:

1. vojne luke,
2. luke nautičkog turizma,
3. industrijske luke,
4. brodogradilišne luke,
5. sportske,
6. ribarske i druge luke slične namjene.

Prema značenju, luke posebne namjene se dijele na luke od značenja za Republiku Hrvatsku i luke od županijskog značenja.

Luke posebne namjene mogu imati više lučkih bazena koji će se odrediti prostornim planovima uređenja općine/grada.

Članak 142.

Vojna luka namijenjena je za prihvata i smještaj vojnih plovniha objekata, opremljena odgovarajućim objektima i opremom, a određena posebnim propisom. Vojna luka na području Primorsko-goranske županije je Kovčanje u Malom Lošnju.

Maskirni pristan (privezište, vez) označava nepotpuno uređen dio obalnog ruba (neizgrađene obale) s prijeko potrebnim čimbenicima koji omogućuju pristajanje i privezivanje broda radi bojnog razvoja pomorskih snaga.

Maskirno privezišta su: maskirna privezišta br.1 i br. 2 u Supetarskoj Dragi na zapadnoj obali otoka Raba nasuprot otočiću Maman i maskirna privezišta br. 1, br. 2, br. 3, i br. 4 u Barbatskom kanalu, na sjeveroistočnoj strani otoka Dolin.

Prenamjena maskirnih pristana moguća je uz suglasnost nadležnog tijela obrane.

Članak 143.

Luke nautičkog turizma razvrstavaju se na:

- marinu
- sidrišta
- odlagališta plovniha objekata i
- suhu marinu.

Ovim Planom određuju se marine državnog i županijskog značenja po položaju, maksimalnoj površini akvatorija i maksimalnom broju vezova.

Članak 144.

Marine se razvrstavaju u odgovarajuću kategoriju, iskazanu kroz broj sidara (dva sidra, tri sidra, četiri sidra, pet sidara).

Marine koje imaju kapacitet 200 i više vezova u moru su od značenja za Republiku Hrvatsku, a one manjeg kapaciteta su županijskog značenja.

Vezom se u luci nautičkog turizma smatra vez za plovilo standardne duljine 12 m.

Maksimalna površina akvatorija marine iznosi 10 ha, osim za marinu Punat i Cres koje imaju površinu veću od 10 ha, sukladno odlukama o koncesiji izdanim po posebnim propisima.

Prostornim planom uređenja općine ili grada određuju se površina akvatorija i broj vezova na osnovi ekvivalenta plovila duljine 12 metara. Broj vezova može biti, ovisno o duljini plovila, veći ili manji, ali sveden na vrijednost ekvivalentnog plovila mora odgovarati odredbama Plana.

Površina akvatorija i broj vezova ne mogu biti manji od 50% od propisanih **tablicom 21 i 22.** ovog Plana.

Preporuča se da akvatorij zauzima do 2/3 ukupne površine marine.

Članak 145.

Položaj, maksimalna površina akvatorija i maksimalni broj vezova u moru, određeni su u **tablici 21 i 22.**

Tablica 21: Marine državnog značenja

POLOŽAJ	OPĆINA/GRAD	MAKS. POVRŠINA AKVATORIJA (ha)	MAKS. BROJ VEZOVA U MORU
1. Bakar	Bakar	5	300
2. Stara Baška – Zala/Surbova	Punat/Baška	8	400
3. Cres	Cres	Prema koncesijskom odobrenju	
4. Zaglav/Martinšćica	Cres	8	400
5. Crikvenica	Crikvenica	7	250
6. Lopar	Lopar	8	400
7. Lovran	Lovran	7	250
8. Privlaka (2 bazena)	Mali Lošinj	10	400
9. Nerezine	Mali Lošinj	8	300
10. Velopin	Mali Lošinj	8	400
11. Novi Vinodolski	Novi Vinodolski	6	400
12. Peškera	Omišalj	10	500
13. Ičići	Opatija	10	500
14. Punat	Punat	Prema koncesijskom odobrenju	
15. Rab	Rab	3	250
16. Supetarska Draga	Rab	7	400
17. Baroš	Rijeka	10	1.000
18. Brajdica	Rijeka	6	300

Tablica 22: Marine županijskog značenja

POLOŽAJ	OPĆINA/GRAD	MAKS. POVRŠINA AKVATORIJA (ha)	MAKS. BROJ VEZOVA U MORU
1. Admiral	Opatija	3	199
2. Kantrida	Rijeka	2	100
3. Škver/Akademija	Rijeka	5	150
4. Valun	Cres	1	100
5. Omišalj	Omišalj	3	199

Članak 146.

Sidrišta se smještavaju u ili uz:

- građevinska područja naselja,
- građevinska područja ugostiteljsko-turističke namjene,
- građevinska područja sportske namjene.

Članak 147.

Prostornim planovima uređenja općina i gradova određuju se ostale luke nautičkog turizma (sidrišta, odlagališta plovniha objekata i suhe marine).

Odlagališta plovniha objekata i suhe marine smještaju se u gospodarske zone.

Članak 148.

Industrijske luke nalaze se u području gospodarske namjene-industrija, a služe za privez plovniha objekata i iskrcaj/ukrcaj tereta koji je namijenjen za potrebe proizvodnog procesa ovlaštenika koncesije.

Industrijske luke u koje mogu uploviti brodovi preko 1.000 GT su od značenja za državu.

Industrijske luke u koje mogu uploviti brodovi do 1.000 GT su od značenja za Županiju.

Ovim Planom određene su sljedeće industrijske luke:

- industrijske luke u funkciji područja proizvodne zone Urinj:
 - industrijska luka Bakar - luka za prekrcajna nafte i naftnih derivata,
 - industrijska luka Urinj 2 za prekrcaj naftnog koksa,
 - industrijska luka Sršćica za prekrcaj ukapljenog naftnog plina i druge.
- industrijske luke proizvodne zone Omišalj:
 - industrijske luke za prekrcaj ukapljenog prirodnog plina,
 - industrijske luke za prekrcaj ukapljenog naftnog plina,
 - industrijske luke za prekrcaj sirovina i energenata za petrokemijsku industriju i otpremu proizvoda petrokemijske industrije i druge.

Članak 149.

Brodogradilišne luke služe za obavljanje djelatnosti izgradnje i/ili remonta plovniha objekata.

Površina morskog dijela brodogradilišta može biti maksimalno jednaka površini kopnenog dijela brodogradilišta.

Brodogradilišne luke s veličinom navoza preko 50 m, odnosno veličinom doka preko 1.000 t nosivosti, su od značenja za Republiku Hrvatsku.

Na području Županije brodogradilišne luke od značenja za Republiku Hrvatsku su:

- brodogradilišna luka – Grad Rijeka,
- brodogradilišna luka – Općina Kostrena,
- brodogradilišna luka – Grad Cres i
- brodogradilišna luka – Grad Mali Lošinj

Na području Županije brodogradilišne luke od značenja za Županiju su:

- brodogradilišna luka – Krk,
- brodogradilišna luka – Nerezine i
- brodogradilišna luka – Punat.

Sve ostale brodogradilišne luke s veličinom navoza do 35 m, odnosno veličinom doka do 1.000 t nosivosti, odredit će se prostornim planovima uređenja općine ili grada.

Članak 150.

Ribarska luka služi za prihvata i smještaj ribarskih plovila, te je opremljena uređajima i opremom za ukrcaj/iskrcaj ribarskih plovila, prostorom za manipulaciju ulovom i opskrbu ribarskih plovila.

Ribarska luka koja ima dužinu obale preko 50 m i dubinu uz obalu veću od 3 metra je državnog značenja. Ribarska luka državnog značenja je Rijeka (Rijeka).

Ribarske luke županijskog značenja su Klenovica (Novi Vinodolski) i Mišnjak (Rab).

Članak 151.

Sportske luke služe za privez brodica upisanih u hrvatski očevidnik brodica s namjenom za sport i razonodu, a koje brodice su u vlasništvu članova udruge ili same udruge koja ima koncesiju za luku.

Sportske luke državnog značenja imaju kapacitet 200 vezova i više, a sportske luke kapaciteta do 200 vezova su županijskog značenja.

Lokacije sportskih luka odredit će se prostornim planovima uređenja općina i gradova.

Članak 152.

U lukama otvorenim za javni promet i lukama posebne namjene dopuštena je izgradnja objekata za opskrbu plovila gorivom uz zadovoljavanje ekoloških, maritimnih, sigurnosnih i protupožarnih kriterija.

Udaljenost između dva mjesta za opskrbu plovila gorivom ne bi smjela biti veća od 20 nautičkih milja.

6.1.2. Sustav željezničke infrastrukture

Članak 153.

Željezničke pruge u tehnološkom smislu mogu biti:

- željezničke pruge za velike brzine,
- konvencionalne željezničke pruge.

Članak 154.

Prema namjeni, gospodarskom značenju, značenju kojega imaju u međunarodnom i unutarnjem željezničkom prometu, načinu upravljanja i gospodarenja željezničkom infrastrukturom te planiranju njezinoga razvoja, željezničke pruge dijele se na:

- željezničke pruge od značenja za međunarodni promet,
- željezničke pruge od značenja za regionalni promet,
- željezničke pruge od značenja za lokalni promet.

Članak 155.

Sustav željezničke infrastrukture na prostoru Županije primarno se sastoji od Željezničkog čvora Rijeka kao sastavnog dijela Prometnog čvora Rijeka te linijske željezničke infrastrukture.

Pod Željezničkim čvorom Rijeka podrazumijeva se ukupni sustav željezničke infrastrukture od Šapjana do Krasice i kolodvora Krk sa svim kolodvorima u primarnoj funkciji zadovoljenja prometne potražnje rada luke Rijeka kao i putničkih potreba središta županije.

Industrijski kolosijeci i kolosijeci u gospodarskim zonama te kolodvori određuju se prostornim planom uređenja općine/građa.

Članak 156.

Promet željezničkog čvora Rijeka temelji se na prognozama prometa Luke Rijeka. Planirana je modalna razdioba prijevoza tereta na način da se minimalno 60% tereta za potrebe luke prevozi željeznicom.

Planirana je rekonstrukcija i dogradnja željezničkog čvora Rijeka: kolodvora Rijeka, kolodvora Brajdica, kolodvora Škrlevo, robnog kolodvora Kukuljanovo, kolodvora Bakar, kolodvora Ivani, kolodvora Tijani, te izgradnja teretnog kolodvora Krasica, izgradnja novoga teretnog i lučkog kolodvora na otoku Krku kao i kolodvora Miklavija.

Članak 157.

Modernizacija i rekonstrukcija postojećih željezničkih pruga realizirati će se etapno po dionicama s ciljem unapređenja željezničkog prometa i povećanja prijevoznih kapaciteta..

Rekonstrukcija postojećih željezničkih pruga podrazumijeva:

- rekonstrukciju trase na pojedinim dionicama – (odstupanju od trasa dijela postojećih pruga),
- nadogradnju drugog kolosijeka uz dijelove postojeće pruge,
- rekonstrukciju postojećih i izgradnju novih kolodvora, stajališta, tunela, vijadukata i mostova,

– rekonstrukciju dijelova građevinskog, elektroenergetskog te prometno-upravljačkog i signalno-sigurnosnog infrastrukturnog podsustava i slično, a sve u cilju osiguranja potrebnih prometnih i tehničko-tehnoloških uvjeta.

Članak 158.

Željezničke pruge od značenja za međunarodni promet na području Županije su:

- Krasica otok Krk – luka na otoku Krku,
- Rijeka – Karlovac – Zagreb Glavni kolodvor
- Rijeka – Šapjane – državna granica – Ilirska Bistrica,
- Škrljevo – Bakar
- Sušak – Pećine – Brajdica

Sukladno planiranim kapacitetima putničkog i teretnog prometa, planirana je:

- Dogradnja drugog kolosjeka i korekcija dijela trase postojeće pruge za međunarodni promet Rijeka – Karlovac - Zagreb
- dogradnja drugog kolosijeka na dionici Škrljevo – Rijeka i Rijeka – Šapjane
- izgradnju pruge visoke učinkovitosti Trst/Kopar – Lupoglav – Rijeka – Josipdol (Karlovac) – Zagreb/Split – Dubrovnik,
- izgradnju nove pruge od značenja za međunarodni promet od kolodvora Krasica do luke na otoku Krku i Krasica – Ivani – Škrljevo/Bakar

Žičare

Članak 159.

Žičara je postrojenje sastavljeno od više komponenti, konstruiranih, proizvedenih, montiranih i stavljenih u uporabu s ciljem sigurnog prijevoza putnika. Žičare s obzirom na tehnološke značajke dijele se na: uspinjače, viseće žičare i vučnice.

Za bolje prometno povezivanje i unapređenje turističke ponude na području Županije planirane su:

- žičara Učka
- žičara Trsat
- žičara Grobničko polje – SC Platak,
- turistička žičara Baška i
- žičara Skrad – Zeleni Vir

Trase i kapaciteti žičara iz stavka 2. ovog članka, uređenje donje i gornje stanice žičara određuju se prostornim planom uređenja općine ili grada.

Žičare treba planirati bez većih prosjeka na površinama šuma, a stanice žičare moraju svojom veličinom i materijalom biti primjereni krajobrazu.

Prostornim planom uređenja općine ili grada mogu se planirati i druge žičare i vučnice.

6.1.3. Sustav cestovne infrastrukture

Članak 160.

Cestovna infrastruktura se dijeli na javne ceste i nerazvrstane ceste.

Podjela javnih cesta u ovom Planu obavlja se na:

- autoceste i brza cesta
- državne ceste
- županijske ceste
- lokalne ceste.

Ovim Planom se određuje cestovna infrastruktura do razine županijskih cesta dok se ceste niže razine prometne usluge određuju prostornim planom uređenja općine ili grada.

Sustav cestovne prometne infrastrukture na području Županije sastoji se primarno od cestovnog čvora Rijeka i mreža cestovnih prometnih pravaca nadnacionalnog, nacionalnog i regionalnog ranga.

Cestovni čvor Rijeka segment je Prometnog čvora Rijeka, a čini ga tzv. riječka obilaznica od Matulja do Križišća sa svim pripadajućim čvorovima i vezama na luke, poslovne, poslovno-proizvodne i proizvodne zone.

Državne i županijske prometnice disperziraju teretni, osobni i javni promet unutar naselja područja Županije.

Članak 161.

Cestovni čvor Rijeka prometno povezuje državne autoceste i čini ga niz čvorišta između Grobničkog polja, Križišća i Matulja: Grobničko polje, Dražice, Viškovo, Permani, Soboli, Čavle, Matulji, Diračje, Rujevica, Škurinje, Kozala, Orehovica, Draga, Sv. Kuzam, Meja i Križišće, i drugi potencijalni čvorovi s pripadajućim cestovnim vezama.

Postojeći čvor Orehovica rekonstruirati i povezati na cestovnu mrežu Grada Rijeke.

a) Mreža autocesta i brzih cesta

Članak 162.

Mreža autocesta i brzih cesta na području Županija se sastoji od:

- autoceste Zagreb – Rijeka – s čvorištima Vrbovsko, Ravna Gora, Delnice, Vrata, Oštrovica, Mali Svib.
- autoceste Rupa – Rijeka – Žuta Lokva obilazno oko grada Rijeke,
 - u I. etapi sa čvorištima: Rupa, Jurdani, i cjelovitim čvorištem Rijeka (od Matulja do Križišća), te čvorištima Jadranovo, Crikvenica – Selce, Novi Vinodolski – Bribir i Novi Vinodolski.
 - u II. etapi vanjska dionica s čvorištima: Rupa – Miklavija – Permani – Viškovo – Dražice – Grobničko polje – Mali Svib – Križišće – spoj na trasu Križišće – Žuta Lokva

- autoceste Kanfanar – Matulji na potezu od tunela Učka prema autocesti Rupa – Rijeka
 - I. etapi predstavlja postojeća trasa čvor Matulji – tunel Učka s čvorištem Frančići
 - II. etapu predstavlja dionica tunel Učka – spoj na autocestu Rupa – Rijeka s čvorištima Veprinac, čvor Jurdani i Permani.
- brze ceste od Mošćeničke Drage na zapadu do Opatije i Matulja (obilaznica opatijske rivijere – nova cesta),
- postojeća obilaznica od Matulja do Sv. Kuzma (s čvorištima Diračje, Rujevica, Škurinje, Orehovica, Draga) i
- brze ceste od Sv. Kuzma do Krka/Valbiske.

Čvorišta Jurdani, Permani, Grobničko polje, Meja i Križišće su čvorišta interregionalne funkcije s lokalnim priključkom.

Čvorišta Miklavija, Trinajstići, Viškovo, Dražice, Jadranovo, Crikvenica – Selce, Bribir – Novi Vinodolski i Novi Vinodolski su čvorišta s lokalnim priključkom.

Prostornim planovima uređenja općine/grada mogu se odrediti i druga čvorišta lokalnog značenja.

b) Mreža državnih i županijskih cesta

Članak 163.

Ovim Planom određena je mreža državnih i županijskih cesta koja je shematski prikazana na kartografskom prikazu br.1, Korištenje prostora.

U prostornim planovima uređenja općine/grada mogu se planirati i druge ceste državnog i županijskog ranga koje vode do područja državnog i/ili županijskog značenja.

Članak 164.

Ceste ili dionice cesta koje nisu ovim Planom određene kao ceste od županijske važnosti, mogu se razvrstati u mrežu županijskih cesta:

- prostornim planom uređenja općina ili gradova, ili
- prostornim planom područja posebnih obilježja.

c) Mreža ostalih cesta

Članak 165

Pod ostalim cestama podrazumijevaju se javne ceste razvrstane kao lokalne ceste, te sve ostale javne prometnice namijenjene prometovanju vozila i pješaka. Mreža i kriteriji planiranja ovih prometnica definirat će se prostornim planom uređenja općine ili grada

Pri planiranju prometnih sustava naselja potrebno je osigurati odgovarajuće kapacitete javnih parkirališna i garaža za osobna vozila, na obodima centralnih naselja, kao i površine za izgradnju putničkih terminala te osigurati mogućnost implementacije kvalitetnog sustava javnog prijevoza putnika.

6.1.4. Sustav infrastrukture zračnog prometa

Članak 166.

Aerodrom je određeno područje na zemlji ili vodi (uključujući sve objekte, instalacije i opremu) namijenjeno u potpunosti ili djelomično za kretanje, uzlijetanje, slijetanje i boravak zrakoplova.

Zračna luka je aerodrom posebno prilagođen za usluge u zračnom prijevozu.

Članak 167.

Razvoj zračnog prometa odnosi se na proširenje i rekonstrukciju postojećih aerodroma, te moguće otvaranje novih aerodroma.

Članak 168.

Planom je određena zračna luka Rijeka, te zračna pristaništa Mali Lošinj, Grobnik i Unije i Rab:

- a) **Zračna luka Rijeka** je aerodrom za javni, domaći i međunarodni promet. Za potrebe razvoja zračne luke Rijeka potrebno osigurati minimalnu površinu od 210 ha.
- b) **Zračno pristanište Mali Lošinj** je aerodrom za javni, domaći i međunarodni promet. Planira se produljenja piste do 2.500 m, s površinom zone od maksimalno 100 ha.
- c) **Zračno pristanište Grobnik** je javni aerodrom za domaći promet. Planira se proširenje stajanke i hangara, ograđivanje zračnog pristaništa, opremanje noćnog starta, itd.
- d) **Zračno pristanište Unije** je javni aerodrom za dnevni domaći promet. Planirano je povećanje uzletno-sletne staze i osnovne staze.
- e) **Zračno pristanište Rab** je aerodrom za javni domaći i međunarodni promet. Planirana je izgradnja uzletno-sletne staze i osnovne staze. U skladu s porastom prometa i ulogom zračne luke odgovarajuće će se proširivati njezini kapaciteti za prihvata i otpremu zrakoplova i putnika, te razvijati prateće službe i servisi.

Članak 169.

Prostornim planom uređenja općine/grada određuju se lokacije za aerodrome na vodi, lokacije helidroma, letjelišta i letjelišta za paraglajdere i ovjesne jedrilice.

Hidroavionska pristaništa mogu se locirati u morskim lukama otvorenim za javni promet vodeći računa o mogućnosti njihovog smještaja s obzirom na postojeće i planirane građevine unutar lučkog područja. Hidroavionska pristaništa nisu aerodromi na vodi.

Prostornim planom uređenja općine ili grada određuju se lokacije za slijetanje hidroaviona na vodi, sukladno uvjetima propisanim posebnim propisima.

Za helidrome urediti posebne lokacije, ali se povremeno mogu koristiti i površine postojećih sportskih terena.

6.1.5. Sustav infrastrukture telekomunikacijskog prometa, radara, radio i TV sustav veza u Primorsko-goranskoj županiji

Članak 170.

Razvoj javnih telekomunikacija od posebne je važnosti za gospodarski razvoj Županije.

Pri planiranju i gradnji prometnica predvidjeti koridore za infrastrukturu i izgradnju kabelske kanalizacije za uvlačenje i ugradnju povezane opreme, odnosno uvlačenje telekomunikacijskih vodova i ugradnju pripadajuće povezane opreme.

Prilikom planiranja ili rekonstrukcije dijelova magistralne telekomunikacijske infrastrukture predvidjeti kabelsku kanalizaciju dovoljnog kapaciteta za buduća proširenja kao i za eventualni smještaj drugih kabelskih operatora.

Elektroničku komunikacijsku infrastrukturu za međunarodno, magistralno i međumjesno povezivanje planirati podzemno sljedeći infrastrukturne koridore (ceste, željeznice, plinovodi, naftovod, dalekovodi i sl.), a samo iznimno izvan tih koridora.

Članak 171.

Najvažniji koridori elektroničke komunikacijske infrastrukture su:

- Nova svjetlovodna transmisijska dionica za ostvarivanje alternativnoga spojnog puta za područje Malog Lošinja i Cresa. Realizacija će se ostvariti novim podmorskim svjetlovodnim kabelom Mali Lošinj – Novalja ili pak realizacijom već planiranoga otočnog svjetlovodnoga kabelskog sustava prijenosa (Zadar – Ugljan) – Iž – Rava – Dugi otok – Molat – Ist – Silba – (Ilovik – Mali Lošinj) od nacionalnog interesa. Realizaciju alternativnog pravca je moguće u sklopu zamjene zaštitnog užeta postojećeg dalekovoda 110 kV Krk – Cres – Mali Lošinj. Isto tako u sklopu projekta novoga podmorskog energetskog 110 kV kabela Cres-Plomin planira se i polaganje podmorskoga svjetlovodnog kabela u koridoru istoga.
- Novi svjetlovodni kabel Klenovica – Sibinj – Senj koji će se najvećim dijelom realizirati uvlačenjem novog kabela u već položene cijevi u sklopu izgradnje vodovoda na predmetnoj trasi.
- novi svjetlovodni kabel prema Gorskom kotaru (Rijeka) – Škrljevo – Krasica – Praputnjak – Hreljin – Fužine – Mrkopalj – (Ravna Gora – Vrbovsko).
- Novi svjetlovodni kabeli Crni Lug – Gerovo, Brod na Kupi – Brod Moravice (dolinom rijeke Kupe)

Članak 172.

Elektronička komunikacijska infrastruktura i povezana oprema mreža pokretnih komunikacija prema načinu postavljanja se dijeli na:

- elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i povezanu opremu na samostojećim antenskim stupovima,
- elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i povezanu opremu na postojećim građevinama (antenski prihvat).

Članak 173.

Samostojeći antenski stup mora biti takvih karakteristika da omogućava smještaj više operatera, interventnih službi i ostalih zainteresiranih korisnika.

Pri planiranju i odabiru lokacije za smještaj samostojećega antenskog stupa voditi računa da se ne naruši izgled krajobraza. Osobito je potrebno očuvati panoramski vrijedne prostore.

Članak 174.

Za izgradnju samostojećih antenskih stupova koristiti tipska rješenja i projekte odobrene od nadležnog ministarstva za prostorno uređenje.

Samo u slučaju da iz razloga zaštite ljudi, dobara ili okoliša nije moguće koristiti prihvaćena tipska rješenja mogu se planirati, projektirati i graditi i drugi tipovi samostojećih antenskih stupova.

Objekte za smještaj telekomunikacijske opreme treba projektirati na način da se koriste materijali i boje prilagođene prostornim obilježjima okolnog prostora i tradicionalnoj arhitekturi, osim ako je posebnim propisima određeno drugačije.

Slijedom tehnološkog razvitka elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme postojeće antenske stupove i njihovu opremu prilagođavati novim standardima u cilju povećavanja zaštite zdravlja ljudi, prirode i okoliša.

Članak 175.

Građenje samostojećih antenskih stupova nije dopušteno:

- na arheološkim područjima i lokalitetima te povijesnim graditeljskim cjelinama,
- na zaštićenim područjima zaštićenim u kategoriji strogi rezervat, nacionalni park, posebni rezervat, park prirode i regionalni park te ostalim kategorijama ukoliko zaštićeno područje obuhvaća malu površinu,
- na vodnom dobru, i
- u građevinskim područjima.

Iznimno od stavka 1. podstavka 4. ovog članka dopušta se građenje samostojećih antenskih stupova u izdvojenim građevinskim područjima gospodarske namjene, izuzev na području Grada Rijeke.

Ukoliko je zbog postizanja osnovne pokrivenosti nemoguće izbjeći planiranje i izgradnju samostojećih antenskih stupova, na zaštićenom području prirodnih vrijednosti planirati minimalni broj stupova koji osiguravaju zadovoljavajuću pokrivenosti i to rubno, odnosno na način da se izbjegnu istaknute i krajobrazno vrijedne lokacije i vrhovi uzvisina, osim na području strogog rezervata i posebnog rezervata.

Članak 176.

Sustav radara podrazumijeva sustave traganja i spašavanja na moru i na kopnu te nadzora pomorske plovidbe.

Nadzor i upravljanje pomorskim prometom provodi se radi povećanja sigurnosti pomorske plovidbe, učinkovitosti pomorskog prometa i zaštite morskog okoliša.

Članak 177.

Radio i TV sustav veza namijenjen je prijenosu i odašiljanju radijskih i televizijskih programa. U skladu s navedenom djelatnosti izgrađena je mreža za odašiljanje digitalne zemaljske televizije MUX A, MUX B, MUX D, MUX C i MUX E.

Za potrebe proširenja TV ili FM mreže nova oprema montirat će na neku od pričuvnih ili novoplaniranih lokacija, a međusobno povezivanje lokacija potrebno je u budućnosti što je više moguće temeljiti na svjetlovodnim transportnim tehnologijama.“

6.2. INFRSTRUKTURA VODNOGOSPODARSKOG SUSTAVA

Članak 178.

Vodnogospodarski sustav općenito podrazumijeva sustav koji obuhvaća opskrbu vodom, odvodnju otpadnih voda, uređenje vodotoka i drugih voda te melioracijsku odvodnju i navodnjavanje.

Vodnogospodarski sustav prikazan je u grafičkom prilogu 2c. Korištenje voda, odvodnja otpadnih voda i uređenje voda i vodotoka.

6.2.1. Sustav javne vodoopskrbe

Članak 179.

Vodoopskrbni sustav je sustav vodnih građevina i mjera povezanih u funkcionalnu cjelinu s osnovnim ciljem osiguranja dovoljne količine kvalitetne vode za piće na što ekonomičniji način.

Vodoopskrbni sustav čine sljedeće grupe vodnih građevina: vodozahvati, crpne stanice, uređaji za kondicioniranje vode, vodospreme te magistralna i distribucijska vodovodna mreža.

Vodoopskrbni sustav Županije čine podsustavi:

- a) **Podsustav vodoopskrbe “Rijeka”** koji osigurava povezivanje značajnijih izvorišta s područjem najveće potrošnje vode (Rijeka, Opatija, otok Krk). Sustav otoka Cres i Lošinj, kao samostalni sustavi, planira se alternativno povezati s podsustavom „Rijeka“ u cilju povećanja razine sigurnosti sustava.
- b) **Podsustav “Novi Vinodolski”** koji obuhvaća opskrbu vodom dužobalnog područja od izvora Žrnovnice prema podsustavu Rijeka.

c) **Podsustav “Lokve”** koji obuhvaća vodoopskrbu područja Gorskog kotara. Planira se povezivanje sva tri podsustava u jedinstveni sustav na razini Županije.

Vodoopskrba otoka Raba razvijat će se preko vodoopskrbnog sustava Ličko-senjske županije.

Članak 180.

Prema proračunu potreba vode za piće na području Županije za plansko razdoblje do 2030. godine, računajući na ukupne gubitke od 26%, iznose oko 2.800 l/s vode. Za Podsustav Rijeka, uključivo i opskrbu sustava otoka Cresa i Lošinja, potrebno je osigurati 2.264 l/s vode, za Podsustav Novi Vinodolski 266 l/s, za Podsustav Lokve (Gorski kotar) 105 l/s, te za otok Rab 165 l/s.

Za planiranje vodoopskrbe preporuča se koristiti norme iskazane u **tablicama 23 i 24.**

Tablica 23: Opskrbne norme za stanovništvo

VELIČINA NASELJA	OPSKRBNA NORMA [l/st/dan]		
	2008.	2021.	2031.
do 2.500 stanovnika	110	140	160
do 5.000 stanovnika	130	160	180
od 5.000 do 15.000 stanovnika	150	180	220
do 150.000 stanovnika	180	240	280

Tablica 24: Opskrbne norme u turizmu

SMJEŠTAJ	OPSKRBNA NORMA [l/t/dan]		
	2001.	2021.	2030.
Hoteli	400	500	520
Kampovi	130	150	170
Apartmani, turistička naselja, moteli	250	260	280
Privatni smještaj, odmarališta, vikendice, pansioni	200	220	250
Planinarski domovi, lovački domovi	110	130	150
Učenički i studentski domovi	130	160	180
Lječilišta	400	450	500
Marina	130	140	150

Članak 181.

Potrebne količine voda, uz količine vode iz sadašnjih izvorišta, planira se osigurati:

- Izgradnjom akumulacija Kukuljani na Rječini i izgradnjom druge faze akumulacije Ponikve na otoku Krku (za potrebe podsustava Rijeka) i akumulacije Križ u Gorskom kotaru (za potrebe podsustava Lokve).
- Zahvaćanje novih količina podzemnih voda:

- a) za podsustav Rijeka: bunar Marganovo u gradu Rijeci, podzemne vode na sjeveroistočnom rubu Grobničkog polja, izvorište Kristal u Opatiji, podzemne vode na području Ponikava iznad Bakarskog zaljeva, bunari Dobrinjštine i Bašćanske kotline.
- b) za podsustav Novi Vinodolski: zahvaćanje novih količina vode na izvorištu Novljanska Žrnovnica i izvorištu Sušik u Triblju.

Za osiguravanje dodatnih količina vode za daljnju budućnost usmjeriti istraživanja radi utvrđivanja mogućnosti zahvaćanja vode u crnoluškom slivu, pa i na eventualno zahvaćanje vode izvora Kupe.

6.2.1.1. Vodoopskrbni podsustav Rijeka

Članak 182.

Za vodoopskrbni sustav Rijeke zahvaćat će se voda sljedećih izvorišta: izvor Zvir I, galerijski zahvat Zvir II, bunar Marganovo, bunari u Martinšćici, izvori u Bakarskom zaljevu – Dobra i Dobrica, Perilo, izvor Tunel Učka, potencijalni zahvati podzemne vode (Grobnik, i Kristal, Ponikve iznad Bakra, bunari Bašćanske kotline i Dobrinjštine), te akumulacija Kukuljani i akumulacija Ponikve na otoku Krku.

Planirani razvoj distribucijskog sustava obuhvaća:

- rekonstrukciju transportnog priobalnog pravca Rijeka – Opatija,
- povezivanje podsustava Rijeka s izvorištem Ponikva na otoku Krku,
- dovod vode iz pravca Kastva za vodoopskrbno područje Opatija,
- planiranje izgradnje transportnog cjevovoda uz trasu buduće liburnijske zaobilaznice,
- dovod vode u rubna područja koja još nisu pokrivena vodoopskrbnom mrežom, kao što su mjesta Melnice i Plase na području grada Bakra, naselja Rubeši i Rospelje na području općine Kostrena te Platak.

6.2.1.2. Vodoopskrbni podsustav Novi Vinodolski

Članak 183.

Vodoopskrbni podsustav Novi Vinodolski koristit će vodu iz izvorišta Novljanska Žrnovnica, izvorišta Sušik te iz vodoopskrbnog podsustava Rijeka.

U vodoopskrbnom podsustavu potrebno je izgraditi glavni transportni cjevovod Novi Vinodolski – Crikvenica – Dramalj – Jadranovo gdje je u sklopu istog nužno izgraditi i rekonstruirati određeni broj cjevovoda, vodosprema i crpnih stanica. Za povezivanje podsustava Novi Vinodolski sa sustavom Ličko-senjske županije (sustav Senj) potrebno je izraditi transportni cjevovod.

6.2.1.3. Vodoopskrbni podsustav Lokve

Članak 184.

Vodoopskrba na područja Gorskog kotara je zbog svoje rascjepkanosti vrlo ranjiva i nesigurna. Stoga je važno do kraja realizirati izgradnju zajedničkoga regionalnog vodovoda Gorskog kotara s vodozahvatom na akumulaciji Križ. Procjenjuje se mogućnost osiguranja i do 2.000 l/s.

U prijelaznom razdoblju do izgradnje akumulacije Križ započeti radove na izgradnji privremenog vodozahvata iz akumulacije Lokvarka.

Transportni pravac regionalnog vodovoda Gorskog kotara prolazi područjem jedinica lokalne samouprave Fužine, Lokve, Delnice, Ravna Gora, Skrad i Vrbovsko.

Za područje Čabra ostavlja se kao alternativna mogućnost opskrbe: spajanje na podsustav Lokve, tj. na regionalni vodovod Gorskog kotara ili ga razvijati kao samostalni sustav kvalitetnim zahvaćanjem i pročišćavanjem voda na izvoru Čabranke, do pune integracije s regionalnim vodovodom Gorskog kotara.

Samostalni vodoopskrbni sustav otoka Cresa i Lošinja

Članak 185.

Jedini izvor vode na otocima Cresu i Lošinja je jezero Vrana čija količina crpljenja iznosi maksimalno 100 l/s. Planom se određuje da se voda na otok Cres transportira iz podsustava Rijeka transportnim pravcem za Krk te dalje podmorskim cjevovodom do uvale Merag. Pritom je težište razvoja vodoopskrbe otoka temeljeno na vlastitim vodnim potencijalima te se zabranjuje mogućnost reverzibilnog transporta vode s otoka prema kopnu.

Sustav otoka Raba

Članak 186.

Vodoopskrba otoka Raba zasniva se dotoku vode s kopna, a manjim dijelom na vlastitim resursima. Sa svrhom omogućavanja opskrbe otoka većom količinom vode s kopna, povećati propusnu moć glavnog transportnog cjevovoda Stinica – PK Barbat izgradnjom paralelnoga podmorskog cjevovoda kopno-otok Rab.

Članak 187.

Koridori glavnih cjevovoda za povezivanje podsustava te spajanje zahvata voda s mjestima njezine potrošnje su:

a) koridor – podsustav Rijeka:

- Povezivanje u podsustavu: izvori u priobalju Rijeke i akumulacija Kukuljani smjer prema Rijeci, Viškovu, Kastvu, Klani, Jelenju, Čavlima, Kostreni, Bakru i Kraljevici;
- spoj prema sustavu Krk te podmorskim cjevovodom na sustav Cres i Lošinj;
- međusobno povezivanje podsustava: spoj prema sustavu Crikvenica i Novi Vinodolski te spoj prema podsustavu Lokve preko transportnog cjevovoda Plase – Melnice;
- povezivanje na među županijskoj razini: spoj prema sustavu Opatija te prema Istarskoj županiji preko cestovnog i/ili željezničkog tunela Učka.

b) koridor – podsustav Lokve:

- povezivanje u podsustavu: akumulacija Križ smjer prema Fužinama, Delnicama, Mrkoplju, Ravnoj Gori, Skradu, Čabru, Brod Moravicama, Vrbovskom (regionalni cjevovod);
- spoj na cjevovod Plase – Melnice;
- međusobno povezivanje podsustava: spoj prema sustavu Rijeka trasom autoceste / starom cestom Rijeka – Zagreb;
- povezivanje na među županijskoj razini: spoj prema sustavu Karlovac.

c) koridor – podsustav Novi Vinodolski:

- povezivanje u podsustavu: izvor Novljanska Žrnovnica, smjer prema Novom Vinodolskom, Općini Vinodolskoj i Crikvenici;
- međusobno povezivanje podsustava: spoj prema podsustavu Rijeke te spoj prema sustavu Senj ((Ličko-senjska županija);
- povezivanje na županijskoj razini: dovod vode iz Ličko-senjske županije preko Vodovoda Hrvatsko primorje – južni ogranak, koji koristi vode Like i Gacke preko zahvata na tlačnom tunelu Gusić polje – Hrmatine i paralelno s njime spoj podmorskim cjevovodom na sustav otoka Raba.

Članak 188.

Ovim se Planom predviđa povezivanje podsustava Lokve i Rijeka cjevovodom uz trasu postojeće autoceste Rijeka – Zagreb na potezu Tuhobić – Grobnik odnosno starom cestom Rijeka – Zagreb.

Podsustav Novi Vinodolski planira se povezati na vodoopskrbni sustav Ličko-senjske županije duž trase nove autoceste prema Ličko-senjskoj županiji sa spojem u Hrmatinama nakon povezivanja na podsustav Rijeka te isto tako duž trase Jadranske magistrale oznake D8 prema sustavu Senj (Ličko-senjska županija).

6.2.2. Sustav odvodnje otpadnih voda

Članak 189.

Sustav javne odvodnje otpadnih voda je sustav unutar kojeg se rješava problem otpadnih voda. Može biti rješavan kao kanalizacijski sustav u pravilu za područje većih aglomeracija i visoke gustoće gradnje, ili kao autonomni sustav (individualni mali uređaji, septičke jame, sabirne jame), koji je primjeren rjeđe naseljenim područjima ili samostalnim objektima udaljenim od naselja.

Aglomeracija je područje na kojem su stanovništvo i gospodarske djelatnosti dovoljno koncentrirane da se komunalne otpadne vode mogu prikupljati i odvoditi do uređaja za pročišćavanje ili do krajnje točke ispuštanja u prijemnik.

Prostornim planom uređenja općine ili grada odrediti područja odvodnje putem kanalizacijskog sustava i područja autonomnog sustava.

Članak 190.

Nove sustave graditi kao razdjelne. Za postojeće mješovite kanalizacijske sustave sustavno raditi na povećanju stupnja razdijeljenosti sanitarno-potrošnih od oborinskih voda.

Članak 191.

Individualno zbrinjavanje otpadnih voda planira se na područjima koja nemaju sustav javne kanalizacije i za koja nije planiran ovaj sustav jer iziskuju velika ulaganja u komunalnu infrastrukturu koja nisu ekonomski opravdana.

Za područje Gorski kotar planiraju se 4 centralna uređaja za pročišćavanje otpadnih voda: Čabar, Delnice, Vrbovsko i Fužine.

U priobalju centralni uređaj za pročišćavanje otpadnih voda su uređaj Opatija i uređaj Rijeka, a za područje crikveničko-vinodolske rivijere uređaji Crikvenica i Novi Vinodolski.

Za otoke Cres, Krk, Rab i Lošinj planira se po jedan centralni uređaj za pročišćavanje otpadnih voda: uređaj Cres, Krk, Draga Vašibaka, Lopar, Mali Lošinj.

U **tablici 25.** dan je prikaz uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda, pripadajućih naselja, po kategorijama. Kategoriju čine uređaji od državnog značenja iznad 50.000 ES (D), uređaji županijskog značenja od 10.000 do 50.000 ES (Ž), uređaji lokalnog značenja od 1.000 do 10.000 ES (L) te uređaji od županijskog značenja s obzirom na kriterij osjetljivosti područja (Ž*).

Tablica 25: Prikaz uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda, pripadajućih sustava, po kategorijama od značenja te stanju izgrađenosti

OPĆINA/GRAD	SUSTAV	UREĐAJ ZA PROČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA	KATEGORIJA
1. Delnice	Delnice	Delnice	Ž*
2. Lokve	Lokve – Homer	Lokve	Ž*
3. Fužine	Fužine – Vrata	Fužine	Ž*
4. Skrad	Skrad	Skrad	L
5. Ravna Gora	Ravna Gora	Ravna Gora	Ž*
6. Mrkopalj	Mrkopalj	Mrkopalj	L
7. Čabar	Tršće	Tršće	Ž*
	Čabar	Čabar	Ž*
8. Vrbovsko	Vrbovsko	Vrbovsko	Ž*
	Jablan	Jablan	Ž*
9. Brod Moravice	Brod Moravice	Brod Moravice	L
10. Rijeka 11. Kastav 12. Viškovo 13. dio Matulja 14. Čavle 15. Jelenje	Rijeka	Rijeka	D
16. Kostrena	Bakar – Kostrena	Kostrena	Ž
17. Bakar			
18. Kraljevica	Kraljevica	Kraljevica	Ž
19. Omišalj	Omišalj	Omišalj	Ž
20. Opatija 21. Lovran, 22. dio Matulja	Opatija	Ika/Ičići	D
23. Mošćenička Draga	Mošćenička Draga	Mošćenička Draga	L
24. Klana	Klana	Klana	Ž*
	Studena	Studena	L
25. Crikvenica	Crikvenica	Crikvenica	D
	Selce	Selce	L
	Jadranovo	Jadranovo	L
	Bribir	Bribir	L
26. Novi Vinodolski	Novi Vinodolski	Novi Vinodolski	Ž
	Klenovica	Klenovica	L
27. Malinska-Dubašnica	Malinska – Njivice	Čuf	Ž
28. Krk	Krk	Krk	Ž
29. Punat	Punat	Punat	Ž
	Stara Baška	Stara Baška	L
30. Baška	Baška	Baška	Ž
31. Vrbnik	Vrbnik	Vrbnik	L
32. Dobrinj	Dobrinj	Klimno	L
33. Cres	Cres	Cres	Ž
34. Mali Lošinj	Mali Lošinj	Mali Lošinj	D
	Veli Lošinj	Veli Lošinj	Ž
35. Rab	Rab	Draga Vašibaka	Ž
	Draga (Sup. Draga, Mundanije, Kampo)	Potočina	L
36. Lopar	Lopar	-	Ž

6.2.3. Uređenje vodotoka i drugih voda

Članak 192.

Uređenjem vodotoka i drugih voda, tj. građenjem i održavanjem regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina, održavanjem vodotoka i vodnog dobra omogućuju se kontrolirani i neškodljivi protoci voda i njihovo namjensko korištenje.

Vodnogospodarske sustave za uređenje voda treba planirati kao višenamjenske radi racionalizacije korištenja voda i zemljišta, te voditi računa o njihovoj gospodarskoj opravdanosti i utjecajima na okoliš i prirodu.

Članak 193.

Radi omogućavanja razvoja infrastrukturnog sustava uređenja voda za sve vodotoke treba utvrditi inundacijsko područje, te javno vodno dobro i vodno dobro.

Do utvrđivanja inundacijskog područja, širina koridora vodotoka obuhvaća prirodno i uređeno korito vodotoka, s obostranim pojasom širine 10 m, mjereno od gornjeg ruba korita, vanjske nožice nasipa ili vanjskog ruba građevine uređenja toka.

Svi zahvati u inundacijskom pojasu kojima nije svrha osiguranje protočnosti provode se u skladu s vodopravnim uvjetima.

Sustav uređenja vodotoka i drugih voda u Županiji potrebno je dograditi, razvijati i održavati.

a) Kvarnersko primorje

Članak 194.

Za uređenje vodotoka u Kvarnerskom primorju planira se:

- snimiti konstruktivno stanje zatvorenih dionica liburnijskih bujica vodotoka te procijeniti njihovu protočnost i mogućnost prihvata novih količina vode,
- nastaviti s izgradnjom retencija u slivu gornjeg toka Škurinjskog potoka sa svrhom izbjegavanja ekstremnih vodnih valova kod širenja gradskih površina.

Mjere uređenja voda u slivu Rječine su:

- urediti korito vodotoka, sanirati postojeće vodne građevine, izgraditi veće retencijske pregrade i stabilizacijske pragove koji će smanjiti erozijsku snagu vodnih valova,
- u slivu bujica Rečnica i Kovačevica dograđivati sustav obrane od poplave izgrađenih objekata na Grobničkom polju, minimalno na sigurnost od 20-godišnjega povratnog razdoblja.

Na lokaciji Kukuljani planirana je izgradnja brane za višenamjensku akumulaciju za obranu od poplave, energetske potrebe i vodoopskrbu.

Sustav zaštite od poplava vodotoka Dubračina s pritocima Mala Dubračina i Malenica treba dograditi.

Planirane retencije na vodotoku Novljanska Ričina i njegovim pritokama na području Pavlomira u funkciji su zaštite od poplavnih voda i navodnjavanja.

b) Otoci

Članak 195.

Radi zaštite od plavljenja turističkog područja naselja Baška povećati proticajni profil bujice Suha Ričina.

Radi zaštite poljoprivrednih površina južnog dijela Vrbničkog polja od poplava dograditi sustav uređenja voda.

Za navodnjavanje, sploštenje vodnog vala i prihvata nanosa iz sliva Vretenice, predviđena je izgradnja akumulacije Paprata.

Radi zaštite grada Cresa od poplavnih voda poticati obnovu zapuštenih upojnih bunara na poljoprivrednim parcelama te formirati nove retencije za prihvata vodnog vala.

c) Gorski kotar

Članak 196.

Plan daljnjeg uređenja vodotoka na području visokoga goranskog krša uključuje:

- izgradnju višenamjenske akumulacije Križ prvenstvene namjene za vodoopskrbu te zaštite od plavljenja nizvodnog područja (naselja Homer i Lokve) 100 godišnjeg povratnog razdoblja,
- povećanje propusne moći Križ potoka na utoku u vodotok Lokvarku na 100 godišnje povratno razdoblje,
- uređenje bujičnih tokova u slivu akumulacija, a postojeće građevine na bujicama sanirati ili rekonstruirati. Prioritetno je izgraditi retencijske prostore na utoku bujica u akumulaciju.

Radi osiguravanja komunikacije na Ličkom polju za vrijeme poplava izgraditi prijelaze preko vodotoka Ličanke.

Članak 197.

Daljnju zaštitu od poplavnih voda rijeke Kupe građevinskim zahvatima svesti na najmanju moguću mjeru, što uključuje zaštitu naselja Kuželj i Čedanj te ceste Brod na Kupi – Zamost.

Dograditi sustav uređenja vodotoka Čabranka i njezinih pritoka zbog zaštite ceste Čabar – Zamost i naselja uz Čabranku.

Dograditi sustav uređenja vodotoka Gerovčica I. zbog zaštite naselja Gerovo, infrastrukturnih građevina (cesta Mali Lug – Gerovo) i poljoprivrednih površina.

Ovim se Planom predviđa izgradnja višenamjenske retencije (rekreativno-turistička namjena i zahvat nanosa) na području između Gerova i Voda na dijelu prije ponorne zona u Malom Lugu.

Radi zaštite naselja Prezid i ceste prema Sloveniji treba dograditi sustav uređenja vodotoka kroz Prezid.

Članak 198.

Manje vodotoke kroz naselja treba uređivati prikladno lokalnim potrebama, uvažavajući krajobrazne i arhitektonske zahtjeve, te potrebe komunalnih infrastrukturnih sustava.

6.2.4. Navodnjavanje i melioracijska odvodnja**Članak 199.**

Plan navodnjavanja Županije usklađen je s postavkama Nacionalnog projekta navodnjavanja.

Na prostoru Županije prioritet za navodnjavanje je na područjima:

- Novljansko polje
- Vrbničko polje
- Polje Brusan
- Bašćansko polje
- Polja na otoku Rabu
- Unijsko polje
- Lič polje
- Mrkopaljsko i Sungersko polje.

Prostornim planom uređenja općine ili grada odredit će se površine i kriteriji navodnjavanja navedenih područja.

6.3. INFRASTRUKTURA ENERGETSKOG SUSTAVA**Članak 200.**

Energetski sustav na prostoru Županije čine objekti za proizvodnju, prijenos i distribuciju energije svih razina (termoelektrana, hidroelektrane, rafinerija nafte, javne toplane, industrijske kotlovnice i gradska plinara, plinovodi, naftovodi, produktovodi, dalekovodi).

6.3.1. Elektroenergetski sustav**Članak 201.**

Elektroenergetski sustav čine proizvodnja, prijenos, distribucija i potrošnja električne energije, a temeljna mu je zadaća pouzdana i kvalitetna opskrba električnom energijom.

Elektroenergetski sustav određen je u grafičkom prikazu 2a. Elektroenergetika.

6.3.1.1. Elektroenergetski objekti za proizvodnju električne energije

Članak 202.

Na području Urinja (Općina Kostrena), smještena je termoelektrana koja planira prelazak na plin kao pogonski energent.

Nova plinska kombi elektrana snage iznad 400 MW planira se uz lokaciju terminala za ukapljeni prirodni plin na Krku.

U neposrednoj blizini procesne industrije (proizvodna zona Urinj) moguće je dodatno koristiti 80 MW toplinske energije (kombi-kogeneracijski proces) kao i dodatna mogućnost korištenja toplinske energije u gradskom toplinarskom sustavu (promjenjivo opterećenje) što značajno može povećati efikasnost sustava.

U svim proizvodnim i poslovnim zonama nacionalnog, regionalnog i lokalnog značenja moguće je graditi elektrane te kogeneracijska/trigeneracijska postrojenja za vlastite potrebe i potrebe distribucije na plin ili alternativna goriva

Članak 203.

Pod hidroelektranama se podrazumijevaju objekti za proizvodnju električne energije korištenjem hidropotencijala snage već od 10 MW.

Postojeće hidroelektrane (HE Rijeka i HE Vinodol) ostaju u funkciji uz mogućnosti njihove rekonstrukcije i nadogradnje.

Planom je predviđena izgradnja novih hidroelektrana: HE Valići s pripadajućom akumulacijom Kukuljani i CHE Vinodol sa pripadajućom akumulacijom.

6.3.1.2. Elektroenergetska mreža

Članak 204.

Planom se razvoj elektroenergetske mreže dijeli na dvije razine:

- prijenosna elektroenergetska mreža (400 kV, 220 kV i 110 kV),
- distribucijska elektroenergetska mreža (srednjenaponska i niskonaponska mreža).

a) Prijenosna elektroenergetska mreža**Članak 205.**

Razvoj prijenosne elektroenergetske mreže Županije planira se kao sastavni i nedjeljivi dio elektroenergetskog sustava Republike Hrvatske. Sukladno maksimalno predviđenim proizvodnim elektroenergetskim objektima, na ovom području se planira realizacija 400 kV, 220 kV i 110 kV elektroenergetske mreže.

Članak 206.

Radi osiguranja dovoljne snage, planirano je priključenje velikih potrošača s 35 kV na 110 kV mrežu:

- Poslovna zona Miklavija (Općina Matulji),
- Proizvodna zona Rijeka (Grad Rijeka),
- Proizvodna zona Urinj (Općina Kostrena i Grad Bakar),
- Proizvodna zona Omišalj (Općina Omišalj),
- Poslovno-proizvodna zona Fužine i
- planirane vjetroelektrane.

Članak 207.

Transformatorske stanice 110/x kV služe za napajanje srednjenaponske (SN) mreže i opskrbu kupaca priključenih na srednji ili niski napon električnom energijom, dok elektrovučne podstanice EVP 110/25 kV služe za napajanje stabilnih postrojenja elektrovučnog sustava za potrebe željeznice.

Transformatorske stanice shematski su prikazane u grafičkom prikazu 2a. Elektroenergetika.

Članak 208

Prostornim planovima uređenja općine ili grada obvezno predvidjeti prostore za trafostanice. Za izgradnju transformatorskih stanica određuju se sljedeće površine:

1. transformatorsko postrojenje 400/220 kV otvorene (AIS) izvedbe: do 20 ha.
2. transformatorsko postrojenje 220/110 kV otvorene (AIS) izvedbe: do 5 ha,
3. postrojenje 110/x kV otvorene (AIS) izvedbe do 2 ha,
4. postrojenje 110/x kV zatvorene (GIS) izvedbe do 0,5 ha.

Članak 209.

Konačna veličina transformatorskih stanica prilagodit će se opsegu izgradnje postrojenja (broju i rasporedu energetske polja na otvorenom i u pogonskim zgradama),

tehnoškim zahtjevima i zatečenim uvjetima u prostoru u okruženju kao i zahtjevima ostalih sudionika u prostoru

b) Distribucijska elektroenergetska mreža

Članak 210.

Distribucijsku elektroenergetsku mrežu preporuča se planirati i razvijati tako da se osigura pouzdana i kvalitetna opskrba.

Srednjenaponsku mrežu planirati da se osigura prstenasto povezivanje transformatorske stanice naselja iz najmanje dvije trafostanice višeg reda, uz iznimku ruralnih naseljenih mjesta. Niskonaponsku mrežu naselja planirati da se osigura prstenasto povezivanje najmanje iz jedne transformatorske stanice, uz iznimku udaljenih rijetko naseljenih dijelova naselja.

Srednje naponsku mrežu planirati i razvijati da se potpuno dovrši proces prijelaza na tronaponski sustav distribucije 110 kV-20 kV-0,4 kV, koji se sastoji od postupnog napuštanja 35 kV mreže i prijelaza 10 kV mreže na 20 kV naponsku mrežu. Pri tome na područjima sa malom gustoćom potrošnje električne energije je opravdana gradnja i TS 35/10 (20) kV.

Distribucijske mreže svih naponskih razina a posebice naponskih razina 20 kV i 0,4 kV planirati i graditi po konceptu naprednih (pamatnih) mreža sa visokim udjelom decentraliziranih (obnovljivih) izvora i svih elemenata automatizacije.

Članak 211.

Na području ostalih centralnih naselja, ako se pokaže da nema opravdanja za gradnju novih TS 110/10(20) kV, dolazi u obzir gradnja novih TS 35/10(20) kV, koje će u prvoj fazi raditi kao TS 35/10 kV, a kada se stvore uvjeti, kao TS 35/20 kV.

Pritom, za TS 35/10(20) kV treba rezervirati dovoljno velike lokacije, kako bi se u budućnosti te stanice mogle pretvoriti u TS 110/10(20) kV (uz iskorištenje 10(20) kV postrojenja).

c) Uvjeti gradnje elektroenergetske mreže

Članak 212.

U gusto naseljenim naseljima potiče se gradnja visokonapnske 110kV, srednjenaponske i niskonaponske elektroenergetske mreže kao podzemne (kabelske), a samo iznimno je dopušteno razvijati kao nadzemnu ako za to postoje opravdani razlozi.

Članak 213.

Dopušta se rekonstrukcija postojećih dalekovoda naponskog nivoa 35 kV, 110 kV, 220 kV, po njihovim postojećim trasama. Ukoliko postoje tehničke pretpostavke izvedivosti, preoblikovati (rekonstruirati) u dalekovode ili kabele više naponske razine 110 kV, 220 kV, 400 kV i povećane prijenosne moći (2x110 kV, 2x220 kV, 2x400 kV), a da se pri tome njihove trase, na pojedinim dijelovima ovisno o zatečenoj razvijenosti i stanju prostora, mogu kroz postupak ishoda lokacijske dozvole prilagoditi novom stanju prostora i izgraditi sukladno tehničkim propisima koji reguliraju način i uvjete izgradnje elektroenergetskih građevina.

Dopušta se dogradnja prijenosne i distributivne elektroenergetske mreže za potrebe povezivanja na proizvodne elektroenergetske kapacitete (poput elektrana u poslovnim i proizvodnim zonama) iako nije definirana u kartografskom prikazu.

Članak 214.

Povezivanje, odnosno priključak na elektroenergetsku mrežu planiranih kapitalnih infrastrukturnih i energetske subjekata odrediti će se prostornim planom uređenja općine ili grada.

6.3.2. Plinski sustav**Članak 215.**

Plinsko gospodarstvo se dijeli na:

- a) državnu razinu:
 - izgradnja terminala za ukapljeni prirodni plin
 - povezivanje na plinsku mrežu Europe
 - magistralni plinovod Pula – Karlovac
 - izgradnja terminala za ukapljeni naftni plin
- b) regionalnu (područnu) razinu plinifikacije Županije.

Članak 216.

Terminal za ukapljeni prirodni plin planiran je na području proizvodna zone Omišalj, Urinj, i na ostalim gospodarskim zonama prema odredbama ovog Plana.

Za potrebe terminala za ukapljeni prirodni plin i ostalih korisnika, planira se izgradnja novih plinovoda promjera do DN 1000 i tlaka do 100 bara kojima će se osigurati evakuacijski pravci prirodnog plina prema državama Europe (kapaciteta oko 15 mlrd. m³/godišnje).

Članak 217.

Izgradnja terminala za ukapljeni prirodni plin se predviđa u proizvodnoj zoni Omišalj (Općina Omišalj) u tri faze s konačnim kapacitetom terminala 10-15 milijardi m³ prirodnog plina godišnje, uz mogućnost formiranja luke posebne namjene za prekrcaj ukapljenoga prirodnog plina.

Sustav plinovoda određen je u grafičkom prikazu 2b Proizvodnja i cjevovodni transport nafte i plina.

Članak 218.

Planirani plinovodi nadnacionalnog i nacionalnog značenja velikih kapaciteta su:

- međunarodni magistralni plinovod (do DN 500 radnog tlaka do 100 bara) eksploatacijska polja na Sjevernom Jadranu – Pula – Viškovo – Zlobin – Delnice – Vrbovsko – Karlovac,
- međunarodni magistralni plinovod (do DN 1000 radnog tlaka do 100 bara) LNG terminal-Zlobin – Rupa (granice s R. Slovenijom)/Karlovac – Zagreb-...,
- međunarodni magistralni podmorski plinovod Omišalj-Plomin/Casal Borsetti,
- magistralni plinovod Kamenjak – Kukuljanovo,
- plinovod MRS Kukuljanovo – RS Urinj – MRS Omišalj (podmorski),
- distributivni plinovod do DN 300, radnog tlaka do 100 bara Kukuljanovo – proizvodna naftna industrija Urinj
- kao i svi priključni plinovodi do velikih proizvodnih, energetske ili drugih postrojenja.

Članak 219.

Na trasama plinovoda planirane su slijedeće mjerno-redukcijske stanice (MRS): MRS Viškovo, Kukuljanovo i Delnice kao postojeće te je dodatno potrebno izgraditi MRS Vrbovsko, MRS Urinj, MRS Jurdani, MRS Rukavac, MRS Opatija, MRS Lovran, MRS Mošćenička Draga, MRS Zlobin, MRS Bobuši, MRS Crikvenica, MRS Novi Vinodolski, MRS Omišalj 1, MRS Omišalj 2, MRS Malinska i MRS Krk i dr, kao i niz redukcijskih stanica (RS).

Dio planiranih MRS-ova se može graditi kao redukcijske stanice uz mogućnost dogradnje mjerne opreme.

Članak 220.

Kako bi se osigurala plinifikacija cjelovitog područja Županije, predviđa se razvoj regionalne plinske mreže na koju će se nastavno priključiti distribucijski sustavi plinovoda. Primarno će se potaknuti razvoj regionalnih ogranka plinovoda (s pripadajućim mjerno-redukcijskim i redukcijskim stanicama):

- MRS Jurdani – MRS Miklavija (do DN 300/do 100 bara),

- MRS Jurdani prema MRS Rukavac i Liburniji i nastavno prema Plominu (do DN 300, do 100 bara),
- MRS Bobuši preko crikveničko-vinodolskog područja prema Senju (DN500/75 bar),
- MRS Omišalj – MRS Omišalj II – MRS Malinska – MRS Krk (do DN 300/ do 100 bara).

Na lokaciji MRS Jurdani se za potrebe povezivanja do MRS Miklavija može u 1. fazi formirati plinski čvor do izgradnje mjerno redukcijske stanice Jurdani.

Članak 221.

Planom je određena mogućnost:

- etapne izgradnje distributivne plinske mreže na način da se kao prelazna faze koristi ukapljeni naftni plin miješan sa zrakom (mješališta) plin, odnosno stlačeni prirodni plin,
- gradnje isparivačkih stanica za distribuciju ukapljenog naftnog plina u umreženim sustavima naselja na otocima,
- razvoja decentraliziranih (na razini objekata) sustava (spremnici LPG-a i sl.) korištenja plina kao ekološki prihvatljivog energenta kao i korištenje LPG-a u manjim spremnicima za potrebe kućanstva (bilo grijanja ili samo kuhanja),
- planom nižeg reda definirati mjesta priključka visokotlačnog i srednjetačnog plinovoda kao i daljnja razrada regionalnog i distributivnog sustava plinovoda.

Članak 222.

Distribucijski sustav plinovoda do predajnih mjerno redukcijskih stanica i redukcijskih stanica na regionalnoj i lokalnoj razini utvrđuje se stručnim podlogama na temelju studije tehno-ekonomskih opravdanosti plinifikacije.

Članak 223.

Prostornim planovima uređenja općine ili grada utvrdit će se mogućnost smještaja te odrediti lokacije za smještaj punionica ukapljenim prirodnim plinom/stlačenim prirodnim plinom za vozila.

6.3.3. Sustav naftovoda

Članak 224.

Pod sustavom naftovoda podrazumijeva se sustav Jadranskog naftovoda (JANAF), koji predstavlja cjevovodni sustav za transport nafte prema rafinerijama u regiji.

Postojeći naftovod će se dograditi do projektiranih kapaciteta od 34 milijuna tona nafte godišnje, uz omogućavanje reverzibilnog transporta nafte.

Ovim se Planom planira izgraditi nove spremnike za skladištenje nafte i naftnih derivata u funkciji osiguranja državnih obaveznih rezervi za 90 dana i to:

- Spremnici za naftu na Terminalu Omišalj, nazivnog volumena 80.000 m³, ukupno 640.000 m³ s pripadajućom infrastrukturom, čime će se kapaciteti na Terminalu povećati na 1,4 mil. m³.
- Spremnici za naftne derivate ukupnog kapaciteta do 100.000 m³ uz izgradnju spremnika za biogorivo, punilišta za kamionske cisterne, postrojenja za obradu para ugljikovodika i plinospreme i druge pripadajuće infrastrukture, kapaciteta do 160.000 m³.
- Podmorski naftovod otok Krk – kopno, koji bi zamijenio postojeći naftovod postavljen u most za otok Krk.

Planira se uz dva postojeća tankerska priveza rezervirati prostor za izgradnju dodatna dva tankerska priveza.

6.3.4. Toplinarstvo

Članak 225.

Planira se daljnji razvoj sustava toplovoda. Osobito se potiče korištenje kogeneracijskih postrojenja na drvenu biomasu na području Gorskog kotara (posebno u središnjim naseljima) odnosno trigeneracijskih postrojenja u priobalju i na otocima te s tim u vezi razvoj toplovodne mreže. Potiče se primjena dizalica topline u toplinarstvu korištenjem topline mora, jezera, vodotokova, tokova otpadne vode iz industrije, ugostiteljsko-turističkih objekata ili kućanstava, kao i topline tla. Planira se daljnji razvoj sustava toplovoda na području Grada Rijeke gdje će se i nadalje kao gorivo koristiti primarno prirodni plin.

6.3.5. Obnovljivi izvori energije i energetska učinkovitost

Članak 226.

Korištenje obnovljivih izvora energije i energetska učinkovitost su dva vrlo važna razvojna cilja u energetske sektoru.

Planom se predviđa racionalno korištenje energije korištenjem obnovljivih izvora energije, ovisno o energetske i gospodarske potencijalima pojedinih područja.

Pod obnovljivim izvorima energije se podrazumijeva energija vode (male hidroelektrane do 10 MW), sunca, vjetra, geotermalna energija, energija iz biomase (unutar potencijala njene prirodne samoobnove / prirasta), te prema lokalnim prilikama topline iz industrije i otpada.

More i drugi vodeni tokovi obiluju energetske potencijalom koji se korištenjem dizalica topline može upotrijebiti za potrebe grijanja i hlađenja priobalnih objekata, proizvodnju električne energije, ali i za procesnu opremu.

Planom je predviđeno iskorištavanje topline mora za potrebe velikih termoenergetskih objekata kao što je terminal ukapljenog prirodnog plina, u onom dijelu gdje se viškovi rashladne energije ne mogu u potpunosti iskoristiti od okolnih potrošača.

Cijeli prostor Županije smatra se prostorom za istraživanje mogućnosti primjene obnovljivih izvora energije i mjera energetske učinkovitosti, uz ograničenja definirana ovim Planom i posebnim propisima.

Članak 227.

Proizvodni elektroenergetski objekti koji koriste obnovljive izvore energije priključit će se ovisno o snazi elektrane i uvjetima njenog priključenja na prijenosnu, srednjenaponsku i niskonaponsku elektroenergetsku mrežu.

U slučaju potrebe izgradnje susretne elektroenergetske građevine (trafostanice), ista se može graditi kao ugradbena ili kao samostojeća građevina.

Ugradbena trafostanica mora imati osiguran prostor u okviru osnovnog postrojenja.

Samostojeće građevine TS 110/x kV grade se po uvjetima iz članka 213. ovog Plana. Za samostojeće građevine TS 35/10 (20) kV potrebno je osigurati zasebnu parcelu minimalnih dimenzija 30x30 m, a građevina mora biti udaljena najmanje 3 m od granice čestice i 5 m od ceste. Pristup trafostanici mora biti osiguran.

Članak 228.

Obvezuju se općine i gradovi da prostornim planovima uređenja analiziraju potencijale i omoguće korištenje obnovljivim izvorima energije i provedbu mjera energetske učinkovitosti.

Općine i gradovi u svojim prostornim planovima odredit će detaljnije uvjete i kriterije za implementaciju projekata korištenja obnovljivi izvora energije i energetske učinkovitosti na njihovom području.

6.3.5.1. Energija vjetra

Članak 229.

Pod pojmom vjetroelektrana (VE) od važnosti za Županiju podrazumijevaju se postrojenja za pretvorbu energije vjetra u električnu energiju snage veće od 500 kW, sa svim pratećim postrojenjima i građevinama povezanim s proizvodnjom električne energije iz energije vjetra. Planom se potiče primjena i manjih jedinica za proizvodnju električne energije iz energije vjetra u manjim naseljima i/ili za potrebe individualnih objekata.

VE tvori više vjetroatregatskih jedinica pogodno raspoređenih u prostoru obzirom na topografiju i smjer vjetra. U zoni jedne vjetroelektrane uobičajeno je da su vjetroatregati istog tipa, međusobno povezani i priključeni na elektroenergetski sustav preko odgovarajućeg priključnog voda i transformatorske stanice uz pomoć upravljačkih i drugih građevina ili objekata koji služe pogonu vjetroelektrane.

6.3.5.2. Sunčeva energija

Članak 230.

Solarne elektrane snage veće od 500 kW su građevine od važnosti za Županiju.

Planom se podupire korištenje solarne energije i manjih snaga za proizvodnju toplinske i električne energije na krovovima postojećih i novih stambenih, poslovnih i javnih objekata, te na nadstrešicama, parkiralištima i drugim površinama pogodnim za njihov smještaj, kada god to ne sprečavaju drugi propisi.

Članak 231.

Za gradnju sunčanih elektrana primarno se imaju koristiti moduli bazirani na tehnologijama sunčanih fotonaponskih sustava. Na području Županije zbog izrazite reljefne raščlanjenosti nije prikladno graditi sunčane elektrane pojedinačne snage veće od 10 MW.

6.3.5.3. Biomasa

Članak 232.

Predviđa se izgradnja kogeneracijskih/trigeneracijskih postrojenja na drvenu biomasu.

Općine i gradovi trebaju ustanoviti godišnju sječivu masu drveta na svom području, odrediti okvirne namjene te mase i prema tome planirati i dimenzionirati izgradnju energetske objekata na biomasu.

Zabranjeno je zauzimanje poljoprivrednih površina u funkciji uzgoja sorti koje će se koristiti za preradu u biodizel ili neko drugo biogorivo.

6.3.5.4. Male hidroelektrane

Članak 233.

Postojeće male hidroelektrane Fužine, Lepenice, Finvest I, Finvest II, Urh, i Zeleni Vir ostaju u funkciji uz mogućnosti njihove rekonstrukcije i nadogradnje.

Općine i gradovi mogu prostornim planovima uređenja planirati nove male hidroelektrane.

Članak 234.

Malim se hidroelektranama smatraju sve one koje imaju instaliranu snagu manju od 10 MW. Nadalje, se dijele na:

- male hidroelektrane, ukoliko imaju više od 1 MW i manje od 10 MW,
- mini hidroelektrane, ukoliko imaju više od 100 kW a manje od 1.000 kW, te
- mikro hidroelektrane, ukoliko imaju manje od 100 kW.

Članak 235.

Kod odabira lokacija za male hidroelektrane opći uvjeti su:

- Oduzimanje vode iz korita rijeke, potoka ili sa slapa ne smije ugroziti biološki minimalan protok vode u osnovnom toku niti se smije mijenjati visina krune slapa. Na mjestu oduzimanja obvezno se koristi mreža za sprečavanje prolaska organizama koji žive u osnovnom vodotoku te drugih predmeta.
- Nakon korištenja u malim hidroelektranama voda se vraća nizvodno u osnovni vodotok, ukoliko posebnim odobrenjima nije drukčije određeno.
- Male hidroelektrane planirati što bliže postojećim prometnicama i električnoj mreži kako bi se izbjeglo negativno djelovanje na okoliš tijekom gradnje i fragmentacija staništa.
- Male hidroelektrane moraju svesti na minimum utjecaj na zaštićene dijelove prirode i krajobrazne vrijednosti.
- Zbog iznimnog značenja vode kao resursa, te moguće promjene režima voda u vodotocima, utjecaja na floru i faunu, izrada i provedba prethodnih poslova na izgradnji malih hidroelektrana mora podrazumijevati i izradu Studije o utjecaju promjene režima voda na floru i faunu vodotoka.
- Intervencije u koritu rijeke, kao i uređenja same zgrade s okolišem, moguće su u skladu s posebnim uvjetima nadležnih tijela.
- Omogućiti djelomičnu transformaciju starih mlinica na prirodnim vodotocima u male hidroelektrane kojom prilikom nije dopušteno mijenjati zatečeni vodni režim i podizati krunu postojećeg slapa.
- Poticati instaliranje malih hidroelektrana unutar sustava vodoopskrbe kada visinska razlika između vodosprema i potrošača vode to opravdava.

Članak 236.

Potiče se uspostavljanje simbiotskih veza između više poslovnih subjekata radi iskorištavanja njihova sinergetskog potencijala: iskorištavanje visokotemperaturne ili niskotemperaturne otpadne topline jednog od njih za potrebe drugog, ili mogućnost da otpadni materijalni tok jednoga poslovnog subjekta postane sirovina drugom, ili u smislu kombiniranja transportnih potreba, ili na neki drugi način koji kombiniranjem materijalnih, energetskih, infrastrukturnih, skladišnih i ljudskih resursa smanjuje ukupnu potrošnju energije i ukupne troškove poslovnih subjekata koji surađuju.

U sklopu mjera za povećavanje energetske učinkovitosti poticati realizaciju kogeneracijskih i trigeneracijskih postrojenja, kod velikih sustava i kod malih decentraliziranih sustava, bilo da se radi o neobnovljivim izvorima energije (fosilna goriva, prvenstveno plin) ili obnovljivim (biomasa).

Ovim se Planom potiču istraživanja i izrada potrebnih studija za uporabu i ekonomično korištenje alternativnih izvora energije i drugih obnovljivih izvora energije za korištenje u većim sustavima.

Članak 237

Veliku pozornost treba posvetiti energetskej učinkovitosti jer se uz njezinu primjenu uz ostale aktivnosti može smanjiti energetska trošak po jedinici proizvodnje.

Skrb za povećanje energetske učinkovitosti odnosi se na sve dijelove energetskog sustava, od proizvodnje do potrošnje energije, od izbora energenata do korištenja obnovljivih izvora energije.

Članak 238

Pri projektiranju i gradnji svih objekata voditi računa o njihovim energetskim svojstvima. Težiti izgradnji niskoenergetskih i pasivnih kuća ali i postrojenja sa visokim stupnjem korisne transformacije.

Nužno je smanjiti gubitke u prijenosnim i distributivnim energetskim mrežama. Osobite potencijale energetske učinkovitosti treba primijeniti pri gradnji i rekonstrukcije zgrada.

7. MJERE OČUVANJA KRAJOBRAZNIH VRIJEDNOSTI

Članak 239.

Radi očuvanja krajobraznih vrijednosti Županije, ovim se Planom određuju mjere očuvanja po funkcionalnim cjelinama Županije.

Izradi prostornog plana uređenja općine ili grada, ovisno o mjerama očuvanja krajobraznih vrijednosti, može prethoditi krajobrazna valorizacija.

Ovim Planom određuju se mjere očuvanja krajobraznih vrijednosti po mikroregijama: Gorski kotar, Priobalje i otoci.

7.1. Gorski kotar

Članak 240.

Najvrjedniji prirodni resursi Gorskog kotara su njegove prostrane šume, obilje vode, naročito podzemne vode, potencijali za turizam u prirodnom svijetu, te u manjem obimu, ali vrijedni specifični gorski poljoprivredni resursi i za lokalne potrebe manja ležišta mineralnih sirovina.

Članak 241.

Prostornim planom uređenja općine ili grada planirati obnovu degradiranih dijelova krajobraza i stvaranje i integriranje novih koridora i čvorova u jedinstvenu ekološku mrežu od prirodnih predjela do gradskih tkiva, koristeći pritom bogatu tipologiju gradskog zelenila od parkova i drvoreda do reguliranih vodotoka i voćnjaka u poljima, i sl.

Članak 242.

Prilikom izrade prostornog plana uređenja općine/grada posebnu pažnju posvetiti:

- etno zonama i lokalitetima uz rijeke Čabranku i Gerovčicu (u Čabru i Zamostu) i u porječju Kupe;
- točkama turističke valorizacije, stare utvrde – kaštela „Gradina“ kao jedan od bedema „Liburnijskog limesa“, parka uz dvorac „Frankopan“ pored Severina na Kupi, dvorac Stara Sušica – Delnice, i sl;
- potencijalno važna kulturna odredišta, urbane cjeline Broda na Kupi ali i očuvanih dijelova ostalih naselja;
- polja uz naselja s naslijeđenom uskom parcelacijom (Mrkopalj i dio Ličkog polja).

Članak 243.

Novim urbanim zahvatima nastojati da se urede središta naselja i čvorne točke urbane sredine, njihovi javni objekti i prostori. Povrtlarska i voćarska proizvodnja na rubovima i okolici naselja skladno planirana može pridonijeti uređenosti i prostornom redu naselja.

Sve nove, planirane trase infrastrukture usmjeravati u zajedničke koridore uz pažljivo plansko trasiranje u prirodno osjetljivim područjima vodeći računa o šumskom rubu, fragmentaciji šumskog pokrova, percepcijskim vrijednostima posebice vizualnom identitetu, koridorima migracije faune i drugim vrijednostima krajobraza.

Prilikom planiranja velikih prometnih i cjevovodnih infrastrukturnih sustava uključiti krajobraznu valorizaciju šireg prostora.

7.2. Priobalje

Članak 244.

Izrazito brdovito područje s šumskim pokrovom na Učki i Obruču te golih stjenovitih strana Velebita, važni su nositelji krajobrazno-ekoloških sustava vrijednosti. Bitno je očuvati, obnoviti i/ili rekonstruirati one prirodne strukture reljefa i vegetacijskog pokrova koji zalaze u naseljena mjesta poput Mošćeničke Drage, Ike, kanjona Rječine u Rijeci i Dubračine u Crikvenici te u Novom Vinodolskom.

Članak 245.

Vrednovati i reaktivirati ostatke tradicionalnog ruralnog krajobraza s kultiviranim poljima i terasama u okolišima starih ruralnih naselja u području Brseča i Zagorja, Zvoneća do Brguda, Žejane i Mune, naselja Vela i Mala Učka s arhaičnim ruralnim krajobrazom te tradicionalni terasasti krajobraz Mošćeničke i Lovranske Drage, etno zone Praputnjak u bakarskom području, iznimna Vinodolska dolina (Drivenik, Tribalj, Grižane, Bribir, N. Vinodolski) s posebnim kulturnim krajobrazom.

Članak 246.

Stari gradovi, topografski izložene urbane cjeline i mala ruralna naselja, trebaju sačuvati svoj urbani, fizionomsko-gradbeni identitet, posebice prepoznatljivost povijesnih naselja i njihovu prostornu cjelovitost. Posebice se to odnosi na stare liburnijske gradove: Brseč, Veprinec, Mošćenice, Kastav, Stari grad, Sušak, Trsat, Bakar i Bakarski zaljev s etnozonom Prezida. Posebnu pažnju prilikom izrade provedbenih planova treba posvetiti očuvanju čistoće naslijeđa podgrađa i padina.

U sustavu krajobrazno-kulturnih vrijednosti koji mogu obogatiti potencijalna izletnička odredišta i svijet kulturno-povijesnog krajobraza su kašteli i utvrde (Klanski grad, Belgrad, Badanj, Ledenice, Hreljin, Grižane, i dr.)

Članak 247.

Veoma važni kulturni obrasci krajobraza su povijesni parkovi s obalnom šetnicom, spomenici parkovne arhitekture i gradski parkovi Opatije: park Sv. Jakova, park Angiolina te park Margarita.

Na obalnoj liniji stare dijelove obalogradnje, tunarice i sl. uz stare industrijske građevine posebne i izuzetne arhitekture, treba sačuvati i integrirati.

Članak 248.

Prometna i cjevovodna infrastruktura snažno obilježava krajobraz širega metropolitanskog prostora Rijeke. Posebno je osjetljivo planiranje trase autoceste i željezničke pruge u iznimno vrijednom i osjetljivom krajobrazu vinodolske doline.

Luke nautičkog turizma mogu po sadržaju, formi i korištenju biti predmet obogaćanja prostora u obalnom pojasu. Rijeka je nesporno obogatila obalni sadržaj i sliku grada, što vrijedi i za planiranu bakarsku, crikveničku i novovinodolsku marinu.

7.3. Otočje

7.3.1. Otoci Cres-Lošinj

Članak 249.

Na otocima Cres i Lošinj u iznimno razvedenim reljefom i raznolikim vegetacijskim pokrovom, stvorene su iznimno rijetke prirodne prilike za obitavanje te stvaranja ornitološkog rezervata na obalnim liticama

Raznovrsna krajobrazno-prostorna raščlanjenost pogodovala je razvoju jedne od najvećih kolonija bjeloglavih supova. Nalazi se na visokoj istočnoj obali Cresa, na liticama Fojiška – Pod Predošćica i Mali Bok – Koromačna. Gnjezdište druge rijetke i specifične ornitofaune nalazi se i na obalnim liticama Vele i Male stine na otoku Unije.

Značajan je i prepoznatljiv homogeni kulturni krajobraz širega prostora grada Cresa s mnoštvom malih raščlanjenih pačetvorina maslinika i snažnom mrežom suhozidova, što čini nerazdvojni dio njegovog identiteta. Tu su i manje urbane cjeline i zaseoci koji su najčešće locirani u obalnom pojasu i kojima je uređeni poljoprivredni krajobraz dio njihove tradicijske slike poput Osora, Martinšćice, Pernata i sl.

Kvalitetu ambijenta cjelovitog mjesta treba doseći s planskim uređenjem i oblikovanjem zajedničkog – javnog prostora s visokim standardima.

7.3.2. Otok Krk

Članak 250.

Na otoku Krku prirodni resursi osnovica su razvoja prije svega turizma i poljoprivrede. Poljoprivredne djelatnosti otoka Krka oslanjaju se na aktivne i zapuštene poljoprivredne površine, flišna i vodom bogata područja te na tradiciju poljoprivredne proizvodnje; vina, maslina, sira i meda. Veće se aktivne i potencijalne površine prostiru u središnjem dijelu otoka Krka, na poljima: Omišaljsko, Dobrinjsko, Vrbničko i Bašćansko, s mediteranskim kulturama voća i povrća, vinograda i maslinika.

U središnjem se dijelu otoka pojavljuje izniman tradicionalni kulturni krajobraz s različitim stupnjem očuvanosti, u većim ili manjim krpama, mozaično raspoređenih oko malih naselja, formirajući tako i vrijedne etno zone: Kras, Paprata – Risika. S druge pak strane u unutrašnjosti otoka ima i većih polja s pravilnijim geometrijskim formama poput Dubašnice, Šotoventa i Dobrinjskog polja, kao razvojni potencijal i prostorna posebnost.

Na visovima brda Hlam pojavljuju se vrijedne pravilne geometrijske pačetrovine pašnjaka ograđenih suhozidovima kao krajobrazna posebnost visokih brda kvarnerskih otoka koje treba čuvati i eksponirati kao kulturno-povijesnu i turističku posebnost.

Za stare urbane jezgre, posebice Krka, a potom i Vrbnika, Omišlja i Dobrinja, od bitne je važnosti da se u procesu izrade prostornih planova očuva pojas uređenog zelenog pokrova u funkciji „pufer“ zone kao prostorne dilatacije od novih dijelova naselja, naglašavajući pritom posebnosti: strme zelene padine Vrbnika, Dobrinja i Omišlja i djelomična revitalizacija terasa na njima.

7.3.3. Otok Rab

Članak 251.

Otok Rab bogat je florom i faunom, poput velike šume Kalifront, šume Dundo te park šume Komrčar kao i šume na predjelu Lopara. Uz taj poseban šumski svijet, isprepleten s vegetacijskom i geološkom strukturom te kulturnim elementima potencijali su za raznovrsne turističke programe.

Kulturni krajobraz otoka Raba u dobrom je dijelu nepovratno potrošen disperznom izgradnjom i širenjem naselja. Preostale su određene krpe, mozaično raspoređene na četiri glavna polja otoka Raba (Loparsko, Supetarsko, Kamporsko, Barbatsko), gdje je Loparsko polje u cjelini očuvano.

Iznimno je važno da se očuvaju i planski uređuju polja Raba upravo zbog manjka snažnije percepcije tradicionalno uređenog krajobraza s kulturama uređenih maslinika i vinograda u većim i markantnim plošnim površinama koje su nesporno povezane s tradicijskom slikom mediteranskih malih gradova.

U novim dijelovima naselja uz obalu potrebno je osigurati bolje pristupe obali te očuvati i poboljšati mogućnosti javnog korištenja preostalog obalnog pojasa. Prodore prirodnosti i ekološko umreženje s kompleksnom zelenom infrastrukturom osigurati s vrhova Kamenjaka do izgrađene obale naselja u još slobodnim manjim dijelovima prostora, posebice uz vodotok. Osigurati veće površine uređenih neposrednih gradskih

plaža te ostalih tipova zelenih površina s obogaćanjem vizualne privlačnosti sredine naselja te socijalno i rekreativno uređenim javnim prostorima.

7.4. Mjere zaštite krajobraza za pojedine planirane zahvate

Članak 252.

Za gospodarske zone, sportske centre, autocestu i brze ceste, željezničke pruge, luke, vjetroelektrane i solarne elektrane izraditi projekte krajobraznog uređenja.

Za luke i sportske centre izraditi analizu i vrednovanje krajobraza cjelovitih područja u odnosu na značajni kumulativni utjecaj: cjelovito područje Kostrene i Bakarskog zaljeva, cjelovito područje Omišlja, cjelovito područje Grobničkog polja te cjelovito područje izvorišnog dijela Rječine.

Državnu trasu državne ceste Lopar – Rab – Mišnjak na otoku Rabu izmjestiti iz područja šume Fruga i šume iznad Banjola u Dragi Valata.

Prilikom planiranja izgradnje brze ceste Mošćenička Draga – Opatija – Preluk i državne ceste Lopar – Mišnjak, a s obzirom na njihov značajni utjecaj na krajobraz, planirati potrebne mjere zaštite.

Izraditi analizu i vrjednovanje krajobraza u odnosu na značajni kumulativni utjecaj vjetroelektrana na području između jezera Bajer i Bakarskog zaljeva.

8. MJERE ZAŠTITE PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I POSEBNOSTI I KULTURNO-POVIJESNIH CJELINA

8.1. ZAŠTITA PRIRODNE BAŠTINE

Članak 253.

Ovim se Planom zaštita prirodne baštine u Županiji sagledava u tri zasebna, ali ipak usko isprepletena i povezana segmenta:

- a) zaštićene prirodne vrijednosti (područja, lokaliteti, geološka baština i svojte biljaka, životinja i gljiva zaštićeni temeljem Zakona o zaštiti prirode),
- b) područja Nacionalne ekološke mreže, i
- c) područja predložena za zaštitu, odnosno koja se štite odredbama prostornog plana.

Zaštićena područja prirodne baštine i područja predložena za zaštitu prikazana su na grafičkom prilogu 3a Zaštita prirodne baštine.

8.1.1. Zaštićene prirodne vrijednosti

Članak 254.

Na području Županije trenutno je zaštićeno trideset i pet (35) vrijednih prirodnih područja i pojedinačnih prirodnih vrijednosti, odnosno spomenika prirode:

- 1 strogi rezervat (Bijele i Samarske stijene),
- 1 nacionalni park (Risnjak),
- 8 posebnih rezervata (Košljun, Glavine-Mala luka, Prvić i Grgurov kanal, Fojiška-Podpredošćica, Mali Bok-Koromačna, Dundo, Debela Lipa-Velika Rebar i Glavotok),
- 1 park prirode (Učka),
- 7 spomenika prirode (špilja Lokvarka, ponor Gotovž, Zametska pećina, izvor Kupe, stara tisa u Međedima, stari hrast u Svetom Petru na otoku Cresu i dva stara hrasta u Guljanovu dolcu kod Crikvenice),
- 6 značajnih krajobraza (Vražji prolaz-Zeleni vir, Lopar, Lisina, Kamačnik, Lokvarsko jezero i Petehovac),
- 5 park-šuma (Japlenški vrh, Golubinjak, Komrčar, Čikat i Pod Javori), te
- 5 spomenika parkovne arhitekture (park kod dvorca u Severinu na Kupi, gradski parkovi Opatije – park Angiolina, Perivoj Sv. Jakova i park Margarita, te stablo pinije u uvali Žalić na Lošinju)

Članak 255.

Na području Županije ukupno je zaštićeno 374 biljnih svojti, od toga 250 je strogo zaštićenih. Ukupno zaštićenih životinjskih svojti je 121, od toga 95 svojti su strogo zaštićene. Radi se o rijetkim i ugroženim svojtima koje je zabranjeno brati, ubijati, uznemiravati ili na druge načine ometati u njihovom prirodnom razvoju. Radi očuvanja sveukupne biološke raznolikosti potrebno je očuvati njihova staništa.

8.1.2. Nacionalna ekološka mreža**Članak 256.**

Na području Županije u Nacionalnu ekološku mrežu uvršten je velik dio područja na kojima se nalaze:

- ugroženi stanišni tipovi na svjetskoj, europskoj ili državnoj razini,
- staništa divljih ili endemičnih svojti koje su ugrožene na svjetskoj, europskoj ili državnoj razini, te
- specifični ciljevi očuvanja za svaki pojedinačni stanišni tip i svojtu.

Županija obiluje reprezentativnim područjima od međunarodnog i nacionalnog značenja pa je ekološkom mrežom obuhvaćeno ukupno 266 lokaliteta i područja, od čega 177 točkastih lokaliteta i 89 više ili manje prostranih područja koja obuhvaćaju Gorski kotar, priobalje, kvarnerske otoke i dio kvarnerskog akvatorija.

Članak 257.

Svi planovi, programi ili zahvati koji se planiraju realizirati na području ekološke mreže moraju biti u skladu s preporukama iz Uredbe o proglašenju ekološke mreže. Njihova realizacija mora proći detaljnije procjene utjecaja na ekološku mrežu isključivo u slučajevima kada plan, program ili zahvat, samostalno ili u kombinaciji s ostalim planovima, programima i zahvatima ima značajan (negativan) utjecaj na očuvanje specifičnih prirodnih vrijednosti navedenih u Uredbi ili na cjelovitost same ekološke mreže.

8.1.3. Područja prirodne baštine predložena za zaštitu**Članak 258.**

Ovim Planom predložena su područja za zaštitu na kopnu i moru, a prikazana su na **tablici 26 i 27.**

Uz područja i lokalitete navedene u **tablici 26. i 27.** u prostornim planovima uređenja općine ili grada potrebno je izdvojiti i osigurati zaštitu rijetkih tipova tala (zaslanjena tla uz obalu mora, eutrična smeđa tla, hidromorfna tla, sirozemi i slično).

Tablica 26: Područja predložena za zaštitu na kopnu

KATEGORIJA ZAŠTITE	OPĆINA/GRAD	VRIJEDNI DIJELOVI PRIRODE PREDLOŽENO ZA ZAŠTITU NA KOPNU
POSEBNI REZERVAT	Delnice	Velika i Mala Belica
	Delnice	Kupica-Zeleni vir
	Čabar	Cret Ponikve kod Tršća
	Fužine	Lič polje i vodotok Ličanke
	Mrkopalj	Sungerski lug
	Fužine, Mrkopalj, Vinodolska Općina	Vršno područje Burnog Bitoraja (Bitoraj)
	Čavle	Kamenjak 1
	Čavle, Bakar	Travnjaci istočno od grebena Kamenjak (Kamenjak 2)
	Čavle, Bakar	Mali Platak - Pliš
	Jelenje	Pakleno
	Jelenje	Dolomitni plato Brgudac iznad izvora Rječine (Brgudac)
	Jelenje	Borova draga (Borovica)
	Jelenje	Mudna dol i Kacaj
	Jelenje	Ponikva Ceclje
	Jelenje, Čavle	Ponikva Velo Snižno (Veliko Snježno)
	Klana	Cret Trstenik
	Novi Vinodolski	Pleteno
	Novi Vinodolski	Kolovratske stijene
	Novi Vinodolski	Tomišina, Bukova i vodna draga
	Vinodolska Općina	Stjenovita padina iznad željezničke postaje Drivenik (Drivenik)
	Vinodolska Općina	Rub Vinodola
	Vinodolska Općina	Planinsko zaleđe Vinodola
	Baška	Zarok
	Dobrinj, Vrbnik	Šume kod Dobrinja (Dobrinjske šume)
	Omišalj, Malinska Dubašnica	Jezero kraj Njivica
	Krk, Malinska Dubašnica	Šuma u uvali Čavlena
	Krk	Šuma crnike u uvali Valbiska
	Krk	Otoci Plavnik, Mali Plavnik i Kormati
	Punat	Otočić Galun
	Vrbnik	Poluotok Sv. Marak-Skudeljni
	Cres	Tramuntana
	Cres	Istočna obala otoka Cresa
	Cres	Jezero Vrana na otoku Cresu (Vransko jezero)
	Cres	Otok Zeča i hrid Pregaznik
	Mali Lošinj	Slatine kod Osora
	Mali Lošinj	Punta križa- šuma hrasta crnike
	Mali Lošinj	Šuma Liski kod Čunskog
	Mali Lošinj	Otoci Veli Ćutin i Mali Ćutin
	Mali Lošinj	Otok Trstenik
	Mali Lošinj	Otoci Vele Orjule i Male Orjule
	Mali Lošinj	Otočići Veli Osir, Oruda i Palacol
	Mali Lošinj	Vele stijene i Male sti(je)ne na otoku Unije
	Mali Lošinj	Sjeveroistočni dio otoka Unije

KATEGORIJA ZAŠTITE	OPĆINA/GRAD	VRIJEDNI DIJELOVI PRIRODE PREDLOŽENO ZA ZAŠTITU NA KOPNU
	Rab	Stijene Rapost
	Rab	Zaslanjene i zamočvarene uvale Kampor, Sv. Eufemija i Supetarska draga
	Rab	Otok Dolin
PARK PRIRODE	Mrkopalj, Novi Vinodolski	Bjelolasica
	Vrvovsko, Brod Moravice, Delnice, Čabar	Kupa (Dolina Kupe i Čabranke)
REGIONALNI PARK	Klana, Jelenje	Planina Obruč
SPOMENIK PRIRODE	Delnice	Jagodina stijena iznad Delnica
	Fužine	Špilja Vrelo
	Lokve	Medvjeda špilja
	Lokve	Pećina Bukovac
	Bakar	Križić kod Gornjeg Jelenja
	Bakar	Lepenice
	Crikvenica	Jama Vrtare male
	Čavle, Bakar	Selca u zaleđu Plosne
	Klana	Mlake iznad Klane
	Klana	Crljenična jama
	Klana	Sparužna jama
	Klana	Vodni žleb iznad Škalnice
	Matulji	Ponikva Breški dol
	Novi Vinodolski	Špilja Peć va Zagori
	Rijeka	Zamočvarena područja uz željeznički nasip u Dragi
	Vinodolska Općina	Vršni dio Viševice
	Viškovo	Ponikva podno Trampovog Brega
	Dobrinj	Špilja Biserujka
	Cres	Jama Lipica kod Dragozetića
	Cres	Jama Kus kod Vrane
	Cres	Jama Čampari
	Cres	Močvara Piskel kod grada Cresa (Piskel)
	Mali Lošinj	Izvor na Punta križa
	Mali Lošinj	Lokva u naselju Unije
	OTOK CRES	Sve veće lokve otoka Cresa
	OTOK KRK	Sve veće lokve otoka Krka
	OTOK RAB	Sve veće lokve i jarci potoka na otoku Rabu
	ŽUPANIJA	Sve veće lokve obalnog pojasa županije
ZNAČAJNI KRAJOBRAZ	Bakar	Kukuljanske ponikve
	Jelenje, Rijeka, Čavle, Klana	Kanjon i dolina Rječine
	Klana, Kastav	Šuma Lužina
	Omišalj	Otok Sv. Marko-uvala Voz-Selehovica
	Vinodolska Općina, Kraljevica, Novi Vinodolski, Crikvenica	Vinodol
	Vinodolska Općina	Ravno-Lukovo-Maševo
	Baška, Punat, Vrbnik	Kameniti južni dio otoka Krka
	Dobrinj	Uvala Soline-Sulinj
	Cres	Tramuntana

KATEGORIJA ZAŠTITE	OPĆINA/GRAD	VRIJEDNI DIJELOVI PRIRODE PREDLOŽENO ZA ZAŠTITU NA KOPNU
	Cres	Područje Lubenica
	Mali Lošinj	Punta Križa
	Mali Lošinj	Osoršćica
	Mali Lošinj	Srakane vele i Srakane male
	Mali Lošinj	Susak
	Mali Lošinj	Otok Ilovik
	Lopar	Otoci Grgur i Goli
	Rab	Poluotok Gonar
PARK-ŠUMA	Rijeka	Šuma iznad Bivia
	Rijeka	Šuma uz rub kanjona Rječine (Lubanj-Veli vrh-Sv. Katarina)
	Kostrena	Šuma na grebenu Solin – Sopalj (Kostrenski poluotok)

Tablica 27: Područja predložena za zaštitu na moru

KATEGORIJA ZAŠTITE	OPĆINA/GRAD	VRIJEDNI DIJELOVI PRIRODE PREDLOŽENO ZA ZAŠTITU NA MORU
POSEBNI REZERVAT	Krk	Podmorje Plavnika i Kormata
	Mali Lošinj	Podmorje otoka Vele Orjule i Male Orjule
	Mali Lošinj	Podmorje otočića Veli Ćutin i Mali Ćutin
	Mali Lošinj	Podmorje otoka Osir, Oruda i Palacol
	Mali Lošinj	Podmorje otoka Trstenik
	Mali Lošinj	Podmorje rt Margaritana na otoku Susku
	Lopar	Galebovi otoci
	Rab	Podmorje otoka Veli i Mali Laganj
REGIONALNI PARK	Cres, Mali Lošinj	Cres - Lošinj
	Cres	Podmorje otoka Zeča
	Mali Lošinj	Podmorje otoka Ilovik i Sv. Petar
	Mali Lošinj	Podmorje otoka Vele i Male Srakane
	Mali Lošinj	Podmorje otoka Suska.
	Mali Lošinj	Podmorje otoka Unije
	Lopar	Podmorje otoka Grgur i Goli.
SPOMENIK PRIRODE	Crikvenica	Špilja Jadranovo
	Crikvenica	Jama na Puntir Ert
	Kostrena	Jama iznad Martinšćice
	Kostrena	Urinjska špilja
	Lovran	Uvala Cesara
	Mošćenička Draga	Špilja kod Brseča
	Mošćenička Draga	Gačice
	Novi Vinodolski	Vrulja Žrnovnica
	Novi Vinodolski	Pliskavica
	Opatija	Vrulja Ika

KATEGORIJA ZAŠTITE	OPĆINA/GRAD	VRIJEDNI DIJELOVI PRIRODE PREDLOŽENO ZA ZAŠTITU NA MORU
	Opatija	Vrulje u Ičićima
	Opatija	Špilja kod marine Ičići
	Rijeka	Kaverna u tunelu Pećine
	Baška	Špilja kod rta Preskočica 1
	Baška	Špilja kod rta Preskočica 2
	Baška	Špilja kod rta Preskočica 3
	Baška	Špilja u Grotama 1
	Baška	Špilja u Grotama 2
	Baška	Špilja na rtu Rebica
	Dobrinj	Uvale Jaz; Soline i Sutinj na Krku
	Dobrinj	Špilja na rtu Golubnjak 1
	Dobrinj	Špilja na rtu Golubnjak 2
	Krk	Uvala Mala Jana
	Krk	Uvala Torkul
	Krk	Uvala Sv. Juraj
	Vrbnik	Morska špilja na rtu Sveti Marak
	Vrbnik	Špilja podno Kostrija
	Cres	Pećina na otoku Zeča
	Cres	Plave grote (Modra špilja)
	Mali Lošinj	Uvala Vognjišća - Unije
	Mali Lošinj	Uvala Sonte
	Mali Lošinj	Uvala Kaldonta
	Mali Lošinj	Uvala Martinšćica
	Mali Lošinj	Uvala Jadreščica
	Mali Lošinj	Uvala Baldarin
	Mali Lošinj	Uvala Meli
	Mali Lošinj	Uvala Ul
	Mali Lošinj	Špilja i prolaz (o. Srakane)
	Mali Lošinj	Špilja (o. Lošinj)
	Mali Lošinj	Špilja na Punta Križi
	Mali Lošinj	Uvale Kolorat
	Mali Lošinj	Vela i Mala draga
	Mali Lošinj	Uvala Sunfarni
	Mali Lošinj	Uvala Krivica
	Mali Lošinj	Uvala Balvanida
	Mali Lošinj	Uvala Pijeska
	Mali Lošinj	Uvala Vinikova
	Mali Lošinj	Medvjeda pećina kod uvale Lučica
	Rab, Lopar	Supetarska draga
	Rab	Zaljev Kampor

KATEGORIJA ZAŠTITE	OPĆINA/GRAD	VRIJEDNI DIJELOVI PRIRODE PREDLOŽENO ZA ZAŠTITU NA MORU
	Rab	Medova Buža na Rabu
	Rab	Pećina na rtu Frkanj
	Rab	Zaljev Sv. Eufemije
	Rab	Rapske uvale – jugozapadna obala otoka (rt Kalifront- rt Frkanj)
	OTOK KRK	Prirodna šljunčana žala otoka Krka
	OTOK CRES	Prirodna šljunčana žala otoka Cresa
	OTOK LOŠINJ	Prirodna šljunčana žala otoka Lošinja
	OTOK RAB	Prirodna šljunčana žala otoka Raba
	ZAPADNA OBALA RIJEČKOG ZALJEVA	Prirodna šljunčana žala zapadne obale Riječkog zaljeva
	SJEVERNA OBALA RIJEČKOG ZALJEVA	Prirodna šljunčana žala sjeverne obale Riječkog zaljeva
	VINODOLSKI I DIO VELEBITSKOG KANALA	Prirodna šljunčana žala Vinodolskog i dijela Velebitskog kanala
ZNAČAJNI KRAJOBRAZ	Crikvenica, Kraljevica, Omišalj, Dobrinj	Obala između rta Šilo i Vodotoč
	Mošćenička Draga	Plomin – Mošćenička draga
	Novi Vinodolski	Klenovica - Žrnovica
	Cres	Podmorje istočne obale otoka CresaMerag - rt Sv. Duh
	Cres	rt Grota - Merag
	Cres	rt Pernat - uvala Tiha
	Cres, Mali Lošinj	Podmorje istočne obale otoka Cresa, rt Tarej – rt Meli
	Mali Lošinj	Podmorje jugozapadne obale otoka Lošinja od rta Križ do uvale Mrtvaška
	Mali Lošinj	rt Suha - rt Meli
	Mali Lošinj	Podmorje ispod Osorčice (od uvale Veli Prijat do uvale Tomožina)
	Baška	Mala i Vela luka na poluotoku Bosar
	Baška	Podmorje jugositočne obale Krka rt Glavina do uvale Jablanova
	Malinska Dubašnica, Krk	Zapadna obala otoka Krka uvala Čavlena (rt Pelova do rta Glavotok)
	Krk	Jugozapadna obala otoka Krka od uvale Vela Jana do rta Crnika
	Punat, Baška	Podmorje jugozapadne obale Krka, rt Negrit- rt sv. Nikola
	Lopar	Podmorje sjeveroistočne obale Lopara od rta Zidine do rta Kaštelina
	Rab	Jugozapadna obala otoka Raba s uvalama (rt Gornja punta - rt Frkanj)

8.2. UVJETI ZAŠTITA KULTURNO-POVIJESNOG NASLIJEĐA

8.2.1. Kulturno-povijesno naslijeđe od značenja za državu i Županiju

Članak 259.

Ovim Planom se utvrđuju područja i lokaliteti registrirani i evidentirani kao vrijedna kulturna baština državnog, odnosno županijskog značenja, te područja i lokaliteti koji se ovim Planom predlažu za registraciju.

Područja i lokaliteti registrirani i evidentirani kao vrijedna kulturna baština državnog, odnosno županijskog značenja, te područja i lokaliteti koji se ovim Planom predlažu za registraciju prikazani su u kartografskom prikazu br. 3b. Zaštita kulturno povijesnog naslijeđa.

8.2.1.1. Registrirani i evidentirani lokaliteti

Članak 260.

Ovim Planom se utvrđuju urbane, poluurbane i ruralne cjeline, etnozone, kulturni krajobrazi, kopnene i podvodne arheološke zone i nalazišta, obrambene građevine, industrijska baština, prometnice te pojedinačni sakralni i civilni kompleksi i pojedinačne građevine državne i županijske razine značenja. Sva su registrirana dobra od nacionalnog i županijskog značenja dok su navedeni primjeri najreprezentativniji nositelji prostornog identiteta Županije. Među navedenima su osim trenutačno zaštićenih kulturnih dobara, i sva evidentirana koja imaju nacionalno i županijsko značenje.

Dio pojedinačnih objekata civilne, sakralne, fortifikacijske ili druge namjene, ovim se Planom ne utvrđuje, ali je, temeljem posebnih konzervatorskih smjernica na razini prostornih planova uređenja gradova i općina potrebno utvrditi komplekse i zahvate lokalne razine značenja.

- Urbane cjeline:
Središta povijesnih biskupija (Krk, Osor, Rab), renesansni urbanizam Cresa, akropolska naselja srednjovjekovnog urbaniteta (Lubenice, Vrbnik, Omišalj, Brseč, Mošćenice, Veprinac, Kastav), Bakar (amfiteatarsko naselje), obalna naselja okrenuta ribolovu i pomorstvu (Baška, Volosko), Lovran, Opatija kao planirano turističko naselje, napuštena naselja Hreljin i Ledenice.
- Poluurbane cjeline i ruralne:
Kotor, Belgrad, Drivenik (poluurbana naselja Vinodola), Milohnići (reprezent razvedenoga primorskog ruralnog naselja), Orlec, Predošćica (zbijena stočarska naselja tipična za otok Cres), Delači, Male Drage (rasuta naselja Brodsko-moravičkog kraja), Prezid (veće ruralno naselje očuvanog tradicijskog rastera i arhitekture tipične za Gorski kotar).

- Etnozone i kulturni krajobrazi:
Bakarski prezidi (suhozidom terasiran vinorodni krajobraz), Bašćanske komunade (prostor kamenjarskih pašnjaka s jedinstvenim suhozidnim sklopovima), etnografska zona Sv. Juraj (očuvani sklop arhaičnih gospodarskih objekata), povijesna stepeništa Liburnije (niz povijesnih komunikacija iznad Opatije i Lovrana), etnozona Dubašnica (poljoprivredni krajobraz i 18 povijesnih naselja Dubašnice), Sršić – Sv. Vid (napušteno naselje i gospodarski krajobraz dokumentiraju stariju fazu trad. graditeljstva na Krku), zaseoci i pastirski stanovi (tradicijaska stočarska gospodarstva) te poljoprivredni i ovčarski krajobraz otoka Cresa.
- Kopnene arheološke zone i nalazišta:
 - Autohtona – epihorska prapovijesna naselja gradinskog karaktera: Trsat, Veli vrh, Solin, Bakar, Zagrajine, gradina Bajčić, Mihovilov, Gradac kod Vrbnika, Krk, Omišalj, Gromačice kod Voza, Čuf kod Kijca, Dobrinj Vrbnik, Garica, Skulka, Pelginja, Čunski, Beli, Did na Iloviku.
 - Antički gradovi naselja municipalnog ranga: Tarsatica (Rijeka – Stari grad), Arba (Rab), Curicum (Krk), Apsorus (Osor), Crepsa (Cres), Fulfinum (podno Omišlja), hidroarheološke zone – danas potopljene luke ovih antičkih gradova (rapska, krčka, creska, dvije osorske luke, uvala Sepen – luka Fulfinuma).
 - Antička naselja emporijalnog karaktera: trajektoriji, ribarska i trgovačka primorska mjesta, vile na moru: Baška, Voz, Sv. Fuska, Torkul, Njivice, Soline, kompleks Mala luka – Bosar, Sv. Petar – Ilovik, Selce, Lovran, Lopar, Crikvenica, Supetarska Draga, Artatore, Nerezine, Sv. Jakov, Ustrine.
 - Naselja ruralnog tipa – vile rustike: Mohorov, Cickini, Draga Bašćanska, Jurandvor, Kostrena-Sv. Lucija.
 - Antički sustavi obrambenog karaktera: Limes Claustra Alpium Iuliarum: Tarsatica (Principija) – Kalvarija, Martinovo Selo diskontinuirano do Prezida.
 - pomorski: Rab, Cres, Krk, Omišalj, Vrbnik, Sv. Damjan na Rabu, Rt Stojan, Sokol na Krku, Ogrul, škoj sv. Marka, Stara Baška, Urinj, Rijeka, Lovran, Palacol, Vela straža na Iloviku.
 - Nekropole: Liburnska nekropola Krk – Punat, Kurilo zapadna nekropola antičkog Fulfinuma, cemeterijalni kompleks Sv. Lovre - Šinigoj u Krku, Andrejšćica zapadna nekropola Tarsatike, Kavana nekropola Osora, nekropola pod tumulima sjeverno od Cresa.
 - Krucijalni ranokršćanski kompleksi izvan povijesnih jezgri u ruralnom pejzažu: Cickini (Sv. Ciprijan?) iznad Malinske nastao na podlozi antičke ruralne ekonomije; Ranokršćanski kompleks na Maloj Krasi kod Stare Baške – ruralna ekonomija u sustavu nadzora plovnog puta uz zapadni Krk; kompleks Punat – Kanait, nastao na rubu ruralne antičke ekonomije uz more; kompleks Sv. Marko u Baški nastao kroz kontinuitet antičke nekropole na zapadnom prilazima Baške; kompleks Mira (Sv. Nikola) na razmeđu Baške i Jurandvora u plodnom ruralnom arealu; kompleks sv. Lucije u Jurandvoru nastao vjerojatno na ranokršćanskoj podlozi rustične vile; kompleks bazilika u uvali Martinšćica (južni Cres) na podlozi antičke ekonomije uz more; kompleks sv. Damjan na Punt Križa na lokaciji dominantnog nadzora južnog arhipelaga, vjerojatno uz vojne objekte; kompleks Oruda – Palacol; ranokršćanski kompleksi Sv. Petar – Ilovik i Mirine u uvali Sepen kod Omišlja nastali su uz

nadzorne točke plovidbe, kontinuitet antičkih luka i privezišta uz postojeće antičke ekonomije.

- Podvodne arheološke zone i nalazišta:
 - Akvatoriji povijesno kontinuiranih luka, lučica i privezišta navedenih u prethodnoj točki.
 - Utvrđene lokacije antičkih brodoloma poput Kozjaka kod Ilovika, Orjula, Pernata, Zaglava, Punta Glavina, Galuna, Rta Margarina na Susku, Školjića kod otoka Unije, Rta Tarej na Cresu.
 - Podmorska arheološka nalazišta Rt Kijac kod Martinšćice, Rt Sorinj, ostaci tereta antičkog građevinskog materijala kod Rta Madona na Lošinju, poluotok Kolo kod Osora, Rt Dubno kraj Baške, nalazište antičkih amfora kod Rta Boko na Lošinju, ostaci pokretnih antičkih nalaza i građevinskog materijala u uvali Bijar u Osoru. Ostaci parobroda "Tihany" nedaleko Unija uz hrid Školjić, olupina njemačkog ratnog broda "TA 45" u kanalu između otoka Krka i Novog Vinodolskog.
- Obrambene građevine:
 - Kašteli i utvrde Badanj, Grobnik, Trsat, Bakar, Kraljevica (stari i novi), Drivenik te Grižane, kula Kolana Draže u Nerezinama, kaštel Zrinski u Brodu na Kupi; gradski bedemi Raba, Krka, Osora i Kastva te gradska vrata i kula – ostaci renesansnih fortifikacija Cresa; utvrde i zapreke prve i druge linije sustava Alpski bedem i sustav bunkera tzv. Rupnikove linije.
- Industrijska baština te inženjerske i tehničke građevine s uređajima:
 - Lansirna stanica torpeda i kompresorska stanica za punjenje torpeda zrakom u Rijeci, Hartera, Metropolis – lučka skladišta riječke luke, upravna zgrada i postrojenja nekadašnje rafinerije šećera, postrojenja prvotnoga riječkog vodovoda.
 - Popovićev električni mlin u Delnicama, Jaz u Bakru – prva i jedina hidroelektrana na moru, brodogradilište u Kraljevici, postrojenja INA-e na Mlaki u Rijeci.
- Prometnice nacionalnog i županijskog značenja:
 - Ceste Lujzijana i Karolina; sve pruge u županiji klasificirane kao međunarodne: pruga na ogranku V.b) paneuropskoga koridora Zagreb Glavni kolodvor – Karlovac – Rijeka (M202); spojna željeznička pruga M502 između V. koridora i ogranka V.b) „Šapjane – Rijeka“, te jednokolosječne priključne željezničke pruge na X. koridor i ogranak V.b) M603 („Rijeka Brajdica – Sušak-Pećine“) i M602 („Škrljevo – Bakar“).
- Memorijalne građevine i obilježja:
 - Groblja Kozala i Trsata, Grobnice Ghyczy-Paravić i mauzolej Križ-Ghyczy u Čabru, Spomen područje Lipa, Groblje koncentracijskog logora za civilne i vojne internirce i dio koncentracijskog logora u Kamporu, Groblje spomen žrtvama NOB u Podhumu, Kosturnica palih boraca NOR na Trsatu, Historijska staza marša II. brigade XIII. primorsko-goranske divizije na Matić Poljani, Mjesto desanta jedinica IV. JA 1945. u Brseču, Rodna kuća Ivana Gorana Kovačića, Rodna kuća Josipa Pančića.

- Sakralni i civilni kompleksi i pojedinačne građevine:
 - Samostani: Franjevački samostan s crkvom Navještenja Marijina u Košljunu, samostan trećoredaca glagoljaša s crkvom Sv. Marije u Glavotoku, crkva Sv. Franje Asiškog sa samostanom, Franjevački samostan Sv. Marije Magdalene sa samostanskom crkvom Sv. Marije Magdalene u Portu, Franjevački samostanski kompleks Sv. Bernardina Sienskog u Kamporu, Benediktinski samostan Sv. Andrije apostola u Rabu, Samostan benediktinaca s crkvom sv. Petra u Supetarskoj Dragi, franjevački samostan i crkva Gospe Trsatske, crkva Sv. Lucije s okolicom u Jurandvoru, crkva i manastir Sv. Jovana Preteče u Gomirju.
 - Crkve: crkva Sv. Dunata kod Punta, starohrvatska crkva sv. Krševana podno Milohnića, ostaci crkve, samostana i zvonika sv. Ivana u Rabu, zvonik u Dobrinju, romanička katedrala sv. Marije u Rabu, veli zvonik u Rabu, kompleks katedrale Uznesenja Blažene Djevice Marije i crkve sv. Kvirina u Krku, sve romaničke i gotičke kapele, kompleks župne crkve Uznesenja Blažene Djevice Marije u Vrbniku, župna crkva sv. Jurja u Lovranu, župna crkva sv. Marije u Osoru, ranokršćanski kompleks na groblju u Osoru, župna crkva sv. Marije Snježne i crkva sv. Izidora u Cresu, župna crkva sv. Jurja u Brseču, župna crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije u Omišlju, crkva sv. Franje Ksaverskog u Ertiću kod Lukovdola, crkva Majke Božje Svetogorske kraj Gerova, crkva sv. Hermagore i Fortunata u Gerovu, crkva sv. Marije Škapularske u Moravičkim Selima.

8.2.1.2. Područja koja se predlažu za registraciju

Članak 261.

Područja koja su ovim Planom predložena za registraciju prikazana su u **tablici 28**.

Tablica 28: Područja predložena za registraciju

TIP	OPĆINA GRAD	NAZIV
ETNOLOŠKO PODRUČJE	Općina Baška	Kulturni krajobraz Bašćanske komunade
	Grad Kastav, Općina Viškovo, Općina Klana	Kulturni krajobraz Lužina
	Općina Matulji	Kulturni krajobraz Zvonejske njivi,
	Općina Lovran	Lovranska Draga
SEOSKO NASELJE	Općina Brod Moravice	Goršeti
	Grad Cres	Zbišina
	Grad Cres	Važminec
	Grad Cres	Stepići
	Grad Cres	Vela Črnika
	Grad Cres	Bertulčić
	Grad Cres	Veli Podol
	Grad Cres	Niska
	Grad Cres	Konec
	Općina Lovran	Visoče
	Općina Mošćenička Draga	Sv. Anton

TIP	OPĆINA GRAD	NAZIV
MEMORIJALNO I POVIJESNO PODRUČJE	Općina Lopar	Goli otok
	Općina Lopar	Otok Grgur
	Grad Rijeka	Područje Katarina – Veli vrh

Članak 262.

Lokaliteti koji su ovim Planom predloženi za registraciju prikazana su u **tablici 29.**

Tablica 29: Lokaliteti predloženi za registraciju

TIP	OPĆINA GRAD	NAZIV
ETNOLOŠKA GRAĐEVINA	Općina Malinska	Toš Josipa Šamanića
	Općina Malinska	Kompleks zgrada u Kremeniću
	Općina Malinska	Kompleks zgrada u Bogoviću
	Grad Vrbovsko	Seosko gospodarstvo
GRADITELJSKI SKLOP	Općina Ravna Gora	Dvorac Stara Sušica
GRAĐEVINA JAVNE NAMJENE	Grad Cres	Lučka vrata
	Grad Mali Lošinj	Zgrada svjetionika
	Općina Lovran	Liburnijska stepeništa Lovran-Lovranska Draga
	Općina Lovran	Liburnijska stepeništa Lovran-Liganj
	Općina Lovran	Liburnijska stepeništa Lovran-Dobrec
	Grad Opatija	Liburnijska stepeništa Ičići-Veprinac
POJEDINAČNI ARHEOLOŠKI LOKALITETI	Grad Cres	Miračine – Zaglav
	Grad Mali Lošinj	Vela straža
	Grad Cres	Jelovica
	Grad Mali Lošinj	Sv. Damjan
	Općina Punat	Sv. Petar
	Općina Punat	Sv. Juraj
	Općina Kostrena	Solin
	Općina Kostrena	Sopalj
	Općina Baška	Sv. Jeronim
SAKRALNA GRAĐEVINA	Općina Brod Moravice	Grobna crkva sv. Roka
	Grad Vrbovsko	Grobjanska crkva sv. Leonarda, Liplja
	Grad Vrbovsko	Crkva Majke Božje, Zdihovo
	Grad Vrbovsko	Župna crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije, Lukovdol
	Grad Vrbovsko	Župna crkva sv. Ivana Nepomuka
	Grad Delnice	Župna crkva Mučeništvo sv. Ivana Glavosjeka
	Općina Brod Moravice	Župna crkva sv. Petar i Pavao Apostoli
	Grad Delnice	Župna crkva sv. Križ
	Grad Mali Lošinj	Kapela sv. Vida
	Grad Mali Lošinj	Crkva sv. Martina s grobljem
	Grad Mali Lošinj	Crkva Gospe od Anđela s inventarom
	Općina Punat	Crkva Marije Magdalene podno Osoršćice

TIP	OPĆINA GRAD	NAZIV
	Općina Punat	Crkva sv. Trojstva
	Općina Punat	Crkva sv. Roka
	Općina Punat	Crkva sv. Nikole

8.2.1.3. Smjernice za prostorno uređenje

Članak 263.

Ovim se Planom daju smjernice za izradu prostornih planova uređenja općine ili grada posebno za svaku pojedinačnu kategoriju zaštite nepokretnih kulturnih dobara:

- a) *Smjernice za prostorno uređenje urbanih cjelina.* Stupanj zaštite i režim zaštite urbanih cjelina propisuje se sukladno mjerama iz rješenja o upisu u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske. Urbanističke cjeline i veće ruralne cjeline zonirane su sukladno stupnju zaštite. Ovisno o stupnju zaštite propisuje se režim zaštite:
 - Zona A – kulturno-povijesna cjelina koja sadrži osobito vrijedne povijesne strukture – režim potpune zaštite povijesnih struktura (metode sanacije, konzervacije, restauracije, konzervatorske rekonstrukcije i prezentacije).
 - Zona B – dijelovi kulturno-povijesne cjeline koji sadrže vrijedne elemente povijesnih struktura različitog stupnja očuvanosti – režim djelomične zaštite povijesnih struktura (metode konzervacije, rekonstrukcije, interpolacije, rekompozicije i integracije).
 - Zona C – dijelovi kulturno-povijesne cjeline s prorijeđenim povijesnim strukturama – režim ambijentalne zaštite (metode obnove postojećih struktura i interpolacije uz uvjet očuvanja ambijentalnih karakteristika i krajobraza).
- b) *Smjernice za prostorno uređenje poluurbanih i ruralnih cjelina.* Uz navedene stupnjeve zaštite za urbane cjeline kod poluurbanih i ruralnih treba obratiti pažnju i na sljedeće smjernice:
 - Očuvati osnovnu tipologiju strukture naselja (rasuto – zbijeno) povijesne puteve i vrijednija obradiva zemljišta. Novu urbanističku teksturu dosljedno nadovezati na stariju ili je fizički odvojiti.
 - Izbjeći intervencije na reljefu tla unutar ruralnih kulturno povijesnih cjelina (usjeci, nasipi, poravnanje uzvisina, zatrpavanje vrtača).
 - Strogo očuvati zatečena obilježja organizacije i omeđenja prostora (npr. Gorski kotar: otvorene parcele i eventualne drvene ograde, Primorje: omeđenje suhozidom).
 - U slučaju planiranja nove prometne infrastrukture izvedbu prilagoditi zahtjevima zaštite kulturnih obilježja naselja.
 - Gradnju prilagoditi očuvanju kulturne i ambijentalne vrijednosti naselja. Poštivanjem prisutnih tradicijskih obrazaca proporcija, izbora građevinskih

- materijala i rješenja, ili inovativnim rješenjima (npr. zeleni krov, građevine koje slijede konture terena...) postići maksimalno uklapanje u okoliš.
- Očuvati izvornu ruralnost cjeline te ponuditi prostor razvojnim rješenjima koja su zasnovana na ovoj odlici (kulturni i agroturizam, poljoprivreda, stočarstvo, tradicijska, ekološka i obrtnička proizvodnja, malo poduzetništvo).
- c) *Smjernice za prostorno uređenje etnozona* U etnozonoma potrebno je štititi tradicijsku namjenu, kultivaciju, strukturu, organizaciju, uređenje i omeđenje prostora (parcelacija zemljišta, povijesni putevi, suhozidne ograde i terase u primorju). Unutar etnozone pod strogom se zaštitom nalaze sve tradicijske gospodarske građevine i sklopovi koji dokumentiraju tradicijsku gospodarsku kulturu (npr. sjenari, štale, mošune, vapnenice, guvna, mrgari, torovi, lokve, zdenci...). Izbjegavati širenje građevinskih područja u obuhvat etno-zone ili kulturnog krajobraza. Ono je dopustivo isključivo u slučajevima vitalnog interesa naselja koja su prostorno okružena zonom zaštite te uz prethodan dijalog i dogovor sa službama zaštite kulturne baštine. Postojeća gradnja u obuhvatu etno-zone ili kulturnog krajobraza a izvan građevniskih područja naselja treba zadržati izvornu ili zadobiti primjerenu novu funkciju (kulturni i agroturizam, tradicijska i ekološka poljoprivreda, stočarstvo, tradicijska prerada poljoprivrednih proizvoda). Obilježja ove infrastrukture potrebno je maskimalno podložiti zahtjevima zaštite kulturnog dobra. Poštivati izvorne gospodarske i životne uloge prostora etnozone ili kulturnog krajobraza, te ponuditi prostor razvojnim rješenjima koja su zasnovana na ovim odlikama (kulturni i agroturizam, obnova tradicijske i ekološka poljoprivreda, stočarstvo, tradicijska prerada poljoprivrednih proizvoda). Unutar etnozona i kulturnih krajobraza zaštitom mogu biti obuhvaćena i pojedina naselja: na njih se odnose smjernice dane za poluurbane i ruralne cjeline. Specifičnost su područja kulturnih krajobraza koji su ujedno i arheološke zone. Najčešće se radi o vršnim područjima otoka na kojima su se u prapovijesti nalazile gradine i izvidnice, a kasnije su kroz povijest ista područja služila kao pašnjaci. Strukture koje se ovdje mogu naći građene su osjetljivom tehnikom suhozida. Pod osjetljivom misli se na nešto što se lako može nepovratno porušiti, promijeniti oblik ili se pak unutar strukture lako može izgraditi struktura koja ne služi nekoj svrsi pri ovčarenju nego je trenutno atraktivna šetačima. Time se gubi vrijednost i posebnost tradicijske gradnje suhozida od kojih neki datiraju i u protopovijest.
- d) *Smjernice za prostorno uređenje industrijske baština te inženjerske i tehničke građevine s uređajima*. Pri određivanju namjene ovih prostora voditi računa o njihovoj tradicijskoj vrijednosti i nastojati u budućnosti osigurati istu ili prikladnu djelatnost.
- e) *Smjernice za prostorno uređenje prometnica*. Povijesnim prometnicama Lujzijani i Karolini treba očuvati postojeću trasu, a sve sačuvane objekte na cestama treba čuvati u izvornom obliku. Isto vrijedi i za priključne i tzv. povijesne spojne ceste između Lujzijane i Karoline.

- f) *Smjernice za prostorno uređenje memorijalnih građevina.* O memorijalnim građevinama i obilježjima potrebno je voditi računa pri izradi prostornih rješenja u prostorno planskoj dokumentaciji užih područja.
- g) *Smjernice za prostorno uređenje pojedinačnih građevina.* Mlinovi, toševi, pilane, kovačnice, stupe i ostali slični tradicijski mehanički pogoni pokretani vodom, vjetrom, radom životinja ili ljudi, te građevine u kojima su smješteni, od iznimnog su kulturnog značenja za Županiju, bez obzira na pravni status njihove zaštite. Isto se odnosi i na sve građevine nepravog svoda (komarde, bunje), kao i na gospodarsku infrastrukturu u krajobrazu: gumna, vapnenice, uređene lokve, perila i sve ostale vodozahvatne objekte.

9. POSTUPANJE S OTPADOM

Članak 264.

Županijski sustav gospodarenja otpadom sastoji se od sljedećih građevina: središnje županijske građevine za zbrinjavanje otpada Mariščina (u daljnjem tekstu: ŽCGO), pretovarnih stanica, mreže reciklažnih dvorišta i eko-otoka, te više građevina za gospodarenje pojedinim vrstama otpada.

Osim navedenih građevina, sustav zbrinjavanja otpada na području Primorsko-goranske županije čine i građevina za zbrinjavanje posebnih kategorija otpada, i to:

- reciklažna dvorišta za građevinski otpad te odlagališta građevinskog otpada i odlagališta građevinskog otpada koji sadrži azbest,
- građevina za gospodarenje otpadom sukladno posebnim propisima,
- sabirališta životinjskog otpada.

Članak 265

Sustav zbrinjavanja komunalnog otpada na području Županije sastoji se od središnje županijske građevine za zbrinjavanje otpada, pet pretovarnih stanica te mreže reciklažnih dvorišta i eko-otoka. Dio komunalnog otpada se izravno dovozi na ŽCGO, a s udaljenih područja komunalni otpad se doprema do pretovarnih stanica gdje se pretovaruje u veća vozila i upućuje dalje prema ŽCGO.

Članak 266.

U sklopu ŽCGO odvijat će se sljedeće aktivnosti:

- prihvati i obrada komunalnog otpada te odlaganje metanogene frakcije komunalnog otpada,
- prihvati i odlaganje prethodno obrađenoga neopasnoga proizvodnog otpada,
- prihvati i privremeno skladištenje odvojeno sakupljenog otpada koji se može ponovno uporabiti ili reciklirati,
- kompostiranje biootpada,
- privremeno skladištenje opasne komponente komunalnog otpada iz domaćinstava
- obrada građevnog otpada s djelomičnim odlaganjem, i
- odlaganje građevinskog otpada koji sadrži azbest.

ŽCGO je određen u grafičkom prilogu 1. Korištenje i namjena površina.

Članak 267.

Pretovarne stanice služe za prihvati otpada na mjestu nastanka i u gravitirajućim naseljima te za pretovar otpada u velike kamione koji se po popunjenju upućuju prema ŽCGO.

U pretovarnim stanicama nema odlaganja otpada.

Članak 268.

Pretovarne stanice bit će raspoređene po mikroregijama Županije, Ukupno se planira izgradnja pet pretovarnih stanica navedenih u **Tablici 31.**:

- na otocima Krku, Cresu i Rabu,
- u Novom Vinodolskom za istočni dio Primorja,
- u Delnicama za područje Gorskog kotara.

Zbog prostornih uvjeta organizacije i funkcionalnosti sustava, mikrolokacije pretovarnih stanica određene su uz postojeća odlagališta komunalnog otpada koja će se sanirati i zatvoriti.

Otpad s područja Grada Rijeke, općina i gradova iz prostornih cjelina Riječkog prstena i Liburnije izravno će se odvoziti na ŽCGO.

Tablica 31: Pretovarne stanice

GRAD/OPĆINA	MIKROLOKACIJA PRETOVERNE STANICE
1. Delnice	Sović laz
2. Novi Vinodolski	Duplja
3. Vrbnik	Treskavac
4. Cres	Pržić
5. Lopar	Sorinj

Općine i gradovi mogu, osim navedenih pretovarnih stanica, zbog lokalnih posebnosti i potreba, izgraditi dodatne pretovarne stanice na udaljenim lokalitetima Županije, koje bi po izvršenim dodatnim tehničkim i ekonomskim analizama, mogle dopuniti osnovnu mrežu.

Članak 269.

Reciklažno dvorište predstavlja građevinu namijenjenu razvrstavanju i privremenom skladištenju posebnih vrsta otpada odnosno nadzirano i posebno opremljeno mjesto za izdvojeno skupljanje otpada koji nastaje u domaćinstvu.

Postoje različite koncepcije reciklažnih dvorišta, ali svako od njih sadrži površine, odnosno posude za prihvrat različitih vrsta otpada: papir, karton, ambalažni otpad, staklo, metal, stiropor, PET i PE otpad, zeleni otpad, građevinski otpad, otpadne gume, elektronički otpad, krupni/glomazni otpad i opasne komponente komunalnog otpada (otpadna motorna i jestiva ulja, baterije, akumulatori, boje, lakovi, otapala, stari lijekovi, pesticidi, razne kemikalije isl).

Članak 270.

Mreža reciklažnih dvorišta i eko-otoka ima funkciju prihvatiti i privremeno skladištiti sav odvojeno prikupljeni otpad s dvostrukom namjenom:

- izdvajanje iskoristivog dijela radi recikliranja i predaje iskoristivog dijela ovlaštenim sakupljačima, te
- izdvajanje opasnog otpada i predaje ovlaštenim sakupljačima radi konačnog zbrinjavanja.

Osim reciklažnih dvorišta i eko-otoka, u sustavu odvojenog prikupljanja otpada uobičajeno se uz spremnike za odlaganje miješanoga komunalnog otpada na pogodnim lokacijama javne površine postavljaju posebni spremnici za pojedine vrste otpada.

Članak 271.

Na svom području općine i gradovi samostalno određuju reciklažna dvorišta. Ovim Planom određena je minimalna mreža reciklažnih dvorišta na područjima općina i gradova u sljedećem broju: Delnice 1, Vrbovsko 1, Rijeka 5, Viškovo – ŽCGO 1, Novi Vinodolski 1, otok Krk - Vrbnik 1, otok Lošinj - Mali Lošinj 1, otok Rab - Lopar 1.

Članak 272.

Proizvodni otpad koji nastaje na području Županije od proizvođača prikupljaju ovlaštene tvrtke te ga nakon prethodne obrade dopremaju na odlaganje unutar ŽCGO.

Općine i gradovi mogu samostalno na svom području odrediti lokaciju za građevinu za skupljanje, privremeno skladištenje i uporabu proizvodnog otpada i odvojeno prikupljenog otpada iz reciklažnih dvorišta koji je namijenjen za daljnju reciklažu.

Članak 273.

Država je odgovorna za gospodarenje opasnim otpadom i za spaljivanje otpada. Opasni otpad od proizvođača prikupljaju tvrtke ovlaštene za njegovo skupljanje i skladištenje te ga prosljeđuju na zbrinjavanje (obradu i/ili izvoz) sukladno rješenjima na razini države. Na isti način se zbrinjavaju odvojeno prikupljene količine opasnih komponenata komunalnog otpada iz ŽCGO, reciklažnih dvorišta, eko-otoka i drugih sakupljačkih mjesta.

Članak 274.

Putem mreže reciklažnih dvorišta, eko-otoka, posebnih spremnika na javnim površinama te unutar većih trgovačkih centara i ovlaštenih sakupljača prikupljaju se posebne vrste otpada (papir, staklo, metal, plastika, otpadna vozila, gume, zeleni otpad, opasne komponente komunalnog otpada, ambalažni otpad...) koje se posebnim tokovima otpada putem ovlaštenih tvrtki upućuju dalje na proces obrade, odnosno uporabe.

U prostornom planu uređenja općine i gradova samostalno određuju lokacije za skupljanje, obradu i uporabu posebnih kategorija otpada.

Članak 275.

Građevinski otpad se prikuplja i obrađuje na lokacijama reciklažnih dvorišta za građevinski otpad, sa što manjim udjelom otpada koji se odlaže. na odlagalištima i to na ŽCGO (Viškovo) i Kargač (Novi Vinodolski) za područje Rijeke, priobalja i otoka, te Peterkov laz (Čabar) za područje Gorskog kotara.

Građevinski otpad koji sadrži azbest se odlaže na za to posebno uređenim odlagalištima i to na ŽCGO (Viškovo) za područje Rijeke, priobalja i otoka te Sović laz (Delnice) za područje Gorskog kotara. Odlaganje otpada koji sadrži azbest na ovim odlagalištima moguće je uz uvjete propisane za odlaganje ove vrste otpada na odlagališta neopasnog otpada.

Općine i gradovi mogu samostalno na svom području odrediti lokaciju za građevinu za odlaganje ili privremeno odlaganje građevinskog otpada.

Članak 276

Otpad životinjskog podrijetla prikuplja se na lokaciji sabirališta životinjskog otpada s tzv. temperaturnim režimom iz kojeg se organizira transport prema središnjem sabiralištu Republike Hrvatske s potpunom i propisanom obradom.

Članak 277.

Na lučkom području, u sklopu rješavanja pitanja zaštite mora i voda od onečišćenja, nadležna lučka uprava rješava prihvrat zauljenih voda i rabljenih ulja, koje nakon izvršene kemijsko-fizikalne analize, odvoze na obradu. Navedeno se propisuje planom gospodarenja otpadom s brodova koji donosi lučka uprava za područje kojim upravlja.

Članak 278.

Na uređajima za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda nastaju znatne količine mulja. U središnjim uređajima za pročišćavanje otpadnih voda potrebno je osigurati prostor za prethodnu obradu mulja iz procesa pročišćavanja, prije konačnog zbrinjavanja u okviru CZGO.

Članak 279.

Najveći dio otpada koji nastaje u zdravstvenim ustanovama je nerizičan, odnosno inertni medicinski otpad. On nije opasan i zbrinjava se kao komunalni otpad jer nije nastao pri medicinskim postupcima i ne predstavlja rizik za zdravlje i okoliš.

Preostali dio otpada (15-20%) čini opasni otpad koji se odgovarajuće zbrinjava putem ovlaštenih sakupljača. Dio medicinskog otpada nakon prethodne obrade prevozi se na županijsko odlagalište neopasnoga proizvodnog otpada CZGO, a preostali dio koji je opasni otpad zbrinjavaju ovlaštene tvrtke sukladno posebnim propisima.

10. MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ

10.1. ZAŠTITA VODA I MORA

10.1.1. Zaštita voda i vodnoga okoliša

Članak 280.

Mjere zaštite voda prvenstveno moraju proizlaziti iz postavljenih kriterija kakvoće vode i analize značajki vodnog područja. Analiza obuhvaća i procjenu stanja vodnih tijela, identifikaciju antropogenih opterećenja i utjecaje na značajke vodnih tijela.

Osnovne mjere zaštite voda obuhvaćaju:

- mjere zaštite voda za piće,
- mjere kontrole zahvaćanja vode,
- mjere kontrole i smanjenja onečišćenja voda iz točkastih izvora onečišćenja,
- mjere smanjenja onečišćenja prioritetnim tvarima,
- mjere kontrole i smanjenja onečišćenja voda iz raspršenih izvora onečišćenja poljoprivrede,
- mjere prevencije i smanjenja utjecaja incidentnih onečišćenja.

U područjima posebne zaštite voda provode se dodatne mjere zaštite.

10.1.1.1. Mjere zaštite u područjima posebne zaštite voda

a) Zone sanitarne zaštite vode za piće

Članak 281.

Zaštita sadašnjih i potencijalnih izvorišta javne vodoopskrbe osigurava se utvrđivanjem zona sanitarne zaštite izvorišta i provedbom mjera zaštite u zonama. Za sva sadašnja i potencijalna izvorišta javne vodoopskrbe na području Županije, izuzev za bunare u Staroj Baški i Dobrinju, zone i mjere zaštite određuju se odlukama jedinica regionalne samouprave.

Za podzemne vode krških vodonosnika primijenjena je sljedeća podjela slivnog područja u zone sanitarne zaštite, ovisno o stupnju opasnosti od onečišćenja i drugih nepovoljnih utjecaja na kakvoću i količinu vode:

- I. (IA i IB) zona – zona strogog režima
- II. zona – zona strogog ograničenja
- III. zona – zona ograničenja i kontrole
- IV. zona – zona ograničene zaštite i
- Vodoopskrbni rezervat.

Za određivanje zona zaštite zahvata vode iz površinskih voda (jezera ili akumulacije) izdvajaju se sljedeće zone:

- I. zona – zona strogog režima zaštite
- II. zona – zona strogog ograničenja
- III. zona – zona ograničenja i kontrole

Područja zona zaštite prikazane su u grafičkom prilogu 3c. Kakvoća podzemnih i površinskih voda i područja posebne zaštite voda.

b) Područja pogodna za život i uzgoj slatkovodnih riba

Članak 282.

Vode rijeke Kupe i njezine pritoke Kupice, rijeke Dobre, rijeke Čabranke i nekih njezinih pritoka (potoka Gerovčice i potoka Mandli), te drugih vodotoka s manjom protokom u Gorskom kotaru (Velika i Mala Belica, Curak, Kamačnik), te vode Rječine uzvodno od akumulacije Valići, su vode salmonidnog tipa u kojima obitavaju vrste od interesa za zaštitu radi osiguravanja prirodne bioraznolikosti. Mjere radi zaštite ihtiofaune i drugih vodenih organizama ovih vodotoka obuhvaćaju:

- smanjenje ili uklanjanje onečišćenja te osiguravanje ekološki prihvatljivog protoka. S obzirom na hidrološke prilike područja Županije ovo posljednje je najznačajnija mjera;
- prilikom planiranja korištenja voda iz površinskih vodotoka, kao i kontrole postojećih zahvata, svakako je nužno sagledavati ekološki prihvatljivi protok. Važnost osiguranja ekološki prihvatljivog protoka posebno dolazi do izražaja tijekom trajanja dugotrajnih sušnih razdoblja;
- obnova, održavanje i izgradnja poprečnih pragova u vodotocima;
- saniranje građevine male hidroelektrane na Čabranki koje danas ne osiguravaju stalnost protok ove rijeke.

Članak 283.

Zbog hidroloških karakteristika vodotoka i vrijednosti njihovih ekosustava koji su uključeni u Nacionalnu ekološku mrežu, u Županiji nema vodotoka koji bi bili pogodni za veći gospodarski uzgoj riba.

Pri planiranju manjih ribogojilišta respektirati uvjete osiguravanja ekološki prihvatljivog protoka i smanjivanje organskog opterećenja mjerama pročišćavanja izlazne vode iz ribogojilišta.

Sve akumulacije na području Županije pogodne su za život ciprinidnih vrsta riba, ali ne za gospodarski razvoj, prvenstveno zbog toga što su neke sadašnji, a neke potencijalni resursi vode za piće.

c) Područja za kupanje na kopnenim vodama

Članak 284.

Lokacije za kupanje na površinskim vodama kopna određuje se prostornim planom uređenja općine ili grada.

d) Područja ranjiva na nitrata

Članak 285.

Iako je koncentracija nitrata u površinskim i podzemnim vodama niska, prirodna ranjivost krških vodonosnika zahtijeva kod ratarske proizvodnje striktno poštivanje dobre poljoprivredne prakse u korištenju gnojiva.

e) Područja namijenjena zaštiti staništai vrsta

Članak 286.

Za zaštićena područja prirode i područja uključena u Nacionalnu ekološku mrežu ograničenja proizlaze iz kategorije zaštite.

Energetsko iskorištavanje voda sliva rijeke Kupe, kao vrijednog područja namijenjenog zaštiti staništa i vrsta, pa i zahvat dijela njezinih voda za potrebe vodoopskrbe, planirati u skladu s rezultatima sveobuhvatne studije utjecaja ovih zahvata na njihovo ekološko stanje koje obuhvaća i hidromorfološke elemente.

U slučaju potrebe dogradnje infrastrukturnog sustava uređenja vodotoka zbog ugroženosti velikim vodama pojedinih izgrađenih i poljoprivrednih površina, posebnu pažnju usmjeriti na način projektiranja i izgradnje ovih objekata. Za izgradnju ovih objekata koristiti isključivo autohtone materijale.

Na vodotocima je potrebno očuvati raznolikost staništa i povoljnu dinamiku voda (meandriranje, prenošenje i odlaganje nanosa).

Planira se izgradnja druge faze akumulacije Ponikve na otoku Krku kao izvorišta vode za piće. Akumulacija je ujedno vrijedno prirodno stanište uključeno u Nacionalnu ekološku mrežu. Zbog osjetljivosti područja i nužnosti rješavanja problema vodoopskrbe otoka Krka intenzivirati istraživanja u cilju iznalaženja rješenja za maksimalnu zaštitu prirodnih vrijednosti pri izgradnji i korištenju akumulacije.

Planira se izgradnja akumulacija Kukuljani kao višenamjenskog objekta za vodoopskrbu i energetske potrebe. Za ovaj zahvat izvršiti sveobuhvatna istraživanja radi iznalaženja optimalnog rješenja i mjera zaštite za osiguravanje kakvoće vode namijenjene vodoopskrbi te zaštitu prirodnih vrijednosti gornjeg toka vodotoka Rječine.

10.1.2. Zaštita mora

Članak 287.

More, obalno područje i otoci predstavljaju osnovna obilježja Županije i od iznimne su važnosti za područje Županije.

Kakvoća priobalnih voda prikazana je na grafičkom prilogu 3c. Kakvoća podzemnih i površinskih voda i područja posebne zaštite voda.

Ugrožena područja priobalnih voda prikazana su na grafičkom prilogu 3d. Područja i dijelovi ugroženog okoliša.

Članak 288.

Jedan od najznačajnijih izvora onečišćenja s kopna su komunalne otpadne vode. Mjere za sprječavanje i smanjivanje onečišćenja mora komunalnim otpadnim vodama su:

- izgradnja ili dogradnja te po potrebi rekonstrukcija sustava javne odvodnje užeg obalnog područja (Rijeka, Opatija, Crikvenica, Kraljevica) koji izravno utječu na kakvoću priobalnog mora;
- primjena stupnja pročišćavanja komunalnih otpadnih voda, ovisno o postojećem, odnosno planiranom opterećenju mora kao prijemnika otpadnih voda uvažavajući potrebu za višim stupanjem zaštite u područjima veće razvijenosti i izgrađenosti, odnosno veće osjetljivosti mora;
- najmanje drugi stupanj pročišćavanja za komunalne otpadne vode sustava javne odvodnje Rijeka (> 150.000 ES). Viši, treći stupanj pročišćavanja planirati u skladu s rezultatima sveobuhvatne studije stanja, ukupnog prijemnog kapaciteta i osjetljivosti Riječkog zaljeva;
- drugi stupanj pročišćavanja komunalnih otpadnih voda iz aglomeracija s planiranim opterećenjem od 10.000 do 150.000 ES za ispuštanje u normalno odnosno manje osjetljiva područja mora (Baška, Punat, Cres, Crikvenica, Kostrena, Krk, Mali Lošinj, Malinska – Njivice, Novi Vinodolski, Omišalj, Opatija – Lovran, Rab i Kraljevica);
- prvi stupanj pročišćavanja komunalnih otpadnih voda iz aglomeracija s planiranim opterećenjem manjim od 10.000 ES (Jadranovo, Klimno – Šilo, Vrbnik, Martinšćica na otoku Cresu, Mošćenička Draga, Selce, Supetarska Draga, Veli Lošinj) za ispuštanje u more, odnosno manje osjetljiva područja mora uz uvjet kontrole otpadnih voda i dokaz da ispuštanje ne djeluje štetno na morski okoliš;
- odgovarajući stupanj pročišćavanja iz aglomeracija s opterećenjem manjim od 2.000 ES što uključuje pročišćavanje određenim postupkom ili sustavom ispuštanja nakon kojega prihvatne vode (prijemnici) zadovoljavaju propisane standarde i zadane ciljeve kakvoće;
- u slučaju ispuštanja komunalnih otpadnih voda u definirana osjetljiva područja priobalnog mora osigurati pročišćavanje (treći stupanj za aglomeracije od 10.000 do 150.000 ES te drugi stupanj ili odgovarajuće pročišćavanje za aglomeracije manje od 10.000 ES) sukladno važećim propisima;

- pročišćene otpadne vode u pravilu ispuštati na minimalnoj udaljenosti od 500 m od obale i na dubini većoj od 40 m;
- praćenje učinkovitosti podmorskih ispusta koje uključuje ispitivanje utjecaja otpadnih voda na kakvoću morske vode, sedimenta i životnih zajednica morskog dna;
- na osnovi rezultata sustavnih istraživanja ekološkog stanja priobalnih voda periodično preispitati postojeću kategoriju osjetljivosti priobalnih voda Županije;
- osigurati obradu i zbrinjavanje mulja iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u sklopu sustava gospodarenja otpadom u Županiji.

Članak 289.

Najveća opasnost za onečišćenje mora zbog pomorskog prometa, uz havarije brodova koji prevoze tekuće terete, je onečišćenje zauljenim otpadnim vodama i zauljenim otpadom s brodova, te onečišćenje balastnim vodama i talozima iz balastnih tankova. Radi sprječavanja ovih onečišćenja potrebno je:

- izgraditi postrojenje za obradu zauljenih voda i zauljenog otpada s brodova na riječkom lučkom području u cilju iznalaženje neovisnog i dugoročnog rješenja zbrinjavanja navedene vrste otpada za cijelu Županiju,
- osposobiti remontna brodogradilišta za prihvati i postupanje sa sedimentom iz balastnih tankova s brodova.

Članak 290.

Fizičkim smetnjama u morskom okolišu smatraju se i potapanje otpada u more, otpaci i buka u morskom okolišu. Navedene fizičke smetnje predstavljaju pritisak na morski okoliš koji može rezultirati fizičkim gubitkom i oštećenjem morskog okoliša ili na drugi način negativno utjecati na strukturu, funkcije i procese morskih ekosustava.

Radi sustavnog rješavanja navedene problematike fizičkih smetnji u morskom okolišu i obalnom području potrebno je:

- za potopljeni otpad u moru: izraditi analizu stanja vezano za potopljene vrste otpada (materijal nastao jaružanjem i inertni, neonečišćeni geološki materijal) i potopljeno oružje te procijeniti njihov utjecaj i potencijalni rizik za morski okoliš;
- za otpatke u morskom okolišu (postojani kruti otpadni materijal) izraditi analizu postojećeg stanja i pritisaka otpadaka u moru;
- za podvodnu buku: provesti potrebna znanstvena istraživanja o postojećim izvorima i rizicima podvodne buke te potencijalnom negativnom utjecaju podvodne buke na morske sisavce i ostale morske životinje na području akvatorija.

10.2. ZAŠTITA OD ŠTETNOG DJELOVANJA VODA I MORA

10.2.1. Zaštita od štetnog djelovanja voda

Članak 291.

Zaštita od štetnog djelovanja voda obuhvaća aktivnosti i mjere za obranu od poplava i zaštitu od erozija i bujica.

Poplave su prirodni fenomeni čije se pojave ne mogu izbjeći, ali se poduzimanjem različitih mjera rizici od poplavlivanja mogu smanjiti na prihvatljivu mjeru.

Područje ugroženo od erozija je područje na kojem zbog djelovanja površinskih ili podzemnih voda dolazi do ispiranja, podrivanja ili odronjavanja zemljišta i do drugih štetnih pojava.

Članak 292.

Bujičnim poplavama su ugrožene pojedine urbane sredine i turističke zone, prometnice i poljoprivredne površine. Ističe se problematika plavljenja krških polja zbog nedovoljnog kapaciteta ponornih zona (dolina Lokvarke, crnoluška depresija, prezidska kotlina).

Vodotoci i poplavna područja prikazani su na karti 3d. Područja i dijelovi ugroženog okoliša i područja posebnih ograničenja u korištenju.

Za priobalna područja posebno je značajan odnos između koincidencije pojava visokih razina mora i vodnih valova priobalnih vodotoka što treba obuhvati projektima i programima zaštite od poplava.

Članak 293.

Obrana od poplava može biti preventivna, redovita i izvanredna. Mjere preventivne zaštite od poplava obuhvaćaju uređivanje slivova, mjere zaštite pri građevinskim zahvatima, šumskim i drugim radovima u slivovima i građevinske-hidrotehničke mjere na vodotocima i njihovim slivovima. Ovim mjerama uređuje se vodni režima radi zaštite nizinskih područja od poplava i zaštite sliva od erozije.

Članak 294.

Uređivanja slivova provoditi radi održanja ili povećanja prirodnih retencijskih kapaciteta zemljišta i vegetacije radi smanjivanja maksimalnoga vodnog vala. Nužno je uravnotežiti stanje između zahtjeva za daljnjom urbanizacijom i gospodarskim korištenjem prostora, te potrebe za korištenjem zemljišta za usporavanje otjecanja i zadržavanje vode u slivovima. U tu svrhu određuju se sljedeće mjere:

- Prirodne močvare i poplavne površine na slivovima sačuvati, a gdje je god moguće i gospodarski opravdano, obnoviti ih ili proširiti.

- Šumske površine na slivovima održavati i širiti, osobito u brdskim i planinskim područjima s velikim rizicima od erozije nastale kao posljedica antropogenog djelovanja.
- Ograničiti korištenje zemljišta u inundacijskim i poplavnim područjima.
- Na vodotocima i drugim površinskim vodama utvrđuje se inundacijsko područje u kojem je zabranjena izgradnja i druge radnje kojima se može pogoršati vodni režim i povećati stupanj rizika od štetnog djelovanja voda.
- U uređenom inundacijskom području zabranjena je svaka radnja i djelatnost koja nije u funkciji održavanja regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina.
- Neuređeno inundacijsko područje je zemljište uz vodotoke, rezervirano za građenje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina, te prirodne i umjetne akumulacije i retencije. Do utvrđivanja inundacijskog područja širina koridora vodotoka u kojem se provode mjere ograničenja obuhvaća prirodno i uređeno korito s obostranim pojasom širine 10 m.
- U neuređenom inundacijskom području svi zahvati izvode se u skladu s vodopravnim uvjetima.
- Uz inundacijska područja mjere ograničenja izgradnje odnose se i na poplavna područja kao prirodna retencijska područja, koja se inače mogu koristiti u rekreacijske svrhe i nije nužna njihova zaštita od poplave izgradnjom građevinskih zaštitnih objekata. Na poplavnim područjima (100 godišnje povratno razdoblje) nije moguće širenje i formiranje novih građevnih područja.
- U novim i postojećim gradskim naseljima omogućiti infiltraciju oborinskih voda u tlo formiranjem mokrih zona unutar parkova i zelenih površina.
- Smanjiti dotok oborinskih voda u postojeće mješovite sustave odvodnje u starogradskim jezgrama.

Članak 295.

Radi izbjegavanja, odnosno maksimalnog smanjivanja štetnih utjecaja građevinskih radova na vodni režim određuju se sljedeće mjere:

- prijelazi vodotoka moraju premostiti korita tako da svojim građevinama ne zatvaraju i smanjuju protočne profile vodotoka;
- nužno je već kod izrade projektne dokumentacije za građevinski zahvat predvidjeti potrebne protuerozijske radove (biološke i građevinske);
- velike količine oborinskih voda koje se stvaraju na površinama prometnica i drugih većih nepropusnih podloga, ne smiju se neposredno upuštati u korito vodotoka (recipijent) bez smanjenja vrha vodnog vala.

Šumske ceste i vlake moraju se graditi, održavati i koristiti tako da ne ugroze izvore vode, ne prouzroče erozijske procese, ne zapriječe protok površinskih i podzemnih voda, ne povećaju opasnost od odrona i ne spriječe otjecanje oborinskih i poplavnih voda.

Zabranjeno je korištenje bujičnih jaruga kao vlaka za izvlačenje trupaca.

Pomorske građevine (obalni zidovi, školjere itd.) koje se nalaze na utocima vodotoka ne smiju izazvati uspor protočnosti vodotoka.

Članak 296.

Za potencijalna ugrožena područja od poplava zbog mogućih iznenadnih rušenja ili prelijevanja visokih brana određuju se mjere zabrane i ograničenja korištenja prostora. U ovim područjima zabranjeno je širenje i otvaranje novih građevinskih područja, a moguća je samo izgradnja linijskih infrastrukturnih objekata. U zoni vodnog vala dopuštena je interpolacija unutar izgrađenog dijela građevnog područja, uz uvjet da se izuzmu površine veće od 2.000 m² te svi neizgrađeni rubni prostori koji imaju širinu veću od 30 metara.

Za sve akumulacije s visokim branama (Bajer, Lepenica, Lokvarka, Tribalj i Valići) izrađena je dokumentacija o posljedicama mogućih rušenja njihovih brana. Zone mogućih plavljenja prikazane su na grafičkom prilogu 3d. Područja i dijelovi ugroženog okoliša.

Članak 297.

Redovita i izvanredna obrana od poplava obuhvaća mjere koje se poduzimaju neposredno pred nastup opasnosti plavljenja, tijekom trajanja opasnosti i neposredno nakon prestanka te opasnosti, radi smanjenja mogućih šteta od poplava. Obrana od poplava provodi se na osnovi provedbenih planova obrane od poplava.

Članak 298.

Područja ugrožena erozijom javljaju se na flišnim naslagama (Rječina, Dubračina, Kupica te bujice u slivu akumulacija), a opasnost od velikih odrona i klizišta prijeti u slivu Rječine i Dubračine. Postoji opasnost od poplava većih razmjera u slučajevima aktiviranje klizišta i zatrpavanja ovih vodotoka.

Otok Susak, formiran od pijeska položenog na karbonatnu stijenu, je također područje posebno osjetljivo na eroziju.

Članak 299.

Radi sprečavanja i otklanjanja erozija i djelovanja bujica grade se i održavaju regulacijske i zaštitne vodne građevine, izvode zaštitni radovi i provode sljedeće mjere zaštite:

- U samim vodotocima zaštita se provodi uređenjem vodotoka gradnjama koje smanjuju ili eliminiraju eroziju korita te čišćenjem korita.
- U slivu vodotoka sanacija prirodnih erozijskih procesa provodi se izvedbom građevinskih zahvata (terasiranje erodibilnih površina i izvedba drenažnih sustava), pošumljavanjem i uzgojem zaštitne vegetacije.
- Za velike zahvate u prostoru kao što su prenamjena šumskih površina u poljoprivredne i sječa šumskih površina izraditi protueroksijske elaborate.
- Radi smanjenja erozije i nestabilnosti terena (sprečavanje pojave klizišta) obradive površine na vodonepropusnim i strmim flišnim područjima trebaju biti izvedene terasasto s mrežom odvodnih kanala.

- Sanirati erozijske procese naročito na flišnim naslagama (vodotoci Rječina, Dubračina, Suha ričina Bašćanska Kupica, te bujice u slivu akumulacija).
- Sanirati velike odrone i klizišta u slivovima vodotoka: Grohovo u slivu Rječine, Slani potok u slivu Dubračine.
- Na erozijskim područjima i klizištima primijeniti ograničenja izgradnje.
- Ublažiti eroziju tla na otoku Susku provođenjem mjera zaštite kod obrade poljoprivrednog zemljišta i pri građevinskim zahvatima.

10.2.2. Zaštita od štetnog djelovanja mora

Članak 300.

Za gradove i općine koji su uz morsku obalu preporuča se izraditi kartu ugroženosti od djelovanja valova, kao i podizanja razine mora u mjerilu 1:5.000. Toj karti treba prethoditi izrada katastra obalnog ruba s naglaskom na katastar prirodnih žala, kao osobito ranjivih dijelova obale.

Za mikrozoniranje izraditi lokalni model štetnog učinka valova od dominantnih vjetrova te utjecaj ekstremno visokih razina mora na temelju važećih regionalnih prognostičkih modela. Katastar prirodnih žala trebao bi sadržavati kartografski prikaz s vrstom i karakteristikama sedimenta u tijelu žala.

Članak 301.

Prije planiranja izgradnje obalnih građevina (lukobrana, valobrana, gatova i sl.) kao i prije planiranja uređenja kupališnih zona potrebno je izraditi odgovarajuću studiju iz koje će se dobiti optimalno rješenje s tehničkog i ekološkog gledišta. Studija se mora temeljiti na prethodno obavljenim geodetskim, geološkim i hidrografskim mjerenjima.

10.3. ZAŠTITA ZRAKA

Članak 302.

Zaštita zraka bitno se razlikuje od zaštite drugih dijelova okoliša jer osim lokalnih aspekata, ne mali utjecaj mogu predstavljati regionalni, pa i globalni utjecaji.

Područja na kojima je zrak onečišćen prikazana su na grafičkom prilogu 3d. Područja i dijelovi ugroženog okoliša i područja posebnih ograničenja u korištenju

Članak 303.

Ovim Planom određuju se mjere zaštite i poboljšanja kakvoće zraka po sektorima utjecaja s prioritetima, rokovima i nositeljima. Mjere su razvrstane na:

- prioritetne

- mjere za smanjenje emisija iz najznačajnijih točkastih izvora
- mjere za smanjivanje emisija iz prometa
- mjere u sektoru gospodarenja otpadom
- preventivne mjere
- mjere smanjivanja nepovoljnih utjecaja zakiseljavanja, eutrofikacije i prizemnog ozona.

Članak 304.

Prioritetne mjere obuhvaćaju mjere čiji je cilj hitno poboljšati stanje i djelovati u slučaju dostizanja kritičnih vrijednosti na utjecajnom području rafinerije na Urinju. Na tom su području uspostavljena odgovarajuća mjerenja posebne namjene koja omogućuju trenutni uvid u stanje onečišćenja zraka.

Prioritetne mjere obuhvaćaju:

- usklađivanje rada industrijskih postrojenja s vremenskim prilikama,
- poduzimanje odgovarajućih akcija u pogonima i procesnim postrojenjima,
- obavješćavanje javnosti u slučaju dostizanja kritičnih vrijednosti onečišćenja zraka,
- održavanje i osuvremenjivanje postojećeg monitoringa u okruženju rafinerije na Urinju.

Prioritetna mjera obuhvaća i donošenje akcijskih planova za poboljšanje kakvoće zraka koji može dodatno obuhvatiti i posebne mjere koje imaju za cilj zaštitu osjetljivih skupina stanovništva, uključujući i djecu.

Članak 305.

Mjere za smanjivanje emisija na lokaciji rafinerije u Urinju su:

- Tehnološke i proizvodne procese u rafineriji trajno usklađivati s najbolje raspoloživim tehnologijama koje najbolje odgovaraju specifičnim uvjetima lokacije. Kod utvrđivanja mjera u postupku objedinjenih uvjeta zaštite okoliša i/ili postupcima procjene utjecaja na okoliš, uzeti u obzir kumulativne i sinergijske utjecaje postojećih i planiranih emisija u okruženju rafinerije.
- Modernizacijom pogona rafinerije u Urinju potrebno je smanjiti emisije sumporovog dioksida za 80% prvenstveno korištenjem plina u postojećim i novim pogonima, te rješavanjem problema ostalih loživih ulja s visokim sadržajem sumpora.
- Postrojenje za obradu teških frakcija nafte (novi izvor emisija) ne početi graditi prije nego se uspješno završi I. faza modernizacije i ocijeni da je na utjecajnom području rafinerije moguće postići i trajno održati I. kategoriju kakvoće zraka. Kapacitet postrojenja ne smije biti veći od potrebnog za obradu vlastitih teških frakcija nafte. Prilikom određivanja najbolje raspoloživih tehnika za ovaj novi pogon potrebno je koristiti zaključke iz referentnih dokumenata o najbolje raspoloživim tehnikama (BREF) ili najnaprednije tehnike.
- Uskladiti emisije sumporovog dioksida, dušikovih oksida i krutih čestica s graničnim vrijednostima za emisije postojećih velikih uređaja. Uz uvođenje

- prirodnog plina kao goriva, za procesnu peć F-1, parni kotao G4 i parni kotao G5 ugraditi LowNOx gorionike.
- Emisije sumporovodika i sumpora iz Clausovog postrojenja moraju biti usklađene s graničnim vrijednostima onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora, kao i režim rada ovog postrojenja. Otpadni plin iz ovog postrojenja koji sadrži sumporovodik mora se odvoditi na naknadno spaljivanje.
 - Kod tehnološkog procesa katalitičke razgradnje ugljikovodika (FCC-proces) emisije praškastih tvari, oksida dušika (NOx) i oksida sumpora (SOx) moraju biti usklađene s graničnim vrijednostima onečišćujućih tvari iz stacionarnih izvora. Emisije organskih spojeva u otpadnim plinovima moraju također zadovoljiti granične vrijednosti.
 - Fugitivne emisije benzena i drugih hlapivih ugljikovodika potrebno je smanjiti ili eliminirati redovitim održavanjem postrojenja, pravodobnom zamjenom dotrajalih dijelova, instaliranjem jedinica za rekuperaciju para gdje god je to moguće, korištenjem najboljih tehnoloških mjera te pravodobnom modernizacijom postrojenja.
 - Fugitivne emisije preispitati jednom godišnje i izraditi izvještaj s pojedinostima o tim ispuštanjima i mjerama poduzetim za njihovo smanjivanje. Ispitivanje zraka u radnom okolišu jedna je od mjera za procjenu fugitivnih emisija.

Članak 306.

Mjere za smanjenje emisija iz pogona petrokemijske industrije u Omišlju su:

- Do prelaska na zemni plin koristiti gorivo s manje od 1% m/m sumpora.
- Fugitivne emisije preispitati jednom godišnje (posebno ispuštanje u atmosferu zbog rada sigurnosnih ventila), izraditi izvještaj s pojedinostima o tim ispuštanjima i mjerama poduzetim za njihovo smanjivanje.

Članak 307.

Do prelaska TE Rijeka 1 na plin potrebno je koristiti gorivo s manje od 1% m/m sumpora, za smanjenje emisija dušikovih oksida i krutih čestica ugraditi LowNOx gorionike i opremu za redukciju krutih čestica iz dimnih plinova.

Članak 308.

Mjere za smanjenje onečišćenja zraka u remontnom brodogradilištu Martinšćica su:

- do prelaska na zemni plin korištenje goriva s nižim sadržajem sumpora (najviše 1,0%),
- za vanjsku oplatu broda proces pjeskarenja provoditi unutar zatvorenog sustava.

Članak 309.

U ukupnim emisijama iz prometa, cestovni promet najviše (oko 90%) doprinosi u onečišćenju zraka. Najveće opterećenje zraka od utjecaja cestovnog prometa osjeća se u gradskom središtu Rijeke.

Na smanjenje emisija iz cestovnog prometa treba djelovati:

- preusmjeravanjem tranzitnog prometa izvan naseljenih područja, (rasterećenje centra grada Rijeke od prometa),
- osiguravanjem protočnosti cesta.

Članak 310.

Područje luke u Rijeci predstavlja značenjan izvor emisija NO_x, te manjim dijelom SO₂ i lebdećih čestica.

Glavni uzrok emisija je transport, sidrenje i vezanje broda prema/u luci, dok je udio prekrcaja u luci znatno manji, te se stoga luka smatra plošnim izvorom emisija.

Emisiju sumpornog dioksida potrebno je smanjiti:

- korištenjem brodskog goriva na vezu i u plovidbi s propisanom minimalnom količinom sumpora,
- instaliranjem priključka za opskrbu električnom energijom brodova u mirovanju pri istovaru/pretovaru tereta.

Članak 311

Za smanjenje onečišćenja zraka prilikom pretovara i transporta rastresitih i praškastih materijala u luci i ostalim zonama, primijeniti tehničke i građevinske mjere zaštite kao što su: zatvoreni transportni sustavi, optimiziranje spremnika za ispuštanje, minimiziranje visine slobodnog pada pri ispuštanju materijala, pokrivanje otvorenih skladišnih prostora, vlaženje materijala skladištenog na otvorenom, primjena zaštite protiv vjetra, itd

10.4. ZAŠTITA TLA

10.4.1. Građevinska područja

Članak 312.

Ovim Planom daju se kriteriji za određivanje tipova terena, odnosno tla za građenje, koji imaju različitu razinu geološkog hazarda od pojave erozije i nestabilnosti na padinama te deformabilnosti odnosno nosivosti tla. Prostornim planom uređenja općine grada na temelju litogenetske karte i inženjerskogeološke karte odredit će se područja i kriteriji gradnje i korištenja prostora za:

- zone krša (tlo I. grupe): imaju dominantnu rasprostranjenost na obalnom i gorskom području, te na otocima; (G-1 s izoliranim zonama G-2: nova klasifikacija prema osjetljivosti prostora),

- zone fliša (tlo II-III. grupe): zone na obalnom području i na otocima; (G-2 s izoliranim zonama G-3),
- zone klastita (tlo II-III. grupe): zone u gorskom području; (G-2 s izoliranim zonama G-3),
- zone naplavina (tlo IV. grupe): su relativno male i izolirane zone na obalnom i gorskom području te na otocima. (G-2 do G-3).

Članak 313.

Zone krša (tlo I. grupe) u cjelini je u geotehničkom smislu najpovoljnije za građenje zbog povoljne stabilnosti bilo u prirodnim uvjetima ili kod zasijecanja. U tim zonama u cjelini je dobra nosivost i mala deformabilnost kod dodatnih opterećenja. Veći inženjerski zahvati, kao što su zasijecanja i nasipavanja, geotehnički su lako savladivi. Rasjedne zone i speleološke pojave su mjesta lošijih geotehničkih značajki od prosječnih.

Članak 314.

Zone fliša i klastita (tlo II-III. grupe) su relativne povoljne za temeljenje građevina. Međutim, kod izvođenja većih geotehničkih zahvata, kao što je zasijecanje ili nasipavanje, potreban je poseban oprez. Razlog tomu su potencijalne nestabilne naslage na osnovnoj stijeni pa se mogu aktivirati veći odron i klizišta.

Članak 315.

Zone naplavina (tlo IV. grupe) su različitih pogodnosti za građenje. Pretežito šljunkovite zone su u cjelini dobre, a pretežito pjeskovito-muljevite zone su u cjelini slabe zbog izražene deformabilnosti i slabe nosivosti. Nepovoljna okolnost ovih zona je česta visoka razina podzemnih voda i mjestimična zamočvarenost i izražena erozije uz korita vodotoka te visok stupanj hazarda od poplava.

Članak 316.

Prostornim planovima uređenja gradova i općina izvršiti mikrozoniranje na kartama mjerila 1:5.000 za sva djelomično izgrađena i neizgrađena građevinska područja, te za pojedinačne građevine izvan građevinskih područja. Svrha zoniranja je odrediti podložnost neke lokacije geološkom hazardu i stupnju rizika od svih vrsta nestabilnosti padina, od kolapsa tla, od nepovoljnog djelovanja površinskih i podzemnih voda te nepovoljnog djelovanja mora te izraditi karte potencijala ugroženosti i ranjivosti. Ove karte treba temeljiti i na Kartama potresnih područja Republike Hrvatske 1: 800.000 (poredbeno vršno ubrzanje tla a_{gR} tipa A s vjerojatnosti premašaja 10% u 50 godina za povratna razdoblja 95 i 475 godina).

10.4.2. Poljoprivredno zemljište

Članak 317.

Poljoprivredno zemljište je dobro od interesa za Republiku Hrvatsku i ima njezinu osobitu zaštitu. Poljoprivrednim zemljištem se smatraju oranice, vrtovi, livade, pašnjaci, voćnjaci, maslinici, vinogradi ribnjaci, trstici i močvare kao i drugo zemljište koje se može privesti poljoprivrednoj proizvodnji.

Članak 318.

Poljoprivredno zemljište je ograničen, neobnovljiv ili teško obnovljiv resurs i stoga treba posebnu zaštitu.

Članak 319.

Na području Županije ima vrlo malo poljoprivrednog zemljišta koje pripada kategoriji osobito vrijedno poljoprivredno tlo (P1) i vrijedno poljoprivredno tlo (P2) i stoga se ne smije koristiti u nepoljoprivredne svrhe.

Članak 320.

Radi zaštite poljoprivrednog zemljišta od erozije zabranjeno je:

- preoravanje trajnih pašnjaka i neobrađenih površina na nagibu većem od 15°,
- zabranjeno je skidanje humusnog, odnosno oraničnog sloja na poljoprivrednom zemljištu P1 i P2.

10.4.3. Zaštita tla od onečišćenja

Članak 321.

Prioritetna mjera radi zaštite tla od onečišćenja na području Županije je sanacija odlagališta opasnog otpada Crne jame Sovjak na riječkom području.

Sanacija onečišćenog tla potrebna je i na područjima starih industrijskih postrojenja (rafinerija na Mlaki i Urinju), lokacijama nesaniranih odlagališta komunalnog otpada i divljim odlagalištima otpada, te u napuštenim kamenolomima i šljunčarama (Dubina, Kikovica).

10.4.4. Šume i šumsko zemljište

Članak 322.

Prirodna obnova, uzgojne mjere i planiranje pošumljavanja ogoljenih površina podložnih eroziji treba biti prvenstveno podređeno zaštiti šuma, očuvanju opće korisne funkcije šuma i očuvanju šumskog tla te očuvanju biološke raznolikosti šuma, ugroženih i rijetkih stanišnih tipova. Potrebno je:

- primijeniti održivo (potrajno) gospodarenje šumama uz očuvanje prirodne strukture i razvoja izvornih šuma;
- posvuda gdje je moguće, ostvariti prirodno pomlađivanje šuma radi postizanja stabilnih, raznolikih i potrajnih šuma;
- mjerama pošumljavanja, pomlađivanja i njege podržavati obnovu i razvitak degradiranih šuma u stanje vrjednijih uzgojnih oblika, uz istodobno podizanje boniteta šumskog zemljišta;
- kod pošumljavanja voditi računa o uspostavi stabilnosti šumskog ekosustava. Pošumljavanje, gdje to dopuštaju uvjeti staništa, obavljati autohtonim vrstama drveća u sastavu koji odražava prirodni sastav, koristeći prirodne prilagođene metode. Koristiti u većoj mjeri autohtone listade, pogotovo u primorskim predjelima i na otocima;
- pošumljavanje nešumskih površina obavljati ako se time ne ugrožavaju ugroženi nešumski i rijetki stanišni tipovi;
- uzgojnim zahvatima, uklanjanjem prvenstveno bolesnih i kvalitetno loših stabala, poboljšavati kakvoću šuma;
- radi očuvanja biološke raznolikosti u svim šumama treba osigurati stalan postotak zrelih, starih i suhih stabala, osobito stabala s dupljama, sukladno uvjetima zaštite prirode koji su sastavni dio šumskogospodarskih osnova;
- radi obogaćivanja biološke i krajobrazne raznolikosti, u gospodarenju šumama postupati na način da se u najvećoj mjeri očuvaju šumske čistine (livade, pašnjaci i dr.) i šumski rubovi;
- stvaranjem povoljne preborne strukture šuma omogućiti očuvanje i ozdravljenje šumskih vrsta i genofonda Gorskog kotara i postupan porast drvne mase;
- infrastrukturu u šumskim ekosustavima projektirati na način koji je najmanje štetan za šumsko stanište vodeći brigu o posebnim geološkim, vegetacijskim, hidrološkim i drugim vrijednostima, a posebno o ekološkim, vrijednim dijelovima ekosustava utvrđenim posebnim propisima (dijelovi ekološke mreže, staništa, selidbeni koridori rijetkih, osjetljivih ili ugroženih vrsta);
- izbjegavati šumsko-gospodarske zahvate uz koridore turistički i planinarski značajnijih šumskih pješačkih staza i putova ili ih obavljati uz pojačane mjere opreza;
- provoditi mjere za zaštitu šuma od nametnika i bolesti. Radi očuvanja biološke raznolikosti u šumama koristiti biološka i biotehnička sredstva za zaštitu bilja. Samo u slučaju pojave uzročnika koji bi mogao izazvati veće gospodarske štete, a ne postoji odgovarajuće biološko ili biotehničko sredstvo, mogu se koristiti kemijska sredstva uz dopuštenje nadležnih tijela;

- Sanirati kamenolome otvorene radi održavanja šumskih prometnica, a koji se nalaze u završnoj fazi eksploatacije (Risnik i Tisovac na području Grada Delnica, Antin panj na području Općine Mrkopalj i Kobilja glava na području Općine Čabar).

Članak 323.

Korištenje gospodarskih šuma na području Županije podrazumijeva uz gospodarske učinke i održavanje biološke raznolikosti, sposobnosti obnavljanja, vitalnosti i potencijal šuma pa u tu svrhu:

- gospodarenje ovim šumama unaprijediti prema stručnim kriterijima i načelima šumarske struke, radi naglašavanja općekorisne funkcije šuma i održavanja ekološke ravnoteže;
- za pojedini ekološko-gospodarski tip šume ili uređajni razred odrediti uvjete zaštite prirode kao sastavnim dijelom šumsko-gospodarske osnove.

Radi očuvanja zaštitnih šuma i unaprjeđenja njihove uloge potrebno je:

- održavati i tamo gdje je narušena unaprijediti ekološku stabilnost zaštitnih šuma;
- u zaštitnim šumama planirati samo nužnu sanitarnu sječu uz izvlačenje drvnih sortimenta na način da se što manje zadire u strukturu šumskog tla (primjena lake mehanizacije i korištenje konja na osobito osjetljivim lokacijama).

Potrebno je očuvati prirodno značenje, estetsku, ekološku i edukacijsku ulogu šuma posebne namjene.

Članak 324.

Na površinama neuređenih šuma koje se prostiru uz sama naselja treba gospodariti šumama na način da se stvore socijalno-zdravstvene rekreativne zone, za potrebe gradova i naselja, uz trajnu zaštitu tla.

Stimulirati razvoj šumarstva radi ozelenjivanja rubnih gradskih zona, seoskih naselja, zaštitnih pojaseva oko poslovnih zona, turističkih područja, sportsko-rekreativskih površina i sl. radi uljepšavanja izgleda krajobraza, zaštite od onečišćenja zraka i zaštite od prekomjerne buke.

Članak 325.

Gradnja infrastrukturnih i gospodarskih objekata u područjima šuma i šumskih zemljišta mora se prvenstveno usmjeravati na manje vrijedne zone. Zauzimanje prostora u zoni šuma i šumskih zemljišta građenjem uvjetuje se ovim redoslijedom:

- neobrasla šumska zemljišta i kamenjari koji nisu od posebne važnosti za zaštitu prirode,
- djelomično obrasla šumska zemljišta koji nisu od posebne važnosti za zaštitu prirode, i
- šikare i lošije panjače koji nisu od posebne važnosti za zaštitu prirode.

Članak 326.

Planirani zahvati koji će značajno utjecati na šume i šumsko zemljište su cestovne i željezničke prometnice, akumulacija Kukuljani i gospodarska zona Miklavija.

Prolaskom trase cestovnih i željezničkih prometnica kroz šumsko područje doći će i do promjene ekoloških uvjeta u rubnim dijelovima šume.

Na rubovima šuma nakon krčenja za prolazak prometnica i dalekovoda, uzgojiti zaštitne pojaseve autohtonih drvenastih vrsta.

Članak 327.

U prostornim planovima užih područja izbjegavati usitnjavanje površina obraslih šumom na manje od 1.000 m² radi očuvanja stabilnosti i bioraznolikosti šumskog ekosustava.

Građevinskim zahvatima ne smije se pojačati erozija zemljišta.

10.4.5. Obale i podmorje**Članak 328.**

Obale su različite geološke građe i mogu pripadati tlu I, II-III. ili IV. grupe, stoga su različite otpornosti od štetnog djelovanja mora.

U cjelini su najotpornije obale oblikovane u zonama krša, dok su obale oblikovane u naslagama fliša djelomično podložne ubrzanoj eroziji valova. Posebno su osjetljive zone pokrivene naplavinama, kao i žali na području krša i fliša.

Prilikom planiranja gradnje izvan građevinskih područja: infrastrukturnih građevina, kao i građevina komunalne ili rekreacijske namjene, za eksploataciju mineralnih sirovina i ostale građevine, potrebno je izvršiti prethodna istraživanja radi utvrđivanja potencijala rizika i ranjivosti lokacije.

Članak 329.

Nije dopušteno iskopavanje i odnošenje šljunkovitog ili pjeskovitog materijala iz tijela žala, kao posebno osjetljivih dijelova obale. Također nije dopušten iskop pijeska i šljunka s morskog dna radi eksploatacije mineralnih sirovina.

10.5. ZAŠTITA OD UTJECAJA OPTEREĆENJA NA OKOLIŠ

10.5.1. Zaštita od buke

Članak 330.

Zaštita od buke provodi se prostornim planovima užih područja i obuhvaća niz različitih koordiniranih postupaka radi postizanja prihvatljivog stanja buke u radnom i životnom okolišu. Obuhvaća mjere zaštite od buke na kopnu, u obalnom području mora, vodi i u zraku.

Članak 331.

Strateške karte buke, karte buke i akcijske planove zaštite od buke potrebno je izraditi i redovito obnavljati svakih 5 godina za sljedeća područja odnosno izvore buke:

- Stratešku kartu buke za:
 - Grad Rijeku,
 - sve ceste s više od 5.000 vozila dnevno: autoceste (autocesta A6 i A7), državne ceste (Jadranska magistrala, državna cesta Rijeka – Zagreb), te županijskim i lokalnim cestama koje prolaze područjem grada Rijeke,
 - magistralnu željezničku prugu Rijeka – Zagreb.
- Kartu buke za:
 - industrijsko postrojenje INA-Rafinerije nafte Rijeku,
 - petrokemijsku industriju u Omišlju,
 - brodogradilište Viktor Lenac,
 - kontejnersku luku Brajdica,
 - sve poslovne-proizvodne zone županijskog značenja,
 - sva naseljena područja s više od 5.000 stanovnika.

Članak 332.

Građenje i uređenje prostora provoditi u funkciji održavanja ili smanjenja buke u odnosu na postojeće razine. U tu svrhu potrebno je u prostorno-planskim dokumentima užeg područja konflikte između planirane namjene prostora i izvora buke prvenstveno rješavati odgovarajućim razmještajem tih zona i područja s povećanom razinom buke ili s potencijalnim izvorima buke.

Osnovi elementi koje pri razmještaju osjetljivih područja i područja s povećanom razinom buke treba razmotriti su: udaljenost područja od izvora buke, utjecaj topografije terena, mogućnost interpoliranja manje osjetljivog područja između tihog područja i izvora buke. Za linijske izvore buke (cestovne i željezničke prometnice) potrebno je osigurati zaštitni koridor.

Članak 333.

Mjere koje se mogu poduzeti radi osiguravanja dopuštenih razina buke na prostorima određene namjene uključuju i:

- urbanistička rješenja u odnosu na orijentaciju građevina i vanjskog prostora prema izvoru buke,
- izvedbu akustičnih barijera,
- kontrolu buke neposredno na njenom izvoru (stacionarni i mobilni izvori buke),
- organizacijske mjere u odnosu na vrijeme izvođenja neke aktivnosti.

Članak 334.

Za nove zahvate za koje je utvrđena potreba procjene utjecaja na okoliš treba utvrditi razinu buke koja će se javljati na utjecajnom području i shodno izvršenoj procjeni predvidjeti mjere zaštite. S obzirom na sadržaje predviđene ovim Planom od značenja je:

- procijeniti utjecaj cestovnog, željezničkog i pomorskog prometa, te lučkih aktivnosti (utovar, pretovar, premještaj i sl.) koji će nastati izgradnjom i korištenjem novih lučkih kapaciteta ili proširenjem postojećih;
- procijeniti utjecaj buke koji će nastati rekonstrukcijom zračne luke Rijeka u odnosu na planirani broj operacija u zračnoj luci;
- procijeniti utjecaj buke pojedinih vjetroelektrana za dnevno i noćno razdoblje za točno određeni tip vjetroelektrane,
- modernizacijom pogona rafinerije nafte (II. faza modernizacije) riješiti problem javljanja povećane razine buke i to posebno pri pokretanju postrojenja,
- procijeniti utjecaj buke Sportskog centra Grobnik (Scv2) na naseljena područja i osjetljive dijelove prirode.

Članak 335.

Cestovni promet je najznačajniji izvor buke. Upravljanje bukom iz ovog izvora je najsloženiji zadatak.

Kod izrade prostornih planova užeg područja kao osnovni pokazatelj postizanja dopuštenih razina buke je projiciranje budućeg intenziteta prometa i procjena utjecaja istog na razinu buke u stambenom okruženju i drugim tihim i osjetljivim područjima. Na osnovi projiciranog stanja uskladiti planiranje cestovne infrastrukture i namjene prostora za osjetljive sadržaje (određivanje potrebne širine koridora prometnice, restrikcija razvoja osjetljivih sadržaja uzduž planiranih prometnica).

10.5.2. Zaštita od svjetlosnog onečišćenja

Članak 336.

Svjetlosno onečišćenje je promjena razine prirodne svjetlosti u noćnim uvjetima uzrokovana unošenjem svjetlosti proizvedene ljudskim djelovanjem. Svjetlosnom onečišćenju najviše pridonose grad Rijeka i njegova okolica s pratećim industrijskim i lučkim pogonima, te veća naselja u priobalnom dijelu Županije.

Zaštita od svjetlosnog onečišćenja obuhvaća mjere zaštite od nepotrebnih, nekorisnih ili štetnih emisija svjetlosti u zoni i izvan zone koju je potrebno osvijetliti te mjere zaštite noćnog neba od prekomjernog osvjetljenja. Planom se predviđaju sljedeće osnovne mjere za zaštitu od svjetlosnog onečišćenja:

- Rasvjetu cesta, ulica i drugih javnih površina, lučkih i drugih poslovnih i sportskih površina izvoditi primjenom mjera zaštite od nepotrebnih, nekorisnih i/ili štetnih emisija svjetla u zoni i izvan zone koju je potrebno rasvijetliti te mjera zaštite noćnog neba od prekomjernog rasvijetljenja. Radi toga rasvijetljavanje izvoditi ekološki prihvatljivim svjetiljkama, prema standardima zaštite od svjetlosnog onečišćenja – standardima upravljanja rasvijetljenošću ili propisanim obveznim načinom rasvijetljavanja.
- Osvjetljavanju javnih i poslovnih zgrada, objekata kulturne baštine, te drugih objekata koji se osvjetljavanju reflektorima velike moći, izvoditi primjenom načela energetske učinkovitosti, opravdanosti, optimalizacije i ograničenja. Usmjeravati svjetlost prema objektu tako da se spriječi osvjetljavanje neba te vremenskoograničiti rasvjetu.
- Zabraniti uporabu moćnih izvora usmjerene svjetlosti koji se koriste u reklamne svrhe (laserski i slični izvori usmjerene svjetlosti velike jakosti koji imaju doseg više desetaka kilometara).
- Za područja obuhvaćena Ekološkom mrežom Republike Hrvatske izraditi karte rasvijetljenosti površine kopna, mora i neba, te odrediti uvjete zaštite od svjetlosnog onečišćenja koji mogu biti stroži od propisanih standarda.
- Za zvjezdarnicu na Sv. Križu u gradu Rijeci, radi omogućavanja astronomskih promatranja, izraditi Kartu rasvijetljenosti izložene površine šireg područja zvjezdarnice i neba, odrediti granice zaštite od svjetlosnog onečišćenja i uvjete zaštite koji mogu biti stroži od propisanih standarda.

10.5.3. Zaštita od kemikalija

Članak 337.

Zaštita od kemikalija na području PGŽ prvenstveno obuhvaća integrirani pristup nadzoru onečišćenja u rafineriji nafte u Urinju, petrokemijskoj industriji u Omišlju, termoleketrani Rijeka u Kostreni i centralnom županijskom odlagalištu otpada u Marišćini. Mjere zaštite za ova postrojenja utvrđuju se objedinjenim uvjetima zaštite okoliša.

Radi daljnjeg unaprjeđenja sprječavanja i učinkovitog reagiranja kod ekoloških nesreća ili izvanrednih događaja koji može ugroziti okoliš, te izazvati opasnost za život i

zdravlje ljudi potrebno je sustavno provoditi dopunu i reviziju Plana intervencija u zaštiti okoliša Primorsko-goranske županije na osnovi ažurirane procjene rizika. U tu svrhu potrebno je izraditi i održavati odgovarajući softverski alat koji bi sadržavao sve relevantne podatke i informacije.

10.5.4. Zaštita od ionizirajućeg zračenja i nuklearna sigurnost

Članak 338.

Radioaktivni se materijali i izvori zračenja u Primorsko-goranskoj županiji koriste samo u medicini (nuklearna medicina i radioterapija). Država je nadležna i uspostavila je sustav zaštite od zračenja i gospodarenje radioaktivnim otpadom.

10.6. POSEBNE MJERE ZAŠTITE

U PGŽ vrste, intenzitet i učinci djelovanja prirodnih i tehničko- tehnoloških nesreća i katastrofa definirano je Procjenom ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od katastrofa i velikih nesreća za područje Primorsko-goranske županije izrađenom sukladno odredbama Pravilnika o metodologiji za izradu procjena ugroženosti i planova zaštite i spašavanja („NN“ broj 38/08, 118/12) koji se odnose na pojedine vrste opasnosti.

Na području obuhvata ovoga Plana mogu se očekivati sljedeći izvanredni događaji s mogućim većim i katastrofalnim posljedicama:

- potres
- poplava
- prolomi brane
- olujni i orkanski vjetar
- tehničko-tehnološke nesreće na prostorima na kojima se postupa s većim količinama opasnih tvari,
- prometne nesreće u prijevozu većih količina opasnih tvari,

10.6.1. Zaštita od potresa

Članak 339.

Zgrade su razvrstane po tipovima gradnje u kategorije:

A (zgrade od neobrađenog kamena, nepečena opeka)

B (od opeke, klesanog kamena, montažne)

C (armiranobetonske i drvene konstrukcije)

Zoniranje po tipu konstrukcije i starosti građevina potrebno je izvršiti u prostornim planovima užih područja za područja gdje je velika gustoća naseljenosti i izgrađenosti te na dijelovima zemljišta koja po svojoj geološkoj strukturi mogu pojačati djelovanje akceleracije potresa. Kartogrami urušavanja potrebno je prikazati u Detaljnim planovima uređenja i Urbanističkim planovima uređenja na lokalnoj razini i to samo za posebno ugrožena područja.

Članak 340.

Radi preciznog određivanja stupnja seizmičnosti pojedine lokacije nužno je seizmotektonsko zonirati Županiju u mjerilu 1:100.000, što mora biti usklađeno s seizmičkim zoniranjem Republike Hrvatske i s geotehničkim zoniranjem općina i gradova u mj. 1:25.000. Do izrade nove seizmičke karte Županije, protupotresno projektiranje i građenje treba provoditi u skladu s postojećim seizmičkim kartama, zakonima i propisima. Lociranje građevinskih područja i građevina u prostornim planovima užeg područja mora se provoditi u skladu s seizmotektonskim zoniranjem Županije i geotehničkim zoniranjem općina i gradova, odnosno geotehničkim mikrozoniranjem urbanih cjelina u mjerilu 1:5.000. Područje županije nalazi se u području ugroženosti od VI°- VIII°MCS skale.

Od potresa je najugroženiji Grad Rijeka, a posebno je centar grada dodatno ugrožen od mogućeg proloma brane Valići. U ostalim jedinicama lokalne samouprave najugroženije od potresa su stare jezgre na području Bakra, Crikvenice, Kastva, Kraljevice, Novog Vinodolskog, Dobrinja, Omišlja i Vrbnika. Osim navedenih jako su ugrožena i područja JLS Fužine, Jelenje, Klana, Kostrena, Matulji, Vinodolska i Viškovo budući da se i oni nalaze u zonama ugroženosti od VIII°MCS skale.

Članak 341.

U Procjeni ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara te okoliša predviđena su oštećenja na sljedećoj infrastrukturi:

- Dalekovodi – rušenje stupova nazivnog napona 400 kV i 220 kV, ili više vodova nazivnog napona 110 kV.
- Oštećenja trafostanica TS Meline 400/220/110 kV, TS Pehlin 220/110 kV te jedne ili više TS 110/x kV
- Oštećena HE Rijeka
- Oštećena TE Rijeka
- Oštećena HE Vinodol
- Oštećena HE Zeleni Vir
- Oštećene CHE Vrelo i CHE Lepenica
- Oštećene CHE Vrelo i RHE Lepenica
- Oštećeni vodoopskrbni objekti (vodospreme, cjevovodi, crpke)
- Oštećeni/zamućeni izvori Zvir, Rječina, Perilo, Dobra i Dobrica u Bakarskom zaljevu i bunari u Martinšćici, izvori na Učki i u tunelu Učka, Novljanskoj Žrnovnici i bunari u Triblju
- Oštećeno/zamućeno crpilište u jezeru Ponikve i jezeru Vrana (otok Cres)
- Oštećena/srušena postrojenja u kojima se skladište opasne tvari
- Oštećenja na jednom ili više objekata KBC Rijeka
- Oštećenja na jednom ili više Domova zdravlja PGŽ (Crikvenica, Čabar, Delnice, Krk, Mali Lošinj, Opatija, Rab, Rijeka, Vrbovsko); oštećenja na Ustanovi za hitnu medicinsku pomoć
- Oštećenja na jednoj ili više mjerno redukcijskih stanica (MRS Viškovo, MRS Kamenjak, MRS Delnice i MRS Vrbovsko)

- Oštećenja na magistralnom plinovodu Pula – Karlovac
- Oštećenja na magistralnom naftovodu Omišalj – Sisak
- Oštećenja na podmorskom naftovodu Omišalj – Urinj
- Oštećen glavni poštanski centar u Rijeci te poštanski uredi i mjesne centrale u Crikvenici, M. Lošnju, Rabu, Opatiji, Krku, Delnicama (jedan ili više njih)
- Oštećeni radijski koridori Učka – Rijeka; Rab – Mali Lošinj
- Oštećeni magistralni TK kabeli II. razine
- Oštećeni dijelovi autocesta A6, A7 i A8
- Oštećeni dijelovi državnih cesta i županijskih cesta
- Oštećen Krčki most
- Oštećen Tunel Učka
- Oštećena magistralna glavna željeznička pruga MG 1 Botovo (državna granica) – Koprivnica – Dugo Selo – Zagreb – Karlovac – Rijeka i magistralna glavna željeznička pruga MG 4 Šapjane (državna granica) – Rijeka kao i pruge lokalnog značenja
- Oštećenja na Zračnoj luci Rijeka, zračnom pristaništu Mali Lošinj i letjelištima Grobnik i Unije
- Oštećenja trafostanica (jedne ili više) TS 110/35 kV (Miklavija, Zamet, Mavri, Mavrinci, INA RN, Kraljevica, Omišalj, LNG, JANAF, Novi Vinodolski, Drvenjača, Vrbovsko i Gerovo)
- Oštećenja na akumulacijama Križ i Valići
- Oštećenja na LNG terminalu na Krku
- Oštećenja na pruzi visokih učinkovitosti Zagreb – Rijeka,
- Oštećenja na obilaznoj pruzi Grada Rijeke – željeznički tunel prema Istri i zapadnoeuropskim prugama
- Oštećenja na pruzi od Krasice do lučkog terminala na otoku Krku
- Oštećenja na sustavu autocesta oko Rijeke: autocesta tunel Učka – čvor Veprinac – čvor Jušići/Jurdani, čvor Permani – čvor Grobničko polje – čvor Mali Svib – Križišće – Žuta lokva
- Oštećenja na brzoj cesti – obilaznica Liburnijske rivijere
- Oštećenja na novom cestovno-željezničkom mostu za Krk
- Oštećenja na cestama u Gradu Rijeci D 403, tunnelska obilaznica
- Oštećenja na cesti Čabar – Hrvatsko – Brod na Kupi

Članak 342.

Radi efikasne zaštite od potresa, potrebno je:

- Za područja u kojima se planira izgradnja većih stambenih i poslovnih građevina izvršiti geomehaničko i drugo ispitivanje terena kako bi se postigla maksimalna sigurnost konstrukcija na predviđene potrebe.
- Ceste i ostale prometnice treba zaštititi posebnim mjerama od rušenja zgrada i ostalog zaprečivanja radi što brže i jednostavnije evakuacije ljudi i dobara.
- Planirati i održavati u funkciji luke otvorene za javni promet, trajektne luke Uvala Črišnjeva – uvala Voz, u slučaju havarije mosta za Krk.

Članak 343.

Prostornim planovima užih područja za građevinska područja naselja i površine za izdvojene namjene izvan naselja:

- građevine moraju biti otporne na djelovanje potresa intenziteta od VII° do VIII° MCS ljestvice
- definirati i dimenzionirati sustav ulazno-izlaznih prometnica. Prometnice unutar neizgrađenih dijelova naselja moraju se projektirati na način da razmak građevina od prometnice omogućuje da eventualne ruševine građevina ne zapriječuju prometnicu;
- kod projektiranja građevina moraju se koristiti podaci o akceleraciji sukladno utvrđenim vrijednostima na novoj protupotresnoj karti RH;
- analizirati otpornost starijih građevina na rušilačko djelovanje potresa, koje nisu projektirane u skladu s propisima za protupotresno projektiranje i građenje. Kod rekonstrukcije takvih građevina izdavanje dozvole za građenje treba uvjetovati ojačavanjem konstruktivnih elemenata na djelovanje potresa.
- Sukladno stupnju ugroženosti od potresa definirati maksimalnu visinu građevina, gustoću izgrađenosti, zelene površine;
- Na područjima intenzivnih deformacija tla (rasjedi, klizišta, nestabilne padine), na područjima uvjetne stabilnosti tla te na područjima nabačaja i morskog nanosa potrebno je izbjegavati gradnju visokih građevina,
- Kod planiranja novih ili rekonstrukcije postojećih zahvata potrebno je primijeniti zajedničke prostorne standarde i normative propisane Pravilnikom o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora (»Narodne novine« broj 29/ 83, 36/85 i 42/86) koji se odnose na ograničenje visine građevina, osiguranje minimalnog međusobnog razmaka građevina te druge mjere određene uvjetima nadležnih tijela u postupku ishoda suglasnosti na planirani zahvat,
- sukladno Planu zaštite i spašavanja definirati (tekstualno i kartografski) zone pogodne za zbrinjavanje ljudi, formiranje kampova, zonu pogodnu za ukop većeg broja ljudi i životinja i glavni deponij za prikupljanje materijala od urušavanja;

10.6.2. Tehničko – tehnološke ugroze**Članak 344.**

Ovim Planom određuju se sljedeće građevine i zone koje bi u slučaju katastrofe ili velike nesreće imali izvanlokacijski utjecaj:

- Petrokemija – Omišalj
- Plinovodi
- Naftovod – Omišalj
- TE Rijeka – Kostrena
- Rafinerija nafte Urinj – Kostrena
- Zračna luka – Rijeka
- Međunarodni aerodrom - Lošinj

Članak 345.

Ugrožena područja od prometnica kojima će se obavljati promet opasnih tvari su:

1. autocesta tunel Učka – čvor Veprinac – čvor Jušići/Jurdani, čvor Permani – čvor Grobničko polje – čvor Mali Svib – Križišće – Žuta Lokva – ugrožena će biti područja gradova Opatije, Rijeke, Bakra, Crikvenice i Novog Vinodolskog, te općina Matulji i Općine Vinodolske;
2. autocesta A6 Rijeka – Bosiljevo – ugrožena će biti područja gradova Rijeke, Bakra, Delnica i Vrbovskog te općina Čavle, Fužine, Lokve i Ravna Gora;
3. brza cesta – obilaznica Liburnijske rivijere – ugrožena će biti područje Grada Opatije i općina Matulji, Lovran i Mošćenička Draga;
4. cestovno-željeznički most za Krk – ugrožena će biti područja Grada Kraljevice i Općine Omišalj;
5. državna cesta D 102 Kraljevica -Baška – ugrožena će biti područja Grada Krka i Kraljevice i općina Omišalj, Dobrinj, Vrbnik, Punat i Baška;
6. državna cesta D 3, Rijeka - Delnice – Karlovac - ugrožena će biti područja gradova Rijeke, Bakra, Delnica i Vrbovskog te općina Čavle, Fužine, Lokve, Ravna Gora, Skrad i Brod Moravice;
7. državna cesta D 8, Šapjane – Rijeka – Zadar - ugrožena će biti područja gradova Rijeke, Bakara, Opatije, Kraljevice, Crikvenice i Novog Vinodolskog te općina Matulji i Kostrena;
8. državna cesta D 32, G.P. Prezid – Delnice - ugrožena će biti područja gradova Čabra i Delnica;
9. državna cesta D 501, G.Jelenje (D3) – Meja – Križišće (D8) - ugrožena će biti područja gradova Bakra i Kraljevice;
10. državna cesta na Rabu – ugrožena će biti područja Grada Raba i Općine Lopar;
11. državna cesta čvor Rujevica – čvor Viškovo – ugrožena će biti područja Grada Rijeke i Općine Viškovo;
12. državna cesta Mali Lošinj – Mrtvaška – ugroženo će biti područje Malog Lošinja;
13. ceste u Gradu Rijeci D 403, tunelska obilaznica – ugroženo je područje Grada Rijeke;

Potencijalni rizik od katastrofa ili velikih nesreća u prometu predstavlja i cestovni promet tunelom Učka.

Članak 346.

Ugrožena područja od željezničkih pruga na području PGŽ:

1. Pruga visokih učinkovitosti Zagreb – Rijeka – ugrožena će biti područja gradova Rijeke, Bakra i Novog Vinodolskog te Vinodolske općine.
2. Obilazna pruga grada Rijeke-željeznički tunel prema Istri i zapadnoeuropskim prugama – ugrožena će biti područja gradova Rijeke, Kastva i Opatije, te Općine Matulji.
3. Pruga od Krasice do lučkog terminala na otoku Krku – ugrožena će biti područja gradova Bakar i Kraljevica te općina Omišalj, Dobrinj, Malinska-Dubašnica i Vinodolske općine.

4. Pruga Rijeka – Karlovac – Zagreb – ugrožena će biti područja gradova Rijeke, Bakra, Delnica, Vrbovskog, Vinodolske općine i općina Fužine, Lokve, Ravna Gora, Skrad i Brod Moravice.
5. Pruga Rijeka – Šapjane – ugrožena će biti područja gradova Rijeke i Kastva te općine Matulji.
6. Pruga Sušak – Ri Brajdica – ugroženo će biti područje grada Rijeke.

Članak 347.

U pomorskom prometu veće zagađivanje okoliša moguće je očekivati izlivanjem mineralnih ulja i naftnih derivata kod brodskih havarija i prekrcaja na terminalima naftovoda u Omišlju, rafineriji na Urinju i u prometu Riječkim zaljevom.

Najfrekventniji prometni pravci brodova s opasnim teretom:

1. Plovni put kroz Kvarner
2. Plovni put kroz Kvarnerić
3. Plovni put kroz Velebitski i Vinodolski kanal

Članak 348.

Prostornim planovima užih područja za građevinska područja naselja i površine koji se nalaze u zonama ugroze potrebno je:

- navesti popis kritične infrastrukture;
- na kartografskom prikazu prikazati ugrožene zone;
- definirati urbanističke mjere zaštite u ugroženim zonama (zabrana izgradnje građevina u kojima boravi veći broj ljudi i kritične infrastrukture).
- građevine ili prostore u kojima se proizvode, prerađuju i skladište zapaljive tekućine potrebno je smještati u građevinska područja izdvojene namjene odnosno na što veću zaštitnu udaljenost od područja u kojima ljudi rade i borave,

Članak 348.

Na području Primorsko goranske županije nalaze se hidroakumulacijske brane:

- Hidroakumulacijska brana Valići
- Hidroakumulacijska brana Lepenica
- Hidroakumulacijska brana Bajer
- Hidroakumulacijska brana Tribalj
- Hidroakumulacijska brana Lokvarka

Članak 349.

Kritična infrastruktura i područja ugrožena od proloma hidroakumulacijskih brana na području Županije:

- hidroakumulacije: HE Rijeka, RHE Lepenica, HE Fužine,
- trafostanice TS 110/35 kV Rijeka i TS 110/35 kV Crikvenica,
- dalekovodi 220 kV i 110 kV,
- redukcijske stanice Lič i Fužine,
- izvorišta vode Zvir I i Zvir II,
- uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u Crikvenici/Rijeci,
- centri Rijeke i Crikvenice (stambeni i gospodarski objekti, objekti prehrane), naselja Grohovo, Tribalj, Semičevići, Ričina, Fužine, Lič, Lokve, Homer
- poštanski ured i mjesna centrala u Crikvenici,
- dionice državne ceste D3,
- dionice županijskih cesta Ž 5067, Ž 5089, Ž 5017, Ž 5062 i Ž 5068,
- željeznički most u centru Rijeke,
- mostovi u centru Rijeke i most na županijskoj cesti Ž 5017,
- stupovi vijadukta iznad Crikvenice (državna cesta D8).

Zone plavljenja i vodni valovi u slučaju proboja brana prikazani su na 3c. Kakvoća površinskih i podzemnih voda i područja posebne zaštite voda.

Članak 351.

Prostorni planovi užih područja sukladno svojoj razini i sadržaju moraju sadržavati:

- kartografski prikaz zone plavljenja u područjima nizvodno od brana sukladno operativnim planovima HEP
- propisati mjere gradnje u poplavom ugroženim područjima,
- kartografski prikaz lokacija postojećih sirena za uzbunjivanje stanovništva (u slučaju proloma brana), te predviđenih lokacija za postavljanje novih sirena u ugroženim područjima,
- popis zaštitnih građevina od poplave (nasipi, retencije, oteretni kanali, propusti i sl.), te predvidjeti lokacije na kojima je potrebno izgraditi zaštitne građevine od poplava,
- popis imatelja opasnih tvari ugroženih poplavom koji bi uslijed poplavljanja mogli ugroziti ljude i okoliš,
- pravce evakuacije izvan zone plavljenja,
- definirane glavne prometne putove koji nisu ugroženi prolomom brane
- popis infrastrukture ugrožene prolomom brane
- predviđanje uklanjanja trošnih građevina i građevina koje su protivne važećim prostornim planovima te postupna rekonstrukcija ostalih građevina,
- svođenje na najmanju moguću mjeru izgrađenost površine novih i rekonstruiranih građevina u neposrednom dodiru s tlom,
- u zonama ugroženim poplavama definirati obvezu građenja građevine bez podrumskih prostorija, a postojeće podrumске prostorije prenamjenjivati u namjene manje osjetljive na poplavu,

- voditi računa da se prilikom izvođenja poplavnih površina omogući najbrže otjecanje poplavne vode.
- definirati najnižu dozvoljenu nivelacijsku kotu za projektiranje uporabnih djelova građevine na poplavnom području, definirati tip konstrukcije koji je otporan na rušenje vodnim valom, smještenih, oblikovanih i dimenzioniranih tako da dio građevine ostane nepoplavljen i kod najviših mogućih nivoa voda

10.6.3. Mjere zaštite od poplava

Članak 350.

Ugrozu od poplava na području Primorsko-goranske županije, zbog kojih bi moglo doći do proglašenja izvanrednog stanja obrane od poplava koje proglašava župan predstavljaju vodotoci Rječine u području malog sliva „Kvarnersko primorje i otoci“ i vodotoci Kupe, Čabranke, Lokvarke i Dobre u području malog sliva „Gorski kotar“.

Ostali vodotoci koji mogu izazvati značajnije poplave su Gerovčica, Suha Ričina Bašćanska, Dubračina, Veli potok Banjolski. Navedeni vodotoci prikazani su na karti 3d

Članak 351.

Kritična infrastruktura i područja ugrožena poplavom na području Županije su:

- trafostanica TS 110/35 kV Crikvenica,
- uređaji za pročišćavanje otpadnih voda (zbog podizanja mora) u Rijeci, Iki, Urinju, Kraljevici, Omišlju, Malinskoj, Crikvenici, Novom Vinodolskom, Krku, Puntu, Baški, Cresu, Rabu, Loparu, Malom Lošinju i Velom Lošinju,
- dionice državnih cesta D42 (Ogulin – Vrbovsko) i D105 (Rab) (most „Snuga“),
- dionice županijskih cesta Ž5055 i Ž 5026 (uz Rječinu), Ž 5089 (Crikvenica),
- dionice lokalnih cesta Kuželj – Brod na Kupi, Čabar Zamost, Plešće – Mandli
- poljoprivredne površine u mjestima Ložac, Turke, Gašparci, Kuželj, Plešće, Mandli, Lič, Mrkopalj, Supetarska Draga,
- poljoprivredno zemljište od mosta za Batomalj do uzvodnog kraja naselja Draga Bašćanska (Baška),
- veći gradovi uz more (zbog podizanja razine mora): Rijeka, Rab, Cres, Mali Lošinj,
- dijelovi naselja Kuželj, Brod na Kupi, Čabar, Vrbovsko, Brod Moravice, Gerovo, Lokve, Prezid, Ravna Gora, Mrkopalj, Tršće, Crni Lug, Begovo Razdolje, Banjole, dio Općine Jelenje,
- stari pogoni u Žaklju i mlinice,
- autokamp (Baška).

Članak 352.

Prostorni planovi užih područja sukladno svojoj razini i sadržaju moraju sadržavati:

- Kartografski prikaz zone plavljenja,

- Na vodotocima unutar obuhvata ovoga plana potrebno je definirati posebne mjere za uređenje vodotoka
- propisati mjere gradnje u poplavom ugroženim područjima,
- potrebno je definirati urbanističke mjere za zaštitu od bujičnih voda,
- U zonama ugroženim poplavama definirati obvezu građenje građevine bez podrumskih prostorija, a postojeće podrumске просторије prenamjenjivati u namjene manje osjetljive na poplavu,
- popis zaštitnih građevina od poplave (nasipi, retencije, oteretni kanali, propusti i sl.), te predvidjeti lokacije na kojima je potrebno izgraditi zaštitne građevine od poplava,
- popis imatelja opasnih tvari ugroženih poplavom koji bi uslijed poplavlivanja mogli ugroziti ljude i okoliš,
- popis ugroženih spomenika kulture,
- pravce evakuacije izvan zone plavljenja,
- definirane glavne prometne putove koji nisu ugroženi plavljenjem,
- popis infrastrukture ugrožene plavljenjem.
- voditi računa da se prilikom izvođenja poplavnih površina omogućí najbrže otjecanje poplavne vode.

10.6.4. Mjere koje omogućavaju zaštitu od štetnog djelovanja voda, ekstremnih vremenskih uvjeta i erozija tla, klizišta

Članak 353.

Zaštita od oborina se provodi zbog posljedica od poplava, bujica, klizišta i erozije, izgradnjom zaštitnih vodenih građevina i drugim građevinskim mjerama.

Mjerama zaštite treba uzimati u obzir karakteristike oborinskih prilika, a u dimenzioniranju odvodne mreže treba voditi računa o maksimalnim intenzitetima kiše u kratkim vremenskim razmacima.

Članak 354.

Zaštita od suša se provodi uglavnom primjenom tri metode: selekcijsko – generička, geografsko zoniranje i agrotehničke mjere. Najuspješnija i najpouzdanija metoda protiv suše je navodnjavanje. Treba provesti mjere zaštite i od toplotnih udara.

Članak 355.

Krovne konstrukcije trebaju biti dimenzionirane karakteristično za različita područja, prema normama za opterećenje snijegom i protiv tuče, a određeno na temelju meteoroloških podataka iz višegodišnjeg razdoblja motrenja.

Članak 356.

Kod planiranja i gradnje prometnica valja voditi računa o vjetru i pojavi ekstremnih zračnih turbulencija. Na prometnicama se, na mjestima gdje vjetar ima udare olujne jačine, trebaju postavljati posebni zaštitni sustavi, tzv. vjetrobrani (kameni i/ili betonski zidovi te perforirane stijene i/ili segmentni vjetrobrani) i posebni znakovi upozorenja.

Članak 357.

Kod planiranja i gradnje prometnica voditi računa o pojavi uspora (dizanje mora) te treba izbjegavati gradnju prometnica na tom području. Potrebno je predvidjeti urbanističke mjere za zaštitu od porasta razine mora za urbane zone uz obalu.

Članak 358.

Ukoliko se u zoni zahvata prostornog plana užeg područja nalaze klizišta ili mjesta velikih erozija, nužno ih je označiti u kartografskom prikazu.

Za zone klizanja i erozije potrebno je predvidjeti urbanističke mjere zaštite.

10.6.5. Mjere zaštite od požara otvorenog prostora**Članak 359.**

Prostornim planovima užih područja sukladno svojoj razini i sadržaju treba utvrđivati koncentrični način izgradnje unutar područja, bez obzira na namjenu radi što učinkovitije kurativne zaštite od požara (izbjegavati longitudinalne izgradnje).

10.6.6. Mjere koje omogućuju opskrbu vodom i energijom u izvanrednim uvjetima katastrofa ili nesreća**Članak 360.**

U prostornim planovima užih područja potrebno je kartografski prikazati hidrantsku mrežu i energetska mrežu, te osigurati opskrbu vodom i energijom u izvanrednim uvjetima za stanovništvo, gospodarstvo i materijalna dobra.

Ovim Planom određena je u grafičkom prilogu broj 2 sva infrastruktura od značenja za državu i Županiju. Navedeni infrastrukturni sustavi su od vitalnog značenja za sigurnost i stabilnost Županije.

10.6.7. Mjere koje omogućavaju učinkovitije provedbe mjera civilne zaštite**Članak 361.**

Prostorni planovi užih područja, sukladno svojoj razini i sadržaju, trebaju definirati strategiju određivanja lokacija za sirene i sustav uzbunjivanja te kartografski prikazati pogodne lokacije za sirene i sustav uzbunjivanja.

10.6.8. Sklanjanje**Članak 362.**

Iako je temeljem Pravilnika o kriterijima za određivanje gradova i naseljenih mjesta u kojima se moraju graditi skloništa i druge građevine za zaštitu stanovništva (NN br. 2/91) definirana obveza izgradnje skloništa u određenim slučajevima trenutno civilna zaštita nije dostatno normativno regulirana te se stoga na području PGŽ u prostornim planovima nižih razina više ne može uvjetovati izgradnja skloništa.

Obzirom da je došlo do promjene zakonske regulative ne postoji više obveza izgradnje skloništa na području RH. Mjera sklanjanja sada se provodi na način da se koriste već izgrađena skloništa. Sklanjanje ljudi osigurava se također i putem privremenog izmještanja stanovništva, prilagođavanjem pogodnih podrumskih i drugih pogodnih građevina za funkciju sklanjanja ljudi.

Mjera sklanjanja može se provoditi i izradom zaklona u trenutku neposredne opasnosti po ljude. U prostornim planovima PGŽ treba predvidjeti mjere sklanjanja ljudi sukladno planovima zaštite i spašavanja JLS.

Kod planiranja i gradnje podzemnih i javnih, komunalnih i sličnih građevina trebalo bi voditi računa da se takve građevine ili njihov dio po potrebi mogu prilagoditi za potrebe sklanjanja ljudi

Skloništa se eventualno mogu graditi u građevinama od značaja za RH. U slučaju izgradnje skloništa primjenjuju se odredbe Pravilnika o tehničkim normativima za skloništa (SL broj 55/83).

Skloništa osnovne i dopunske zaštite u načelu se projektiraju kao dvonamjenske građevine s prvenstvenom mirnodopskom funkcijom sukladnom osnovnoj namjeni građevine, a s otpornošću od 100 kPa za osnovnu i 50 kPa za dopunsku zaštitu.

DPU i UPU trebaju sadržavati popis postojećih skloništa na njihovom prostoru te ih je potrebno naznačiti i u kartografskom prikazu.

10.6.9. Mjere zaštite od epidemija i epizotija**Članak 363.**

Osnovne mjere zaštite od epidemija i epizotija su osiguranje zdravstvene ispravnosti vode za piće, prikupljanje i pročišćavanje otpadnih voda i kontroliranim postupanje s otpadom.

11. MJERE PROVEDBE

11.1. OBVEZA IZRADE DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA

Članak 364.

Dokumenti prostornog uređenja izrađuju se obvezno za područja određena ovim Planom, područja općina i gradova, te za ostala područja određena prostornim planom uređenja općine i grada. Ovim Planom određuje se izrada sljedećih prostornih planova:

1. Prostornih planova područja posebnih obilježja,
2. Prostornih planova uređenja općine i grada,
3. Urbanističkih planova uređenja.

Članak 365.

Za posebna područja obvezno je izraditi prostorne planove područja posebnih obilježja kojima će se odrediti detaljniji uvjeti razgraničenja prostora, smještaja gospodarskih sadržaja, smještaja društvenih djelatnosti, prometnih i drugih infrastrukturnih sustava te mjere zaštite i provedbe.

Granice obuhvata posebnih i zaštićenih područja određene su u grafičkom prikazu 3d. Područja i dijelovi ugroženog okoliša i područja posebnih ograničenja u korištenju.

Za zaštićena područja, po posebnom propisu izrađeni su:

1. Prostorni plan Nacionalnog parka Risnjak,
2. Prostorni plan parka prirode Učka

Područja prirodne baštine i kulturno-povijesnog naslijeđa za koje je obvezna izrada prostornog plana područja posebnih obilježja su:

1. Tramuntana na Cresu,
2. Dolina Kupe

Prostornim planom uređenja općine i grada može se odrediti obveza izrade prostornog plana užeg područja za zaštićena područja prirodne baštine i kulturno-povijesnog naslijeđa za koje će se odrediti granica obuhvata i vrsta prostornog plana.

Članak 366.

Prostorni plan uređenja općine i grada donosi se za: Grad Bakar, Grad Cres, Grad Crikvenica, Grad Čabar, Grad Delnice, Grad Kastav, Grad Kraljevica, Grad Krk, Grad Mali Lošinj, Grad Novi Vinodolski, Grad Opatija, Grad Rab, Grad Rijeka, Grad Vrbovsko, Općina Baška, Općina Brod Moravice, Općina Čavle, Općina Dobrinj, Općina Fužine, Općina Jelenje, Općina Klana, Općina Kostrena, Općina Lokve, Općina Lopar, Općina Lovran, Općina Malinska-Dubašnica, Općina Matulji, Općina Mošćenička Draga, Općina Mrkopalj, Općina Omišalj, Općina Puntar, Općina Ravna Gora, Općina Skrad, Vinodolska općina, Općina Viškovo i Općina Vrbnik.

Prostornim planom uređenja općine i grada odredit će se:

- područje obuhvata prostornih planova užeg područja, i
- ograničenja gradnje do izrade prostornih planova užeg područja.

Članak 367.

Izrada urbanističkog plana uređenja obavezna je za:

- a) Građevinska područja centralnih naselja: Bakar, Cres, Crikvenica, Čabar, Gerovo, Delnice, Kastav, Kraljevica, Krk, Mali Lošinj, Novi Vinodolski, Opatija, Rab, Lopar, Vrbovsko, Baška, Brod Moravice, Čavle, Dobrinj, Fužine, Dražice, Klana, Rupa, Kostrena, Lokve, Lovran, Malinska, Matulji, Mošćenička Draga, Mrkopalj, Omišalj, Punat, Ravna Gora, Skrad, Bribir, Viškovo i Vrbnik,
- b) Građevinska područja gospodarske namjene i sportske namjene.

Obuhvat urbanističkog plana uređenja određuje se prostornim planom uređenja grada ili općine. Obuhvat se određuje granicama građevinskog područja.

Urbanistički i detaljni plan uređenja ne može se izrađivati za pojedinačni zahvat u prostoru.

11.2. PODRUČJA PRIMJENE POSEBNIH RAZVOJNIH I DRUGIH MJERA

11.2.1. Osjetljivost prostora

Članak 368.

Osjetljivost prostora je osnova za utvrđivanje namjene i korištenje prostora.

Ovim Planom određuju se kriteriji razgraničenja prostora prema osjetljivosti koji se određuju u prostornom planu uređenja općine ili grada. U odabiru kriterija moraju se vrednovati najmanje slijedeće sastavnice prostora s gradacijom slojeva po pojedinim tematskim područjima:

1. IZVORIŠTA VODE ZA PIĆE – Prema Odlukama o zaštiti izvorišta pitke vode unose se podaci iz važećih Odluka o sanitarnoj zaštiti izvora vode za piće:

- Kategorija I: prva zona zaštite
- Kategorija II: druga zona zaštite i vodoopskrbni rezervat
- Kategorija III –
- Kategorija IV: treća i četvrta zona zaštite

2. MORE – Životne zajednice. Unose se podaci iz studije vrednovanja životnih zajednica mora:

- Kategorija I: –
- Kategorija II: vrijedne bentoske zajednice
- Kategorija III: –
- Kategorija IV: –

3. VODE – Jezera, akumulacije, vodotoci:
 - Kategorija I: –
 - Kategorija II: prirodna jezera i vodotoci uključeni u Nacionalnu ekološku mrežu (jezero Vrana i Jezero kraj Njivica)
 - Kategorija III: –
 - Kategorija IV: akumulacije
4. POPLAVNA PODRUČJA – Razine osjetljivosti vodotoka. Unose se podaci o poplavnim područjima uz vodotoke:
 - Kategorija I: –
 - Kategorija II: područja uz vodotoke uz linije plavljenja 100-godišnjih voda, poplavna područja ispod visokih brana, prirodne retencije
 - Kategorija III: –
 - Kategorija IV: –
5. ŠUME – Razine vrijednosti šuma. Unose se podaci o namjeni šuma (zaštitne, šume posebne namjene i gospodarske):
 - Kategorija I: –
 - Kategorija II: –
 - Kategorija III: zaštitne šume, šume posebne namjene
 - Kategorija IV: gospodarske šume
6. POLJOPRIVREDNO TLO – Razine kakvoće tla. Unose se podaci o kakvoći poljoprivrednog tla:
 - Kategorija I: osobito vrijedno poljoprivredno tlo
 - Kategorija II: vrijedno poljoprivredno tlo
 - Kategorija III: –
 - Kategorija IV: ostale obradive površine
7. GEOTEHNIČKA PRIKLADNOST ZA GRAĐENJE – Razine stabilnosti. Unose se podaci o vrsti tla po geotehničkoj prikladnosti (nosivost i stabilnost):
 - Kategorija I: –
 - Kategorija II: –
 - Kategorija III: klastiti, fliš, crvenica, les, naplavine
 - Kategorija IV: karbonatne stijene, fluvioglacialne naplavine
8. ZAŠTITA PRIRODE – Zaštićena područja. Unose se podaci o zaštićenim područjima prirode:
 - Kategorija I: strogi rezervat
 - Kategorija II: nacionalni park, posebni rezervat
 - Kategorija III: park-šuma, spomenik prirode (ako su razgraničene površine, tada samo izdvojene šume posebne namjene pripadaju u II kategoriju),

- Kategorija IV: park prirode i značajni krajobraz + regionalni park (ako su razgraničene površine, tada samo izdvojene šume posebne namjene pripadaju u II. kategoriju).

9. ZAŠTITA PRIRODE – Nacionalna ekološka mreža. Unose se podaci iz Nacionalne ekološke mreže:

- Kategorija I: –
- Kategorija II:
- Kategorija III: točkasti lokaliteti
- Kategorija IV: sva područja

Temeljem gradacija slojeva pojedinih sastavnica, izrađuje se karta osjetljivosti prostora koja je sastavni dio obrazloženja prostornog plana uređenja općine ili grada.

Članak 369.

U postupku izrade, ili izmjene i dopune prostornog plana uređenja općine grada, planiranje novih, odnosno izmjena građevinskih područja i smještaj građevina izvan građevinskih područja mora se uskladiti sa kartom osjetljivosti prostora.

Za pojedine kategorije zaštite određuju se sljedeći uvjeti gradnje i korištenja prostora:

I. kategorija Zabranjeno je građenje.

II. kategorija Zabranjeno je širenje postojećih i formiranje novih građevnih područja. Dopuštena je gradnja izvan građevnog područja građevina (u funkciji primarne djelatnosti).

III. kategorija Zabranjeno je formiranje novih građevnih područja. Dopuštena je gradnja izvan građevnog područja.

IV. kategorija Dopuštena je sva vrsta gradnje, širenje i formiranje novih građevnih područja i gradnja izvan građevnog područja.

Na područjima prirodne baštine predloženim za zaštitu, prostornim planovima uređenja općina ili gradova moraju se odrediti građevinska područja i uvjeti građenja za svako pojedino građevinsko područje.

11.2.2. Gospodarske mjere razvoja

Članak 370.

Osnovna obilježja strukture gospodarstva Županije iskazuju se kroz dominaciju pet osnovnih djelatnosti: industriju, građevinarstvo, promet, turizam i trgovinu. Značenje djelatnosti za pojedinu općinu i grad određuje se u tri stupnja, pri čemu I. označava dominantnu djelatnost, II. naglašenu djelatnost, a III. samo prisutna djelatnost. Planirani stupanj njihovog intenziteta odnosno značenja za općinu i grad iskazan je u tablici 26.

Tablica 30: Intenzitet djelatnosti

OPĆINA /GRAD	INDUSTRIJA	GRAĐEVINARSTVO	PROMET	UGOSTITELJSTVO I TURIZAM	TRGOVINA
Delnice	II	II	II	III	III
Fužine	II	III	II	II	III
Lokve	II	III	II	III	III
Mrkopalj	II	III	III	II	III
Ravna Gora	II	III	III	III	III
Skrad	I	...	II	III	III
Vrbovsko	II	III	I	III	III
Brod Moravice	III	...	III	III	III
Čabar	II	...	III	III	III
Baška	...	III	III	I	II
Dobrinj	III	III	III	III	II
Krk	III	II	III	II	II
Malinska-Dubašnica	...	I	III	I	I
Punat	...	II	III	I	I
Vrbnik	III	III	III	III	III
Cres	III	III	II	I	II
Mali Lošinj	III	II	III	I	II
Rab	...	II	III	I	I
Lopar	...	III	III	I	III
Bakar	I	II	I	III	I
Jelenje	III	III	II	III	II
Kastav	III	I	III	III	I
Čavle	III	I	II	III	I
Viškovo	III	I	III	III	I
Klana	II	III	III	III	III
Kostrena	I	III	II	III	III
Kraljevica	II	III	I	II	III
Omišalj	II	III	I	II	III
Matulji	II	I	I	III	I
Rijeka	II	II	I	III	II
Lovran	...	...	III	I	III
Mošćenička Draga	...	...	III	I	II
Opatija	III	III	III	I	II
Crikvenica	II	II	III	I	I
Novi Vinodolski	III	III	III	I	III
Vinodolska općina	I	II	III	III	II

Članak 371.

Planira se brži, ali održivi gospodarski rast, zasnovan na djelatnostima u kojima se potiču visoke tehnologije i podjednako smještajno i resursno značajne u svim mikroregijama. Ovim se Planom utvrđuju sljedeće mjere:

1. Šumarstvo i poljoprivreda prostorno su značajne prvenstveno zbog potrebe zaustavljanja prenamjene poljoprivrednih i šumskih zemljišta u građevinsko.
2. Poljoprivreda u Gorskom kotaru i na otocima pri tom ima naglašeni okolišno i resursno značenje pogotovo ako se usmjeri na organsku poljoprivredu.
3. Značajan prerađivačke industrije gospodarskim mjerama poticati na korištenje visokih tehnologija (zamjena starih postrojenja novim). Nove pogone smještati u proizvodnim zonama na priobalju Županije i djelomično u Gorskom kotaru, u kojima planirane površine osiguravaju dovoljno prostora.
4. Trgovinu na veliko koja obuhvaća i skladištenje poticati će se na upotrebu visokih tehnologija.
5. Ugostiteljsko-turistička djelatnost će se poticati s ponudama usmjerenim na visoke prihode po gostu. Stoga razmještaju turističkih objekata i atrakcija treba posvetiti posebnu prostorno planersku pažnju. Resursni aspekt ove djelatnosti naglašen je na otocima i u Gorskom kotaru čime će poticati i lokalnu proizvodnju hrane.

11.2.3. Kriteriji formiranja naselja**Članak 372.**

U određivanju građevnih područja naselja i njegovih izdvojenih dijelova, razlučiti tipologiju sukladno specifičnosti područja.

Izdvojeni dijelovi naselja razlikuju se po funkcionalnoj povezanosti koji se i svrstavaju u sljedeće osnovne oblike – tipove:

- TIP A1 – izdvojena samo stambena funkcija. Izdvojeni dio čine sklopovi stambenih zgrada (zaselak). To je najčešći tip na području Županije.
- TIP A2 – Izdvojena stambena funkcija, ali uz postojanje pojedinih javnih i društvenih sadržaja (npr. crkva, vatrogasni dom i sl.) koje nisu dostatne za samostalno funkcioniranje naselja. Uz tip A1, ovo je najzastupljeniji tip izdvojenih dijelova naselja na području Županije.
- TIP B – izdvojene samo komunalne funkcije. Na obalnom području Županije čest je slučaj izdvajanja lučica, privezišta domicilnog stanovništva, u pravilu zbog konfiguracije terena i geneze naselja.
- TIP C – izdvojeno povremeno stanovanje, vikendice. Vikend naselja nastala su kao područja u kojem se stanovanje odvija na poseban način i pod posebnim režimom.
- TIP D – izdvojene javne i društvene, te sportsko-rekreacijske namjene. Ovaj je tip veoma rijedak, jer se ove namjene, kada se izdvajaju iz naselja, u pravilu više ne smatraju naseljem, već izdvojenim naseljskim funkcijama za koje se formira zasebno građevinsko područje.

- TIP E – groblja. Groblja su često odvojena od osnovnoga građevinskog područja naselja. Ona su sastavni dio komunalnog sustava naselja.

Prostornim planom uređenja općine ili grada provodi se podjela naselja i njegovih izdvojenih dijelova po odabranoj tipologiji iz stava 2. ovog članka.

11.2.4. Mjere za revitalizaciju napuštenih građevina

Članak 373.

Napuštene građevine su neiskorištene građevine, pripadajuće zemljište i infrastruktura, koji se više ne koriste ni na koji način.

Pod time se misli na sve vrste kompleksa, građevina i uređenih površina koje su napuštene a nalaze se u naselju ili izvan njega, kao što su: naselja, stambene građevine, škole, domove kulture, infrastrukturne građevine, tvornice, poslovne građevine, gospodarske građevine, pilane, luke, privezišta, šumarske kuće, kamenolomi, odlagališta otpada, farme, slične građevine.

Članak 374.

Prema vrsti napuštene građevine dijele se na:

a) Napuštene građevine nestambene namjene, a mogu se nalaziti:

- u građevinskom području,
- na površinama za građenje, i
- na prirodnim područjima.

b) Napuštene stambene građevine i naselja, a mogu se nalaziti:

- u građevinskom području naselja (kao njegov izdvojeni dio),
- na površinama za građenje.

Veličina građevina, djelatnost koja se obavljala, tehnologije, razine onečišćenja i sl, mogu se zadržati ili rekonstrukcijom prenamijeniti.

Članak 375.

Prostornim planovima uređenja općina i gradova izvršiti kategorizaciju napuštenih građevina.

Kategorizacija se obavlja u tri grupe: A, B i C, prema kriteriju po kojem se neiskorištene nekretnine mogu reaktivirati.

Lokacije kategorije A su ekonomski visoko isplative, a razvojni projekti na takvim lokacijama su potaknuti privatnim financiranjem. Lokacije kategorije B su na granici rentabilnosti, a najčešće ih se nastoji prenamijeniti kroz javno-privatna partnerstva. Lokacije kategorije C su u stanju u kojem prenamjena nije profitabilna, pa se prenamjena oslanja na projekte javnog sektora.

Članak 376.

U posebnoj su kategoriji napuštena naselja. U okviru kategorije napuštenih naselja, lokacije su kategorizirane prema A-B-C konceptualnom modelu iz prethodnog članka.

11.2.5. Mjere prometnog sustava**Članak 377.**

Organizaciju prometnih tokova provesti uz optimalno korištenje svih raspoloživih prometnih kapaciteta na moru i kopnu, a naročito u uspostavi županijskoga javnoga putničkog prijevoza.

Mjere poboljšanja prometnog toka osigurati kvalitetnom regulacijom i organizacijom prometnih tokova uz osiguranje maksimalne dostupnosti do pojedinih sadržaja.

Članak 378.

Planom je određena mreža plovnih putova za potrebe prometnog i gospodarskog povezivanja na međudržavnoj, državnoj i županijskoj razini.

Dužobalne brze trajektne linije za prijevoz svih vrsta vozila (cestovnih i željezničkih) na domaćim i međunarodnim linijama uspostaviti iz luke Rijeka.

11.2.8. Smjernice zaštite područja prirodne baštine**Članak 379.**

Provedbene mjere za zaštićena područja i područja prirodne baštine predložena za zaštitu proizlaze iz kategorija u kojoj su proglašeni (strogi rezervati, nacionalni parkovi, posebni rezervati, parkovi prirode, regionalni parkovi, spomenici prirode, značajni krajobrazi, park-šume i spomenici parkovne arhitekture), potrebe očuvanja staništa ugroženih i rijetkih stanišnih tipova i/ili divljih svojti, te mogućim uzrocima njihove ugroženosti. Za područja uključena u Nacionalnu ekološku mrežu osnovne mjere zaštite proizlaze iz Smjernica za mjere zaštite u području Nacionalne ekološke mreže.

Članak 380.

Izgradnjom cestovnih prometnica može doći do negativnog utjecaja na bioraznolikost zbog zauzimanja i fragmentacije staništa, presijecanja koridora kretanja životinja, narušavanja kontinuiranosti toka vodotoka ili uznemiravanja okolne faune bukom.

Značajniji utjecaji očekuju se zbog izgradnje autoceste Permani – Grobničko polje, brze ceste Križišće – Novi most Krk – Luka Omišalj – Krk, brze cesta Brestova – Opatija,

državne ceste Omišalj – Dobrinj – Vrbnik – Punat – Stara Baška). U daljnjoj fazi pripreme za provedbu ovih zahvata potrebno je:

- kod planiranja detaljnog položaja trase maksimalno izbjegavati staništa ugroženih i zaštićenih biljnih i životinjskih vrsta;
- planirati dionicu autoceste Permani – Grobničko polje na način da se maksimalno izbjegnu staništa vodozemaca i gmazova – ciljeva očuvanja područja NEM HR2000661 (Borova draga). Planirati izvedbu zelenih mostova i prijelaza za vodozemce i gmazove za slučaj da trasa u cijelosti ne može zaobići ugrožena staništa te uzrokuje njihovu fragmentaciju;
- kod određivanja detaljnog položaja trase brze ceste Brestova – Opatija izbjeći fragmentaciju staništa – kestenovih šuma koje su ciljevi očuvanja područja HR2000640 (kestenove šume iznad Lovrana);
- kod određivanja detaljnog položaja trase državne ceste Lopar – Rab – Mišnjak na otoku Rabu izbjegavati površine ugroženih stanišnih tipova koji su ciljevi očuvanja područja HR2001023 (otok Rab);
- predvidjeti prolaze za divlje životinje na svim lokacijama gdje je to potrebno za osiguranje kontinuiteta njihovog staništa te održavati propusnost ovih prolaza;
- maksimalno izbjegavati fragmentaciju staništa, posebno šumskih ekosustava;
- prilikom prijelaza preko vodotoka osigurati povezanost vodenog toka.

Članak 381.

Planirana dvokolosječna pruga visoke učinkovitosti Zagreb – Rijeka velikim dijelom vodi se tunelima pa se negativni utjecaji na bioraznolikost mogu očekivati zbog gubitka podzemnih staništa. Radi sprječavanja ove pojave odnosno njezinoga maksimalnog ograničavanja potrebno je:

- izraditi detaljna biospeleološka istraživanja trase čiji rezultati trebaju biti jedna od podloga za definiranje uvjete zaštite, i
- predvidjeti mjere zaštite prirodnih vrijednosti na strmcima i u zaleđu Vinodola (gniježđenje rijetkih ptica, posebne ugrožene biljne zajednice i vrste biljaka).

Članak 382.

Planirana višenamjenska akumulacija Kukuljani strateški je resurs vode za piće Hrvatskog primorja. Njezinom izgradnjom može doći do ugrožavanja vodenih staništa i svojte toka Rječine te narušavanja cjelovitosti područja NEM HR2000658 (Kanjon Rječina). Radi očuvanja prirodnih vrijednosti vodenih i obalnih staništa i cjelovitosti NEM potrebno je:

- izraditi detaljnu analizu biološke raznolikosti gornjeg toka vodotoka Rječine radi utvrđivanja utjecaja akumulacije Kukuljani na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja NEM HR2000658 (Kanjon Rječina), te u skladu s rezultatima istraživanja utvrditi mjere zaštite,
- osigurati ekološki prihvatljivu protoku vodotoka Rječine nizvodno od akumulacije.

Članak 383.

S obzirom da veliki dio prostora Županije prekrivaju međunarodno važna područja za ptice koja su uključena u NEM, izgradnja vjetroelektrana iziskuje posebnu pažnju.

Radi dugoročne zaštite i očuvanja populacija ptica i šišmiša potrebno je:

- provesti detaljna istraživanja ornitofaune i faune šišmiša na područjima na kojima se planira izvedba vjetroelektrana. Osobitu pozornost obratiti na VE Zebar budući da se u krugu od 3 km od planirane lokacije nalazi aktivno gnijezdo surog orla;
- u skladu sa saznanjima dobivenim navedenim istraživanjima, prilikom daljnje razrade projekata vjetroelektrana odrediti broj i razmještaj vjetroatregata (veća međusobna udaljenost, udaljavanje od grebena i sl.);
- provoditi monitoring stanja populacija ptica i šišmiša nakon izgradnje, odnosno tijekom rada vjetroelektrane.

Područja vjetrometina su važna staništa za biljne i životinjske svojte te je potrebno kod odabira mikrolokacija vjetroelektrana provesti detaljno kartiranje staništa i flore.

Članak 384.

U cilju dugoročne zaštite i očuvanja populacija ptica, šišmiša, velikih zvijeri te ugroženih i zaštićenih biljnih vrsta pri izgradnji vjetroelektrana potrebno je:

- u cilju utvrđivanja stanja, tijekom planiranja a prije moguće izgradnje vjetroelektrana, provesti detaljna istraživanja faune ptica i šišmiša u skladu s uputama Smjernica za izradu studija utjecaja na okoliš za zahvate vjetroelektrana
- radi zaštite šišmiša, vjetroatregati se ne bi smjeli postavljati unutar šumovitih područja, te najmanje na 200 m udaljenosti od takvih područja, kao niti na šumovite grebene, jer je za takva područja zabilježena najveća smrtnost šišmiša od vjetroatregata;
- potrebno je izbjegavati područja izraženih krajobraznih elemenata (npr. litice) koji služe kao gnjezdilišta pojedinih ptica grabljivica;
- izgradnju vjetroelektrana trebalo bi potencirati u zonama gdje već postoji određena komunalna infrastruktura i infrastruktura transporta energije odnosno gdje nema zahtjeva ili su minimalni zahtjevi za gradnjom novih objekata;

Članak 385.

Sa svrhom očuvanja prirodnih vrijednosti pri planiranju i izgradnji sunčanih elektrana potrebno je:

- Pri odabiru lokacija za solarne elektrane treba izbjegavati područja rasprostranjenosti ugroženih i rijetkih stanišnih tipova, zaštićenih i/ili ugroženih vrsta flore i faune (naročito ornitofaune), karakteristike vodnih resursa i elemenata krajobraza pojedinih područja, a posebice ciljeve očuvanja područja ekološke mreže.

- Izgradnju solarnih elektrana trebalo bi potencirati u zonama gdje već postoji određena komunalna infrastruktura i infrastruktura transporta energije odnosno gdje nema zahtjeva ili su minimalni zahtjevi za gradnjom novih objekata.
- provesti odgovarajuća prethodna znanstvena istraživanja na svim potencijalnim lokacijama za solarne elektrane, kako bi se isključili mogući negativni utjecaji na zastupljena rijekta staništa, rijetke tipove travnjaka, područja neophodna za hranjenje rijetkih ptica i drugo,
- prilikom planiranja granica lokacije sunčane elektrane Belinovica na otoku Rabu voditi računa da se izbjegnu površine travnatih staništa - ciljeva očuvanja područja NEM HR2001023.
- provesti detaljna istraživanja utjecaja izgradnje SE Barbičin na otoku Krku na ornitofaunu tj. utjecaja na područja hranjenja bjeloglavog supa (posebni rezervat Glavine – Mala luka).

Kod detaljnijeg određivanja položaja trase dalekovoda 400 kV TS Istra (Pazin) – RP Klana planirati njen položaj na dovoljnoj udaljenosti od područja HR2000051 (Jama nad Zastenj).

Članak 386.

Golf igrališta planirati na način da u najmanjoj mogućoj mjeri utječe na prostor planirane izgradnje i kakvoću okoliša (postojeći sastav zemljišta, hidrološke i hidrogeološke prilike i autohtone životne zajednice na lokalitetu).

Potrebno je upotrijebiti sastav biološkog materijala (različite vrste trava, grmolikog bilja te drveća) koji je kompatibilan lokalnim vrstama, a unesene vrste se moraju prostorno ograničiti i pojačano održavati.

Članak 387.

Na područjima ekološke mreže, zaštićenim područjima i vrijednim područjima mora predloženim za zaštitu zabranjen je kavezni uzgoj riba i ostalih organizama (marikultura) iznad vrijednih asocijacija i facijesa.

Lokacije za uzgajališta riba i drugih organizama u moru potrebno je planirati na način da se spriječi mogući negativni utjecaj na ugrožene i rijetke životinjske vrste (uznemiravanje ptičjih kolonija, osobito u vrijeme gniježđenja).

11.2.9. Mjere zaštite voda

11.2.9.1. Sanacija zatečenog stanja u zonama zaštite

Članak 388.

Mjere zaštite voda prvenstveno obuhvaćaju uspostavljanje i održavanje posebnog režima zaštite u zonama sanitarne zaštite izvorišta vode za piće. Mjere i ograničenja u zonama propisane su odlukama o zaštiti izvorišta. Ovim Planom se određuju osnovne mjere sanacije za postojeće objekte i djelatnosti u zonama izvorišta iznad 50 l/s.

Članak 389.

Osnovne mjere sanacije za zaštitu okosnice vodoopskrbe Gorskog kotara, izvorišta Čabranke, izvora Kupice i izvora Ribnjak obuhvaćaju:

- rješavanje odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda naselja čije se nepročišćene otpadne vode ispuštaju u ponore s direktnim utjecajem na izvorišta: Tršće s obližnjim naseljima, Ravna Gora, Lokve, Jablan i Staro Senjsko;
- provedbe mjera sanacije u gospodarskim objektima u Makovim Hribu blizu Tršća, pogonima u Ravnoj Gori, Lokvama, Lučicama i Delnicama;
- rekonstrukciju cesta radi izvedbe kontroliranog sustava odvodnje (državne ceste Čabar – Parg i Lučice – Prezid koje prolaze II. zonom zaštite izvorišta Čabranke);
- sa svrhom zaštite izvorišta Kupe, Male Belice i Velike Belice riješiti odvodnju otpadnih voda naselja Crni Lug i sanirati deponije komunalnog otpada Peterkov laz i Sović laz.

Članak 390.

Osnovne mjere sanacije za zaštitu vodoopskrbe priobalja i otoka obuhvaćaju:

a) u slivu izvora u gradu Rijeci:

- sanaciju izgrađenih dijelova sustava javne odvodnje "Grad Rijeka", razvoj kanalizacijske mreže u gradskim četvrtima: Brašćine, Pulac, Katarina, naselja Pašac i Orehovica, te izgradnju sustava odvodnje na Grobničkom polju,
- izgradnju kontroliranog sustava odvodnje autoceste od Orehovice do Kikovice,
- uklanjanje/sanaciju starih spremnika naftnih derivata benzinskih postaja i gradskih toplana,
- sanaciju napuštenog eksploatacijskog polja šljunka Dubina, i
- sanaciju onečišćenja loživim uljem galerijskog zahvata Zvir II.

b) U slivu izvora u Bakarskom zaljevu:

- kontrolirana odvodnja autoceste na dionici Orehovica – Kikovica i državnoj cesti (Jadranskoj magistrali) na dionici prolaza kroz II. zonu izvorišta u Bakarskom zaljevu,
- cjelovito upravljanje sustavom javne odvodnje Industrijske zone Kukuljanovo i njegova sanacija, te stvaranje uvjeta za priključenje naselja Škrlevo,,

- izgradnja kanalizacije naselja Krasica,
- na jugoistočnom dijelu Grobničkog polja uklanjanje/sanacija pojedinih gospodarskih pogona,
- sanacija uljnih jama velikih trafostanica.

c) U slivu izvora Novljanska Žrnovnica:

- rekonstrukciju državne ceste (Jadranske magistrale) koja prolazi I.B i II. zonom izvedbe kontrolirane odvodnje ceste,
- dogradnja uređaja za pročišćavanje pogona za preradu drva Drvenjača u Fužinama i priključenje naselja Fužine i Lič na ovaj uređaj,
- sanacija komunalnog deponija Duplja.

d) Na otoku Krku pristupiti regulaciji stupnja trofije akumulacije Ponikve.

11.2.9.2. Mjere kontrole korištenja – zahvaćanja voda

Članak 391.

U priobalnom i otočnom dijelu Županije na podzemnim vodnim tijelima na kojima je utvrđeno loše količinsko stanje, ograničiti crpljenje voda radi sprječavanja zasljenjenja.

Za svaku od lokacija golf igrališta izraditi studiju balance voda kojom će se utvrditi dostupnost dovoljne količine vode za potrebe svakog od golf igrališta. Zbog ograničenih količina vode izvorišta namijenjenih ovim Planom javnoj vodoopskrbi navodnjavanje golf igrališta ne smije se bazirati na opskrbi vodom iz izvorišta vode za piće.

Korisnici voda u javnoj vodoopskrbi moraju provoditi mjere za smanjenje gubitaka.

11.2.9.3. Mjere kontrole i smanjenja onečišćenja voda iz točkastih izvora onečišćenja

Članak 392.

Točkasti izvori obuhvaćaju onečišćenje od stanovništva priključenog na sustave javne odvodnje i od gospodarskih objekata koji svoje otpadne vode ispuštaju direktno u okoliš.

Za ispuštanje i pročišćavanje komunalnih otpadnih voda u prijemnike kopnenog dijela Županije, na područjima izvan zona sanitarne zaštite, određuju se sljedeći kriteriji:

- zabrana neposrednog ispuštanja otpadnih voda u podzemne vode bez mogućnosti iznimaka
- drugi stupanj pročišćavanja za komunalne otpadne vode iz aglomeracija s opterećenjem do 10.000 ES;
- naprednije pročišćavanje ili minimalno smanjenje ukupnog opterećenja dušikom i fosforom za 75% za komunalne otpadne vode iz aglomeracija s opterećenjem većim od 10.000 ES.

Polazeći od kriterija veličine aglomeracija i osjetljivosti područja za sustave javne odvodnje od županijskog značaja, čiji su prijemnici kopnene površinske vode i podzemne vode, potreban stupanj pročišćavanja prikazan je na **tablici 31**.

Tablica 31: Sustavi javne odvodnje županijskog značaja čiji su prijemnici podzemlje i površinske vode

AGLOMERACIJA	VELIČINA AGLOMERACIJE (ES)	IZGRADNJA I RAZVOJ SUSTAVA ODVODNJE	PRIJEMNIK OTPADNIH VODA	STUPANJ PROČIŠĆAVANJA OTPADNIH VODA
Čabar	1000	Dogradnja i sanacija sustava	Rijeka Čabranka	Drugi
Tršće	500	Dogradnja i sanacija sustava	Podzemlje- izvan II. zone zaštite izvorišta Čabranke	Drugi stupanj
Lokve-Homer	1000	Dogradnja sustava	Podzemlje – III zona zaštite izvora Kupice	Drugi stupanj
Delnice	5 000	Dogradnja i sanacija sustava	Delnički potok - presušuje i ponire	Treći stupanj
Ravna Gora	2000	Dogradnja sustava	Podzemlje – III. zona izvora Kupice	Treći stupanj
Vrbovsko	2 500	Razvoj sustava	Rijeka Dobra	Drugi stupanj
Jablan	250	Izgradnja sustava	Podzemne vode – II. zona zaštite izvora Ribnjak	Visoki stupanj
Fužine-Vrata (zajedno s industrijskim pogonom "Drvenjača")	Fužine –Vrata 1200 ES	Dogradnja sustava	Podzemlje- III. zona zaštite izvorišta Novljanska Žrnovnica	Drugi stupanj

Visoki stupanj pročišćavanja podrazumijeva primjenu tehnologija kojim se postiže dodatni učinak pročišćavanja u odnosu na učinke drugog i trećeg stupnja.

Za sve sustave treba primijeniti tip razdjelne kanalizacije što je ključni preduvjet za efikasn rad uređaja za pročišćavanje.

Izgradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda iziskuje potrebu sustavnog pristupa u obradi i zbrinjavanju mulja. Prethodnu obradu mulja potrebno je provesti na središnjim uređajima za pročišćavanje otpadnih voda sustava javne odvodnje. Konačno zbrinjavanje mulja sagledati cjelovito za područje Županije. U tu svrhu izraditi studiju vodeći računa o maksimalnom materijalnom i/ili energetsom iskorištavanju (visoki sadržaj organskih tvari) kako bi se na odlagalište neopasnog otpada (centralno odlagalište otpada na Marišćini) odložio samo ostatni dio sukladno uvjetima za odlaganje na ovom odlagalištu. Postoji mogućnost korištenja mulja u poljoprivredi uz određena ograničenja vezana za sadržaj opasnih tvari i primjenu na vodozaštitnim područjima, te uz odgovarajući monitoring.

Zbog naglašene problematike odvodnje otpadnih voda malih naselja u zonama sanitarne zaštite izvorišta vode za piće koja nije razrađena u važećim propisima i odlukama o zonama, Planom se određuje primjena pojedinih stupnjeva pročišćavanja prema veličini opterećenja za ispuštanje u III. i IV. zoni zaštite:

- drugi stupanj pročišćavanja za komunalne otpadne vode iz aglomeracija do 2000 ES
- treći stupanj pročišćavanja za komunalne otpadne vode iz aglomeracija iznad 2.000 ES.

Ispuštanje otpadnih voda u podzemlje u drugoj i prvoj zoni je zabranjeno. Za postojeća manja naselja (do 200 ES) koja su jako udaljena od pogodnog prijemnika iznimno se može dozvoliti ispuštanje otpadnih voda u drugoj zoni sanitarne zaštite izvorišta vode za piće procjeđivanjem kroz tlo u podzemne vode uz primjenu visokog stupnja pročišćavanja koji podrazumijeva primjenu tehnologija kojim se postiže dodatni učinak pročišćavanja u odnosu na učinke drugog i trećeg stupnja.

11.2.9.4. Mjere kontrole i smanjenja onečišćenja prioritetnim opasnim tvarima obuhvaćaju:

Članak 393.

Mjere kontrole i smanjenja onečišćenja prioritetnim opasnim tvarima obuhvaćaju:

- kontrolu emisija odabirom suvremenih tehnoloških procesa na načelu najbolje raspoloživih tehnika (NRT) i najboljih okolišnih praksi (NOP);
- sve tehnološke otpadne vode moraju se prije ispuštanja u sustav javne odvodnje, u površinske vode ili iznimno posredno (procjeđivanjem kroz tlo) u podzemne vode, zadovoljiti granične vrijednosti emisija otpadnih voda. Potrebno je potpuno odvojiti onečišćene (naročito tehnološke otpadne vode) protoke od onih koje to nisu (oborinske, rashladne);
- izvedbu spremnika naftnih derivata i drugih opasnih tvari s mjerama zaštite i njihovu kontinuiranu kontrolu;
- sanaciju odlagališta opasnog otpada (Crna jama Sovjak na riječkom području) i sanaciju komunalnih odlagališta otpada, te primjenu mjera kontrolirane odvodnje i pročišćavanja procjednih voda Centralnog županijskog odlagališta otpada;
- poduzimanje mjera radi minimiziranja rizika od izlivanja nafte iz naftovoda koji na području Županije velikim dijelom prolazi slivnim područjem izvorišta vode za piće, od kojih su ključne mjere:
 - * učinkovito upravljanje naftovodom što podrazumijeva unapređenje sustava nadzora i upravljanja u skladu s razvojem novih tehnologija, i
 - * očuvanje integriteta cjevovoda (sustavno provoditi evaluacija integriteta cjevovoda i sanaciju svih utvrđenih oštećenja);
- provesti sveobuhvatna istraživanja razine onečišćenja područja rafinerije na Mlaci radi sanacije ovog područja;
- za rafineriju u Urinju objedinjeni uvjeti zaštite okoliša moraju obuhvatiti i problematiku onečišćenja podzemlja na lokaciji postrojenja i uklanjanje nekoliko desetaka tisuća tona solidificiranog zauljenog otpada odloženog u krugu rafinerije.

11.2.9.5. Mjere kontrole i smanjenja onečišćenja voda iz raspršenih i linijskih izvora onečišćenja**Članak 394.**

Za manja naselja raštrkanog tipa izgradnje ostavlja se mogućnost individualnog zbrinjavanja otpadnih voda.

Oborinske vode s nepropusnih podloga treba što kraćim putem odvesti do prijemnika. Oborinske vode s onečišćenih površina treba pročistiti u separatoru – taložniku koji imaju ujedno i funkciju smanjenja vrha vodnog vala.

Oborinske vode s potencijalno onečišćenih površina SRC Grobnik 1 na Grobničkom polju (automotodrom s pratećim objektima i velikim parkiralištem) odvesti izvan II. zone zaštite izvorišta vode za piće.

S obzirom na osjetljivost krškog područja prednost dati ekstenzivnom stočarstvu i ekološkoj poljoprivredi.

Onečišćenje hranjivim tvarima kontrolirati primjenom dobre poljoprivredne prakse. U uporabi gnojiva prednost dati stajskom nad mineralnim gnojivima.

Zabranjuje se korištenja sredstava na bazi prioritetnih opasnih tvari, a uporaba drugih sredstava za zaštitu bilja mora biti kontrolirana.

Za uređenje i održavanje zelenih površina na golf igralištu Dubina ne smiju se koristiti sredstva za zaštitu i prihranjivanje bilja.

Članak 395.

Od planiranih cesta značajni negativni utjecaj na vode moguć je pri izgradnji i korištenju autoceste na dionici od Permana do Grobničkog polja. Za ovu dionicu autoceste daju se sljedeće preporuke i ograničenja:

- detaljna istraživanja moraju biti podloga za izradu studije utjecaja na okoliš u kojoj će se na osnovi osjetljivosti prostora odrediti odgovarajuće mjere zaštite;
- odvodnju autoceste od čvora Marčelji prema Rječini riješiti na način da oborinske vode s ceste ne završe u zoni estavele kod Kukuljana;
- radi rješavanja odvodnje autoceste na dijelu trase od čvora Marčelji prema kanjonu Rječine napraviti detaljna istraživanja radi zaštite vodotoka Rječine kao potencijalnog prijemnika;
- izbjeći dreniranje oborinskih voda s autoceste prema bujici Sušica i ponornim zonama povezanim s izvorima Zvir i ZVir II;
- dreniranje vanjskih oborinskih voda u tunelima u pravilu raditi u prirodne kaverne otvorene prilikom iskopa, a unutrašnje vode tunela i oborinske s kolnika odvesti izvan vrlo osjetljivog područja (II. zona sanitarne zaštite izvorišta vode za piće i vodoopskrbni rezervat);
- prateće uslužne objekte i čvorišta planirati izvan osjetljivog područja (II. zona zaštite i vodoopskrbni rezervat, kanjon Rječine);
- koridor presijeca na dva mjesta područja izgrađena od flišnih klastičnih naslaga: kanjon Rječine nakon čvora Marčelji i zadnji dio koridora prema čvoru Križišće i sam čvor Križišće. Kod detaljnog geotehničkih mikrozoniranja trase posebnu pažnju treba obratiti na ove dionice trase.

Pri izgradnji druge cijevi cestovnog tunela Učka provesti stroge mjere zaštite izvora Tunel Učka.

Članak 396.

Planirana nizinska željeznička pruga prolazi vrlo osjetljivim prostorom, s tim da se veliki dio vodi tunelima. Potrebno je:

- uvjete za izgradnju pruge definirati na osnovi hidrogeološke studije izvodljivosti,
- razraditi mjere zaštite kod korištenja pruge na osnovi rezultata hidrogeoloških istraživanja i najnovijih stručnih spoznaja,
- na mjestima gdje trasa prolazi područjem izgrađenim od flišnih klastičnih naslaga kod detaljnog geotehničkih mikrozoniranja trase posebnu pažnju obratiti na ove dionice.

11.2.9.6. Mjere prevencije i smanjenja utjecaja izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda

Članak 397.

Operativne planove za provedbu mjera u slučajevima iznenadnih i izvanrednih onečišćenja voda dužne su izraditi sve fizičke i pravne osobe potencijalni onečišćivači voda, komunalna društva u odnosu na incidente iz sustava odvodnje, te Hrvatske vode u slučajevima nepoznatog počinitelja i za slučaj incidentnih zagađenja na prekograničnim vodama.

Za podzemne resurse vode za piće potrebno je, uz tehnička rješenja zaštite staviti pod kontrolu prijevoz opasnih tvari mjerama zabrane ili ograničenja prijevoza opasnih tvari na pojedinim cestama. U tu svrhu treba cjelovito sagledati organizaciju prometa opasnim tvarima na razini PGŽ (izraditi studiju).

11.2.10. Mjere zaštite mora

Članak 398.

Mjere za sprječavanje i smanjivanje onečišćenja mora ugljikovodicima iz krškog podzemlja i podmorja su:

- sanirati ugljikovodicima onečišćeno područje podzemlja (područje Rafinerije nafte INA na Mlaki i Urinju) i podmorja (dio akvatorija Bakarskog zaljeva) te nastaviti s aktivnostima gdje su one u tijeku,
- provoditi kontinuiranu kontrolu svih postojećih postrojenja s rezervoarskim prostorom za ugljikovodike i druge opasne tvari na krškom području priobalja i otoka čiji bi sadržaj mogao onečistiti more,
- razvoj industrije temeljiti na odabiru suvremenih tehnoloških procesa uvažavajući pristup "najbolje raspoloživih tehnika" i „najboljih okolišnih praksi“.

Članak 399.

Promet većih trgovačkih brodova obuhvaća najveći dio pomorskog prometa te se predviđa njegov rast razvojem lučkih kapaciteta. Sa stajališta zaštite od onečišćenja s brodova, veće onečišćenje može se očekivati s brodova za prijevoz tekućih tereta kada su puni i to prvenstveno tankera, koji dopremaju sirovu naftu u luku Omišalj te onih koji dolaze u luku Bakar i Urinj, uključujući i brodove u razvozu.

Radi osiguranja stalne primjene najviših standarda u području pomorske sigurnosti, lučkih djelatnosti i zaštite morskog okoliša potrebno je:

- radi prevencije onečišćenja mora, u fazi planiranja luke i terminala izrađivati maritimne studije i elaborate u kojima se određuju mjere maritimne sigurnosti koje treba uzeti u obzir pri projektiranju kao i kasnijem upravljanju lukom ili terminalom (boravak broda u luci, prekrcajne operacije, izvanredne situacije i dr.),
- podizanje razine ekološke zaštite u lukama sukladno najvišim standardima te kontinuirano unaprjeđenje sustava rukovanja opasnim teretom u lukama slijedeći primjere dobre svjetske prakse uzimajući u obzir i primjenjujući izrađene i međunarodno prihvaćene smjernice.

Članak 400.

Radi zaštite mora od onečišćenja luke, uključujući i luke nautičkog turizma, potrebno je:

- razviti infrastrukturu za prihvrat otpada s plovila uključujući i fekalnih voda u svim županijskim i lokalnim lukama;
- unaprijediti praksu i jačati sustav nadzora i izvješćivanja o sakupljanju, prijevozu i odlaganju otpada s brodova, posebice zauljenog tekućeg otpada i drugoga opasnog otpada.

Članak 401.

Uzimajući u obzir intenzivan pomorski promet između jadranskih i mediteranskih luka te jadranskih luka međusobno, kao i predviđen porast pomorskog prometa, osmišljeno provoditi politiku i aktivnosti upravljanja balastnim vodama i sedimentom (talozima) s brodova sustavno provodeći mjere:

- uspostaviti striktnu kontrolu upravljanju balastnim vodama i sedimentom iz balastnih tankova brodova,
- izraditi ekološke analize stanja mora temeljem izvršene procjene na području riječkoga lučkog akvatorija, odnosno luka remontnih brodogradilišta primjenjujući međunarodno prihvaćene standardizirane postupke i protokole.

Članak 402.

Radi daljnjeg unaprjeđenja sprječavanja i učinkovitog reagiranja kod iznenadnih onečišćenja mora provoditi sljedeće mjere:

- izraditi izmjene i dopune Plana intervencija u skladu s nacionalnim Planom intervencija glede uvođenja „morskog smeća“ kao potencijalnog rizika kod iznenadnog onečišćenja mora;
- koristiti procjenu rizika i osjetljivosti u provedbi Plana intervencija, izradom i održavanjem odgovarajućeg softverskog alata za provedbu Plana koji bi sadržavao ažuriranu procjenu rizika i osjetljivosti za područje Županije i ostale postojeće podatke i informacije;
- odrediti potencijalne lokacije na kopnu za privremeno odlaganje prikupljenog onečišćenog materijala kod iznenadnog onečišćenja mora većih razmjera;
- nastaviti s aktivnostima projekta Kartiranje olupina u podmorju Županije u obliku istraživanja neotkrivenih lokacija potonulih objekata, procjene rizika onečišćenja mora te uspostavljanja nadzora i kontrole nad postojećim lokacijama opasnim po okoliš.

11.2.12. Mjere za smanjivanje emisija onečišćujućih tvari u zrak

Članak 403.

Radi smanjenja onečišćenja iz kotlovnica i ostali toplinski izvori namijenjene grijanju potrebno je:

- promicati upotrebu plina u svim izvorima ili provoditi spajanje na centralizirane toplinske izvore; to se posebno odnosi na središte grada Rijeke;
- u svim kotlovnica koje koriste loživo ulje koristiti gorivo s maksimalno 1% m/m sumpora.

Članak 404.

Planiranim povećanjem prometa na kontejnerskom terminalu Brajdica i dogradnjom Zagrebačkog pristaništa doći će do povećanja onečišćenja zraka zbog emisija iz pomorskog, cestovnog i željezničkog prometa. Za planirano povećanje potrebno je procijeniti utjecaj cjelokupne transportne infrastrukture na kakvoću zraka.

Uticaj na kakvoću zraka luke za prekrcaj petroloksa i proširenje luke za rasuti teret u Bakarskom zaljevu, te lučkih kapaciteta u primarnoj funkciji prekrcaja kontejnera na prostoru sjevernog dijela otoka Krka potrebno je procijeniti zajednički za sve zahvate i obuhvatiti emisije iz cestovnog, pomorskog i željezničkog prometa te lučkih djelatnosti.

Članak 405.

Čitavo jadransko obalno područje pod povećanim je rizikom od ozona. Područje Kvarnera potrebno je analizirati obzirom na razvojne planove, na prisutnost nekoliko velikih izvora emisija prekursora ozona te prekoračenja ciljnih vrijednosti ozona što se javljaju u urbanim i ruralnim područjima. Za utvrđivanje mjera nužno je identificirati uzroke nastanka ozona te je u tu svrhu potrebno realizirati projekt modeliranja ozona na području Riječkog zaljeva i Istre.

Planskim mjerama smanjiti emisiju prekursora ozona na lokalnoj – županijskoj razini što je obuhvaćeno mjerama za smanjivanje emisija iz industrijskih izvora i prometa.

Članak 406.

U prostornom planovima uređenja općine ili grada cjelovito sagledati sadašnje opterećenje zraka onečišćujućim tvarima i utjecaj na zdravlje ljudi, okoliš i materijalna dobra, moguće mjere za smanjivanje opterećenja iz postojećih izvora, utjecaj novih zahvata u prostoru na opterećenje zraka, te mogućnosti smanjivanja negativnih utjecaja onečišćenja zraka na određene sadržaje u prostoru (stambene i turističko-rekreativne zone, osjetljivi dijelovi okoliša) kroz prostorni razmještaj izvora onečišćenja i navedenih osjetljivih zona.

Članak 407.

Razinu prihvatljivog dodatnog opterećenja zbog novog zahvata u prostoru odrediti pojedinačno od slučaja do slučaja na temelju procjene utjecaja zahvata na okoliš uz uvjet da ne dođe do značajnog porasta godišnje, odnosno maksimalne satne koncentracije pojedinog parametra onečišćenja zraka. Istovremeno, treba spriječiti da zbog dodatnog opterećenja novog izvora ne dođe do prelaska u nižu kategoriju kakvoće zraka, u bilo kojoj točki okoline izvora.

Ograničavanje emisija temeljiti na primjeni načela najbolje raspoloživih tehnika i najboljih okolišnih praksi. Prilikom određivanja prihvatljivoga dodatnog opterećenja za nove zahvate, potrebno je koristiti zaključke iz referentnih dokumenata o najbolje raspoloživih tehnika ili najnaprednije tehnike.

11.2.13. Građevine i zahvati razvojnih mjera

Članak 408.

Plan se u pravilu provodi prostornim planovima uređenja općine ili grada, a iznimno neposredno za građevine i zahvate od županijskog interesa za koje se daju uvjeti za neposrednu provedbu temeljem ovog Plana, te za građevine od značaja za Državu, koje su posebnim propisom određene građevinama od državnog interesa.

Popis građevina od županijskog interesa određen je u **tablici 32**.

Tablica 32: Građevine i zahvati od županijskog interesa

OPĆINA/GRAD	GRAĐEVINA/ZAHVAT
1. Bakar	Vjetroelektrana Tuhobić
2. Bakar	Vjetroelektrana Peškovo
3. Bakar	Terminal ukapljenog naftnog plina
4. Bakar/Čavle	Vjetroelektrana Pliš
5. Baška	Sunčana elektrana Barbičin
6. Cres	Sunčana elektrana Orlec – Trinket – ZAPAD

OPĆINA/GRAD	GRAĐEVINA/ZAHVAT
7. Cres	Sunčana elektrana Orlec – Trinket – ISTOK
8. Čabar	Akumulacija vode
9. Dobrinj	Lječilišno turistički kompleks Blato – Meline
10. Fužine	Vjetroelektrana Fužine
11. Lovran	Žičara Učka
12. Mali Lošinj	Sunčana elektrana Ustrine
13. Mali Lošinj	Lječilište Veli Lošinj
14. Matulji	Centar za obuku vatrogasaca Šapjane
15. Mrkopalj	Poljoprivredno-stočarski centar Begovo Razdolje
16. Novi Vinodolski	Punionica vode na području uvale Žrnovnica
17. Novi Vinodolski	Vjetroelektrana Ruševo – Krmpotsko
18. Novi Vinodolski	Sunčana elektrana Gusta draga
19. Omišalj	Marina Peškera
20. Rab	Psijhijatrijska bolnica Rab
21. Rab	Memorijalni centar Kapor
22. Rab	Sunčana elektrana Belinovica
23. Rab	Talasoterapija Rab
24. Ravna Gora/ Mrkopalj/ Delnice	Vjetroelektrana Poljička Kosa
25. Skrad	Lječilišno turistički kompleks Šiler

Za svaku pojedinu građevinu određuju se uvjeti gradnje neposrednom provedbom ovog Plana.

1. VJETROELEKTRANA TUHOBIĆ

1. Oblik i veličina građevinske čestice

- Lokacija zahvata označena je na grafičkom prilogu.
- Najveća dopuštena površina za prostor razvoja projekta iznosi 10 km².
- Točan oblik i veličina zahvata utvrdit će se nakon provedenih mjerenja, izrade idejnog projekta i usklađivanja s drugim važećim propisima.

2. Namjena građevine

- Osnovna namjena građevine je proizvodnja električne energije iskorištavanjem energije vjetra. Pod vjetroelektranom se podrazumijeva postrojenje za pretvorbu energije vjetra u električnu energiju, uključujući sva pojedinačna postrojenja koja su povezana s proizvodnjom električne energije iz energije vjetra, poput jednog ili više vjetroatregata s pripadnim transformatorskim stanicama i električnim vodovima, te upravljačkih i drugih građevina ili objekata koji služe pogonu vjetroelektrane.

3. Kapacitet

- Maksimalna dopuštena snaga vjetroelektrane Tuhobić je 50 MW.
- Maksimalna snaga vjetroatregata ograničava se na 3 MW.

4. Uvjeti za uređenje građevinske čestice

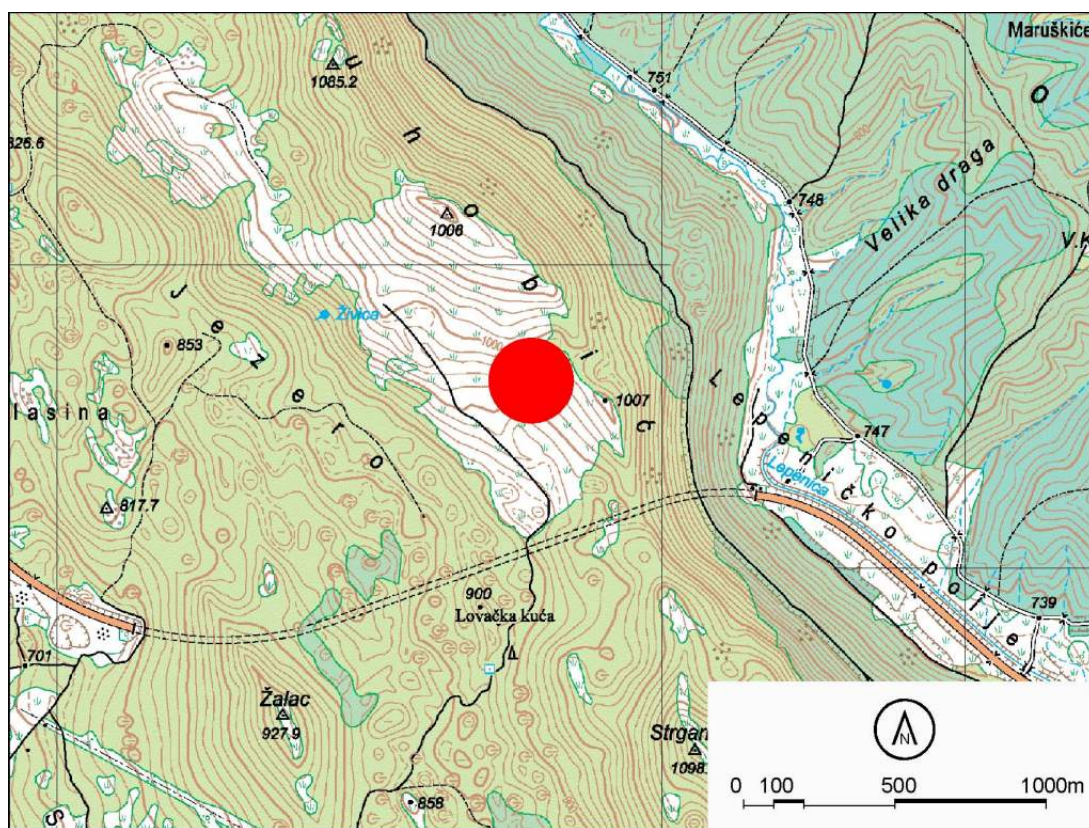
- Prilikom lociranja vjetroelektrana treba ostvariti sljedeće minimalne udaljenosti od stupa vjetrogeneratora do pojedinih prostornih elemenata:
 - građevinsko područje naselja 500 m
 - prometnice i infrastrukturni objekti 150 m
 - kulturna dobra 300 m
 - eksploatacijska polja mineralnih sirovina 500 m
 - minimalna zračna udaljenost najbližeg vjetrogeneratora predmetne elektrane od najbližeg vjetrogeneratora druge elektrane (planirane ili izgrađene) iznosi najmanje 2.000 m, osim ako suglasnošću nositelja projekta koji je ranije ishodio energetsko odobrenje nije drugačije određeno.
- Prilikom odabira lokacija za vjetroatregate, preporuka ovog Plana je:
 - izbjegavati sljemena brda koja su istaknuta u širem okolnom prostoru;
 - pri odabiru stupova na istaknutim lokacijama preporuka je težiti izboru više nižih stupova u nizu umjesto manjeg broja viših za postizanje slične instalirane snage (ako je to opravdano studijama vjetropotencijala);
 - izbjegavati kontaktna područja s prostorima osjetljivim na buku (građevinska područja naselja, zaštićeni dijelovi prirode i sl.);
 - izbjegavati obrasle i zdrave šumske prostore gospodarskih šuma.
- Najveći dopušteni broj etaža pomoćnih objekata je P+1, a najveća dopuštena visina pomoćnih objekata iznosi 10 m.

5. Način priključenja na infrastrukturnu mrežu

- Građevina mora imati uređenu vlastitu vodoopskrbu (npr. cisternom) i odvodnju otpadnih voda (npr. septička jama, kompostni toaleti, i sl.).
- Građevina mora biti priključena na elektroenergetsku mrežu radi distribucije el. energije.
- Građevina mora imati pristup na javnu prometnu površinu.

6. Zaštita prirodne baštine

- U cilju utvrđivanja stanja nužno je, tijekom planiranja a prije moguće izgradnje vjetroelektrane, provesti detaljna istraživanja faune ptica i šišmiša.
- Najmanje 6 mjeseci prije provedbe mogućeg zahvata potrebno je telemetrijskim praćenjem provoditi monitoring minimalno dvije jedinke od svake vrste velikih zvijeri (vuk, ris, smeđi medvjed), te je u slučaju realizacija zahvata navedeni monitoring nužno nastaviti tijekom rada vjetroelektrane.
- Način izvedbe pojedinih elemenata moguće izgrađene vjetroelektrane (visina i razmještaj vjetroagregata, potpornji, lopatice i osvjetljenje vjetroagregata, električni vodovi i dr.) mora biti predviđen u cilju maksimalnog smanjenja mogućeg negativnog utjecaja vjetroelektrane na populaciju ptica i šišmiša.

Grafički prilog: Lokacija VE Tuhobić

2. VJETROELEKTRANA PEŠKOVO

1. Oblik i veličina građevinske čestice

- Lokacija zahvata označena je na grafičkom prilogu.
- Najveća dopuštena površina za prostor razvoja projekta iznosi 7 km².
- Točan oblik i veličina zahvata utvrdit će se nakon provedenih mjerenja, izrade idejnog projekta i usklađivanja s drugim važećim propisima.

2. Namjena građevine

- Osnovna namjena građevine je proizvodnja električne energije iskorištavanjem energije vjetra. Pod vjetroelettranom se podrazumijeva postrojenje za pretvorbu energije vjetra u električnu energiju, uključujući sva pojedinačna postrojenja koja su povezana s proizvodnjom električne energije iz energije vjetra, poput jednog ili više vjetroatregata s pripadnim transformatorskim stanicama i električnim vodovima, te upravljačkih i drugih građevina ili objekata koji služe pogonu vjetroelettrane.

3. Kapacitet

- Maksimalna dopuštena snaga vjetroelettrane Peškovo je 30 MW.
- Maksimalna snaga vjetroatregata ograničava se na 3 MW.

4. Uvjeti za uređenje građevinske čestice

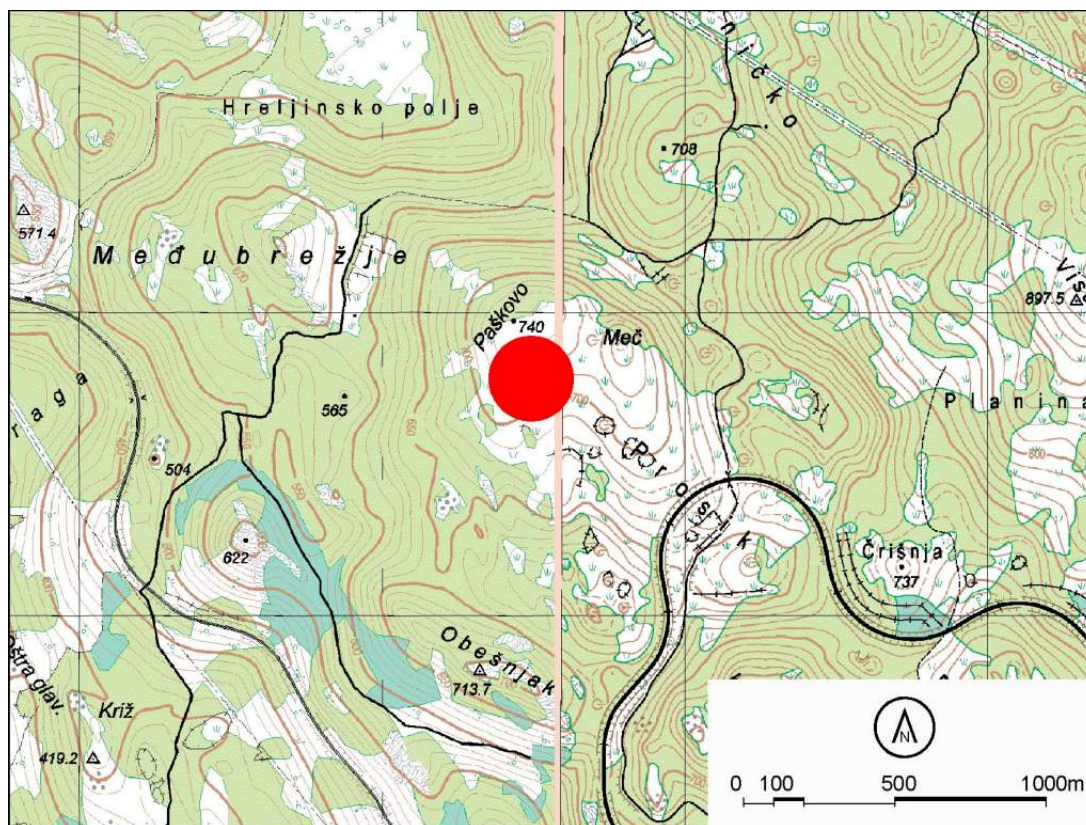
- Prilikom lociranja vjetroelettrana treba ostvariti sljedeće minimalne udaljenosti od stupa vjetroatregatora do pojedinih prostornih elemenata:
 - građevinsko područje naselja 500 m
 - prometnice i infrastrukturni objekti 150 m
 - kulturna dobra 300 m
 - eksploatacijska polja mineralnih sirovina 500 m
 - minimalna zračna udaljenost najbližeg vjetroatregatora predmetne elektrane od najbližeg vjetroatregatora druge elektrane (planirane ili izgrađene) iznosi najmanje 2.000 m, osim ako suglasnošću nositelja projekta koji je ranije ishodioao energetska odobrenje nije drugačije određeno.
- Prilikom odabira lokacija za vjetroatregate, preporuka ovog Plana je:
 - izbjegavati sljemena brda koja su istaknuta u širem okolnom prostoru;
 - pri odabiru stupova na istaknutim lokacijama preporuka je težiti izboru više nižih stupova u nizu umjesto manjeg broja viših za postizanje slične instalirane snage (ako je to opravdano studijama vjetropotencijala);
 - izbjegavati kontaktna područja s prostorima osjetljivim na buku (građevinska područja naselja, zaštićeni dijelovi prirode i sl.);
 - izbjegavati obrasle i zdrave šumske prostore gospodarskih šuma;
- Najveći dopušteni broj etaža pomoćnih objekata je P+1, a najveća dopuštena visina pomoćnih objekata iznosi 10 m.

5. Način priključenja na infrastrukturnu mrežu

- Građevina mora imati uređenu vlastitu vodoopskrbu (npr. cisternom) i odvodnju otpadnih voda (npr. septička jama, kompostni toaleti, i sl.).
- Građevina mora biti priključena na elektroenergetsku mrežu radi distribucije el. energije
- Građevina mora imati pristup na javnu prometnu površinu

6. Zaštita prirodne baštine

- U cilju utvrđivanja stanja nužno je, tijekom planiranja a prije moguće izgradnje vjetroelektrane, provesti detaljna istraživanja faune ptica i šišmiša.
- Najmanje 6 mjeseci prije provedbe mogućeg zahvata potrebno je telemetrijskim praćenjem provoditi monitoring minimalno dvije jedinice od svake vrste velikih zvijeri (vuk, ris, smeđi medvjed), te je u slučaju realizacija zahvata navedeni monitoring nužno nastaviti tijekom rada vjetroelektrane.
- Način izvedbe pojedinih elemenata moguće izgrađene vjetroelektrane (visina i razmještaj vjetroagregata, potpornji, lopatice i osvjetljenje vjetroagregata, električni vodovi i dr.) mora biti predviđen u cilju maksimalnog smanjenja mogućeg negativnog utjecaja vjetroelektrane na populaciju ptica i šišmiša.

Grafički prilog: Lokacija VE Peškovo

3. TERMINAL UKAPLJENOG NAFTNOG PLINA

1. Oblik i veličina građevne čestice

- Lokacija zahvata je u sklopu luke otvorene za javni promet Bakar, a označena je na grafičkom prilogu.
- Najveća dopuštena površina građevinske čestice terminala iznosi 6 ha.

2. Namjena građevine

- Osnovna namjena građevine je terminal ukapljenog naftnog plina.
- Podrazumijeva se cjelina sastavljena od priveza i pretakališta za tankere (utovar i istovar) sa svom potrebnom opremom i pratećim objektima u funkciji osnovne namjene.

3. Veličina građevina

- Najveća dopuštena visina građevina visokogradnje je dvije etaže
- Visina ostalih građevina i postrojenja/opreme uvjetovana je tehnologijom

4. Broj funkcionalnih jedinica, kapacitet

- Terminal može primiti brodove od 80000 m³ u dovozu i 5000 m³ u razvozu.

5. Uvjeti za uređenje parkirališnih površina

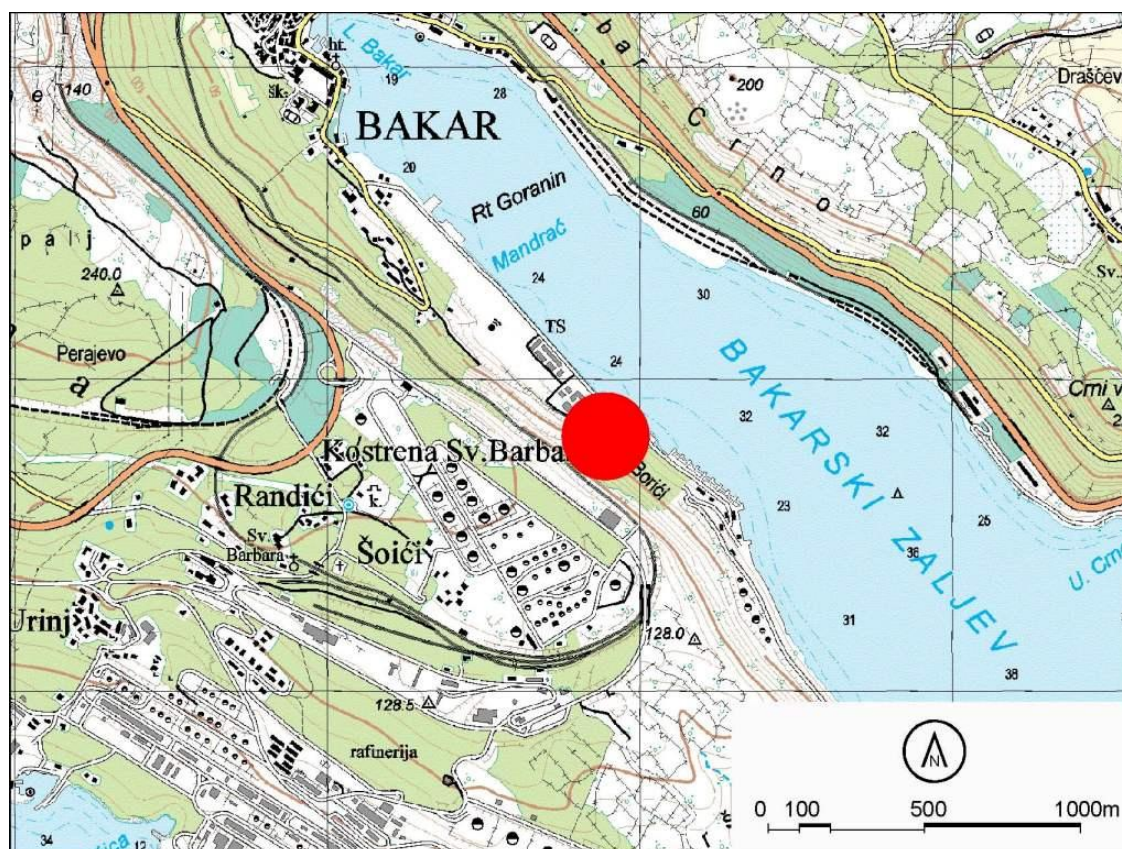
- Unutar građevinske čestice terminala potrebno je predvidjeti minimalno 4 parkirališna mjesta na 1000 m² površine građevne čestice.

6. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu

- Građevinska čestica mora imati pristup sa javne prometne površine, zadržava se postojeći prometni pristup, a profili prometnica moraju zadovoljiti novonastali promet i protupožarne uvjete.

7. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na komunalnu i drugu infrastrukturu

- Građevinska čestica mora imati priključak na vodoopskrbu, odvodnju i elektroopskrbu za koji se koristi postojeća infrastrukturna mreža sukladno posebnim uvjetima nadležnih tijela.
- Građevina se spojnim cjevovodom priključuje na terminal u gospodarskoj zoni Ivani (Općina Kostrena)

Grafički prilog : Lokacija Terminala ukapljenog naftnog plina

4. VJETROELEKTRANA PLIŠ

1. Oblik i veličina građevinske čestice

- Lokacija zahvata označena je na grafičkom prilogu.
- Najveća dopuštena površina za prostor razvoja projekta iznosi 2,5 km².
- Točan oblik i veličina zahvata utvrdit će se nakon provedenih mjerenja, izrade idejnog projekta i usklađivanja s drugim važećim propisima.

2. Namjena građevine

- Osnovna namjena građevine je proizvodnja električne energije iskorištavanjem energije vjetra. Pod vjetroelektranom se podrazumijeva cjelina sastavljena od jednog ili više blisko smještenih vjetroagregata, priključenih posredstvom zajedničkoga rasklopnog uređaja na elektroenergetski sustav, kao i svi pomoćni uređaji, infrastruktura i građevine koje služe za rad, održavanje i evakuaciju snage te cjeline.

3. Kapacitet

- Maksimalna dopuštena snaga vjetroelektrane Pliš je 15 MW.
- Maksimalna snaga vjetroagregata ograničava se na 3 MW.

4. Uvjeti za uređenje građevinske čestice

- Prilikom lociranja vjetroelektrana treba ostvariti sljedeće minimalne udaljenosti od stupa vjetrogeneratora do pojedinih prostornih elemenata:
 - građevinsko područje naselja 500 m
 - prometnice i infrastrukturni objekti 150 m
 - kulturna dobra 300 m
 - eksploatacijska polja mineralnih sirovina 500 m
 - minimalna zračna udaljenost najbližeg vjetrogeneratora predmetne elektrane od najbližeg vjetrogeneratora druge elektrane (planirane ili izgrađene) iznosi najmanje 2.000 m, osim ako suglasnošću nositelja projekta koji je ranije ishodio energetsko odobrenje nije drugačije određeno.
- Prilikom odabira lokacija za vjetroagregate, preporuka ovog Plana je:
 - izbjegavati sljemena brda koja su istaknuta u širem okolnom prostoru;
 - pri odabiru stupova na istaknutim lokacijama preporuka je težiti izboru više nižih stupova u nizu umjesto manjeg broja viših za postizanje slične instalirane snage (ako je to opravdano studijama vjetropotencijala);
 - izbjegavati kontaktna područja s prostorima osjetljivim na buku (građevinska područja naselja, zaštićeni dijelovi prirode i sl.);
 - izbjegavati obrasle i zdrave šumske prostore gospodarskih šuma;
- Najveći dopušteni broj etaža pomoćnih objekata je P+1, a najveća dopuštena visina pomoćnih objekata iznosi 10 m.

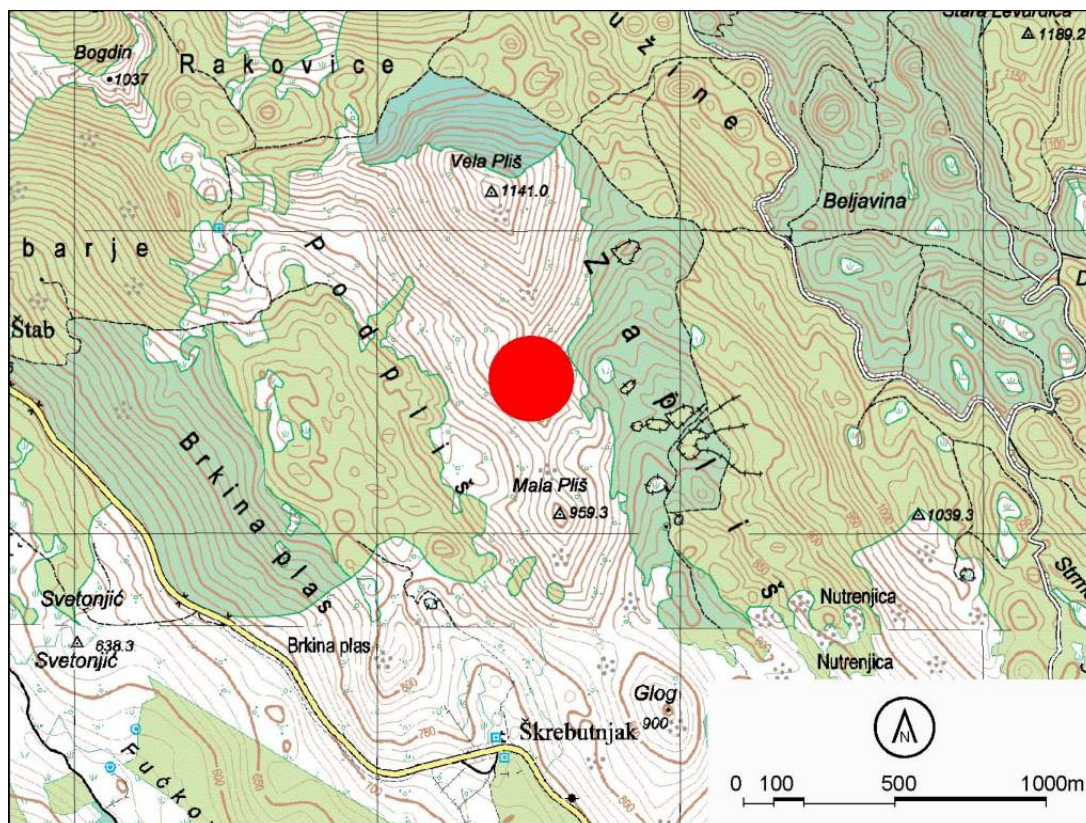
5. Način priključenja na infrastrukturnu mrežu

- Građevina mora imati uređenu vlastitu vodoopskrbu (npr. cisternom) i odvodnju otpadnih voda (npr. septička jama, kompostni toaleti, i sl.).

- Građevina mora biti priključena na elektroenergetsku mrežu radi distribucije el. energije.
- Građevina mora imati pristup na javnu prometnu površinu

6. Zaštita prirodne baštine

- U cilju utvrđivanja stanja nužno je, tijekom planiranja a prije moguće izgradnje vjetroelektrana, provesti detaljna istraživanja faune ptica i šišmiša.
- Najmanje 6 mjeseci prije provedbe mogućeg zahvata potrebno je telemetrijskim praćenjem provoditi monitoring minimalno dvije jedinke od svake vrste velikih zvijeri (vuk, ris, smeđi medvjed), te je u slučaju realizacija zahvata navedeni monitoring nužno nastaviti tijekom rada vjetroelektrane.
- Način izvedbe pojedinih elemenata moguće izgrađene vjetroelektrane (visina i razmještaj vjetroagregata, potpornji, lopatice i osvjetljenje vjetroagregata, električni vodovi i dr.) mora biti predviđen u cilju maksimalnog smanjenja mogućeg negativnog utjecaja vjetroelektrane na populaciju ptica i šišmiša.

Grafički prilog: Lokacija VE Pliš

5. SUNČANA ELEKTRANA BARBIČIN

1. Oblik i veličina građevinske čestice

- Lokacija zahvata označena je na grafičkom prilogu.
- Površina obuhvata namijenjenog za smještaj solarnih panela, platoa trafostanice i pomoćnih građevina iznosi najviše 40 ha.

2. Namjena građevine

- Osnovna namjena građevine je proizvodnja električne energije – sunčana fotonaponska elektrana. Pod sunčanom elektranom podrazumijeva se cjelina sastavljena od fotonaponskih panela, trafostanice, pripadne elektroenergetske mreže, pomoćnih građevina u funkciji elektrane (spremišta, radionice i sl.).

3. Veličina građevina

- Fotonaponski paneli moraju biti postavljeni tako da je njihov najniži dio na visini višoj od 50 cm, te na način da tlo ispod njih ne bude zasjenjeno u potpunosti i kroz cijeli dan.
- Pomoćne građevine izvođe se kao prizemne, visine do 7 metara (mjereno od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca).
- Najveća dopuštena bruto površina pomoćne građevine je 300 m².
- Građevine (spremišta/radionice) se moraju svojim oblikovnim karakteristikama i uporabom građevinskih materijala prilagoditi lokalnoj graditeljskoj tradiciji (kamen).
- Maksimalni koeficijent izgrađenosti građevne čestice je $k_{ig} = 0,7$. Koeficijent izgrađenosti podrazumijeva odnos izgrađene površine zemljišta pod svim građevinama, uključujući tlocrtne projekcije fotonaponskih panela i ukupne površine građevinske čestice.
- Najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti je 1.

4. Kapacitet

- Maksimalna dopuštena snaga sunčane elektrane je 10 MW.

5. Uvjeti za uređenje građevne čestice

- Osigurati zaštitni pojas od pristupne javne prometne površine širok najmanje 10 m.
- Najmanja dopuštena udaljenost trafostanice od granice građevne čestice mora biti 1 m, a udaljenost od granice prema građevinskoj čestici javne prometne površine mora biti najmanje 2 m.
- Sunčana elektrana mora biti ograđena neupadljivom, prozračnom ogradom sivo-bijele boje (boje kamena) s omogućenim prolazima za male životinje.
- Unutar građevne čestice potrebno je osigurati minimalno dva parkirališna mjesta za svaku pomoćnu građevinu (spremišta, radionice) u funkciji elektrane.
- Prirodna konfiguracija terena mora biti zadržana.

6. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu

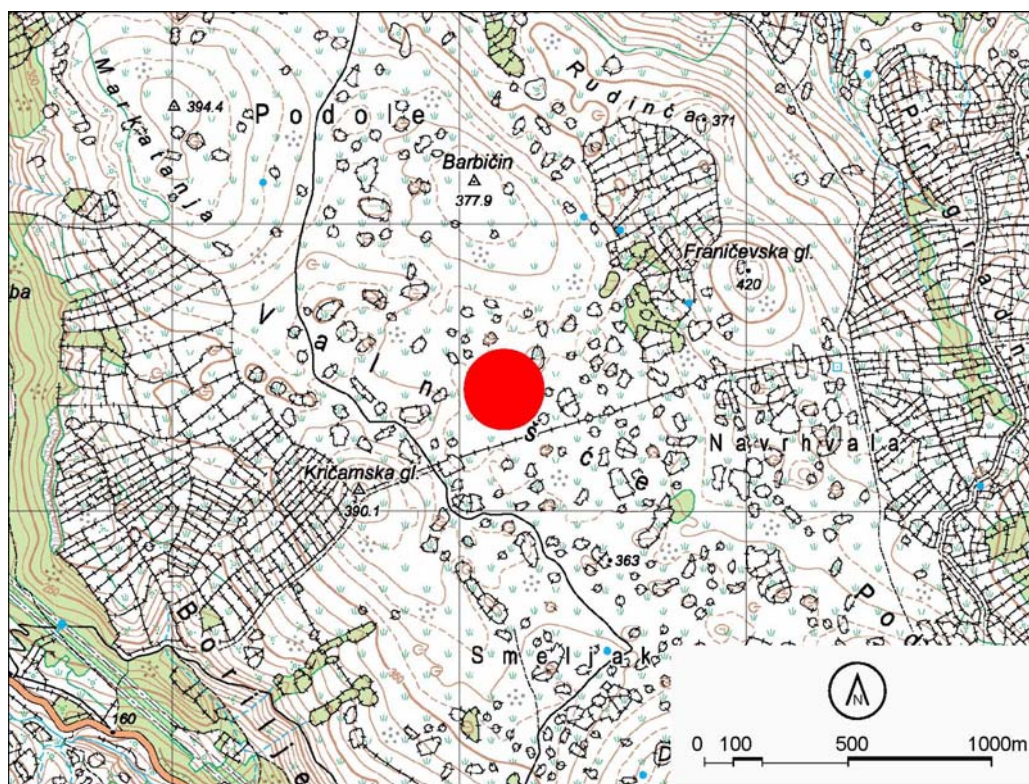
- Građevna čestica sunčane elektrane mora imati pristup s prometnice Krk – Baška.
- Pristupna cesta do građevine mora biti minimalno 4,5 m široka uz osiguravanje sigurnog mimoilaženja vozila (ugibališta na vidljivom dijelu prometnice).

7. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na komunalnu i drugu infrastrukturu

- Sunčana elektrana mora imati uređenu vlastitu vodoopskrbu (npr. cisternom) i odvodnju otpadnih voda (npr. septička jama, kompostni toaleti, i sl.).
- Sunčana elektrana mora biti priključena na elektroenergetsku mrežu radi distribucije el. energije.
- Po zahtjevu jedinice lokalne samouprave i iskazanoj potrebi, oborinska voda sa solarnih panela može se prikupljati u spremište za pohranjivanje kišnice koje se može nalaziti izvan građevinskog zemljišta sunčane elektrane ukoliko će se koristiti za javne potrebe (vatrogasna voda, napajanje stoke, navodnjavanje, i sl.)

8. Zaštita prirodne baštine

- Provesti odgovarajuća prethodna znanstvena istraživanja na lokaciji solarne elektrane, kako bi se isključili mogući negativni utjecaji na zastupljena rijekta staništa, rijetke tipove travnjaka, područja neophodna za hranjenje rijetkih ptica i drugo
- Zbog blizine lokacije SE području posebnog rezervata Glavine – Mala luka posebno je potrebno provesti detaljna istraživanja utjecaja izgradnje ove SE na ornitofaunu tj. na područja hranjenja bjeloglavog supa.
- Uzimajući u obzir razvoj tehnologije za korištenje energije sunca kao obnovljivog izvora energije, pri izgradnji sunčane elektrane maksimalno koristiti materijale (netoksične za okoliš) i tehnologije (npr. tehnologija tankog filma) koje smanjuju rizike za očuvanje povoljnih uvjeta staništa i stabilnosti populacija vrste flore i faune, uz istodobno povećanje učinkovitosti.

Grafički prilog: Lokacija SE Barbičin

6. SUNČANA ELEKTRANA ORLEC – TRINKET – ZAPAD

1. Oblik i veličina građevinske čestice

- Lokacija zahvata označena je na grafičkom prilogu.
- Površina obuhvata namijenjenog za smještaj solarnih panela, platoa trafostanice i pomoćnih građevina iznosi najviše 31 ha.

2. Namjena građevine

- Osnovna namjena građevine je proizvodnja električne energije – sunčana fotonaponska elektrana. Pod sunčanom elektranom podrazumijeva se cjelina sastavljena od fotonaponskih panela, trafostanice, pripadne elektroenergetske mreže, pomoćnih građevina u funkciji elektrane (spremišta, radionice i sl.).

3. Uvjeti gradnje pojedinih sadržaja

- Fotonaponski paneli moraju biti postavljeni tako da je njihov najniži dio na visini višoj od 50 cm, te na način da tlo ispod njih ne bude zasjenjeno u potpunosti i kroz cijeli dan.
- Pomoćne građevine izvođe se kao prizemne, visine do 7 metara (mjereno od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca).
- Najveća dopuštena bruto površina pomoćne građevine je 300 m².
- Građevine (spremišta/radionice) se moraju svojim oblikovnim karakteristikama i uporabom građevinskih materijala prilagoditi lokalnoj graditeljskoj tradiciji (kamen).
- Maksimalni koeficijent izgrađenosti građevne čestice je $k_{ig} = 0,7$. Koeficijent izgrađenosti podrazumijeva odnos izgrađene površine zemljišta pod svim građevinama, uključujući tlocrtne projekcije fotonaponskih panela i ukupne površine građevinske čestice.
- Najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti je 1.

4. Kapacitet

- Maksimalna dopuštena snaga sunčane elektrane je 10 MW.

5. Veličina građevina

- Osigurati zaštitni pojas od pristupne javne prometne površine širok najmanje 10 m.
- Najmanja dopuštena udaljenost trafostanice od granice građevne čestice mora biti 1 m, a udaljenost od granice prema građevinskoj čestici javne prometne površine mora biti najmanje 2 m.
- Sunčana elektrana mora biti ograđena neupadljivom, prozračnom ogradom sivo-bijele boje (boje kamena) s omogućenim prolazima za male životinje.
- Unutar građevne čestice potrebno je osigurati minimalno dva parkirališna mjesta za svaku pomoćnu građevinu (spremišta, radionice) u funkciji elektrane.
- Prirodna konfiguracija terena mora biti zadržana.

6. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu

- Građevna čestica sunčane elektrane mora imati pristup sa prometnice od Valuna do spoja na prometnicu Cres – Mali Lošinj ili sa prometnice Cres – Mali Lošinj.

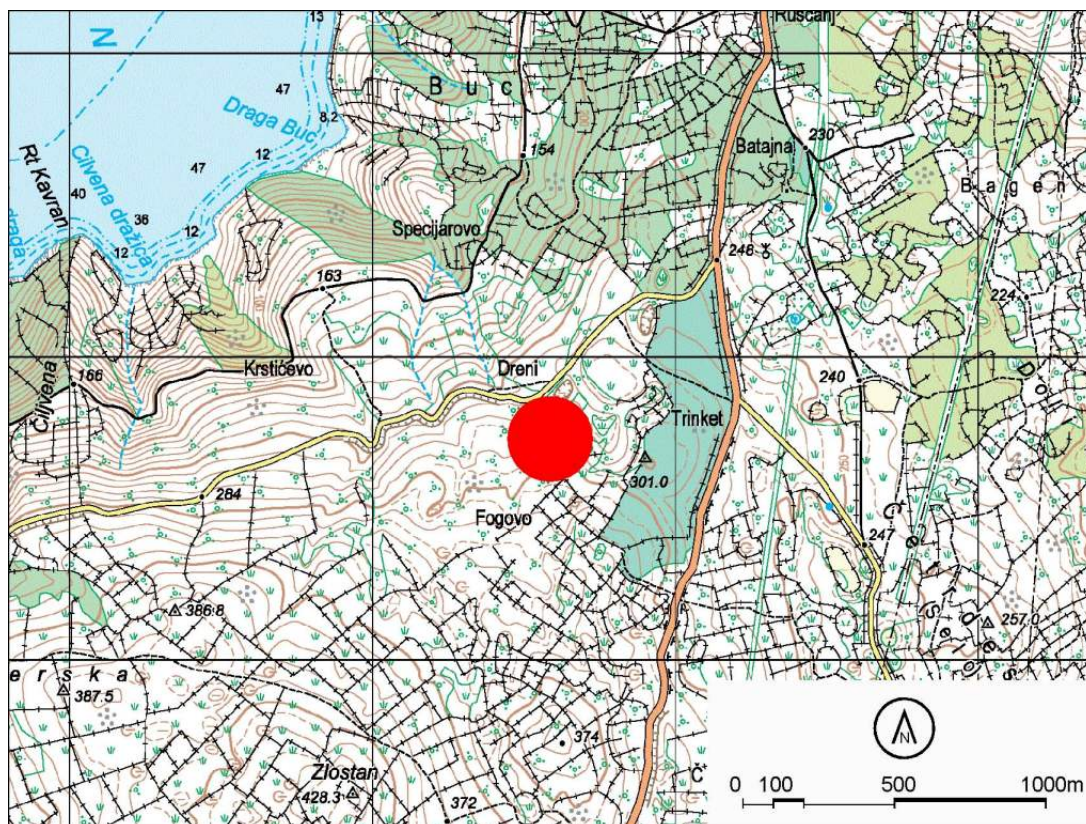
- Pristupna cesta do građevine mora biti minimalno 4,5 m široka uz osiguravanje sigurnog mimoilaženja vozila (ugibališta na vidljivom dijelu prometnice).

7. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na komunalnu i drugu infrastrukturu

- Sunčana elektrana mora imati uređenu vlastitu vodoopskrbu (npr. cisternom) i odvodnju otpadnih voda (npr. septička jama, kompostni toaleti, i sl.).
- Sunčana elektrana mora biti priključena na elektroenergetsku mrežu radi distribucije el. energije.
- Po zahtjevu jedinice lokalne samouprave i iskazanoj potrebi, oborinska voda sa solarnih panela može se prikupljati u spremište za pohranjivanje kišnice koje se može nalaziti izvan građevinskog zemljišta sunčane elektrane ukoliko će se koristiti za javne potrebe (vatrogasna voda, napajanje stoke, navodnjavanje i sl.)

8. Zaštita prirodne baštine

- Provesti odgovarajuća prethodna znanstvena istraživanja na lokaciji solarne elektrane, kako bi se isključili mogući negativni utjecaji na zastupljena rijekta staništa, rijetke tipove travnjaka, područja neophodna za hranjenje rijetkih ptica i drugo.
- Uzimajući u obzir razvoj tehnologije za korištenje energije sunca kao obnovljivog izvora energije, pri izgradnji sunčane elektrane maksimalno koristiti materijale (netoksične za okoliš) i tehnologije (npr. tehnologija tankog filma) koje smanjuju rizike za očuvanje povoljnih uvjeta staništa i stabilnosti populacija vrste flore i faune, uz istodobno povećanje učinkovitosti.

Grafički prilog: Lokacija SE Orlec – Trinket – ZAPAD

7. SUNČANA ELEKTRANA ORLEC – TRINKET – ISTOK

1. Oblik i veličina građevinske čestice

- Lokacija zahvata označena je na grafičkom prilogu.
- Površina obuhvata namijenjenog za smještaj solarnih panela, platoa trafostanice i pomoćnih građevina iznosi najviše iznosi najviše 21 ha.

2. Namjena građevine

- Osnovna namjena građevine je proizvodnja električne energije – sunčana fotonaponska elektrana. Pod sunčanom elektranom podrazumijeva se cjelina sastavljena od fotonaponskih panela, trafostanice, pripadne elektroenergetske mreže, pomoćnih građevina u funkciji elektrane (spremišta, radionice i sl.).

3. Veličina građevina

- Fotonaponski paneli moraju biti postavljeni tako da je njihov najniži dio na visini višoj od 50 cm, te na način da tlo ispod njih ne bude zasjenjeno u potpunosti i kroz cijeli dan.
- Pomoćne građevine izvođe se kao prizemne, visine do 7 metara (mjereno od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca).
- Najveća dopuštena bruto površina pomoćne građevine je 300 m².
- Građevine (spremišta/radionice) se moraju svojim oblikovnim karakteristikama i uporabom građevinskih materijala prilagoditi lokalnoj graditeljskoj tradiciji (kamen).
- Maksimalni koeficijent izgrađenosti građevne čestice je $k_{ig} = 0,7$. Koeficijent izgrađenosti podrazumijeva odnos izgrađene površine zemljišta pod svim građevinama, uključujući tlocrtne projekcije fotonaponskih panela i ukupne površine građevinske čestice.
- Najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti je 1.

4. Kapacitet

- Maksimalna dopuštena snaga sunčane elektrane je 10 MW.

5. Uvjeti za uređenje građevne čestice

- Osigurati zaštitni pojas od pristupne javne prometne površine širok najmanje 10 m.
- Najmanja dopuštena udaljenost trafostanice od granice građevne čestice mora biti 1 m, a udaljenost od granice prema građevinskoj čestici javne prometne površine mora biti najmanje 2 m.
- Sunčana elektrana mora biti ograđena neupadljivom, prozračnom ogradom sivo-bijele boje (boje kamena) s omogućenim prolazima za male životinje.
- Unutar građevne čestice potrebno je osigurati minimalno dva parkirališna mjesta za svaku pomoćnu građevinu (spremišta, radionice) u funkciji elektrane.
- Prirodna konfiguracija terena mora biti zadržana.

6. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu

- Građevna čestica sunčane elektrane mora imati pristup sa prometnice od Orleca do spoja na prometnicu Cres – Mali Lošinj ili s prometnice Cres – Mali Lošinj

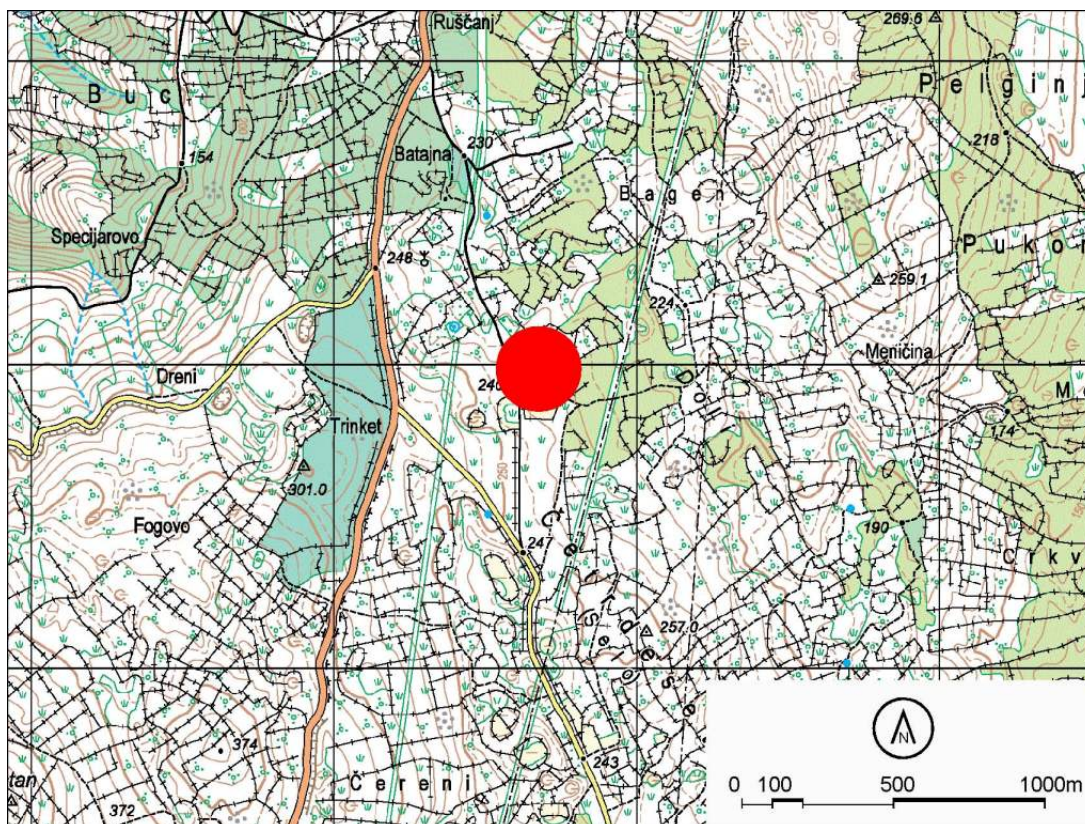
- Pristupna cesta do građevine mora biti minimalno 4,5 m široka uz osiguravanje sigurnog mimoilaženja vozila (ugibališta na vidljivom dijelu prometnice).

7. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na komunalnu i drugu infrastrukturu

- Sunčana elektrana mora imati uređenu vlastitu vodoopskrbu (npr. cisternom) i odvodnju otpadnih voda (npr. septička jama, kompostni toaleti, i sl.).
- Sunčana elektrana mora biti priključena na elektroenergetsku mrežu radi distribucije el. energije.
- Po zahtjevu jedinice lokalne samouprave i iskazanoj potrebi, oborinska voda sa solarnih panela može se prikupljati u spremište za pohranjivanje kišnice koje se može nalaziti izvan građevinskog zemljišta sunčane elektrane ukoliko će se koristiti za javne potrebe (vatrogasna voda, napajanje stoke, navodnjavanje i sl.)

8. Zaštita prirodne baštine

- Provesti odgovarajuća prethodna znanstvena istraživanja na lokaciji solarne elektrane, kako bi se isključili mogući negativni utjecaji na zastupljena rijekta staništa, rijetke tipove travnjaka, područja neophodna za hranjenje rijetkih ptica i drugo.
- Uzimajući u obzir razvoj tehnologije za korištenje energije sunca kao obnovljivog izvora energije, pri izgradnji sunčane elektrane maksimalno koristiti materijale (netoksične za okoliš) i tehnologije (npr. tehnologija tankog filma) koje smanjuju rizike za očuvanje povoljnih uvjeta staništa i stabilnosti populacija vrste flore i faune, uz istodobno povećanje učinkovitosti.

Grafički prilog: Lokacija SE Orlec – Trinket – ISTOK

8. AKUMULACIJA VODE

1. Oblik i veličina građevne čestice

- Lokacija zahvata označena je na grafičkom prilogu.
- Maksimalna površina zahvata (građevne čestice) je 29,5 ha.

2. Namjena građevine

- Građevina je namijenjena za rekreativno-turističku namjenu, ali i za zaštitu od štetnog djelovanja voda (zahvat nanosa).
- Približno površina akumulacijskog jezera je 25,6 ha, površina za izgradnju brane i pratećih građevina 2,6 ha, i površina za uređenje obalne staze 1,3 ha.

3. Veličina građevine

- Kota maksimalnog nivoa akumulacije (maksimalnog uspora) je 534,00 m n.v.
- Ukupna maksimalna dubina akumulacije je 4,00 m, mjereno od najniže kote postojećeg terena pod akumulacijom do kote maksimalnog nivoa na 534,00 m n.v. Moguće je odstupanje do +1,00 m prema zahtjevima tehničkog rješenja.
- Kota krune brane planira se na 535 m n.v.
- Ukupna maksimalna visina nasute brane je 5,00 m, mjereno od nožice nasipa do krune brane. Moguće je odstupanje do +1,00 m prema zahtjevima tehničkog rješenja.
- Obalna staza za ophod oko jezera sa svih strana planira se približno na koti 535,00 m n.v. Minimalna širina obalne staze iznosi 2,0 m, iznimno zbog konfiguracije terena 1,5 m.
- Maksimalni koeficijent izgrađenosti građevne čestice – kig iznosi 1,00.
- Regulacija vodotoka planira se u skladu s tehničkim uvjetima zahvata.

4. Građevinska (bruto) površina građevine

- Najveća dopuštena bruto razvijena površina svih građevina može biti jednaka površini građevne čestice.
- Maksimalni koeficijent izgrađenosti građevne čestice – kis iznosi 1,00.

5. Maksimalni kapacitet

- Zahvat se sastoji od sljedećih funkcionalnih jedinica: brana s evakuacijskim građevinama (preljevna građevina i temeljni ispust), pristupna cesta, akumulacija s obilaznom stazom te zahvati regulacije vodotoka.
- Zapremina akumulacije je $V_{\max} = 562.000 \text{ m}^3$ kod kote maksimalnog nivoa 534,00 m n.v., a kod kote radnog nivoa 533,10 m n.v. $V_n = 375.000 \text{ m}^3$.

6. Uvjeti za uređenje parkirališnih površina

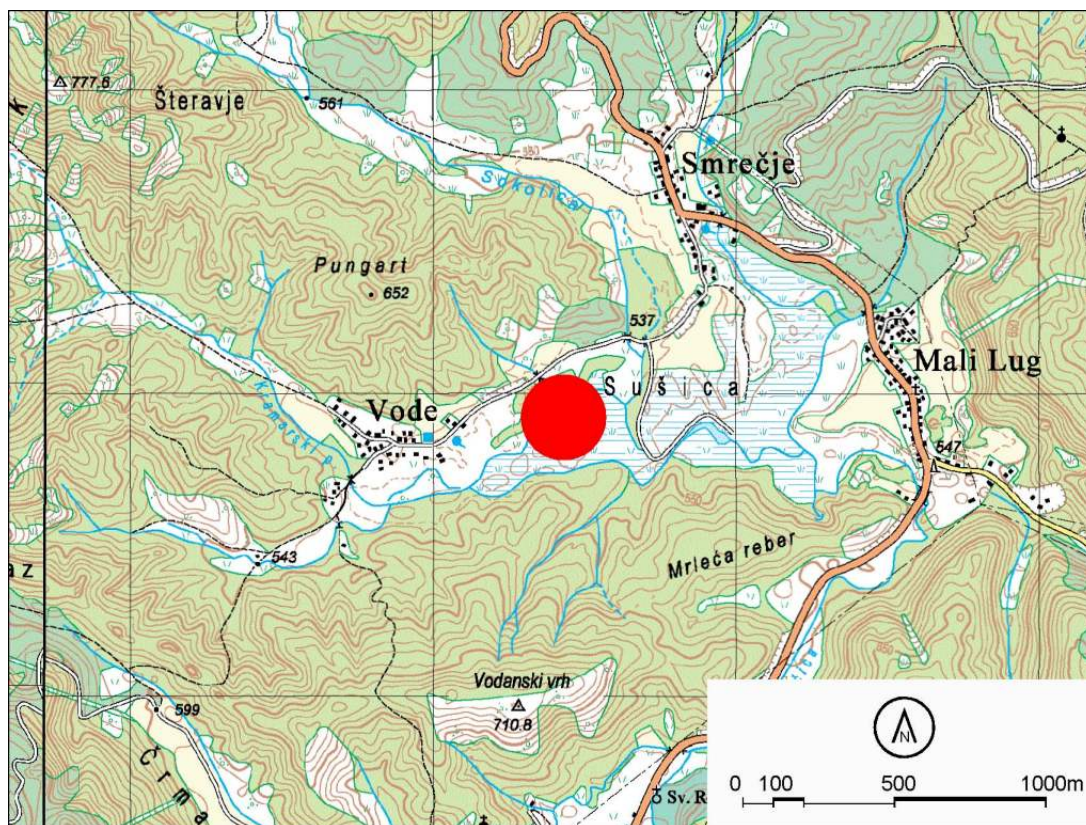
- Minimalni broj mjesta za potrebe održavanja su 2 parkirališna mjesta za osobna vozila i jedno parkirališno mjesto za gospodarsko teretno vozilo, odnosno prema stvarnim potrebama i tehničkom rješenju.

7. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu

- Građevina/zahvat priključuje se na javnu cestovnu mrežu, tj. postojeću prometnicu Vode – Smrečje na sjeveroistočnom rubu područja zahvata.
- Pristupna cesta do građevine mora imati
 - 2 vozna traka, minimalna širina svakog voznog traka iznosi 2,75 m,
 - minimalno jednostrani nogostup, minimalna širina nogostupa iznosi 1,5 m,
- Obalna staza za ophod oko jezera se spaja na nogostup prometnice Vode – Smrečje u zoni naselja Vode, na zapadnom rubu područja zahvata.

8. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na komunalnu i drugu infrastrukturu

- Građevina/zahvat se priključuje na postojeću javnu elektroopskrbnu mrežu koja se napaja dalekovodom 20 kV do trafostanice TS 20/0,4 kV u naselju Vode.

Grafički prilog: Lokacija Akumulacije Vode

9. LJEČILIŠNO TURISTIČKI KOMPLEKS BLATO – MELINE

1. Oblik i veličina građevne čestice

- Najveća dopuštena površina građevinske čestice iznosi 5 ha.
- Lokacija zahvata označena je na grafičkom prilogu.

2. Namjena građevine

- Osnovna namjena građevine je djelatnost zdravstvene zaštite uz pružanje hotelskog i sličnog smještaja – zdravstvenog turizma.

3. Veličina građevine

- Najveća dopuštena visina građevina iznosi 16 m.
- Dopuštena je gradnja najviše jedne podzemne i 4 nadzemne etaže.
- Najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti je $k_{ig} = 0,3$.
- 40% građevne čestice mora biti uređena zelena površina.

4. Građevinska bruto površina (bez cesta)

- Najveća dopuštena bruto površina građevine iznosi 14.000 m².
- Najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti je $k_{is} = 0,9$.

5. Broj funkcionalnih jedinica, kapacitet

- Najveći dopušteni kapacitet iznosi 400 ležajeva.

6. Uvjeti za uređenje parkirališnih površina

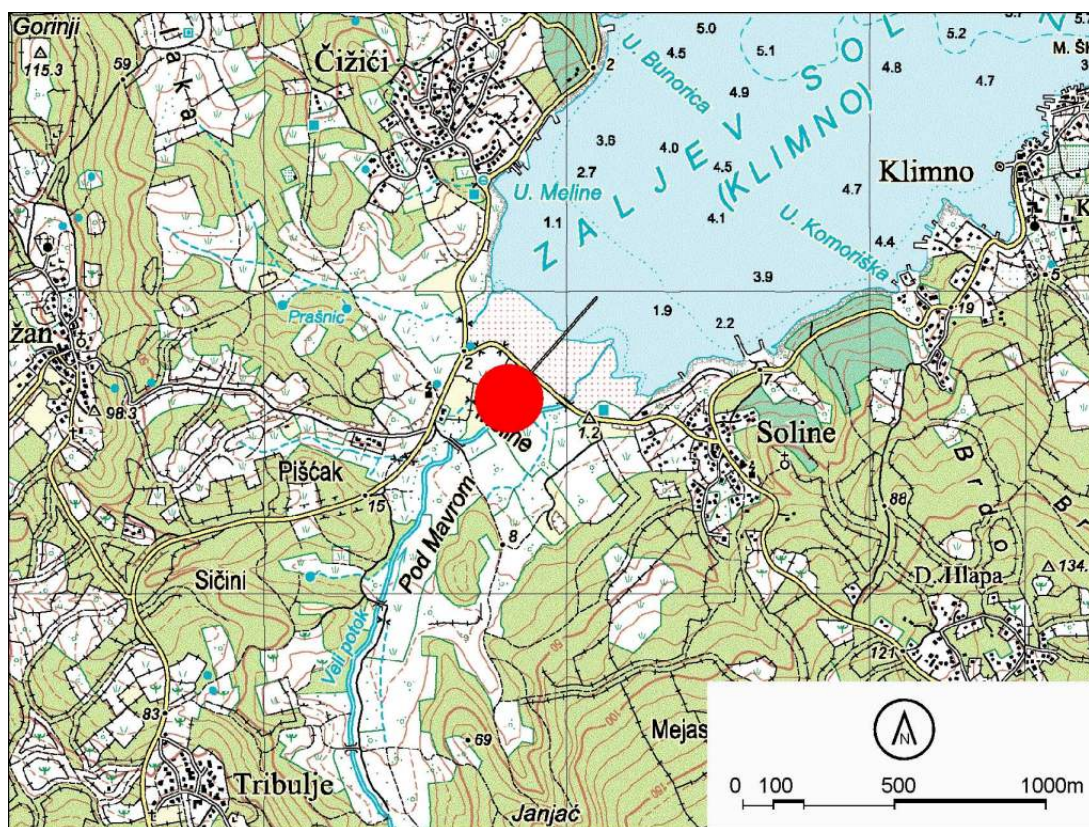
- Unutar građevinske čestice potrebno je predvidjeti jedno parkirališno mjesto na četiri zaposlena, jedno parkirališno mjesto na dvije smještajne jedinice te minimalno tri parkirališna mjesta za autobuse.

7. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu

- Građevinska čestica povezuje se na prometnicu na sjevernoj strani obuhvata.

8. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na komunalnu i drugu infrastrukturu

- Građevinska čestica mora imati priključak na javnu vodoopskrbu, odvodnju i elektroopskrbu.

Grafički prilog: Lokacija lječilišno turističkog kompleksa Blato – Meline

10. VJETROELEKTRANA FUŽINE

1. Oblik i veličina građevinske čestice

- Vjetroelektrana Fužine razvija se na dvije prostorne cjeline Zvirjak i Kobiljak
- Lokacije zahvata su označene na grafičkom prilogu.
- Najveća dopuštena površina za razvoj prostorne cjeline Zvirjak je 7 km², a Kobiljak 4 km².
- Točan oblik i veličina zahvata utvrdit će se nakon provedenih mjerenja, izrade idejnog projekta i usklađivanja s drugim važećim propisima.

2. Namjena građevine

- Osnovna namjena građevine je proizvodnja električne energije iskorištavanjem energije vjetra. Pod vjetroelektranom se podrazumijeva postrojenje za pretvorbu energije vjetra u električnu energiju, uključujući sva pojedinačna postrojenja koja su povezana s proizvodnjom električne energije iz energije vjetra, poput jednog ili više vjetroatagregata s pripadnim transformatorskim stanicama i električnim vodovima, te upravljačkih i drugih građevina ili objekata koji služe pogonu vjetroelektrane.

3. Kapacitet

- Maksimalna dopuštena snaga vjetroelektrane Fužine je 56 MW (36 MW + 20 MW).
- Maksimalna snaga vjetroatagregata ograničava se na 3 MW.

4. Uvjeti za uređenje građevinske čestice

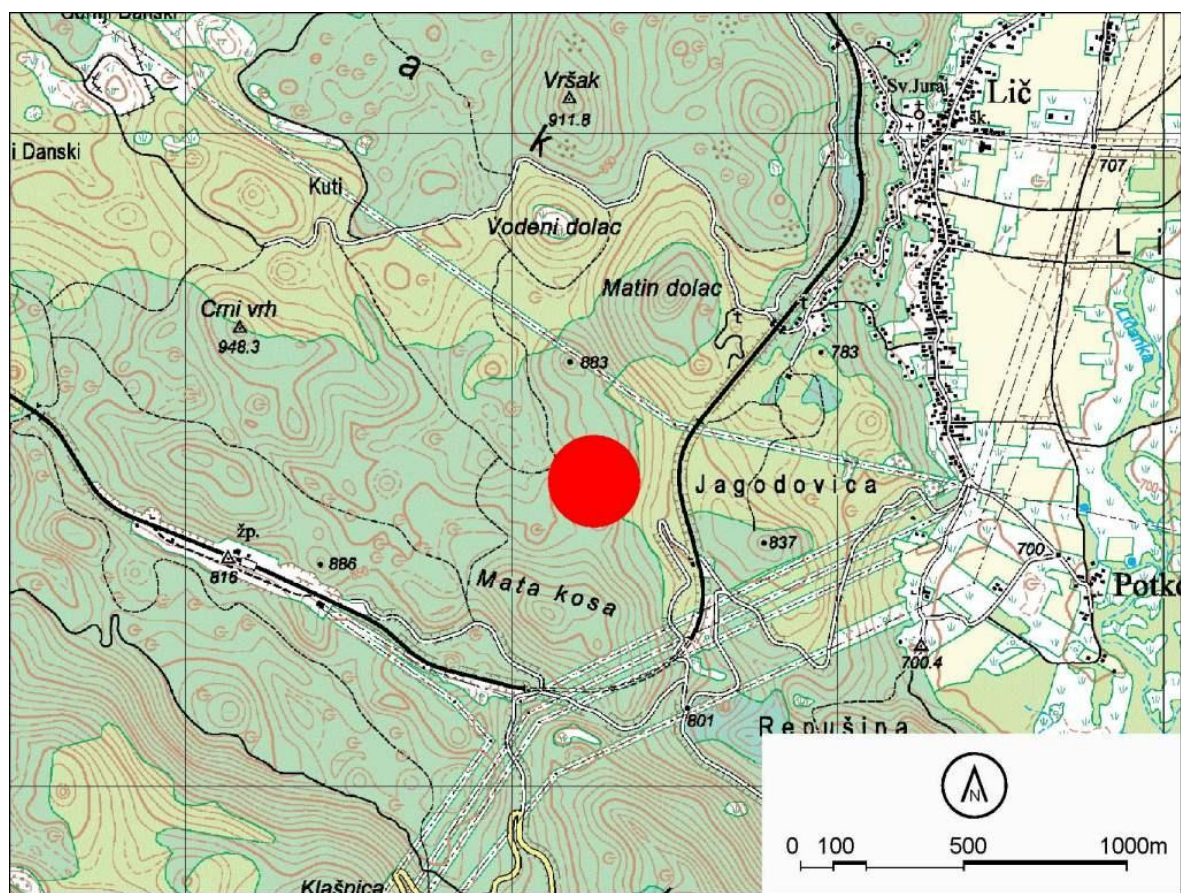
- Prilikom lociranja vjetroelektrana treba ostvariti sljedeće minimalne udaljenosti od stupa vjetrogeneratora do pojedinih prostornih elemenata:
 - građevinsko područje naselja 500 m
 - prometnice i infrastrukturni objekti 150 m
 - kulturna dobra 300 m
 - eksploatacijska polja mineralnih sirovina 500 m
 - minimalna zračna udaljenost najbližeg vjetrogeneratora predmetne elektrane od najbližeg vjetrogeneratora druge elektrane (planirane ili izgrađene) iznosi najmanje 2.000 m, osim ako suglasnošću nositelja projekta koji je ranije ishodio energetsko odobrenje nije drugačije određeno.
- Prilikom odabira lokacija za vjetroatagregate, preporuka ovog Plana je:
 - izbjegavati sljemena brda koja su istaknuta u širem okolnom prostoru;
 - pri odabiru stupova na istaknutim lokacijama preporuka je težiti izboru više nižih stupova u nizu umjesto manjeg broja viših za postizanje slične instalirane snage (ako je to opravdano studijama vjetropotencijala);
 - izbjegavati kontaktna područja s prostorima osjetljivim na buku (građevinska područja naselja, zaštićeni dijelovi prirode i sl.);
 - izbjegavati obrasle i zdrave šumske prostore gospodarskih šuma.
- Najveći dopušteni broj etaža pomoćnih objekata je P+1, a najveća dopuštena visina pomoćnih objekata iznosi 10 m.

5. Način priključenja na infrastrukturnu mrežu

- Građevina mora imati uređenu vlastitu vodoopskrbu (npr. cisternom) i odvodnju otpadnih voda (npr. septička jama, kompostni toaleti, i sl.).
- Građevina mora biti priključena na elektroenergetsku mrežu radi distribucije el. energije.
- Građevina mora imati pristup na javnu prometnu površinu.

6. Zaštita prirodne baštine

- Provesti detaljna istraživanja ornitofaune i faune šišmiša na području planiranog obuhvata vjetroelektrane.
- Područja vjetrometina su važna staništa za biljne i životinjske svoje te je potrebno kod odabira mikrolokacija vjetroelektrana provesti detaljno kartiranje staništa i flore.
- Način izvedbe pojedinih elemenata vjetroelektrane (visina i niz turbina, lopatice turbina, potpornji, osvjetljavanje turbina, električni vodovodi...) mora biti predviđen na način da se maksimalno smanji mogući utjecaj vjetroelektrane na populaciju ptica i šišmiša.

Grafički prilog: Lokacija VE Fužine

11. ŽIČARA UČKA

1. Oblik i veličina građevne čestice

- Lokacija zahvata označena je shematski na grafičkom prilogu.
- Širina koridora žičare iznosi 100 metara.
- Površina građevne čestice Polazne stanice „Medveja“ iznosi najviše 9.000 m².
- Površina građevne čestice Dolazne stanice „Učka“ iznosi najviše 10.000 m².

2. Namjena građevine

- Žičara Učka je građevina infrastrukture u funkciji prometnog sustava. Građevina žičare obuhvaća funkcionalnu cjelinu sastavljenu od prijevoznog sustava, polazne stanice i dolazne stanice.
- U sklopu funkcionalne cjeline žičare dopuštena je organizacija pratećih sadržaja: čekaonica, prodaja karata, vidikovac, informacijsko-edukativni centar, prigodne trgovine (suveneri, autohtoni proizvodi i sl.), ugostiteljski sadržaji (caffe bar, restoran), sanitarnih sklopova, tehnoloških, servisnih i infrastrukturnih prostora i sl.

3. Veličina građevine

- Polazna stanica „Medveja“
 - * Najveća dopuštena površina građevne čestice iznosi 9.000 m².
 - * Najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti iznosi $k_{ig} = 0,2$.
 - * Najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti iznosi $k_{is} = 0,5$.
 - * Najveća dopuštena bruto razvijena površina građevine na građevnoj čestici iznosi 5.000 m².
 - * Dopuštena je izgradnja najviše pet etaža i to jedne podzemne i četiri nadzemne. Zbog specifične konfiguracije terena, maksimalni broj etaža određuje se varijantno: Po+S1+S2+P+1 ili Po+S1+P+2.
 - * Najveća dopuštena visina građevine je 16 m.
 - * Najveća dopuštena visina konstruktivnog portala transportnog sustava od ukrcajno-iskrcajne platforme je 13 m ili sukladno tehničkim zahtjevima isporučitelja tehnologije.
- Dolazna stanica „Učka“
 - * Površina građevne čestice iznosi najviše 10.000 m².
 - * Najveća dopuštena tlocrtna projekcija/površina planirane izgradnje iznosi 1.000 m².
 - * Najveća dopuštena bruto razvijena površina građevine iznosi 3.000 m².
 - * Najveći dopušteni broj etaža iznosi četiri nadzemne etaže: S1+S2+P+1 ili S1+P+2. Zbog specifične konfiguracije terena broj podrumskih etaža se ne određuje.
 - * Najveća dopuštena visina građevine je 16 m.
 - * Najveća dopuštena visina konstruktivnog portala transportnog sustava od ukrcajno-iskrcajne platforme je 12 m, ili sukladno tehničkim zahtjevima isporučitelja tehnologije.

4. Maksimalni kapacitet

- Sustav se sastoji od dvije prijevozne jedinice – gondole.
- Kapacitet prijevozne jedinice sustava-gondole je šezdeset putnika te je sukladno tome potrebno dimenzionirati prihvatne čekaonice i ostale sadržaje stanica.

5. Uvjeti za uređenje parkirališnih površina

– Polazna stanica „Medveja“

- Smještaj vozila uvjetovan je unutar građevne čestice, u građevini i/ili na površini građevne čestice.
- Potrebno je osigurati minimalno 30 parkirnih mjesta za osobne automobile. Najmanje 5% parkirališnih mjesta od ukupnog broja treba osigurati za automobile osoba smanjene pokretljivosti.
- Uvjetovan je smještaj minimalno 2 autobusa unutar građevne čestice.
- Radi specifične konfiguracije terena dopušta se izgradnja parkirališnih površina na više razina i etaža, terasasto, s tim da izgradnja takvih više etažnih parkirnih površina ne utječe na zadane koeficijente izgrađenosti i iskoristivosti.
- Ukoliko se u višim fazama projektiranja ustanovi da gradnja površina za smještaj uvjetovanog broja vozila iziskuje znatne zahvate u terenu, dopušta se smještaj osobnih vozila i autobusa izvan građevinske čestice na javnom parkiralištu.

– Dolazna stanica „Učka“

- Smještaj vozila uvjetovan je unutar građevne čestice, u građevini i/ili na površini građevne čestice ali isključivo za urgentno-servisne potrebe.

6. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu

– Polazna stanica „Medveja“

- Građevna čestica mora imati pristup sa prometnice Opatija – Medveja.

– Dolazna stanica „Učka“

- Građevna čestica ima isključivo urgentno-servisni put s postojeće prometnice koja vodi do pozicije radara, odnosno postojećega parkirališnog platoa.

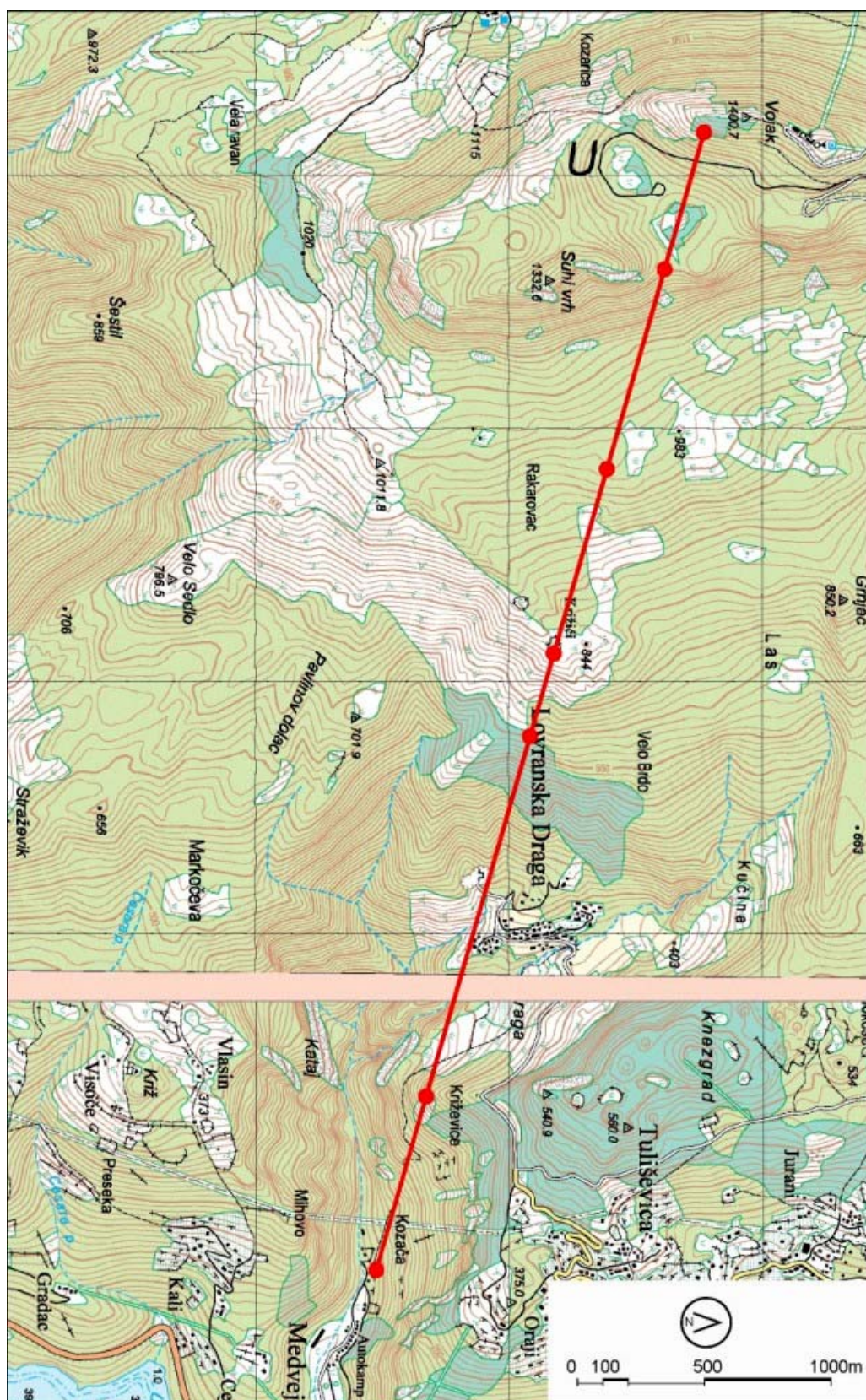
7. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na komunalnu i drugu infrastrukturu

– Polazna stanica „Medveja“

- Građevna čestica mora imati priključak na javnu komunalnu i drugu infrastrukturu.

– Dolazna stanica „Učka“

- Građevna čestica mora imati priključak na javnu komunalnu i drugu infrastrukturu. Odvodnju otpadnih voda u gostiteljskog objekta riješiti odvođenjem otpadnih voda izvan druge zone zaštite izvora Vela i Mala Učka ili njihovim pročišćavanjem visokim stupnjem uz ponovno korištenje pročišćene otpadne vode.

Grafički prilog : Shema lokacije žičare Učka

12. SUNČANA ELEKTRANA USTRINE

1. Oblik i veličina građevinske čestice

- Lokacija zahvata označena je na grafičkom prilogu.
- Površina obuhvata namijenjenog za smještaj solarnih panela, platoa trafostanice i pomoćnih građevina iznosi najviše 50 ha.

2. Namjena građevine

- Osnovna namjena građevine je proizvodnja električne energije – sunčana fotonaponska elektrana. Pod sunčanom elektranom podrazumijeva se cjelina sastavljena od fotonaponskih panela, trafostanice, pripadne elektroenergetske mreže, pomoćnih građevina u funkciji elektrane (spremišta, radionice i sl.).

3. Veličina građevina

- Fotonaponski paneli moraju biti postavljeni tako da je njihov najniži dio na visini višoj od 50 cm, te na način da tlo ispod njih ne bude zasjenjeno u potpunosti i kroz cijeli dan.
- Pomoćne građevine izvode se kao prizemne, visine do 7 metara (mjereno od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca).
- Najveća dopuštena bruto površina pomoćne građevine je 300 m².
- Građevine (spremišta/radionice) se moraju svojim oblikovnim karakteristikama i uporabom građevinskih materijala prilagoditi lokalnoj graditeljskoj tradiciji (kamen).
- Maksimalni koeficijent izgrađenosti građevne čestice je $k_{ig} = 0,7$. Koeficijent izgrađenosti podrazumijeva odnos izgrađene površine zemljišta pod svim građevinama, uključujući tlocrtne projekcije fotonaponskih panela i ukupne površine građevinske čestice.
- Najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti je 1.

4. Kapacitet

- Maksimalna dopuštena snaga sunčane elektrane je 10 MW.

5. Uvjeti za uređenje građevne čestice

- Osigurati zaštitni pojas od pristupne javne prometne površine širok najmanje 10 m.
- Najmanja dopuštena udaljenost trafostanice od granice građevne čestice mora biti 1 m, a udaljenost od granice prema građevinskoj čestici javne prometne površine mora biti najmanje 2 m.
- Sunčana elektrana mora biti ograđena neupadljivom, prozračnom ogradom sivo-bijele boje (boje kamena) s omogućenim prolazima za male životinje
- Unutar građevne čestice potrebno je osigurati minimalno dva parkirališna mjesta za svaku pomoćnu građevinu (spremišta, radionice) u funkciji elektrane.
- Prirodna konfiguracija terena mora biti zadržana.

6. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu

- Građevna čestica sunčane elektrane ima pristup sa lokalne ceste koja naselje Ustrine povezuje na prometnicu D 100, kao i sa postojećeg makadamskog puta.

- Pristupna cesta do građevine mora biti minimalno 4,5 m široka uz osiguravanje sigurnog mimoilaženja vozila (ugibališta na vidljivom dijelu prometnice).

7. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na komunalnu i drugu infrastrukturu

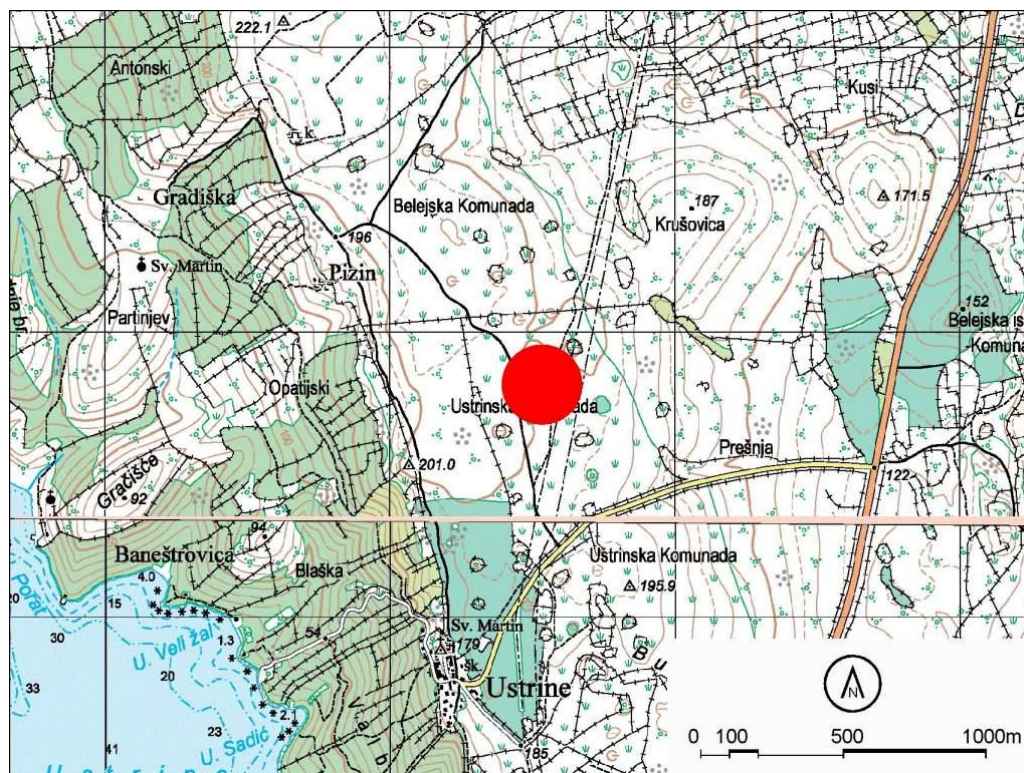
- Sunčana elektrana mora imati uređenu vlastitu vodoopskrbu (npr. cisternom) i odvodnju otpadnih voda (npr. septička jama, kompostni toalet, i sl.).
- Sunčana elektrana mora biti priključena na elektroenergetsku mrežu radi distribucije el. energije.
- Po zahtjevu jedinice lokalne samouprave i iskazanoj potrebi, oborinska voda sa solarnih panela može se prikupljati u spremište za pohranjivanje kišnice koje se može nalaziti izvan građevinskog zemljišta sunčane elektrane ukoliko će se koristiti za javne potrebe (vatrogasna voda, napajanje stoke, navodnjavanje i sl.).

8. Uvjeti krajobraznog uređenja

- Smještaj solarnih panela odrediti na način da se maksimalno smanji negativni utjecaj na krajobraz.

9. Zaštita prirodne baštine

Uzimajući u obzir razvoj tehnologije za korištenje energije sunca kao obnovljivog izvora energije, pri izgradnji sunčane elektrane maksimalno koristiti materijale (netoksične za okoliš) i tehnologije (npr. tehnologija tankog filma) koje smanjuju rizike za očuvanje povoljnih uvjeta staništa i stabilnosti populacija vrste flore i faune, uz istodobno povećanje učinkovitosti.

Grafički prilog: Lokacija SE Ustrine

13. LJEČILIŠTE VELI LOŠINJ

1. Oblik i veličina građevne čestice

- Lokacija zahvata označena je na grafičkom prilogu.
- Najveća dopuštena površina građevinske čestice iznosi 5 ha.

2. Namjena građevine:

- Osnovna namjena građevine je djelatnosti zdravstvene zaštite uz pružanje hotelskog i sličnog smještaja – zdravstvenog turizma

3. Veličina građevina

- Omogućavaju se zahvati:
 - * rekonstrukcije postojećih građevina (radi podizanja kategorije smještaja),
 - * rušenje dotrajalih građevina,
 - * nove gradnje smještajnih kapaciteta (min. 3*) i pratećih sadržaja koji uključuju trgovačke, uslužne, ugostiteljske, sportsko-rekreacijske, zabavne i slične namjene,
 - * gradnje infrastrukturnih građevina (parkirališta, prometnice i dr.) ,
 - * rekonstrukcija vjerskih građevina. Program rekonstrukcije mora biti sukladan posebnim propisima i normativima koji se odnose na vjersku djelatnost te posebnim uvjetima konzervatorske službe.
- Najveća dopuštena izgrađenost građevne čestice je $k_{ig} = 0,5$.
- Najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti građevne čestice je $k_{is} = 2,0$.
- Najmanje 40% građevne čestice mora biti uređeno kao parkovni nasadi ili prirodno zelenilo.
- Najveći dopušteni broj etaža građevine iznosi tri nadzemne etaže ($E=3$) uz mogućnost izgradnje podruma i potkrovlja, uz najveću dopuštenu visinu građevine do 12,0 m.
- Minimalna svjetla visina etaže novih građevina ugostiteljsko turističke namjene je za smještajni dio 2,7 m, a za zajedničke prostore javnog korištenja 3,20 m, odnosno sukladno posebnom zakonu i pravilniku.

4. Kapacitet

- Maksimalni kapacitet je 300 ležajeva.

5. Uvjeti za uređenje parkirališnih površina

- Za smještajne kapacitete na građevnoj čestici ili u okviru funkcionalne cjeline osigurati potreban broj parkirališnih ili garažnih mjesta sukladno kategoriji i važećim pravilnicima.

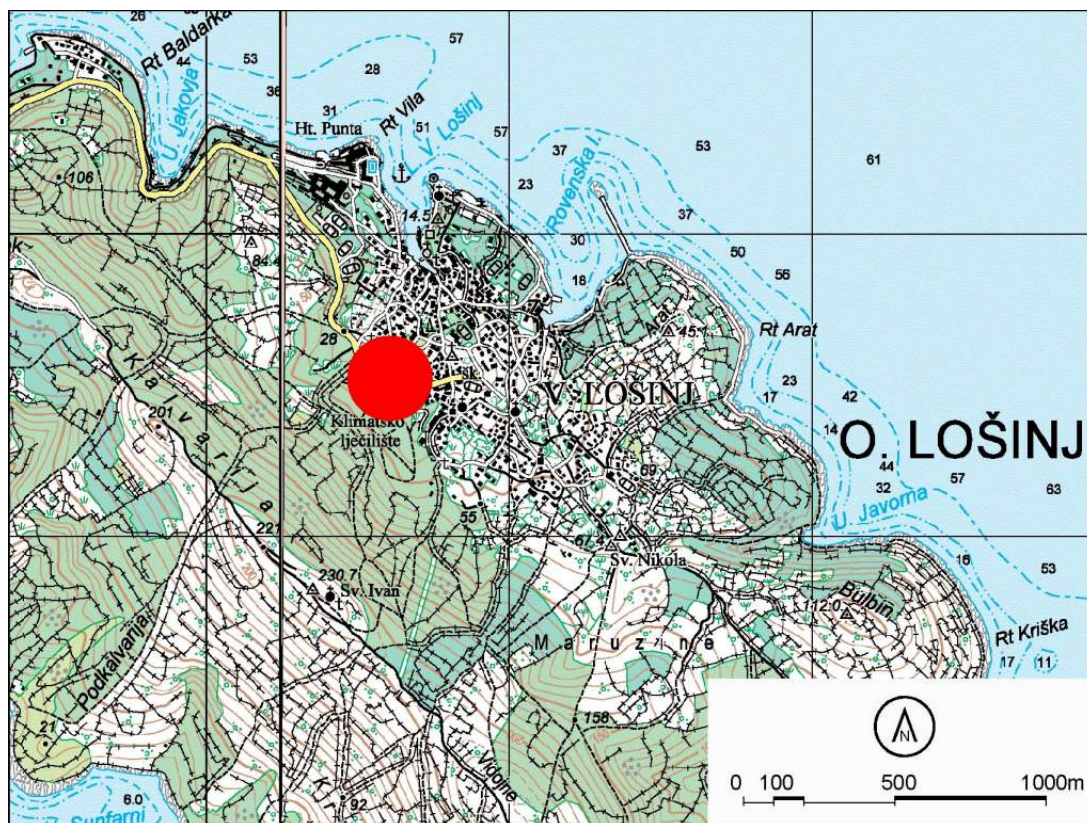
6. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu

- Građevinska čestica mora imati priključak na javnu prometnu površinu.

7. Infrastrukturna i komunalna opremljenost

- Građevinska čestica obvezno mora imati priključak na javnu vodoopskrbu, odvodnju, elektroopskrbu i telekomunikacijsku mrežu.

- Odvodnju otpadnih voda riješiti zatvorenim kanalizacijskim sustavom s pročišćavanjem do razine kakvoće otpadnih voda iz domaćinstva te spojem na postojeću kanalizaciju naselja.

Grafički prilog: Lokacija Lječilišta Veli Lošinj

14. CENTAR ZA OBUKU VATROGASACA ŠAPJANE – VATROGASNI TRENAŽNI CENTAR

1. Oblik i veličina građevne čestice

- Lokacija zahvata označena je na grafičkom prilogu.
- Najveća dopuštena površina građevne čestice iznosi 16 ha. Površina građevne čestice definirana je postojećim granicama bivše vojarne „Boršt“ u Šapjanama.

2. Namjena građevine:

- Ukupna površina namijenjena je za obuku i uvježbavanje vatrogasaca i životinja koje pomažu u spašavanju.
- Površina Centra za obuku vatrogasaca obuhvaća dva segmenta:
 - * površine nesmetanog kretanja,
 - * površine ograničenog kretanja,
- Pod površine nesmetanog kretanja podrazumijevaju se sljedeći sadržaji: uprava, uredi, nastavni prostori s pratećim kabinetima, knjižnicom, videotekom i sl., ugostiteljski sadržaji, smještajni sadržaji korisnika i polaznika nastavnog programa, sportsko-rekreativni sadržaji kao i pomoćni sadržaji (skladišta, garaža i sl.).
- Površine ograničenog kretanja dijele se u dva segmenta:
 - * hladna zona – rad s crpkama i drugim alatima, bazenski dio, višenamjenski toranj, montažni toranj, obuka vozača i slični poligoni;
 - * vruća zona – vježbe s vatrom /industrijska/rafinerijska/kemijska postrojenja/, požarna kuća i drugi simulatori ekstremnih oblika požara, brodski simulator, montažne građevine za izvođenje vježbi saniranja urušavanja i spašavanja iz ruševina, vježbe pri nesrećama u cestovnom i željezničkom prometu i sl.

3. Veličina građevina

- Građevine bivše vojarne i nove građevine potrebno je odrediti za potrebe namjene iz točke 2.
- Centralna građevina
 - * Unutar postojeće centralne građevine smještaju se sadržaji upravne i nastavne djelatnosti, kao i prateći sadržaji prehrane i smještaja polaznika i ostalih korisnika prostora te pomoćni sadržaji.
 - * Pri rekonstrukciji centralne građevine i njenih pratećih površina zadržati postojeću tlocrtnu zauzetost prostora.
 - * Katnost centralne građevine iznosi najviše P+2.
- Garažna i servisna građevina
 - * Dopušta se izgradnja građevine garaže za smještaj voznog parka s pratećim sadržajem servisiranja i pranja vozila. Preporuča se da smještaj garažnog kompleksa bude uz poligon za obuku vozača i nedaleko od ulaznog dijela i centralne građevine.
 - * Građevine garažnog i servisnog sadržaja su prizemne, visine sukladno potrebama specijalnih vozila.
 - * Građevine mogu sadržavati i pomoćne građevine skladišta opreme, garderobe, sanitarne blokove i sl.
 - * Kapacitet garaže do 12 vozila.

- Građevine za potrebe uvježbavanja /poligoni/
 - * Poligoni se smještaju u dijelu površine ograničenog kretanja zonom u ovisnosti o tipologiji poligona i njegovoj pripadnosti hladnoj ili vrućoj zoni.
 - * Za potrebe obuke i uvježbavanja dopušta se izgradnja i instalacija potrebnih sadržaja.
- Pomoćne građevine (skladišta, garderobe, sanitarije, prostor za skupljanje autootpada)
 - * Pomoćne građevine mogu se graditi u svim dijelovima građevinske čestice sukladno potrebama namjene.
 - * Preporuča se rekonstrukcija postojećih građevina za potrebe namjene. Rekonstrukcija podrazumijeva i moguću dogradnju prema potrebi.
 - * Najveći broj etaža pomoćnih građevina iznosi jednu nadzemnu etažu.
- Građevine za smještaj životinja
 - * Dopušta se rekonstrukcija postojeće građevine – psetarnice, za smještaj životinja koje prolaze obuku sudionika u spašavanju.
 - * Za potrebe povećanja kapaciteta dopušta se njezina dogradnja.
 - * Uz smještajnu građevinu preporuča se formiranje poligona za treniranje životinja.
- Pomoćna građevina za smještaj životinja
 - * Dopušta se obnova staje za smještaj koza.
 - * Stado koza ima kapacitet do 15 grla, a u funkciji je održavanja zelenih površina.
- Spremnici goriva
 - * Unutar građevinskog područja izgrađeno je 8 spremnika za pohranu goriva.
 - * Građevine su ukopane ili poluukopane, ovisno o položaju.
 - * Sukladno zakonskoj regulativi moguće je zadržati prvobitnu namjenu.

4. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu

- Prilaz građevinskoj čestici ostvaruje se postojećom prometnicom sa sjeveroistočne strane obuhvata iz pravca željezničke postaje Šapjane.
- Izgrađenu mrežu prometnica unutar obuhvata Centra potrebno je održavati i prema potrebi rekonstruirati.
- Profili internih prometnica moraju zadovoljiti nesmetan prolaz svih vatrogasnih vozila.

5. Infrastrukturna i komunalna opremljenost

- Građevinska čestica Centra za obuku vatrogasaca mora biti priključena na sve osnovne infrastrukturne i komunalne sustave (kolni promet, telekomunikacije, vodoopskrba, odvodnja, elektroopskrba).
- elektroopskrba
 - * Građevinska čestica priključena je na javnu mrežu elektroopskrbe.
 - * Sukladno uvjetima nadležnih službi iz oblasti elektroopskrbe moguća je rekonstrukcija postojeće mreže.
 - * Dopušta se korištenje obnovljivih izvora energije (sunce, vjetar) na način da instalacije ne ometaju korištenje obuhvata. Preporuča se da se sunčani kolektori smještaju na krovnim površinama građevina.
- vodoopskrba
 - * Građevinska čestica priključena je na javnu mrežu vodoopskrbe.

- * Sukladno uvjetima nadležnih službi iz oblasti vodoopskrbe, moguća je rekonstrukcija postojeće mreže za potrebe povećanja kapaciteta.
- odvodnja
 - * Građevinska čestica ima zatvoreni sustav odvodnje.
 - * Dopušta se rekonstrukcija postojećeg sustava s izgradnjom dodatnih uređaja za pročišćavanje.
 - * Broj i vrstu uređaja za tretman i predtretman tehnoloških voda odredit će nadležne javne službe sukladno zahtjevima namjene.

6. Uvjeti za uređenje parkirališnih površina

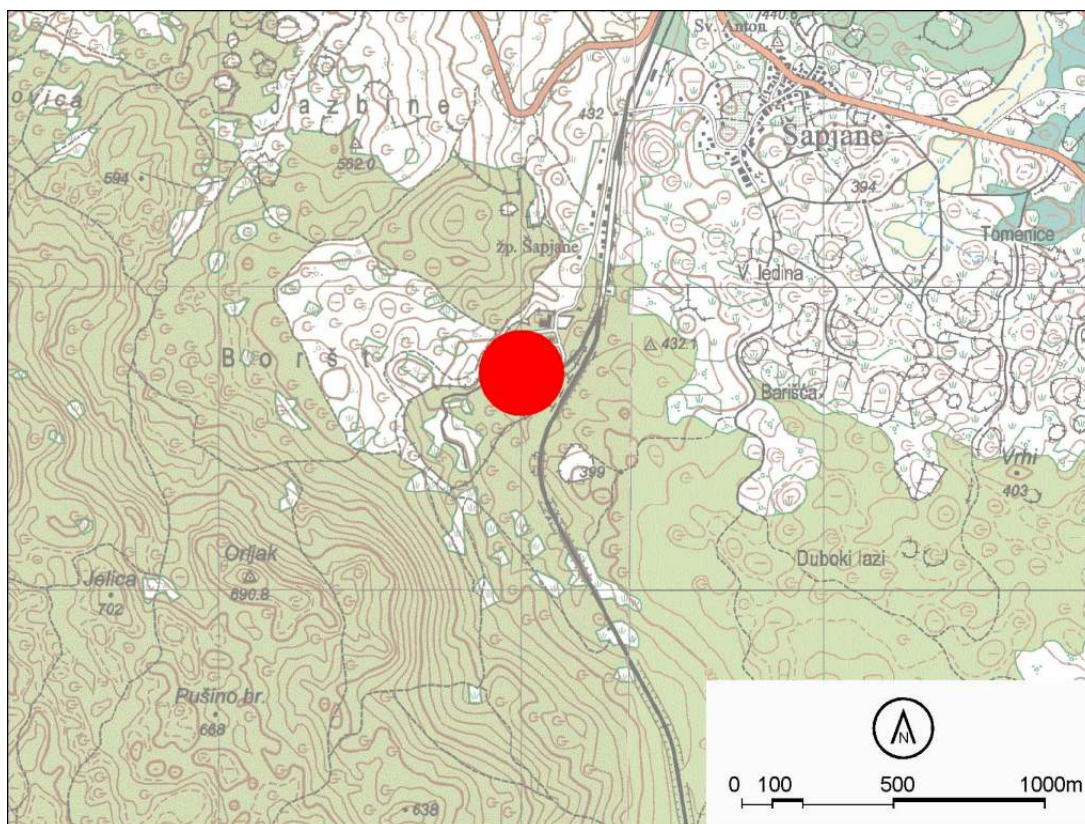
- Formirati parkirališnu površinu za najmanje 15 vozila korisnika Centra.

7. Zračni promet

- Uz planirani obuhvat Centra smještena je površina za slijetanje helikoptera.
- Za potrebe namjene Centra površina za slijetanje helikoptera je potrebna te se preporuča njena prelokacija na površinu između hladne i vruće zone.
- Do formiranja novog sletišta moguće je koristiti postojeće.

9. Željeznički promet

- Unutar obuhvata nalazi se slijepi krak željezničke pruge koji se, za potrebe formiranja poligona, zadržava u svojoj dužini.

Grafički prilog : Lokacija Centra za obuku vatrogasaca Šapjane

15. POLJOPRIVREDNO-STOČARSKI CENTAR BEGOVO RAZDOLJE**1. Oblik i veličina građevne čestice**

- Lokacija zahvata označena je na grafičkom prilogu.
- Najveća dopuštena površina građevne čestice iznosi 25.000 m².

2. Namjena građevine:

- Građevina je namijenjena za obavljanje poljoprivredno stočarske djelatnosti.

3. Veličina građevine

- Najveća dopuštena visina građevine iznosi 6 m.
- Najveći dopušteni broj etaža su dvije etaže (prizemlje i potkrovlje).
- Najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti iznosi $k_{ig} = 0,4$.
- Najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti građevne čestice iznosi $k_{is} = 0,8$.

4. Maksimalni kapacitet

- Najveći dopušteni broj krava i ostalih goveda iznosi do 500 grla.
- Najveći dopušteni broj tovnih teladi i junadi iznosi do 700 grla.

5. Uvjeti za uređenje parkirališnih površina

- Unutar građevinske čestice osigurati najmanje 4 parkirališna mjesta za smještaj svih vrsta motornih vozila uposlenika i korisnika.

6. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu

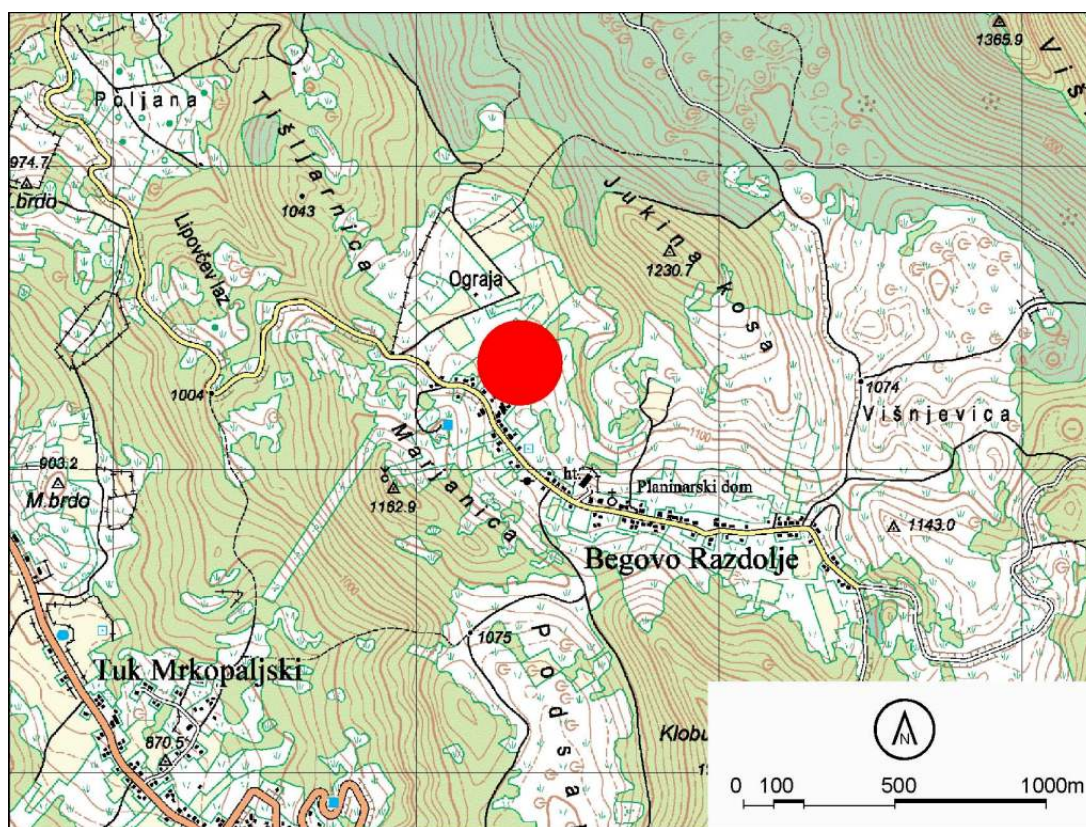
- Građevna čestica poljoprivredno-stočarskog centra mora imati pristup na prometnicu Mrkopalj – Begovo Razdolje.
- Pristupna cesta mora biti minimalne širine 3,0 m.

7. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na komunalnu i drugu infrastrukturu

- Građevina se priključuje na mrežu elektroopskrbe.
- Do izgradnje infrastrukturne mreže vodovoda i odvodnje uvjetuje se gradnja cisterne i nepropusne septičke taložnice.

8. Zaštita prirodne baštine

- Osigurati i provoditi mjere zaštite stoke od predatora iz divljine,
- Posebnu pozornost obratiti na upravljanje s otpadnim vodama (Nitrati direktiva), te naročito s lešinama i ostalim organskim otpadom

Grafički prilog: Lokacija Poljoprivredno-stočarskog centra Begovo Razdolje

16. PUNIONICA VODE NA PODRUČJU UVALE ŽRNOVNICA

1. Oblik i veličina građevne čestice

- Lokacija zahvata označena je na grafičkom prilogu.
- Najveća dopuštena površina građevinske čestice iznosi 2 ha.

2. Namjena građevine:

- Namjena građevine je punionica vode.
- Na građevinskoj čestici punionice vode dopuštena je gradnja građevine punionice i građevine skladišta u funkciji osnovne namjene.

3. Veličina građevine

- Najveća dopuštena bruto površina za građevinu punionice iznosi 2.000 m².
- Najveća dopuštena bruto površina za građevinu skladišta iznosi 2.000 m².
- Najveća dopuštena visina građevina iznosi 10 m.
- Najveći dopušteni broj etaža iznosi tri etaže (podrum, prizemlje i kat).
- Najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti iznosi $k_{ig} = 0,4$.
- Najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti iznosi $k_{is} = 1,2$.

4. Broj funkcionalnih jedinica

- Građevinska čestica Punionice vode obuhvaća dvije funkcionalne jedinice – punionicu vode i skladište.

5. Uvjeti za uređenje parkirališnih površina

- Najmanji potrebni broj parkirališnih mjesta iznosi jedno parkirališno mjesto po zaposleniku te potreban broj parkirališnih mjesta za transportna vozila.

6. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu

- Građevinska čestica mora imati pristup sa prometnice Novi Vinodolski – Senj.
- Pristupna cesta mora biti minimalne širine 5,5 m.

7. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na komunalnu i drugu infrastrukturu

- Vodoopskrba – građevna čestica priključuje se na javni vodoopskrbni sustav.
- Odvodnja – obavezna je izgradnja zasebnog sustava sa uređajem za pročišćavanje.
- Elektroopskrba – građevna čestica priključuje se na javni elektroenergetski sustav.

Grafički prilog: Lokacija Punionice vode na području uvala Žrnovnica

17. VJETROELEKTRANA RUŠEVO – KRMPOTSKO

1. Oblik i veličina građevinske čestice

- Lokacija zahvata označena je na grafičkom prilogu.
- Najveća dopuštena površina za prostor razvoja projekta iznosi 30 km².
- Točan oblik i veličina zahvata utvrdit će se nakon provedenih mjerenja, izrade idejnog projekta i usklađivanja s drugim važećim propisima.

2. Namjena građevine

- Osnovna namjena građevine je proizvodnja električne energije iskorištavanjem energije vjetra. Pod vjetroelektranom se podrazumijeva postrojenje za pretvorbu energije vjetra u električnu energiju, uključujući sva pojedinačna postrojenja koja su povezana s proizvodnjom električne energije iz energije vjetra, poput jednog ili više vjetroagregata s pripadnim transformatorskim stanicama i električnim vodovima, te upravljačkih i drugih građevina ili objekata koji služe pogonu vjetroelektrane.

3. Kapacitet

- Maksimalna dopuštena snaga vjetroelektrane Ruševo Krmpotsko je 90 MW.
- Maksimalna snaga vjetroagregata ograničava se na 3 MW.

4. Uvjeti za uređenje građevinske čestice

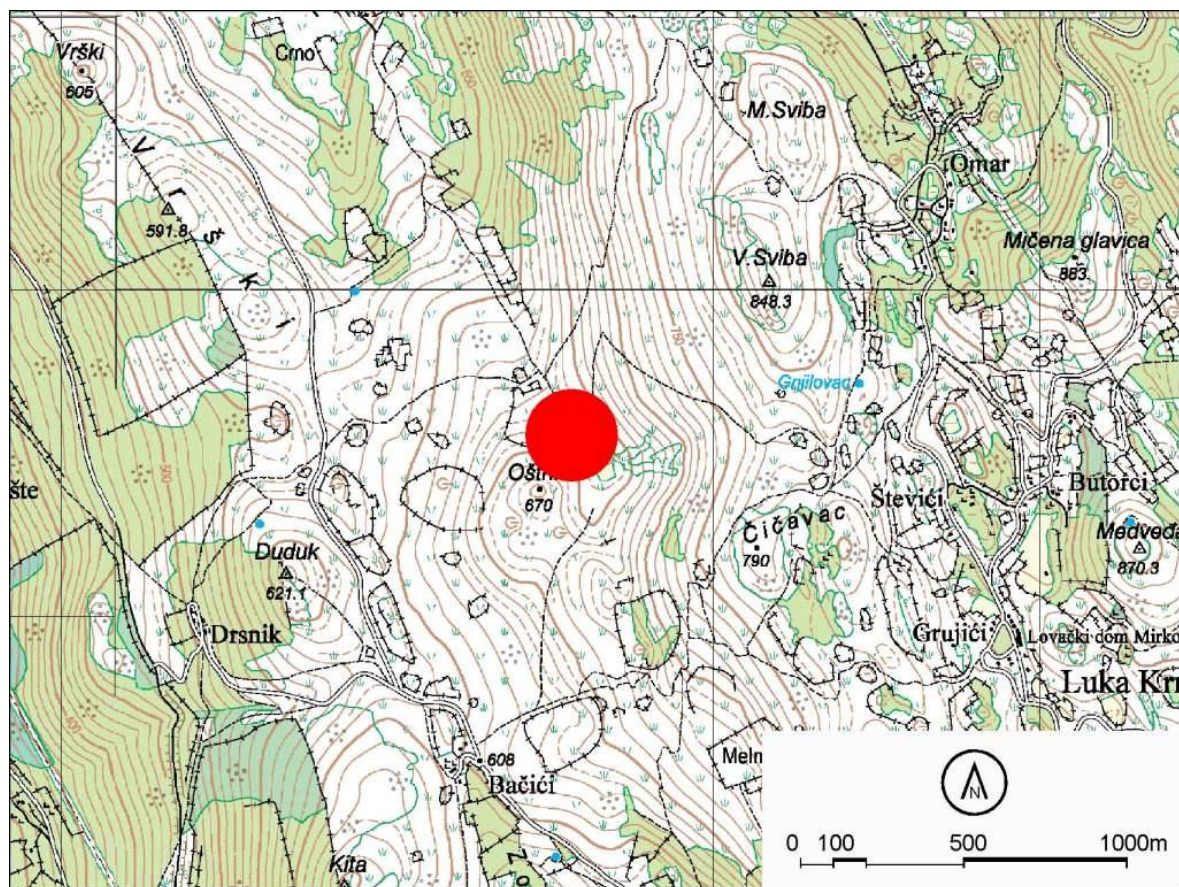
- Prilikom lociranja vjetroelektrana treba ostvariti sljedeće minimalne udaljenosti od stupa vjetrogeneratora do pojedinih prostornih elemenata:
 - građevinsko područje naselja 500 m
 - prometnice i infrastrukturni objekti 150 m
 - kulturna dobra 300 m
 - eksploatacijska polja mineralnih sirovina 500 m
 - minimalna zračna udaljenost najbližeg vjetrogeneratora predmetne elektrane od najbližeg vjetrogeneratora druge elektrane (planirane ili izgrađene) iznosi najmanje 2.000 m, osim ako suglasnošću nositelja projekta koji je ranije ishodio energetsko odobrenje nije drugačije određeno.
- Prilikom odabira lokacija za vjetroagregate, preporuka ovog Plana je:
 - izbjegavati sljemena brda koja su istaknuta u širem okolnom prostoru;
 - pri odabiru stupova na istaknutim lokacijama preporuka je težiti izboru više nižih stupova u nizu umjesto manjeg broja viših za postizanje slične instalirane snage (ako je to opravdano studijama vjetropotencijala);
 - izbjegavati kontaktna područja s prostorima osjetljivim na buku (građevinska područja naselja, zaštićeni dijelovi prirode i sl.);
 - izbjegavati obrasle i zdrave šumske prostore gospodarskih šuma.
- Najveći dopušteni broj etaža pomoćnih objekata je P+1, a najveća dopuštena visina pomoćnih objekata iznosi 10 m.

5. Način priključenja na infrastrukturnu mrežu

- Građevina mora imati uređenu vlastitu vodoopskrbu (npr. cisternom) i odvodnju otpadnih voda (npr. septička jama, kompostni toaleti, i sl.).
- Građevina mora biti priključena na elektroenergetsku mrežu radi distribucije el. energije.
- Građevina mora imati pristup na javnu prometnu površinu.

6. Zaštita prirodne baštine

- U cilju utvrđivanja stanja nužno je, tijekom planiranja a prije moguće izgradnje vjetroelektrane, provesti detaljna istraživanja faune ptica i šišmiša.
- Najmanje 6 mjeseci prije provedbe mogućeg zahvata potrebno je telemetrijskim praćenjem provoditi monitoring minimalno dvije jedinke od svake vrste velikih zvijeri (vuk, ris, smeđi medvjed), te je u slučaju realizacija zahvata navedeni monitoring nužno nastaviti tijekom rada vjetroelektrane.
- Način izvedbe pojedinih elemenata moguće izgrađene vjetroelektrane (visina i razmještaj vjetroagregata, potpornji, lopatice i osvjetljenje vjetroagregata, električni vodovi i dr.) mora biti predviđen u cilju maksimalnog smanjenja mogućeg negativnog utjecaja vjetroelektrane na populaciju ptica i šišmiša.

Grafički prilog: Lokacija VE Ruševo – Krmpotsko

18. SUNČANA ELEKTRANA GUSTA DRAGA

1. Oblik i veličina građevinske čestice

- Lokacija zahvata označena je na grafičkom prilogu.
- Površina obuhvata namijenjenog za smještaj solarnih panela, platoa trafostanice i pomoćnih građevina iznosi najviše 25 ha.

2. Namjena građevine

- Osnovna namjena građevine je proizvodnja električne energije – sunčana fotonaponska elektrana. Pod sunčanom elektranom podrazumijeva se cjelina sastavljena od fotonaponskih panela, trafostanice, pripadne elektroenergetske mreže, pomoćnih građevina u funkciji elektrane (spremišta, radionice) i pripadajućih parkirališnih površina.

3. Veličina građevina

- Fotonaponski paneli moraju biti postavljeni tako da je njihov najniži dio na visini višoj od 50 cm, te na način da tlo ispod njih ne bude zasjenjeno u potpunosti i kroz cijeli dan.
- Pomoćne građevine izvode se kao prizemne, visine do 7 metara (mjereno od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca).
- Najveća dopuštena bruto površina pomoćne građevine je 300 m².
- Građevine (spremišta/radionice) se moraju svojim oblikovnim karakteristikama i uporabom građevinskih materijala prilagoditi lokalnoj graditeljskoj tradiciji (kamen).
- Maksimalni koeficijent izgrađenosti građevne čestice je $k_{ig} = 0,7$. Koeficijent izgrađenosti podrazumijeva odnos izgrađene površine zemljišta pod svim građevinama, uključujući tlocrtne projekcije fotonaponskih panela i ukupne površine građevinske čestice.
- Najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti je 1.

4. Kapacitet

- Maksimalna dopuštena snaga sunčane elektrane je 10 MW.

5. Uvjeti za uređenje građevne čestice

- Osigurati zaštitni pojas od pristupne javne prometne površine širok najmanje 10 m.
- Najmanja dopuštena udaljenost trafostanice od granice susjednih čestica mora biti 1 m, a udaljenost od granice prema građevinskoj čestici javne prometne površine mora biti najmanje 2 m.
- Sunčana elektrana mora biti ograđena neupadljivom, prozračnom ogradom sivo-bijele boje (boje kamena) s omogućenim prolazima za male životinje.
- Unutar građevne čestice potrebno je osigurati minimalno dva parkirališna mjesta za svaku pomoćnu građevinu (spremišta, radionice) u funkciji elektrane.
- Prirodna konfiguracija terena mora biti zadržana.

6. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu

- Građevna čestica sunčane elektrane mora imati pristup s prometnice Donji Zagon – Fužine ili prometnice Bribir – Bater.

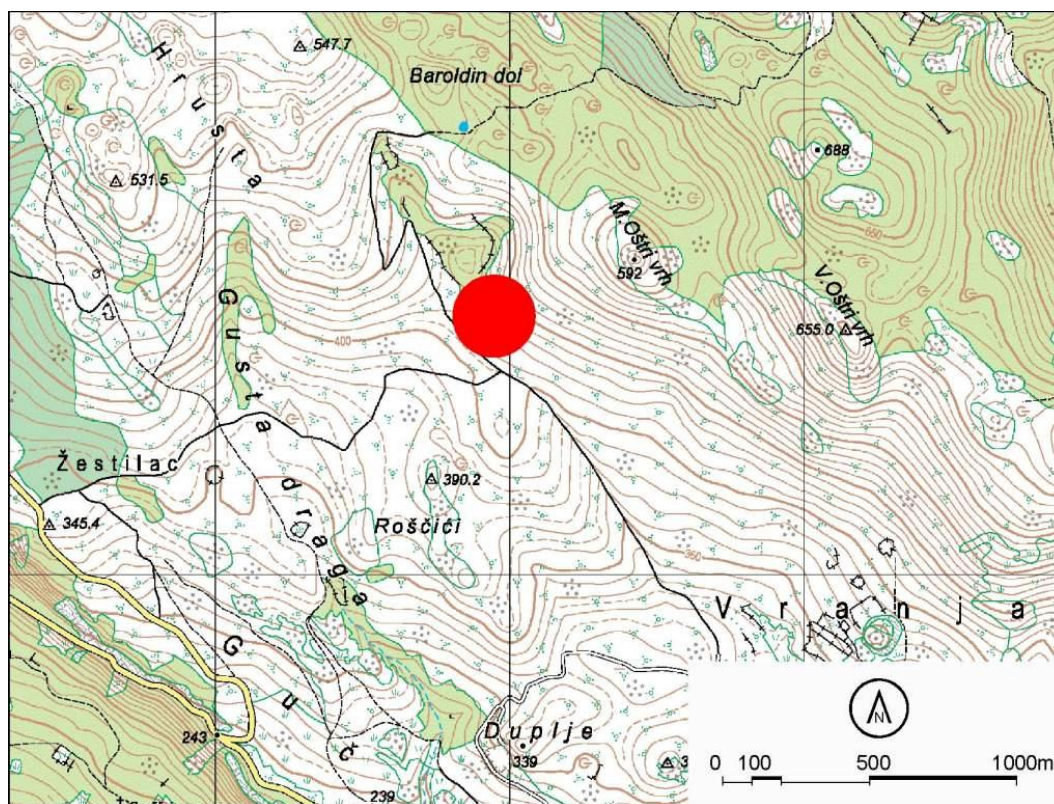
- Pristupna cesta do građevine mora biti minimalno 4,5 m široka uz osiguravanje sigurnog mimoilaženja vozila (ugibališta na vidljivom dijelu prometnice).

7. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na komunalnu i drugu infrastrukturu

- Sunčana elektrana mora imati uređenu vlastitu vodoopskrbu (npr. cisternom) i odvodnju otpadnih voda (npr. septička jama, kompostni toaleti i sl.).
- Sunčana elektrana mora biti priključena na elektroenergetsku mrežu radi distribucije el. energije
- Po zahtjevu jedinice lokalne samouprave i iskazanoj potrebi, oborinska voda sa solarnih panela može se prikupljati u spremište za pohranjivanje kišnice koje se može nalaziti izvan građevinskog zemljišta sunčane elektrane ukoliko će se koristiti za javne potrebe (vatrogasna voda, napajanje stoke, navodnjavanje i sl.).

8. Zaštita prirodne baštine

- Provesti odgovarajuća prethodna znanstvena istraživanja na lokaciji solarne elektrane, kako bi se isključili mogući negativni utjecaji na zastupljena rijekta staništa, rijetke tipove travnjaka, područja neophodna za hranjenje rijetkih ptica i drugo
- Uzimajući u obzir razvoj tehnologije za korištenje energije sunca kao obnovljivog izvora energije, pri izgradnji solarne elektrane maksimalno koristiti materijale (netoksične za okoliš) i tehnologije (npr. tehnologija tankog filma) koje smanjuju rizike za očuvanje povoljnih uvjeta staništa i stabilnosti populacija vrste flore i faune, uz istodobno povećanje učinkovitosti.

Grafički prilog: Lokacija SE Gusta draga

19. MARINA PEŠKERA

1. Oblik i veličina građevinske čestice

- Lokacija zahvata označena je na grafičkom prilogu.
- Marina Peškera smještena je uz građevinsko područje ugostiteljsko-turističke namjene Voz – Peškera između već utvrđenih namjena uređene plaže Peškera i sportsko rekreativne površine za vodene sportove.
- Marina Peškera definirana je kopnenom i morskom (akvatorij) površinom.
- Granicu kopnenog i morskog dijela marine čini korigirana obalna linija.
- Najveća dopuštena površina kopnenog dijela iznosi 5,6 ha.
- Najveća dopuštena površina morskog dijela (akvatorija) iznosi 10,0 ha.

2. Namjena građevinske čestice

- Građevinska čestica luke nautičkog turizma – Marina Peškera namijenjena je za pružanje usluge smještaja, servisiranja, iznajmljivanja plovila i ostalih pratećih djelatnosti spojivih sa osnovnom namjenom.

3. Propisuju se sljedeći uvjeti za uređenje akvatorija marine

- Najveća dopuštena površina akvatorija marine iznosi oko 10,0 ha.
- Kapacitet marine iznosi najviše 500 plovila.
- Unutar granice akvatorija marine dopušta se formiranje građevina lučke podgradnje–manipulativne obalne površine, gatovi, privezišta s pripadajućom opremom za smještaj plovila na moru i sl.
- Gatovi za prihvat plovila mogu biti od čvrstih materijala ili plutajuća duljine najviše 150 m.
- Prema potrebi, sukladno maritimnim karakteristikama, dopušta se izgradnja lukobrana.
- Plovila na morskom vezu moraju biti opskrbljena osnovnim infrastrukturnim i komunalnim sustavima.
- Djelatnost unutar akvatorija marine ne smije, ni na koji način, onemogućavati korištenje rekreativnih dijelova mora uređene plaže Peškera i sportsko-rekreativne površine za vodene sportove.

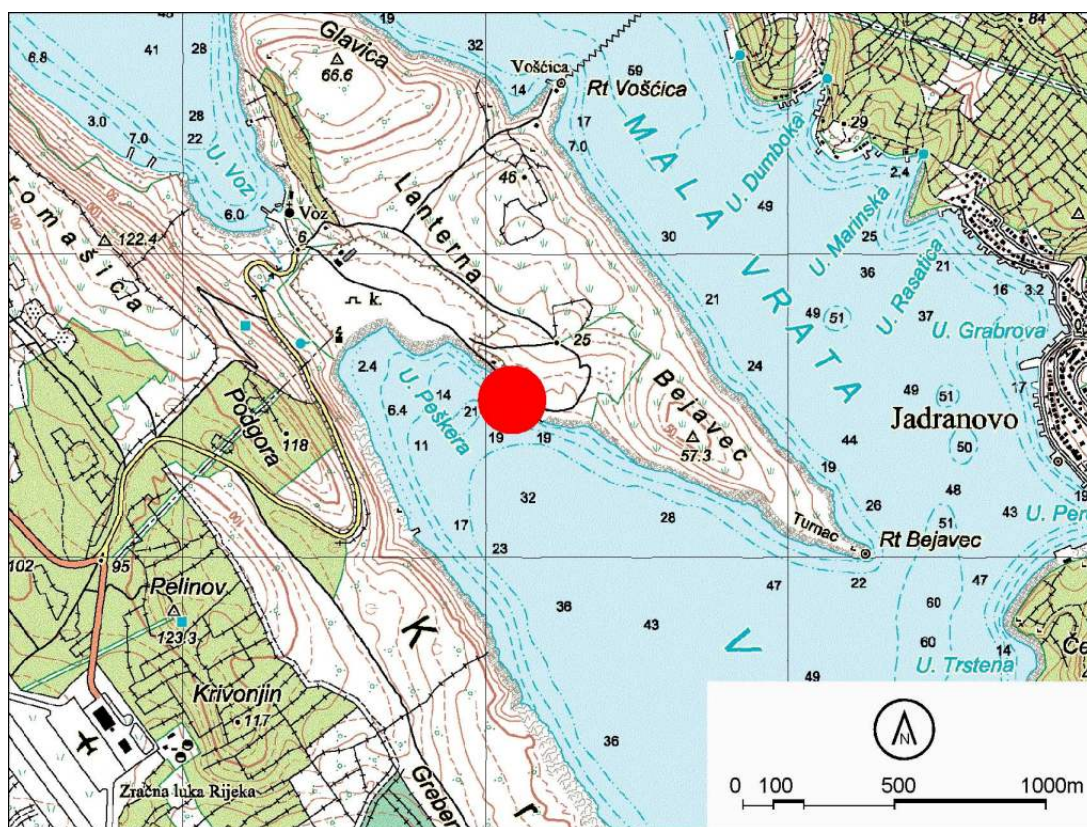
4. Propisuju se sljedeći uvjeti za uređenje kopnenog dijela marine

- Kopneni dio marine formirat će se na već utvrđenoj servisnoj površini luke otvorene za javni promet Voz. Najveća dopuštena površina kopnenog dijela iznosi oko 5,6 ha.
- Dopušta se korekcija obalne linije za potrebe formiranja odgovarajuće lučke podgradnje za potrebe dizanja i spuštanja plovila u more (travelift, navozi, servis na moru i sl.) te ostalih sadržaja potrebnih za manipulaciju plovilima. Marina se formira u dužini najviše 520 m postojeće obalne linije.
- Na kopnenom dijelu marine smještaju se ostali sadržaji osnovne namjene, ovisni o uvjetima kategorije marine: recepcija, uprava, sanitarni blokovi, garderobe, spremišta, hangari za smještaj brodova, radionice, servisi u funkciji održavanja plovila i dr, kao i smještaj najviše 20% ukupnog broja plovila u marini (suhi vez).
- Osim sadržaja osnovne namjene dopušta se formiranje pratećih sadržaja ugostiteljske, trgovačko-uslužne, poslovne, zabavne, sportske i rekreacijske namjene.

- Najveći koeficijent izgrađenosti na kopnenom dijelu marine iznosi $k_{ig} = 0,3$ kao i
- najveći koeficijent iskoristivosti $k_{is} = 0,3$.
- Etažnost građevina iznosi jednu nadzemnu etažu (P).
- Najveća dopuštena visina građevine iznosi 4,0 m izuzev visine građevina servisnog i nadglednog (tornja) dijela koja mora biti sukladna potrebama tehnološkog procesa.
- Najmanja udaljenost servisnih građevina od javnih prometnih površina iznosi najmanje 10 m, a najmanja udaljenost građevina koje nisu servisne iznosi 5 m.
- Kopnene površine marine, u svom servisnom dijelu, moraju biti odvojene pojasom zaštitnog zelenila širine najmanje 10m od ostalih površina ugostiteljsko-turističke namjene Voz – Peškera T2.
- Pri izgradnji marine potrebno je osigurati sve mjere zaštite mora od zagađenja.

7. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na komunalnu i drugu infrastrukturu

- Površina kopnenog dijela marine mora biti infrastrukturno i komunalno opremljena internim prometom i priključcima na javnu vodoopskrbu, odvodnju i elektroopskrbu.
- Područje mora imati prilaz kolnom prometnicom sa sjeveroistočnog dijela obuhvata,
- (c) Obvezno je formiranje pješačka površine kroz marinu. Najmanja širina pješačke prometnice iznosi 3,5 m, a mora sadržavati elemente kojima se njome omogućava i biciklistički promet.
- Potrebno je osigurati parkirališni prostor sukladno kategorizaciji marine, ali ne manje od 80 parkirnih mjesta. Preporuča se da se parkirališni prostor formira uz već formirani parking.
- U sklopu kopnene površine marine namijenjene servisiranju plovila, potrebno je predvidjeti posebno mjesto za pranje plovila – pralište, s kojeg će se odvoditi nastale tehnološke vode od pranja plovila prema odgovarajućem uređaju za predtretman ove vrste tehnoloških otpadnih voda, prije ispuštanja u javni sustav odvodnje sanitarnih otpadnih voda. Pralište mora biti ograđena površina s koje se ne dopušta otjecanje na okolne površine, a odvodnja prema uređaju mora se provoditi zatvorenim sustavom odvodnje.
- Odabrani uređaj za predtretman tehnoloških otpadnih voda mora pročistiti ove vode tako da granične vrijednosti pokazatelja, odnosno dopuštene koncentracije opasnih i drugih tvari odgovaraju graničnim vrijednostima, odnosno dopuštenim koncentracijama pokazatelja opasnih i drugih tvari, propisane prema Pravilniku o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda.
- Obvezno je postavljanje kontrolnog okna za uzimanje uzoraka pročišćenih tehnoloških voda, neposredno nakon uređaja, a prije ispuštanja u javni sustav sanitarne odvodnje.
- Otpadna ulja iz servisa moraju se skladištiti u posebnim tankovima postavljenim unutar tankvane – ograđene površine opremljene zatvorenim sustavom odvodnje, koji ove vode odvodi prema separatoru ostalih oborinskih otpadnih voda, te se tretiraju na isti način.
- Na isti uređaj treba dovoditi i otpadne vode nastale pranjem poda svih radnih površina servisa.
- Preporuča se korištenje obnovljivih izvora energije, prvenstveno korištenje energija sunca i mora, pri opremanju marine.

Grafički prilog: Lokacija Marine Peškera

20. PSIHIJATRIJSKA BOLNICA RAB

1. Oblik i veličina građevne čestice

- Lokacija zahvata označena je na grafičkom prilogu.
- Površina građevne čestice psihijatrijske bolnice iznosi 7,7 ha.
- Gradivi dio građevne čestice iznosi najviše 6,5 ha. Gradnja osnovnih i pomoćnih građevina dopušta se unutar gradivog dijela čestice.

2. Namjena građevine:

- Osnovna namjena građevine je društvena namjena sekundarne zdravstvene zaštite – psihijatrijska bolnica.
- Pod građevinom psihijatrijske bolnice podrazumijeva se cjelina sastavljena od:
 - * građevina u funkciji osnovne namjene za obavljanje smještaja i terapije pacijenata,
 - * objekata za potrebe obavljanja ostalih bolničkih i terapijskih djelatnosti koja podrazumijeva i smještajne objekte (stanovanje zaposlenih), sportsko-rekreacijske objekte (igrališta) i bazene (otvorenog i/ili zatvorenog tipa), objekte za potrebe terapijskog rada pacijenata (radno-okupaciona terapija),
 - * pomoćnih objekata za potrebe skladištenja,
 - * spojnih hodnika za povezivanje objekata smještaja i terapije pacijenata,
 - * objekta vjerske građevine (kapela),
 - * parkirališnih površina
 - * uređenih zelenih površina i sl.

3. Uvjeti gradnje pojedinih sadržaja

- Najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti je 0,7. (Odnosi se na omjer tlocrtne površine svih građevina na čestici i gradivog dijela građevinske čestice). U koeficijent izgrađenosti ne uračunavaju se uređene zelene površine, površine otvorenih sportsko-rekreacijskih igrališta i otvorenih bazena.
- Najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti iznosi 2,1. (Odnosi se na omjer ukupne površine etaža svih objekata i gradivog dijela građevinske čestice).
- Osigurati minimalno 20% površine gradivog dijela čestice za uređene zelene površine.
- Dopušta se gradnja građevina najveće građevinske (bruto) površine 600 m². Najveća dopuštena visina građevina iznosi 14,5 m s najviše tri nadzemne etaže i jednom podrumskom.
- Najveća dopuštena visina za građevinu bazena zatvorenog tipa je 7 m. Krovna konstrukcija građevine bazena može biti izvedena kao pomična. U sklopu građevine bazena mogu se interpolirati potrebni prateći sadržaji (terapijske kade, ordinacije za fizikalnu rehabilitaciju, prostorije za relaksaciju, garderobe i sanitarije).
- Pomoćni objekti za potrebe skladištenja izvode se kao prizemni, uz mogućnost izgradnje podrumске etaže.
- Omogućuje se povezivanje osnovnih građevina suhim i toplim vezama u prizemnoj i podrumskoj etaži. Najveća dopuštena visina spojnih hodnika iznosi 4 m do gornjeg ruba stropne konstrukcije, odnosno vrha nadozida.

4. Kapacitet

- Maksimalni broj ležajeva u okviru smještaja pacijenata je 480.

5. Uvjeti za uređenje građevne čestice

- Udaljenost građevine od ruba građevne čestice iznosi najmanje 6 m.
- Minimalna udaljenost od ruba građevne čestice kod rekonstrukcije izgrađenih građevina može biti i manja od propisane, ali se ne smije smanjivati u odnosu na postojeću.
- Pomoćne građevine mogu se graditi i na granici građevne čestice, uz uvjet da se na pročelju koje se nalazi na udaljenosti kraćoj od 3 m od granice građevne čestice ne dopušta izgradnja otvora.
- Dozvoljeno je postavljanje montažno-demontažnih objekata („balon“ sale i sl.) za potrebe natkrivanja svih igrališta za sport i rekreaciju i otvorenih bazena.
- Na sjevernoj strani građevinske čestice bolnice, prema glavnoj prometnici, dozvoljeno je postavljanje bukobrana.
- Dopušta se rekonstrukcija izgrađenih objekata i prenamjena postojećih u domeni osnovne namjene.

6. Uvjeti za uređenje parkirališnih površina

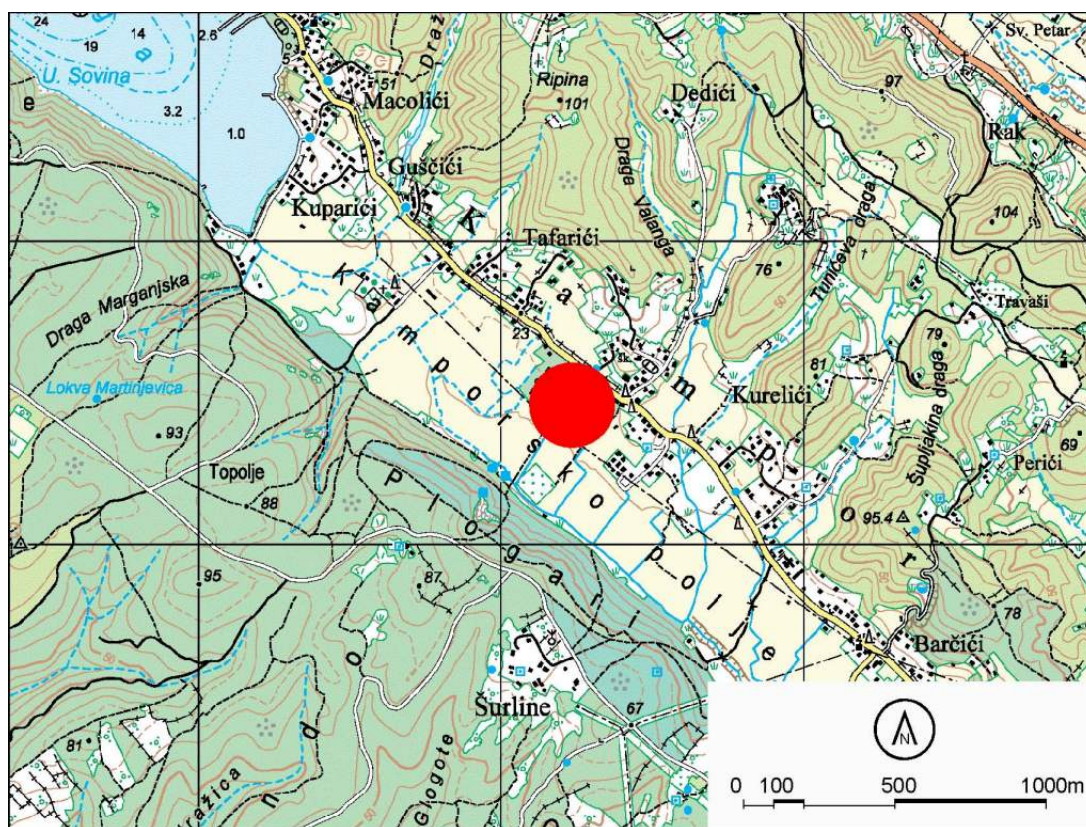
- Za potrebe zaposlenih i posjetitelja, unutar građevne čestice psihijatrijske bolnice, osigurati minimalno 80 parkirnih mjesta. Od tog broja 5% parkirnih mjesta mora biti predviđeno za vozila osoba s posebnim potrebama.

7. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu

- Građevinska čestica mora imati omogućen pristup s javne prometne površine.

8. Infrastrukturna i komunalna opremljenost

- Građevinska čestica obvezno mora imati priključak na javnu vodoopskrbu, odvodnju i elektroopskrbu.

Grafički prilog: Lokacija Psihijatrijske bolnice Rab

21. MEMORIJALNI CENTAR KAMPOR

– 1. Oblik i veličina građevne čestice

- Lokacija zahvata označena je na grafičkom prilogu.
- Najveća dopuštena površina građevne čestice iznosi 14.000 m².

2. Namjena građevine

- Osnovna namjena građevine je muzej sa svim pratećim djelatnostima u funkciji osnovne namjene.

3. Veličina građevine

- Najveća dopuštena ukupna visina građevine mjereno od najniže kote terena uz rub građevine iznosi 14,5 m.
- Dopuštena je gradnja jedne podzemne (podrum ili suteran) etaže i tri nadzemne etaže.
- Najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti je $k_{ig} = 0,3$.
- Najveći dopušteni koeficijent iskorištenost je $k_{is} = 1,2$.

4. Broj funkcionalnih jedinica

- Planirane su sljedeće djelatnosti unutar muzeja:
 - memorijalni dio (poštovanje prema žrtvama koncentracijskog logora),
 - edukacijski dio (edukacijski centar, konferencije, ljetne škole, tečajevi, ekskurzije),
 - prezentacije.

5. Uvjeti za uređenje parkirališnih površina

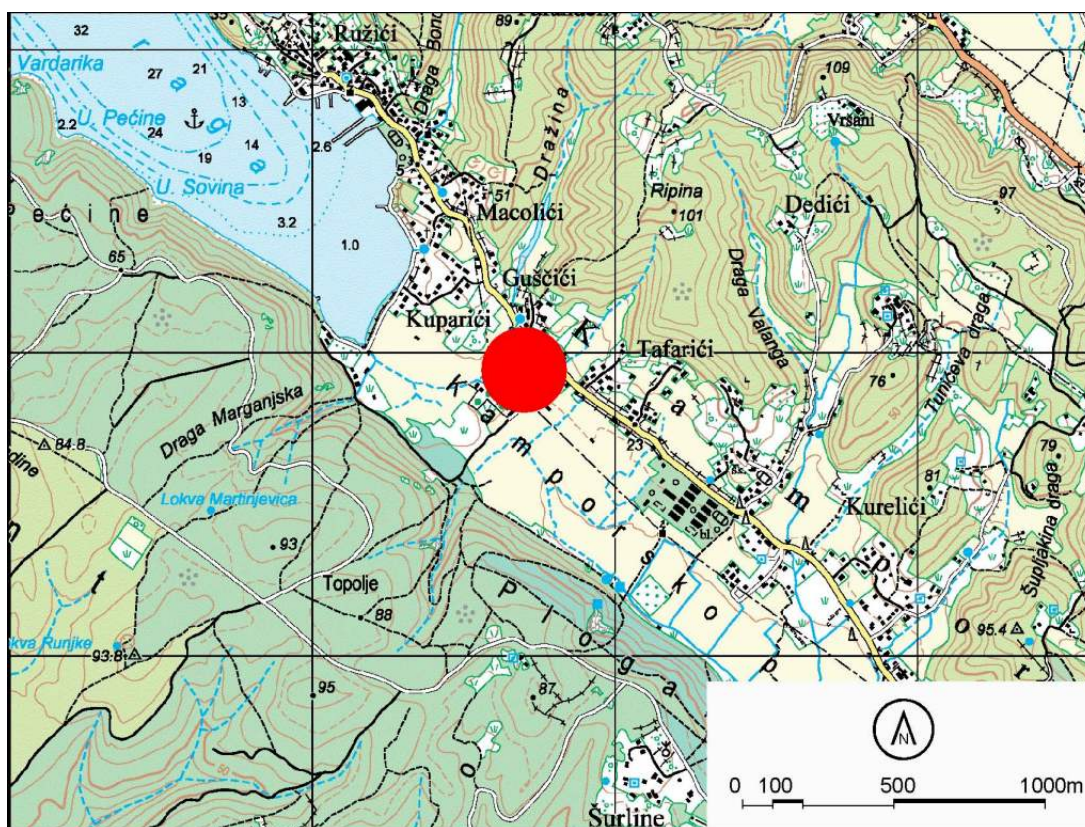
- Unutar građevinske čestice predvidjeti minimalno 100 parkirališnih mjesta. Parkiranje je moguće riješiti podzemno i nadzemno. Od predviđenog minimalnog broja parkirališnih mjesta 10% parkirališnih mjesta predvidjeti za vozila osoba s posebnim potrebama i 10% parkirališnih mjesta za autobuse.

6. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu

- Pristup građevini ostvaruje se preko javne prometnice ili pristupnog puta.
- Građevinska čestica mora imati priključak na javnu elektroopskrbnu mrežu, vodoopskrbu i odvodnju.

7. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na komunalnu i drugu infrastrukturu

- Građevina mora imati priključak na vodoopskrbu i elektroopskrbu, a do izgradnje javnog sustava odvodnje mora imati zasebni uređaj za pročišćavanje otpadnih voda (biodisk, ili sl.).

Grafički prilog: Lokacija Memorijalnog centra Kupa

22. SUNČANA ELEKTRANA BELINOVICA

1. Oblik i veličina građevinske čestice

- Lokacija zahvata označena je na grafičkom prilogu.
- Površina obuhvata namijenjenog za smještaj solarnih panela, platoa trafostanice i pomoćnih građevina iznosi najviše 31 ha.

2. Namjena građevine

- Osnovna namjena građevine je proizvodnja električne energije – sunčana fotonaponska elektrana. Pod sunčanom elektranom podrazumijeva se cjelina sastavljena od fotonaponskih panela, trafostanice, pripadne elektroenergetske mreže, pomoćnih građevina u funkciji elektrane (spremišta, radionice i sl.)

3. Veličina građevina

- Fotonaponski paneli moraju biti postavljeni tako da je njihov najniži dio na visini višoj od 50 cm, te na način da tlo ispod njih ne bude zasjenjeno u potpunosti i kroz cijeli dan.
- Pomoćne građevine izvođe se kao prizemne, visine do 7 metara (mjereno od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca).
- Najveća dopuštena bruto površina pomoćne građevine je 300 m².
- Građevine (spremišta/radionice) se moraju svojim oblikovnim karakteristikama i uporabom građevinskih materijala prilagoditi lokalnoj graditeljskoj tradiciji (kamen).
- Maksimalni koeficijent izgrađenosti građevne čestice je $k_{ig} = 0,7$. Koeficijent izgrađenosti podrazumijeva odnos izgrađene površine zemljišta pod svim građevinama, uključujući tlocrtne projekcije fotonaponskih panela i ukupne površine građevinske čestice.
- Najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti je 1.

4. Kapacitet

- Maksimalna dopuštena snaga sunčane elektrane je 10 MW.

5. Uvjeti za uređenje građevne čestice

- Osigurati zaštitni pojas od pristupne javne prometne površine širok najmanje 10 m.
- Najmanja dopuštena udaljenost trafostanice od granice građevne čestice mora biti 1 m, a udaljenost od granice prema građevinskoj čestici javne prometne površine mora biti najmanje 2 m.
- Sunčana elektrana mora biti ograđena neupadljivom, prozračnom ogradom sivo-bijele boje (boje kamena) s omogućenim prolazima za male životinje.
- Unutar građevne čestice potrebno je osigurati minimalno dva parkirališna mjesta za svaku pomoćnu građevinu (spremišta, radionice) u funkciji elektrane.
- Prirodna konfiguracija terena mora biti zadržana.

6. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu

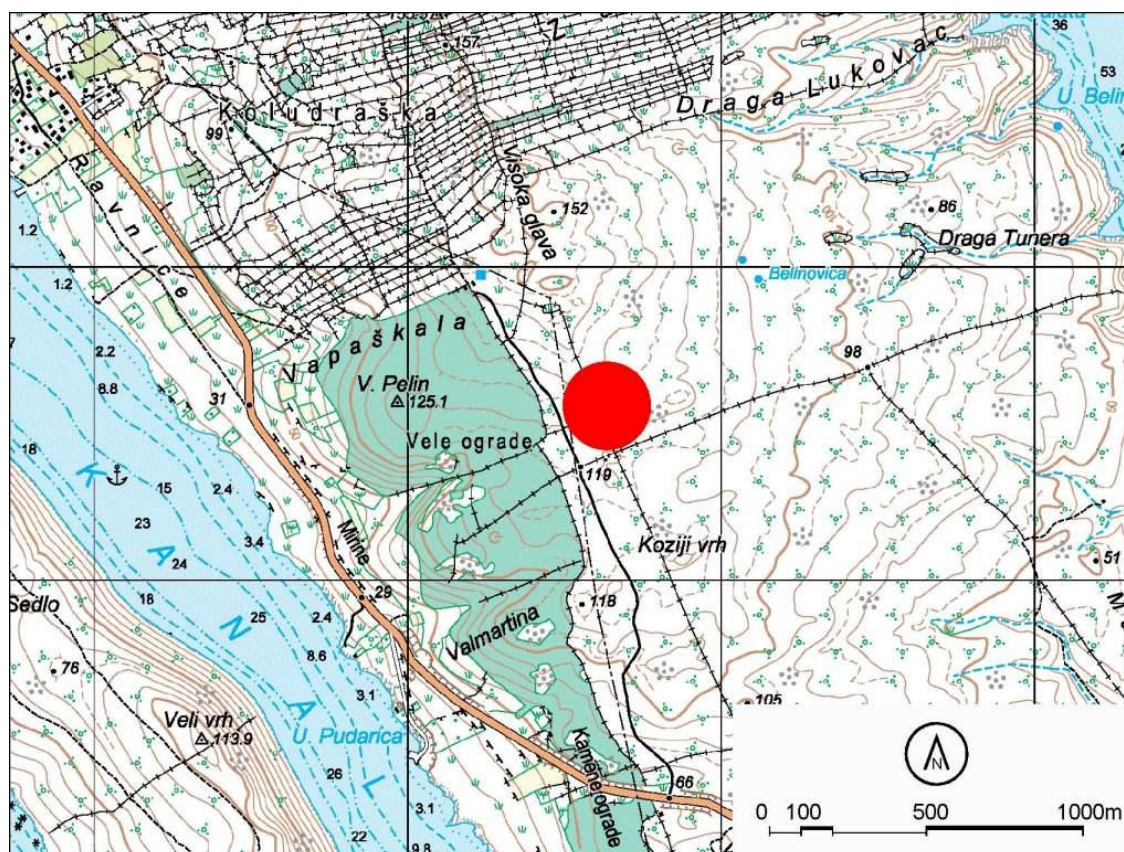
- Građevna čestica sunčane elektrane mora imati pristup s prometnice Mišnjak – Rab.
- Pristupna cesta do građevine mora biti minimalno 4,5 m široka uz osiguravanje sigurnog mimoilaženja vozila (ugibališta na vidljivom dijelu prometnice).

7. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na komunalnu i drugu infrastrukturu

- Sunčana elektrana mora imati uređenu vlastitu vodoopskrbu (npr. cisternom) i odvodnju otpadnih voda (npr. septička jama, kompostni toaleti i sl.).
- Sunčana elektrana mora biti priključena na elektroenergetsku mrežu radi distribucije el. energije.
- Po zahtjevu jedinice lokalne samouprave i iskazanoj potrebi, oborinska voda sa solarnih panela može se prikupljati u spremište za pohranjivanje kišnice koje se može nalaziti izvan građevinskog zemljišta sunčane elektrane ukoliko će se koristiti za javne potrebe (vatrogasna voda, napajanje stoke, navodnjavanje i sl.).

8. Zaštita prirodne baštine

- Prilikom planiranja smještaja solarnih panela, platoa trafostanice i pomoćnih građevina voditi računa da se izbjegnu površine travnatih staništa – ciljeva očuvanja područja NEM HR2001023.
- Uzimajući u obzir razvoj tehnologije za korištenje energije sunca kao obnovljivog izvora energije, pri izgradnji sunčane elektrane maksimalno koristiti materijale (netoksične za okoliš) i tehnologije (npr. tehnologija tankog filma) koje smanjuju rizike za očuvanje povoljnih uvjeta staništa i stabilnosti populacija vrste flore i faune, uz istodobno povećanje učinkovitosti.

Grafički prilog: Lokacija SE Belinovica

23. TALASOTERAPIJA RAB

1. Oblik i veličina građevne čestice

- Lokacija zahvata označena je na grafičkom prilogu.
- Najveća dopuštena površina građevne čestice iznosi 7500 m².

2. Namjena građevine

- Građevina je namijenjena djelatnosti zdravstvene zaštite uz pružanje hotelskog i sličnog smještaja – zdravstvenog turizma.

3. Veličina građevine

- Ukupna visina građevine iznosi najviše 13 m.
- Najveći dopušteni broj etaža je 4 etaže (3 nadzemne etaže i 1 podzemna).
- Najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti građevne čestice iznosi $k_{ig} = 0,4$.
- Najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti nadzemno iznosi $k_{is} = 1,5$.

4. Broj funkcionalnih jedinica, kapacitet

- Maksimalni kapacitet smještajnog dijela iznosi 80 ležajeva.
- Područje talasoterapije Rab obuhvaća i sadržaje za pružanje zdravstvenih usluga (poliklinike, ambulate, rehabilitacija i sl.).

5. Uvjeti za uređenje parkirališnih površina

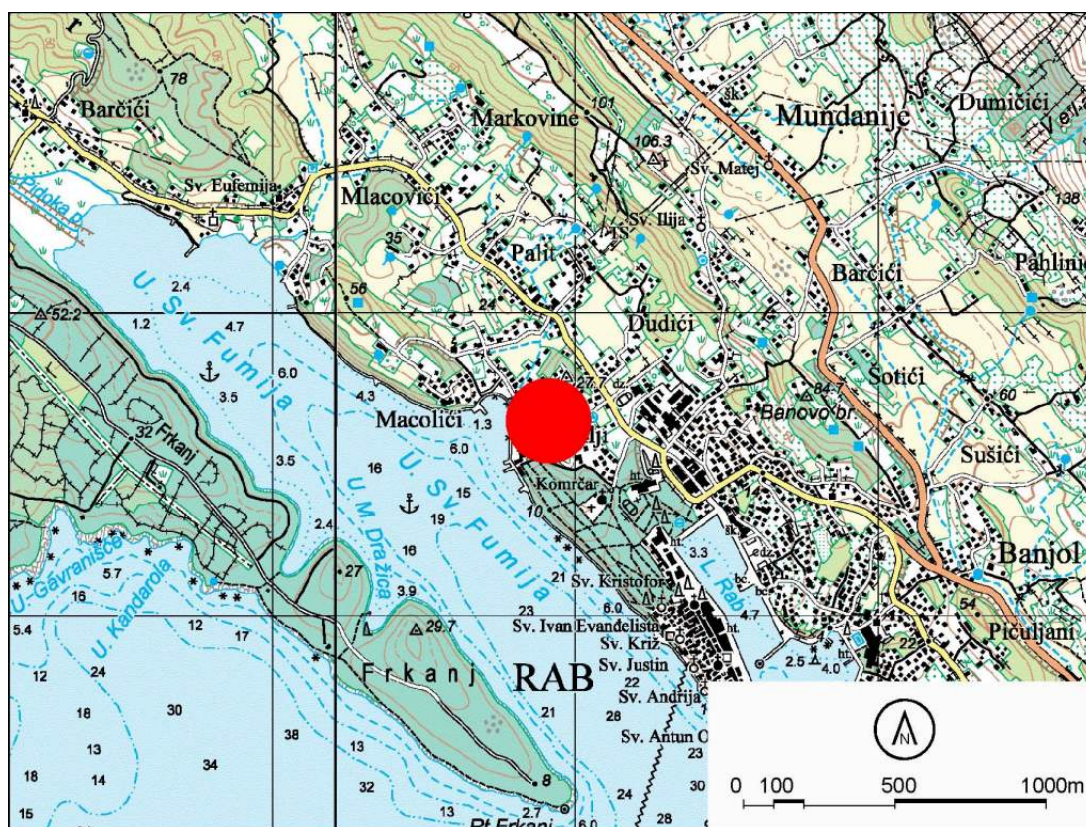
- Unutar građevinske čestice potrebno je osigurati minimalno jedno parkirno mjesto na dva ležaja. Parkiranje je moguće riješiti podzemno i nadzemno.

6. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu

- Pristup građevini ostvaruje se preko javne prometnice ili pristupnog puta sa sjeverne strane građevne čestice.

7. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na komunalnu i drugu infrastrukturu

- Građevina mora imati pristupni put, priključak na niskonaponsku mrežu, odvodnju otpadnih voda i opskrbu vodom.

Grafički prilog: Lokacija Talasoterapije

24. VJETROELEKTRANA POLJIČKA KOSA

1. Oblik i veličina građevinske čestice

- Lokacija zahvata označena je na grafičkom prilogu.
- Najveća dopuštena površina za prostor razvoja projekta iznosi 22 km².
- Točan oblik i veličina zahvata utvrdit će se nakon provedenih mjerenja, izrade idejnog projekta i usklađivanja s drugim važećim propisima.

2. Namjena građevine

- Osnovna namjena građevine je proizvodnja električne energije iskorištavanjem energije vjetra. Pod vjetroelettranom se podrazumijeva postrojenje za pretvorbu energije vjetra u električnu energiju, uključujući sva pojedinačna postrojenja koja su povezana s proizvodnjom električne energije iz energije vjetra, poput jednog ili više vjetroatregata s pripadnim transformatorskim stanicama i električnim vodovima, te upravljačkih i drugih građevina ili objekata koji služe pogonu vjetroelettrane.

3. Kapacitet

- Maksimalna dopuštena snaga vjetroelettrane Poljička Kosa je 90 MW.
- Maksimalna snaga vjetroatregata ograničava se na 3 MW.

4. Uvjeti za uređenje građevinske čestice

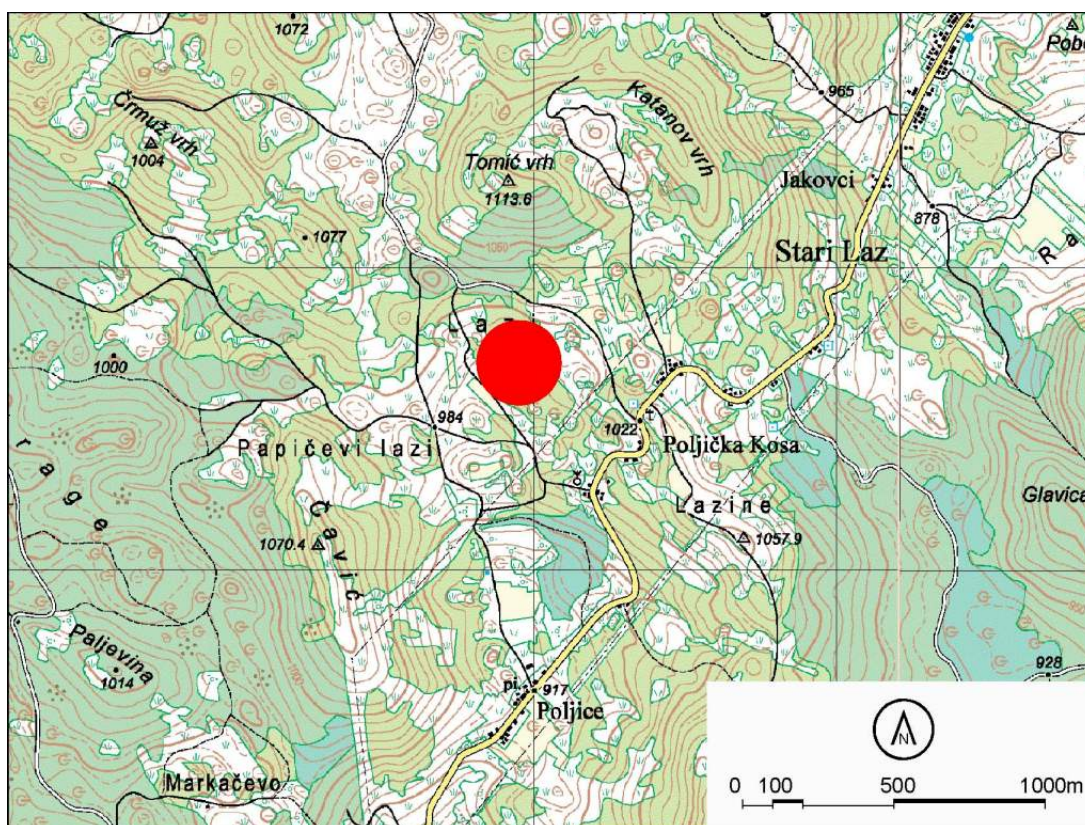
- Prilikom lociranja vjetroelettrana treba ostvariti sljedeće minimalne udaljenosti od stupa vjetroatregatora do pojedinih prostornih elemenata:
 - građevinsko područje naselja 500 m
 - prometnice i infrastrukturni objekti 150 m
 - kulturna dobra 300 m
 - eksploatacijska polja mineralnih sirovina 500 m
 - minimalna zračna udaljenost najbližeg vjetroatregatora predmetne elektrane od najbližeg vjetroatregatora druge elektrane (planirane ili izgrađene) iznosi najmanje 2.000 m, osim ako suglasnošću nositelja projekta koji je ranije ishodioao energetska odobrenje nije drugačije određeno.
- Prilikom odabira lokacija za vjetroatregate, preporuka ovog Plana je:
 - izbjegavati sljemena brda koja su istaknuta u širem okolnom prostoru;
 - pri odabiru stupova na istaknutim lokacijama preporuka je težiti izboru više nižih stupova u nizu umjesto manjeg broja viših za postizanje slične instalirane snage (ako je to opravdano studijama vjetropotencijala);
 - izbjegavati kontaktna područja sa prostorima osjetljivim na buku (građevinska područja naselja, zaštićeni dijelovi prirode i sl.);
 - izbjegavati obrasle i zdrave šumske prostore gospodarskih šuma;
- Najveći dopušteni broj etaža pomoćnih objekata je P+1, a najveća dopuštena visina pomoćnih objekata iznosi 10 m.

5. Način priključenja na infrastrukturnu mrežu

- Građevina mora imati uređenu vlastitu vodoopskrbu (npr. cisternom) i odvodnju otpadnih voda (npr. septička jama, kompostni toaleti, i sl.).
- Građevina mora biti priključena na elektroenergetsku mrežu radi distribucije el. energije.
- Građevina mora imati pristup na javnu prometnu površinu.

6. Zaštita prirodne baštine

- U cilju utvrđivanja stanja nužno je, tijekom planiranja a prije moguće izgradnje vjetroelektrana, provesti detaljna istraživanja faune ptica i šišmiša.
- Najmanje 6 mjeseci prije provedbe mogućeg zahvata potrebno je telemetrijskim praćenjem provoditi monitoring minimalno dvije jedinke od svake vrste velikih zvijeri (vuk, ris, smeđi medvjed), te je u slučaju realizacija zahvata navedeni monitoring nužno nastaviti tijekom rada vjetroelektrane.
- Način izvedbe pojedinih elemenata moguće izgrađene vjetroelektrane (visina i razmještaj vjetroagregata, potpornji, lopatice i osvjetljenje vjetroagregata, električni vodovi i dr.) mora biti predviđen u cilju maksimalnog smanjenja mogućeg negativnog utjecaja vjetroelektrane na populaciju ptica i šišmiša.

Grafički prilog: Lokacija VE Poljička Kosa

25. LJEČILIŠNO TURISTIČKI KOMPLEKS ŠILER

1. Oblik i veličina građevne čestice

- Lokacija zahvata označena je na grafičkom prilogu.
- Najveća dopuštena površina građevinske čestice iznosi 13 ha.

2. Namjena građevine

- Osnovna namjena građevine je djelatnost zdravstvene zaštite uz pružanje hotelskog i sličnog smještaja – zdravstvenog turizma. U sklopu građevne čestice mogu se predvidjeti sportski tereni, bazeni, terase i sl. sadržaji koji upotpunjuju osnovnu namjenu.

3. Veličina građevina

- Najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti je $K_{ig} = 0,4$.
- Najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti je $K_{is} = 1$.
- Najmanje 30% od ukupne površine građevinske čestice mora biti ozelenjeno.
- Najveći dopušteni broj etaža građevine iznosi podrum, prizemlje + 2 kata i potkrovlje.
- Najveća dopuštena visina građevina iznosi 14 m.
- Najmanja dopuštena udaljenost građevine od regulacijskog pravca iznosi 6 m.
- Najveća dopuštena građevinska bruto površina pojedine građevine iznosi 3.000 m².

4. Broj funkcionalnih jedinica, kapacitet

- Najveći dopušteni kapacitet iznosi 400 ležajeva.

5. Uvjeti za uređenje parkirališnih površina

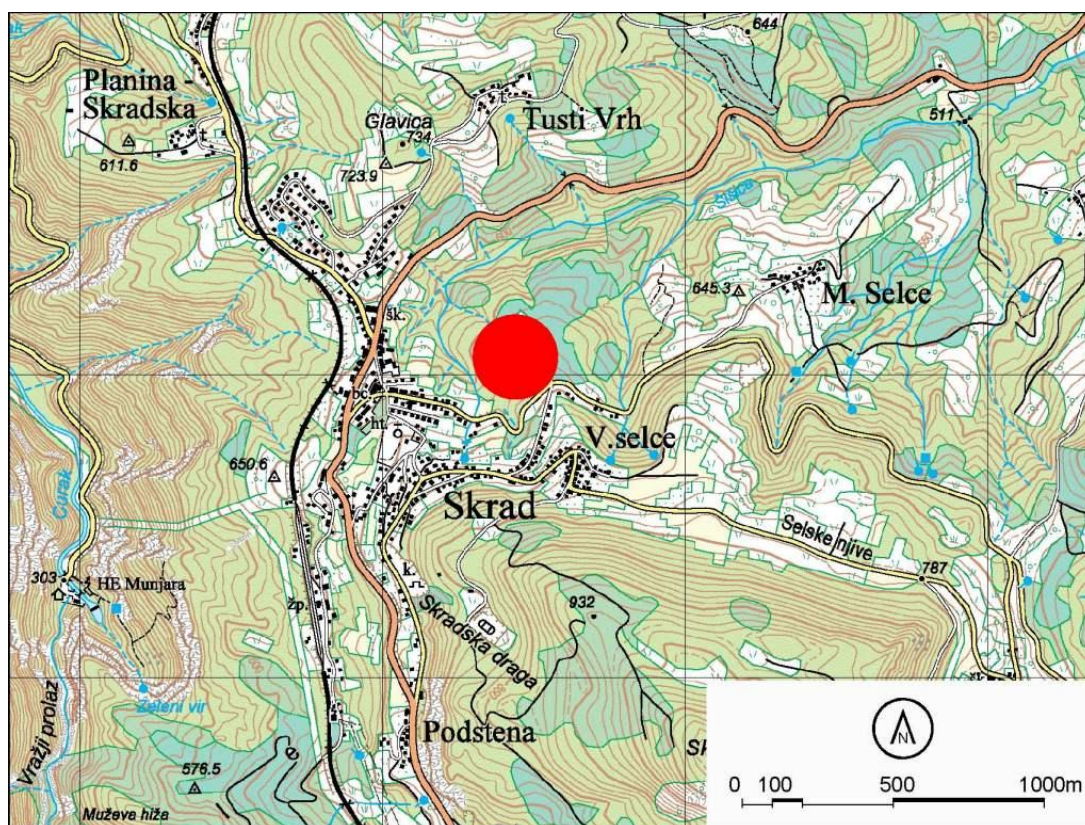
- Unutar građevinske čestice potrebno je predvidjeti jedno parkirališno mjesto na četiri zaposlena te jedno parkirališno mjesto na dvije smještajne jedinice.

6. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu

- Građevinska čestica mora imati pristup sa javne prometne površine.

7. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na komunalnu i drugu infrastrukturu

- Građevinska čestica mora imati priključak na vodoopskrbu, odvodnju i elektroopskrbu.

Grafički prilog: Lokacija lječilišno turističkog kompleksa Šilcer

11.3. PODRUČJA I LOKALITETI ZA ISTRAŽIVANJE I PRAĆENJE POJAVA I PROCESA U PROSTORU

11.3.1. Prirodna baština

Članak 409.

Radi skladnijeg odvijanja procesa gospodarskog razvoja nastaviti s istraživanjima živog svijeta i drugih kompleksnih komponenti ekosustava jer su ti podaci od presudne važnosti u planiranju i provedbi novih zahvata u prostoru. Praćenjem stanja i promjena u ekosustavu moguće je zaustaviti i preusmjeriti pojedina nepovoljna kretanja.

Članak 410.

Na području zaštićene i prirodne baštine predložene za zaštitu u moru, potrebno je prioritetno provesti:

- istraživanja radi lociranja vrijednih asocijacija i facijesa na području podmorja otoka Prvića i otoka Unije, u cresko-lošinjskom rezervatu, na potezima obale Plomin – Mošćenička Draga, Cres – Rt Grota – Merag, Cres – Rt Pernat – uvala Tiha te u podmorju jugoistočne obale otoka Krka, Cresa te
- biološka i geološka istraživanja podmorskih špilja i vrulja.

Za područja zaštićene i prirodne baštine predložene za zaštitu u moru obvezno se provodi monitoring koji treba sadržavati:

- biocenološka istraživanja morskog dna standardnim, nedestruktivnim metodama,
- u području livada morske cvjetnice posidonije nedestruktivna biološka istraživanja,
- praćenje trendova pridnenih podmorskih biocenoza (npr. sužavanje areala ugroženih morskih cvjetnica), i
- kontrolu invanzivnih vrsta.

Za sva područja u moru koja nemaju istraženo nulto stanje obaviti takva istraživanja i na temelju njih izdvojiti eventualno i druga područja za zaštitu i monitoring.

Članak 411.

Za zaštićena i za zaštitu predložena područja prirodne baštine na kopnu koja su pod bilo kojim oblikom zaštite, ili su predložena za zaštitu, ili su u ekološkoj mreži, ili su na drugi način zanimljiva, obvezno se provodi monitoring koji treba sadržavati:

- razradu sastavnica županijskog sustava monitoringa prema „Nacionalnom sustavu monitoringa“;
- redovita biocenološka istraživanja kopnenih ekosustava s obzirom na fitocenoze (biljne zajednice) i ciljane životinjske skupine;

- praćenje trendova u ekosustavima (s obzirom na onečišćenja okoliša i druge ljudske aktivnosti, klimatske promjene, prirodne katastrofe, invazivne vrste i slično);
- monitoring zaštićenih, rijetkih, ugroženih i osjetljivih vrsta – primjerice bjeloglavih supova i ptica grabljivica (područje otoka Prvića, Golog i Grgura, dupina (npr. cresko-lošinjski akvatorij), sisavaca/velikih zvijeri, gmazova, vodozemaca, kukaca, odabranih biljnih vrsta i dr;
- monitoring rijetkih i ugroženih zajednica – npr. zajednica cretova u Gorskom kotaru (cret Trstenik, cret u Sungerskom lugu i drugo);
- praćenje stanja u manjim ali osjetljivim biotopima – npr. lokve na otocima i u priobalju, pješčana i šljunčana žala, vrijedna a ugrožena staništa u blizini gradova, naselja, industrijskih područja i infrastrukturnih koridora i drugo;
- razrađene baze podataka, uz stalni unos podataka i redovito ažuriranje podataka (Informacijski sustav zaštite prirode).

Za područja pretpostavljene i potencijalno vrijedne flore i faune, provesti detaljna istraživanja.

11.3.2. Tlo i šume

Članak 412.

Radi utvrđivanja nultog stanja kakvoće tla, potrebno je obaviti istraživanja na područjima koja su posebno osjetljiva (ranjiva) na građevinske zahvate. To su sljedeća područja:

- otok Susak (Grad Mali Lošinj) je područje osjetljivo na eroziju, a potreban je cjelovit monitoring intenziteta erozije i djelovanja mora;
- poluotok Lopar i Rt Gonar s otočićima Maman, Sailovac i Sridnjak (otok Rab) je područje osjetljivo na eroziju, a potreban je cjelovit monitoring intenziteta erozije i djelovanja mora;
- sliv Slanog potoka i Male Dubračine u Vinodolskoj dolini (Vinodolska općina) je područje izražene erozije i klizišta koja ugrožavaju okolna naselja i ceste, a potreban je cjelovit monitoring intenziteta erozije i praćenja klizišta;
- dolina Rječine između akumulacije Valići i mjesta Pašac (Grad Rijeka) gdje klizišta ugrožavaju tok Rječine i ceste, te je potreban cjelovit monitoring praćenja klizišta;
- Bašćanska dolina (Općina Baška, otok Krk) je područje izražene erozije, a i klizišta mjestimično ugrožavaju građevine i ceste, te je potreban cjelovit monitoring intenziteta erozije i praćenja klizišta.

Članak 413.

U Gorskom kotaru u šumama koje su ugrožene, uspostaviti cjelovitu mrežu nadzora radi sagledavanja kretanja negativnih procesa.

11.3.3. Istraživanja radi zaštite voda i praćenje stanja voda**a) Istraživanja radi zaštite izvorišta vode za piće****Članak 414.**

Zaštita sadašnjih i potencijalnih izvorišta javne vodoopskrbe osigurava se utvrđivanjem zona sanitarne zaštite izvorišta i provedbom mjera zaštite u zonama. Za sva sadašnja i potencijalna izvorišta javne vodoopskrbe na području Županije, izuzev za bunare u Staroj Baški i Dobrinju, zone i mjere zaštite određene su odlukama jedinica regionalne i lokalne samouprave.

Članak 415.

Za pojedina područja sukladno provedenim novim hidrogeološkim istraživanjima radi detaljnijeg određivanja granica zona, potrebno je izmijeniti i dopuniti odluke o zonama sanitarne zaštite za sljedeća izvorišta:

- za izvorište Novljanska Žrnovnica glavna promjena granice zona odnosi se na području sliva između južne strane Lič polja do Lukova. Za to planinsko područje koje je bilo u trećoj zoni, predlaže se četvrta zona;
- akumulacija Lokvarka je kao potencijalno izvorište zaštićena na razini treće zone. Obzirom na planove njezinog korištenja za regionalni vodovod Gorskog kotara potrebno je odrediti prvu zonu zaštite.

Članak 416.

Daljnje aktivnosti potrebne za zaštitu izvorišta su:

a) za priobalje i otoke:

- istražni radovi radi određivanja zona sanitarne zaštite priobalno izvorište Kristal u Opatiji,
- trasiranje ponora u Podhumu – središnji dio Grobničkog polja radi definiranja sliva bunara u Martinšćici,
- trasiranja na području Brinja i ponorne zone Gacke radi definiranja utjecaja na izvorište Novljanska Žrnovnica,
- izrada hidrogeološke karte u M 1:5.000 za drugu zonu zaštite izvorišta Novljanska Žrnovnica,
- nastavak istraživanja za sprječavanje prodora mora u izvorište Novljanska Žrnovnica,
- za cijeli otok Krk predlaže se izrada cjelovite hidrogeološke karte u M 1:50.000, radi određivanja glavnih drenažnih područja prema izvorištima,
- za bunar u Staroj Baški i bunare u Dobrinju i Vrbniku potrebno je definirati slivno područje i granice zaštitnih zona.
- cijelom karbonatnom području Bašćanske kotline predlaže se dati status vodoopskrbnog rezervata,

- radi kontrole količine crpljenja i radi ranog upozorenja na mogući utjecaj morske vode u jezero Vrana kroz duboko krško podzemlje, potrebna su daljnja istraživanja,
 - na otoku Rabu daljnja istraživanja treba usmjeriti na ispitivanje utjecaja mora na vodonosnike u flišu.
- b) za Gorski kotar:
- istražni radovi radi definiranja granica i područja prve i druge zone zaštite izvorišta za glavne izvore vodoopskrbe Gorskog kotara koja se koriste za vodoopskrbu (detaljne karte 1:5.000 za drugu i 1:1.000 za prvu zonu): izvorište Čabranke, izvor Kupice, izvor Ribnjak i Vrelo Ličanke.
 - trasiranje ponora u području Mrkoplja radi definiranja utjecaja ovog područja na izvorišta,
 - trasiranja ponora u Ravnoj Gori radi utvrđivanja utjecaja na izvore nakon izgradnje autoceste,
 - ponovno trasiranje ponora Delničkog potoka radi definiranja utjecaja na izvor Kupice,
 - postavljanje limnigrafa na izvorište Čabranka, izvore Ribnjak i Kamačnik, te
 - kompletirati sustav opažanja za male vode na izvoru Kupice.

Članak 417.

b) Praćenje stanja voda

Poznavanje stanja voda potrebno je radi ocjene mogućnosti njezinoga korištenja za razne namjene; utvrđivanja uzroka, opsega i mogućih posljedica onečišćavanja; određivanja potrebnih mjera i planova zaštite te kontrole poduzetih mjera zaštite.

Nacionalni program ispitivanja površinskih i podzemnih voda na području Primorsko-goranske županije potrebno proširiti na sljedeći način:

- postojeću mrežu opažanja podzemnih voda proširiti uključivanjem u monitoring izvora Cerovica u Riječkom zaljevu i izvora u Gorskom kotaru: Velika Belica, Zeleni vir, Kamačnik i Studeno vrelo;
- dopuniti monitoring ekološkog stanja površinskih voda biološkim i hidromorfološkim elementima;
- uspostaviti novu postaju ispitivanja vodotoka Gornja Dobra poslije Vrbovskog uz hidrološku postaju Luki;
- ispitivanja kakvoće voda potrebno je povezati s hidrološkim opažanjima.

Radi dobivanja što bolje podloge za upravljanje vodama, potrebno je objediniti podatke dobivene ispitivanjima iz Nacionalnog programa praćenja stanja podzemnih i površinskih voda koje provode Hrvatske vode i monitoringa izvorišta javne vodoopskrbe koji provodi Hrvatski zavod za javno zdravstvo u jedinstvenu bazu podataka kroz uspostavu odgovarajućeg geografsko informacijskog sustava za područje Županije.

Potrebno je uspostaviti praćenje kakvoće podzemnih voda na utjecajnom području velikih izvora onečišćenja radi što ranijeg otkrivanja onečišćenja. To obuhvaća u prvom redu praćenje utjecaja odlagalište opasnog otpada Sovjak na kakvoću podzemnih voda, a posredno i mora.

11.3.4. Istraživanja i praćenje stanja mora

Članak 418.

Radi praćenja stanja i odgovarajućeg upravljanja morskim okolišem potrebno je:

- Nastaviti s provedbom postojećih programa praćenja mora na području Županije (praćenje ekološkog stanja akvatorija Kvarnerskog zaljeva u sklopu sustavnog istraživanja Jadranskog mora); praćenje kakvoće mora za kupanje; praćenje onečišćenja mora kopnenim izvorima i aktivnostima (LBA program); praćenje kakvoće mora od određenih gospodarskih subjekata te ih razvijati prema novim spoznajama i promjenama u prostoru.
- Razviti i provoditi sustavni monitoring lučkih područja (luke nautičkog turizma, brodogradilišta) od onečišćenja opasnim tvarima uključujući štetne sustave protiv obrastanja brodova.
- Razviti i provoditi monitoring invazivnih vrsta u lučkim područjima i remontnim brodogradilištima.
- Uspostaviti objedinjeno prikupljanje podataka iz različitih monitoring programa koji se provode/ili će se provoditi na području Županije temeljem važećih nacionalnih propisa (iz zaštite okoliša, vodnog gospodarstva, pomorstva, ribarstva, zaštite prirode) korištenjem GIS sustava kao preduvjet njegovog korištenja u upravljanju morskim okolišem na osnovi ekosustavnog pristupa

11.3.5. Razvoj sustava upravljanja kakvoćom zraka

Članak 419.

Radi integralnog upravljanja zaštitom zraka, potrebno je razvijati postojeći sustav upravljanja kakvoćom zraka. Radi toga predviđa se provedba sljedećeg:

- a) Izraditi i redovito obnavljati svakih pet godina cjeloviti katastar emisija za područje Županije (katastar točkastih, plošnih i linijskih izvora onečišćenja).
- b) Naročitu pažnju obratiti emisijama iz cestovnog i pomorskog prometa (CO, NO_x, PM₁₀, VOC) koje ovise o tipu prometnog sredstva, korištenom gorivu i intenzitetu prometa.
- c) Razvijati/poboljšati monitoring kakvoće zraka što uključuje:
 - modernizirati mrežu praćenja kakvoće zraka zamjenom kemijskih metoda odgovarajućim analizatorima gdje god je to moguće;
 - barem na jednoj postaji u gradu Rijeci započeti s mjerenjem lebdećih čestica PM_{2,5};
 - pristupiti analizi udjela pojedinih izvora u onečišćenju zraka lebdećim česticama (PM_{2,5});
 - nabaviti jednu kompletnu mobilnu ili lako prenosivu stanicu za mjerenje onečišćenja zraka od prometa, ali i za druga povremena mjerenja;

- iako su državnom mrežom već određene lokacije za mjerenje pozadinskog onečišćenja, za potrebe Županije bilo bi poželjno barem godinu dana mjeriti onečišćenja na rubnim dijelovima Županije:
 - * na jezeru Vrana na Cresu te na Učki mjerenja O_3 , NO_x , SO_2 , VOC , $PM_{2.5}$ zbog regionalnog transporta tih polutanata na područje Županije,
 - * na Platku, O_3 , NO_x , SO_2 , VOC , $PM_{2.5}$ zbog mogućeg utjecaja velikih izvora iz Rijeke,
 - * istim parametrima proširiti mjerenja u Lividragi u Gorskom kotaru, kao pozadinskoj postaji, gdje se trenutno mjere samo oborine i ukupna taložna tvar.
- potrebno je započeti s uzorkovanjem i analizom hlapivih ugljikovodika na plinskom kromatografu, tim više što se na području Županije aromatski ugljikovodici (BTX) mjere na više mjesta analizatorima kojima je to referentna metoda;
- za dobivanje opterećenja pojedinim onečišćujućim tvarima na širem prostoru pribjeći korištenju pasivnih uzorkivača (npr. NO_2 i O_3);
- biološki monitoring šumskih sustava i kartiranje kritičnog opterećenja dijelom je proveden na području Gorskog kotara prije 15 godina. Svakako bi trebalo revidirati vrijednosti postojećih kritičnih opterećenja u odnosu na stanje ekosustava i novija znanstvena saznanja. Karte opterećenje unijeti u prostorne planove.

Također je potrebno uspostaviti odgovarajući geografsko informacijski sustav radi objedinjavanja podataka za područje Županije dobivenih monitoringom kakvoće zraka koji se provodi ili će se provoditi temeljem nacionalnih propisa iz područja zaštite zraka, odnosno zaštite okoliša, meteorološkim podacima, podacima o emisijama onečišćujućih tvari u zrak (katastar emisija) te drugim potrebnim podacima definiranim računskim modelima onečišćenja zraka i prognoziranja emisija. Takvo objedinjeni podaci trebaju činiti osnovnu podlogu za upravljanje kakvoćom zraka.

Za provedbu takvoga integralnog upravljanja kakvoćom zraka potrebno je nadopuniti module komercijalnog softvera koji se već koristi s modulom za bazu podataka o emisijama, modulom za kartiranje onečišćenja (od suštinskog značenja za prostorno planiranje) i modulom za predviđanje onečišćenje zraka za naredni dan na osnovi emisija i meteorološke prognoze.

IV. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 420.

Plan je izrađen u šest (6) izvornika ovjerenih pečatom Županijske skupštine Primorsko-goranske županije i potpisom predsjednika Županijske skupštine Primorsko-goranske županije.

Članak 421.

Izvornici Plana čuvaju se u pismohrani Primorsko-goranske županije (1 izvornik), Upravnog odjela za graditeljstvo i zaštitu okoliša (1 izvornik), Javnoj ustanovi Zavodu za prostorno uređenje Primorsko-goranske županije (2 izvornika), Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (1 izvornik) i Hrvatskom zavodu za prostorni razvoj (1 izvornik).

Članak 422.

Grafički dijelovi Plana i obvezni prilozi iz članka 2. ove Odluke koji čine sastavni dio Odluke, nisu predmetom objave.

Članak 423.

Danom stupanja na snagu ove Odluke prestaje važiti Odluka o Prostornom planu Primorsko-goranske županije („Službene novine“ broj 14/00, 12/05-ispravak, 50/06-ispravak, 8/09 i 3/11).

Članak 424.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Primorsko-goranske županije“.

b) GRAFIČKI PRILOG

1. KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA

2. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI

- 2a. Elektroenergetika
- 2b. Cjevovodni transport nafte i plina
- 2c. Korištenje voda, vodoopskrba, odvodnja otpadnih voda i uređenje vodotoka i voda

3. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA

- 3a. Zaštita prirodne baštine
- 3b. Zaštita kulturno povijesnog nasljeđa
- 3c. Kakvoća podzemnih i površinskih voda i područja posebne zaštite voda
- 3d. Područja i dijelovi ugroženog okoliša i područja posebnih ograničenja u korištenju
- 3e. Područja posebnih ograničenja u korištenju